

ΕΠΙΛΟΓΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΩΝ

Δημόσια Βιβλιοθήκη Βυτίνας

6445
00843

Α. 54

356

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Βιβλιοθήκη Βυτίνας

ΕΠΙΤΟΜΟΝ
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ
ΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ.

ΥΠΟ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΔΙΠΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΧΟΛΑΡΧΟΥ.

Κατ' ἐγκρισιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

(Ὅπως μετεφύθηκαμένη καὶ ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπηξετημένη ὑπὸ τοῦ ἰδίου.)

ΔΑΠΑΝΗ:

Β. Π. ΣΕΚΟΠΟΥΛΟΥ.

ΕΝ ΠΑΤΡΑΣ

105»

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «Ο ΚΑΛΟΣ»

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ «Ο ΚΑΛΟΣ» ἢ Δ'.

Ὁδὸς Καννακάρη

Ὁδὸς Μιτζῶνος πλατεῖα Γεωργίου Α'.

1878.

2254
2255
65

Δημοσιεύματα Βιβλιοθήκη Βετινας

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Βιβλιοθήκη Βυτίνας

ΕΠΙΤΟΜΟΝ
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ

Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς ἀνωτάτης
τάξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου.

ΥΠΟ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΔΙΠΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΧΟΛΑΡΧΟΥ.

Κατ' ἔγκρισιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

(Ὡς μετερῶμισμένη καὶ ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπηρυσημένη.)

ΥΠΟ

Β. Π. ΣΕΚΟΠΟΥΛΟΥ.

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «Ο ΚΛΑΜΟΣ»

Ὀδὸς Καννακάρη

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ «Ο ΚΛΑΜΟΣ»

Ὀδὸς Μαιζώνος πλατεῖα Γεωργίου Α΄.

1878.

Δημόσια Βιβλιοθήκη Βυτίνας
BYTINAS

ΒΟΥΛΓΑΡΙΣΤΙΚΑ

249/958

ΑΡΧΕΙΑ

Πᾶρ ἀντίτυπον μὴ γέρον τὴν κάτωθι σφραγίδα τοῦ ἐκδότου καὶ ἰδιοκτήτου θεωρεῖται κλοπιμαῖον καὶ ὡς τοιοῦτον καταδιώκεται.

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Βιβλιοθήκη Βυτίνας

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ.

§. 1. *Σύνταξις* λέγεται ἡ κατὰ κανόνος (*) καὶ ὀρθῆ πλοκῇ τῶν λέξεων πρὸς κατασκευὴν λόγου. *Συντακτικόν* δὲ τὸ διδάσκον τοὺς κανόνες, καθ' οὓς ἡ πλοκὴ αὐτῆ τῶν λέξεων γίνεται ὀρθή.

2. §. Σκοπὸς τοῦ προφορικοῦ ἢ γραπτοῦ λόγου εἶναι νὰ ἐξηγήσῃ τὰ αἰσθημάτα ἢ διανοήματα ἢ βουλήματα τοῦ λαλοῦντος ἢ γράφοντος. Ὁ λόγος δὲ συγκροτεῖται ἐκ τῶν δέκα εἰδῶν τῶν λέξεων (μερῶν τοῦ λόγου), λαμβανομένων κατὰ τὴν χρείαν ποτὲ μὲν ὀλιγωτέρων, ποτὲ δὲ περισσοτέρων. Διὸ ὁ λόγος εἶναι μικρὸς ἢ μέγας, καὶ κατὰ τὴν χρείαν μέγιστος, δικαιοῦμενος εἰς παραγράφους, περιόδους, κῶλα καὶ προτάσεις· ὁ δὲ μικρότατος πάντων καλεῖται ἀπ.λὴ πρότασις, ἥτις ἐκφράζει ὅτι πρόσωπον, ζῶον ἢ πρᾶγμα ἔχει ιδιότητά τινεα, ὅτε καὶ καλεῖται καταφατικὴ· ὡς ὁ Σωκράτης ἐστὶ σοφός—ὁ λαγὼς ἐστὶν ὠκύπους—ἡ τράπεζα λευκὴ ἐστὶν—ἢ στερεῖται ιδιότητός τινος, καὶ τότε καλεῖται ἀποφατικὴ· οἷον ὁ Φίλιππος οὐκ ἦν δίκαιος· ἢ ὅτι ἀπλῶς ὑπάρχει· οἷον ἐστὶ Θεός.

Περὶ τῆς ἀπ.λῆς προτάσεως.

§. 3. Ἡ ἀπ.λὴ πρότασις συνίσταται ἐκ τριῶν μερῶν τοῦ ὑποκειμένου, τοῦ κατηγορουμένου, καὶ τοῦ συνδετικοῦ. Ὑποκείμενον μὲν καλεῖται τὸ σημεῖνον τὸ πρόσωπον, ἢ ζῶον, ἢ πρᾶγμα περὶ οὗ γίνεται ὁ λόγος (ὑπόκειται ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ νοῦ)· κατη-

(*) Κανὼν ἐνταῦθα εἶναι γραμματικὸν παράγγελμα χρησιμεῖον εἰς ἀποφυγὴν συντακτικοῦ ἀμαρτήματος.

γορούμενον δὲ τὸ σημαῖνον τὴν εἰς τὸ ὑποκείμενον ἀποδιδωμένην ιδιότητα καὶ συνδετικὸν τὸ βῆμα τὸ σημαῖνον τὴν σύνδεσιν αὐτῶν, δηλ. ὅτι τὸ κατηγορούμενον ἀποδίδεται εἰς τὸ ὑποκείμενον· οἷον, ὁ Θεός ἐστι δίκαιος.

§. 4. Τὰ τρία ταῦτα μέρη τῆς ἀπλῆς προτάσεως ἀποτελοῦσι πλήρη λόγον, ὅστις περιέχει τέλειον νόημα. Ἀλλὰ συνήθως τὸ κατηγορούμενον συμπύσσεται μετὰ τοῦ συνδετικοῦ καὶ ἀποτελεῖ βῆμα κατηγορηματικὸν καλούμενον, πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ εἶναι καὶ τινῶν ἄλλων ὑπάρχειν, γίνεσθαι, γῆναι, τυγχάνειν, κυρεῖν κτλ. οἷον ὁ Γεώργιος ἐστὶ βασιλεὺς—ὁ Γεώργιος βασιλεύει—ὁ Πλάτων ἐστὶ σώφρων—ὁ Πλάτων σωφρονεῖ. Οὕτω δὲ γίνονται διπλᾶ προτάσεις, ἀνεπτυγμέναι, αἵτινες ἔχουσι τὸ κατηγορούμενον κεχωρισμένον τοῦ συνδετικοῦ, καὶ συνεπτυγμέναι, αἵτινες ἔχουσι τὸ κατηγορούμενον ἠνωμένον μετὰ τοῦ συνδετικοῦ.

Πᾶσαν λοιπὴν συνεπτυγμένην πρότασιν δυνάμεθα νὰ τρέπωμεν εἰς ἀνεπτυγμένην διὰ τοῦ συνδετικοῦ καὶ συστοίχου ἐπιθέτου ἢ μετοχῆς, τὴν δὲ ἀνεπτυγμένην εἰς συνεπτυγμένην τότε μόνον ὅταν ἢ γλῶσσα συγχωρῇ τοῦτο· οἷον, ὁ Γεώργιος διδάσκει—ὁ Γεώργιος ἐστὶ διδάσκων—ὁ Πλάτων σωφρονεῖ—ὁ Πλάτων ἐστὶ σώφρων—ὁ Πέτρος ἐστὶν ἄδικος—ὁ Πέτρος ἀδικεῖ. Ἐκτὸς δὲ τοῦ ὅτι ἡ ἀνεπτυγμένη πρότασις δὲν ἰσοδυναμεῖ πάντοτε μετὰ τὴν συνεπτυγμένην, ἀλλὰ καὶ δὲν εἶναι δυνατόν πολλαῖς νὰ γίνῃ σύμπτηξις· οἷον ὁ Νικόλαός ἐστι σοφός δὲν γίνεται σοφεῖται.

Περὶ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου.

§. 5. Κυρίως ὑποκείμενα καὶ εἰς τὰς ἀνεπτυγμένους καὶ εἰς τὰς συνεπτυγμένους προτάσεις γίνονται αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι καὶ τὰ οὐσιαστικὰ κατ' ὀνομαστικὴν πτῶσιν, ὡς σημαίνοντα αὐθὺνπρακτόν τι καὶ δυνάμενον ἐπομένως νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βῆμα. Κατηγορούμενα δὲ γίνονται ἰδίως τὰ ἐπίθετα, ὡς σημαίνοντα τὰς ιδιότητας τῶν οὐσιαστικῶν· οἷον, ὁ Δημήτριός ἐστιν ἐπιμελής. Δυνατὸν ὅμως νὰ τεθῇ ὡς ὑποκείμενον καὶ πᾶν μέρος τοῦ λόγου κλιτὸν ἢ ἄκλιτον, λαμβάνον χαρακτηρὰ οὐσιαστικοῦ· ἥτοιχτύως δὲ καὶ κατηγορούμενον δύναται νὰ τεθῇ πᾶν μέρος τοῦ

λόγου, λαμβάνον χαρακτηρη ἐπιθέτου· οἷον, οἱ θνητοὶ εἰσιν ἐφήμεροι—οὗτός ἐστιν ὁ προδότης—ἢ περὶ ἐστὶ πρόθεσις—τὸ χθές οὐκ ἔστι σήμερον. Ἔτι δὲ δύνεται νὰ τεθῆ, ὡς ὑποκείμενον ἢ κατηγορούμενον, ἀπκρέμφοτον καὶ ἀπκρεμφότητος ἀνάλυσις, μεταχῆ, ἢ ὑλόκληρος πρότασις μετὰ τοῦ ἀρθρου, ἢ ἀνευ τοῦ ἀρθρου· οἷον, τὸ ὑγιαίνειν ἐστὶ τερπνόν—δεινὸν δ' ὅταν τις φρονεῖν δοκῆ—δεινὸν ἐστὶ τὸ δοκεῖν φρονεῖν—οἱ φιλοσοφοῦντές εἰσι τίμιοι—τὸ γυνῶθι σκυτόν ἐστὶ χρησιμώτατον.

Σημ. Πᾶν μέρος τοῦ λόγου ἐκπερόμενον ἐνάρθρως λαμβάνεται εἰς τὸν λόγον ὡς οὐσιαστικὸν καὶ δύνεται νὰ τεθῆ ὡς ὑποκείμενον. Ὅταν ὁμοως ὑπάρχῃ δεικτικὴ ἀντωνυμία καὶ ἐνάρθρων οὐσιαστικὸν ἢ ἐπίθετον, ἢ δεικτικὴ ἀντωνυμία εἶναι τὸ ὑποκείμενον· οἷον, οὗτός ἐστιν ὁ μαθητής. Ἐκ δύο δὲ οὐσιαστικῶν ἢ ἐπιθέτων τὸ ἐνάρθρων εἶναι τὸ ὑποκείμενον· οἷον, Θεὸς ἦν ὁ Ἀπόλλων—ἠρέλιμον τὸ ἀγαθόν.

Συμφωνία τοῦ κατηγορουμένου καὶ ῥήματος πρὸς τὸ ὑποκείμενον.

§. 6. Τὸ κατηγορούμενον, ὅταν ἦναι κλιτόν, πρέπει νὰ συμφωνῆ πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν· οἷον, ὁ πύργος ἐστὶν ὑψηλός—ἢ πόλις ἐστὶ πλουσία—τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ—οἱ θεοὶ εἰσιν ἀθάνατοι. Τοῦ κανόνος τούτου ὑπάρχουσι ἐξαιρέσεις καθ' ἃς διαφέρει τὸ κατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν, ὅταν σημαίνῃ γενικόν τι καὶ ἀόριστον, ἢ ἦναι οὐσιαστικὸν ὄνομα· οἷον ὁ πλοῦτός ἐστι περιμύχνητον—ἢ σοφία ἐστὶν ἀθάνατον—οἱ παῖδες εἰσιν ἀνιάρων—τὰ πλοῦματὰ ἐστὶ δεινόν—ὁ Πικρασός ἐστιν ὄρος· ἐπίσης καὶ κατὰ πτώσιν δυνατὸν νὰ διαφέρῃ τοῦ ὑποκειμένου τὸ κατηγορούμενον τιθέμενον κατὰ γενικὴν (ἐλλειπτικὴν) ἐπὶ τῶν σημαίνοντων διαίρεσιν, ἰδιότητα, κτήσιν, καταγωγὴν καὶ τῶν ὁμοίων· οἷον, οἱ Κυθήριοι ἦσαν τῶν περιόικων (τινές)—ὁ Σωκράτης ἐστὶ τῶν σοφῶν [εἰς] Τροία ἦν τῶν Ἀχαιῶν (κτῆμα)—Ἀἴτωπος Ἰάδμονος ἐγένετο (δοῦλος)—Νικόστρατος ἦν Θρακυμάχου (υἱός)—ἀφροσύνης ἐστὶ τὸ πράττειν πρὸ τοῦ κρῖναι (ἔργον)—δὶς ἐξυμμετεῖν οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ (ἴδιον).

§. 7. Τὸ ῥῆμα πρέπει νὰ συμφωνῆ πρὸς τὸ ὑποκείμενον κα-

τ' ἀριθμὸν καὶ πρόσωπον· οἶον, ἐγὼ εἰμι ἀθλίος—σύ εἶ φιλόσοφος—ἡμεῖς ἔσμεν Ἕλληνες—ὑμεῖς λέγετε, ἐκεῖνοι ἀκούουσιν.

Ἄλλὰ πολλάκις ἀπαντᾷται α'.) Ἐνικὸν ὑποκείμενον μετὰ πληθυντικοῦ ῥήματος (ἐπὶ τῶν περιληπτικῶν καὶ περιεκτικῶν ὀνομάτων), οἶον· ἡ πλυθὺς ἔρρασαν—οἱ πολλοὶ—τὸ στρατόπεδον ἀνεχώρουν. β'.) Οὐδέτερον πληθυντικὸν ὑποκείμενον μετὰ ἐνικοῦ ῥήματος· οἶον, τὰ παιδία κί'ξει—τὰ πρόγμυκτά ἐστι δεινὰ. Ἡ μὲν πρώτη ἀνωμαλία καλεῖται Σχημα κατὰ τὸ νοούμενον, ἡ δὲ δευτέρα Ἀττική σύνταξις.

Σημ. Διάφορος τούτων εἶναι ἡ περίστασις καὶ ἢν τὸ κατηγορούμενον οὐσιαστικὸν ἢ ἐπίθετον οὐδέτερον ὃν ἐφίλει τὸ ῥῆμα κατὰ τὸν ἑαυτοῦ ἀριθμὸν· οἶον, αἴτιον δ' ἦν οἱ Λακεδαιμόνιοι—αἱ Θῆβαι πάλαι Αἴγυπτος ἐκαλέετο.

§. 8. Τὸ συνδετικὸν εἶναι ἐκλιμνίζεσθαι καὶ καθ' ὑπαρκτικὴν ἔννοιαν, συντασσόμενον μετὰ μιᾶς ὀνομαστικῆς μόνον παριστώσης τὸ ὑποκείμενον, οἶον· ἔστι Θεός.

Σημ. α'. Τὴν σύνταξιν τοῦ συνδετικοῦ εἶναι δέχονται καὶ ἄλλα ῥήματα α.) τὰ προσεγγίζοντα εἰς τὴν σημασίαν αὐτοῦ, ὑπάρχειν, γίνεσθαι, φῦναι, τυγχάνειν, κορεῖν, πέλειν κλπ. οἶον, τὰ Πυρηναῖα ὑπάρχει διάφορα τῶν ἄλλων—αὐτοὶ ἐγένοντο ἀεικίνοες—ἀθλία πέφυκα ἐγὼ β'.) τινα οὐδέτερα καὶ ἐνεργητικὰ ἀμετάβητα· οἶον, ὁ σαρὴς ἐξ ἑλευθερος—ἐρχομαι ταχύς κτλ. γ'.) πολλὰ παθητικὰ ῥήματα· οἶον, ἐγὼ καλοῦμαι Δημήτριος.

Σημ. β'. Κατὰ τὴν ἀνωτέρω πρώτην περίστασιν εἶναι καὶ τὰ ἐξῆς· φύλαξ πιστὴ κατέστης—ἔλαχεν ἱερεὺς, καὶ τὰ ὅμοια. Κατὰ τὴν δευτέραν εἶναι καὶ τὰ, μένει μόνη—ἐγὼ ἐκείμην ἄρματος—ἔρθαι αἱ τρίχες ἴστανται—τίνος ἤκετε διδάσκαλοι κτλ. Πάντα τὰ τοιαῦτα, ἐκτὸς τῆς ἀπλῆς συνδέσεως, προσεζήγουσι καὶ ιδιότητος ἢ καταστάσεως ἰδίων· οἶον, φύλαξ κατέστης=κατασταθεῖσα γέγονας καὶ εἶ φύλαξ κτλ. Τοιαῦτα τὰ τῆς σημερινῆς γλώσσης, ἔλαχεν ἄβρωστος—ἐσπούδασεν ἰατρός.

§. 9. Ἐπὶ τῆς ὑπαρκτικῆς ἐννοίας τοῦ εἶναι ἢ δι' αὐτοῦ γινομένη κρίσις ἀποβλέπει μόνον τὴν ὑπαρκξιν, περὶ δὲ ιδιότητος οὐδεις λόγος οἶον, ἔστι πρόνοια. Ἐπὶ ταύτης δὲ τῆς ἐννοίας ἀνάγεται εἰς τὰς συνεπτυγμένας προτάσεις, αἵτινες περιέχουσιν ἐν ἑαυταῖς τὸ κατηγορούμενον, καὶ τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνεστώτος προτάσσεται τοῦ λόγου καὶ ἀναβιβάζει τὸν τόνον. οἶον, ἔστι Θεός=Θεός ἐστιν ὢν—ἦν πόλεμος=πόλεμός ἐστιν ὢν.

§. 10. Τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάρχει τὸ ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου σημαίνόμενον ἐπὶ τῆς ὑπαρκτικῆς ἐννοίας τοῦ εἶναι τίθεται κατὰ δοτικὴν (προσωπικὴν κλουμενήν), καὶ οὕτως ἐκφέρεται συνήθως πρὸ ἀρχαίους τὸ πρὸ ἡμῖν ἔχω τι οἶον, ἔστι μοι περιουσία=ἔχω περιουσίαν. Ὡσαύτως καὶ περιγραφικῶς οἶον τυγχάνουσί μοι παῖδες ὄντες=ἔχω παῖδας—συνελόντι φάναι=ὡς ἂν εἶη τῶ συνελόντι φάναι.

Περὶ συνεπτυγμένων ἀπλῶν προτάσεων.

§. 11. Καὶ αἱ ἀπλῆ συνεπτυγμέναι προτάσεις ἀποτελοῦνται ἐκ τριῶν μερῶν τοῦ ὑποκειμένου, τοῦ ῥήματος, καὶ τοῦ ἀντικειμένου. Ἀντικείμενον δὲ λέγεται τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ ὁποῖον μεταβιβάζεται ἢ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαίνουμένη ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου οἶον, ὁ Νικόλαος τύπτει τὸν Δημήτριον.

§. 12. Ἀντιείμενα γίνονται τὰ οὐσιαστικά, καὶ πᾶν ἄλλο μέρος λόγου λαμβάνον χαρακτηρὰ οὐσιαστικοῦ. Ταῦτα δὲ τίθενται κατὰ γενικὴν, δοτικὴν ἢ αἰτιατικὴν. Τοῦτο δὲ κρέμαται ἐκ τῆς ἐννοίας τῆν ὁποῖαν παριστᾷ τὸ ῥῆμα, περὶ ὧν ὁ ἀδικάζωμεν παρκακτιῶν.

Παραλείψεις ἐπὶ τῶν προτάσεων.

§. 13. Εἰς τὰς προτάσεις συνεπτυγμέναις τε καὶ ἀνεπτυγμέναις πολλάκις παραλείπεται ἐν τῶν τριῶν μερῶν ἐξ ὧν συνίστανται, τὸ συνδεδεικμένον ἢ καὶ τὸ κατηγορηματικὸν ῥῆμα, τὸ ὑποκείμενον, τὸ κατηγορούμενον, τὸ ἀντικείμενον.

Παράλειψις τοῦ ῥήματος.

§. 14. Τὸ συνδεδεικμένον παραλείπεται ὅταν εὐκόλως ἐννοῆται οἶον, ὁ πλοῦτος θνητὸς, ἢ δόξαι ἀθέλητος. Ὡσαύτως καὶ ὅταν λαμβάνηται κατ' ἀναλογίαν ἐκ τῆς προηγουμένης προτάσεως οἶον, ἐκεῖνος μὲν ἐστὶ φίλος, σὺ δὲ (εἶ) ἐχθρός· ἢ ἐκ τῆς ἐπομένης οἶον, μέτρον δ' αὐτῶ οὐχ ἡ ψυχὴ, ἀλλ' ὁ νόμος ἐστίν.

§. 15. Συνήθως παραλείπεται τὸ συνδεδεικμένον ἐπὶ γνωμι-

κῶν καὶ παροιμιῶν ὄιον, σοφὸν τὸ σαφές—κούφη ἢ γῆ' ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ἀνάγκη, χρεῶν, θέμις, σχολή, καιρὸς, κίνδυνος ὄιον, ἀνάγκη πᾶσα δικρεύγειν τὸ σκότος—οὐ γὰρ θέμις ἄλλως γενέσθαι· ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων ἔτοιμος, γροῦδος, ἄξιος, χαλεπός, δυνατός, αἴτιος, βράδιος κτ.λ. ὄιον, χλευπὸν τὸ πράττειν—βῆδιον τὸ λέγειν· ἐπὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος ῥηματικῶν καὶ μάλιστα τῶν οὐδετέρων· ἐπὶ τῶν οἰδόν τε, θαυμαστὸν ὄσον, ἀμήχανον ὄσον, καὶ τῶν ὁμοίων.

Σημ. Ἐπὶ τῆς ὑπερκτικῆς ἐννοίας τὸ εἶναι οὐδέποτε παραλείπεται.

§. 16. Καὶ τὸ κατηγορηματικὸν ῥῆμα παραλείπεται, ὅταν εὐκόλως ἐννοῆται, ἢ λαμβάνηται ἐκ τῆς προηγουμένης ἢ ἐπομένης προτάσεως· οἷον, ὁ μὲν Κόνων ἀπέπλευσε παρ' Εὐαγόραν εἰς Κύπρον, ἢ δὲ Πάραλος εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀπαγγέλλουσα τὰ γεγονότα—πόθεν ὦ Μενέζενε;

Σημ. Ὅταν ἄρθρον εὐρίσκηται πρὸ προθέσεως, τότε ἐννοεῖται ἡ μεταχὴ τοῦ συνδετικοῦ ἢ ἄλλου ῥήματος κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἐννοίαν· οἷον, ταπερὶ τὸν Πειραιᾶ—τὰ ὄντα περὶ τὸν Πειραιᾶ, τὰ περὶ τοὺς θεοὺς—τὰ ἀπορώντα τοὺς Θεοὺς.

Παράλειψις τοῦ ὑποκειμένου.

§. 17. Τὸ ὑποκείμενον παραλείπεται ὅταν εὐκόλως ἐννοῆται ἐκ τῆς προηγουμένης προτάσεως· οἷον, ἀλκιμώτατοι μὲν εἰσιν Λυσιτανοί, φοροῦσι δὲ πέλτας μικράς. Ἐν ἀρχῇ δὲ λόγου παραλείπεται ἐπὶ α'. καὶ β'. προσώπου, ὅταν δὲν ἀπαιτῆται ἔμφασις ἢ ἀντιδικστολή· οἷον, εἰμὶ ἐπιμελής—σέβομαι τοὺς πρεσβυτέρους—ἔσο εὐπειθής—τίμα τοὺς γονεῖς, ἔνθα ἐννοεῖται ὡς ὑποκείμενον τὸ ἐγὼ, σύ· ἐπὶ δὲ τοῦ γ'. προσώπου παραλείπεται ἐπὶ τῶν ἐξῆς α'.) ἐπὶ πράξεων ὑπ' ἀνδρὸς γινομένων ἰδικίτερον ἔργον ταύτας ἔχοντας· οἷον ἐσάλπιγξεν (ὁ σάλπιγκτής), ἐκήρυξεν (ὁ κῆρυξ), οἰνοχόει (ὁ οἰνοχόος)· β'.) ἐπὶ τῶν φυσικῶν ἔργων· οἷον, ὕει, γίγει, χριμάλει, σελεῖ κτ.λ. (ὁ Ζεὺς ἢ ὁ Θεός.)—φασί, λέγουσιν (οἱ ἀνθρώποι)· γ'.) ἐπὶ γενικῶν καὶ ἀορίστων, ὅτε ἐννοεῖται ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία τις· οἷον, ἠδὺ τὸ οἶεσθαι τεύξεσθαι ὧν ἐφίεται (τις).

Παράλειψις τοῦ κατηγορουμένου.

§. 18. Τὸ κατηγορούμενον παραλείπεται μόνον ἐν συνεπείᾳ λόγου, ὅταν παραλαμβάνηται ἐκ τῆς προηγουμένης προτάσεως, οὐδέποτε δὲ ἐν ἀρχῇ λόγου· οἷον, ἐγὼ μὲν ἑτοιμὸς εἰμι, σὺ δὲ οὐκ εἶ (ἑτοιμός).

§. 19. Δυνκτὸν νὰ παραλειφῶσι τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον ἐνταύτῃ· οἷον, ἔστι Σωκράτης σοφός· ἔστι (Σωκράτης σοφός), ἢ τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδεδειγμένον· οἷον, κάτοπτρον εἶδους χαλκός ἐστι, οἶνος δὲ νοῦ (κάτοπτρόν ἐστι). Καὶ ὁλόκληρος πρότασις παραλείπεται ἐπὶ εὐχῶν, καταρῶν, ἀπαγορεύσεων, παραινέσεων, καὶ τῶν τοιούτων· οἷον, ὦ πρὸς Θεοῦ (ἐγὼ εἰμι ἰκετεύων)—εἰς κόρην (σὺ ἔσο ἀπίων)—μὴ δράσης (ὄρα μὴ δράσης).

§. 20. Τὸ ἀντικείμενον παραλείπεται ἄ.) ὅταν ἐκ τῶν προηγουμένων παραλαμβάνηται κατ' ἀναλογίαν· οἷον, ἐν ἧ δ' ἂν τῶν φυλῶν πλεῖστοι ὄσιν ἀνδρικώτατοι ἐπαινοῦσιν οἱ πολῖται (ταύτην.)

Αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι.

§. 21. Αἱ ὀνομαστικαὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου τίθενται ὡς ὑποκείμενον εἰς τὸν λόγον μόνον ἐπὶ ἀντιθέσεως ἢ ἀντιδιαστολῆς, ἄλλως παραλείπονται· οἷον, σὺ μὲν παιδεύεις ἐπιθυμεῖς, ἐγὼ δὲ παιδεύειν ἄλλους ἐπιχειρῶ. Αἱ δὲ πλάγια πτώσεις ὀρθοτανοῦμενοι διχαστέλλουσι καὶ αὐτὰ τὰ πρόσωπα· οἷον, ἐμοῦ μὲν κατεγέλασε (καὶ οὐχὶ ἄλλου)· ἐγκλινόμενοι δὲ τίθενται ἄνευ ἀντιδιαστολῆς· οἷον, οὐ δύναμαι ἀσπάζεσθαι σε.

§. 22. Ἡ ἐνική ὀνομαστικὴ τῆς τριτοπροσώπου ἀντωνυμίας ἐλλείπει καὶ ἀντ' αὐτῆς τίθεται ἢ αὐτός, ἀλλὰ μετ' ἀντιδιαστολῆς ὡς ἢ ἐγὼ καὶ σὺ· οἷον, αὐτὸς ἔφη—αὐτὸς καὶ οὐχὶ ἕτερος. Αἱ δὲ πλάγια οὐ καὶ ἔσπανίως ἀπαντῶνται παρ' ἄττικοις· ἢ δὲ δοτικὴ αἶ καὶ ὁ πληθυντικὸς σφείς, σφῶν, σφῆσιν, σφῶς εὐρίσκονται εἰς προτάσεις ἐξηρημένους· οἷον, ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνοί τε ἀπέκρυψαν καὶ σφείς ἡσύχῳ, τοὺς ἐζυτῶν στρατηγούς ἐν αἰετίζῃ εἶχον.

Ἡ ὀριστικὴ ἢ ἐπαναληπτικὴ.

§. 23. Ἡ ὀριστικὴ ἢ ἐπαναληπτικὴ ἀντωνυμία αὐτὸς τίθεται εἰς τὸν λόγον α'.) ἔνκ διαστέλλη τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, λεγομένη μετὰ οὐσιαστικοῦ ἢ ἄνευ οὐσιαστικοῦ· οἷον, αὐτὸς ὁ βασιλεὺς—ὁ ἴδιος, αὐτὸς ἔρα—ὁ Πυθαγόρας ὁ ἴδιος. Καὶ μετὰ τῶν τακτικῶν ἀριθμητικῶν ἢ τῶν κυρίων ὀνομάτων ἔχει ἢ ἀντωνυμία αὕτη διασταλτικὴν καὶ διακριτικὴν ἔννοιαν· οἷον, ἐστρατήγει ὁ Νικίας τρίτος αὐτός—ὁ ἴδιος Νικίας μετὰ τῶν δύο ἄλλων, ὧν ἐπισημότερος ἦν αὐτός· β'.) ἐκ τῆς διακριτικῆς ἐννοίας προκύπτει καὶ ἡ σημασίς τοῦ χωρισμοῦ, ἥτοι ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ μόρου· οἷον, οἱ νέοι εἰπὶ πάντων αὐτοὶ σοφώτατοι —μόνοι αὐτοί—ὄψον αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ—ἄνευ σίτου· γ'.) μετὰ τοῦ ἄρθρου τιθεμένη ἢ ἀντωνυμία αὐτὸς σημαίνει ταυτότητα προσώπου ἢ πράγματος· οἷον, τὴν Ἀττικὴν κατέφκον ἄνθρωποι οἱ αὐτοί. Αἱ πλάγιαι πτώσεις μετὰ τὸ ῥῆμα τιθέμεναι καὶ εἰς προηγούμενον οὐσιαστικὸν ἀναφερόμεναι ἐκλαμβάνονται ἄνευ ἀντιδιαστολῆς· οἷον, σύνεμι τοῖς φίλοις καὶ ἡδομαι αὐτοῖς.

Σημ. Μετὰ τῶν προσωπικῶν καὶ δεκτικῶν ἀντωνυμιῶν συμπλεκόμενη ἢ αὐτὸς αὐξάνει καὶ ἀναδεικνύει προφανεστέραν ἀντιδιαστολήν, ἐπιταγματικὴ καλουμένη· οἷον, σὺ αὐτὸς παραγένου κτλ.

Αἱ αὐτοπαθεῖς.

§. 24. Αἱ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι τίθενται εἰς τὸν λόγον ἔνκ φανερώσωσιν ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ καὶ πάσχει· οἷον, λούω ἑμαυτὸν κτλ. Πολλάκις ἢ αὐτοπαθῆς ἀντωνυμία εἰς ἐξηρημένας προτάσεις ἀνκφέρειται εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως καὶ οὐχὶ εἰς τὸ τῆς ἐξηρητημένης, οἷον, οὐχ ὄρας ὅτι καὶ Μήδους ἄπκντας δεδίδαχεν ἑκυτοῦ μετὸν ἔχειν;

Σημ. Ἐπὶ ταύτης τῆς περιστάσεως τίθενται παρ' Ἀττικοῖς καὶ αἱ πλάγιαι τῆς τριτοπροσώπου ἀντωνυμίας, οὐ, οἶ, ἐ, σφᾶν, σφίσιν, σφᾶς· ὡσαύτως καὶ αἱ πλάγιαι τῆς αὐτὸς ἐπὶ λόγου διηγηματικοῦ, ὅταν δηλ. ὁ λόγος ἐκφῆρηται οὐχὶ ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ἢ ἄλλου ὑποκειμένου οἷον, λέγεται Ἄπολλων ἐκδεῖραι Μαρσύων

ἐρίζοντά οἱ περὶ σορίας—κατιδῶν ἡμᾶς ὁ Πολέμαρχος, ἐκέλευσε δραμόντα τὸν παῖδα περιμενεῖν αἰ—κελεῦσαι—ὁ Κύρος συγκαλεῖ εἰς τὴν ἑαυτοῦ σκηνὴν τοὺς ἀρίστους τῶν περὶ αὐτὸν ἑπτὰ κτλ.

§. 25. Πολλάκις ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου ἐπιστρέφει εἰς μέρος αὐτοῦ, τότε ἡ αὐτοπαθὴς ἀντωνυμία τίθεται κατὰ γενικὴν πτώσιν· οἷον, νίπτω τὴν ἑμαυτοῦ χεῖρα. Διὰ τῆς γενικῆς τῆς ἀντωνυμίας ταύτης ἐκφέρεται καὶ σχέσις κτήσεως εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως ἀναφερομένη· οἷον, πρόθυμον πκράσχου τὴν σκυτοῦ δύναμιν. Ἀντὶ δὲ τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας εὐρίσκεται πολλάκις ἡ κτητική· οἷον, ἑώρων τοὺς σφετέρους πονουήτας.

Σημ. Ἡ ἑαυτῶν εὐρίσκεται πολλάκις καὶ ἐπὶ πρώτου καὶ ἐπὶ δευτέρου προσώπου· οἷον, φονεύωμεν ἑαυτούς, φονεύετε ἑαυτούς, καὶ καθ' ἑνικὸν ἔτι ἀριθμὸν· οἷον, αὐτὸς ἑαυτὸν ἀπώλλου.

Αἱ κτητικαί.

§. 26. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι τίθενται εἰς τὸν λόγον ὡς ὑποκείμενον, καὶ καθὼ ἐπιθετα ἰδίως ὡς κληγορούμενον ἢ ὡς προσδιορισμὸς· οἷον τὰ ἐμὰ ἐστὶ σὰ—σὸς ἐγὼ εἰμι—ὁ ἐμὸς πατήρ· ἰσοδυναμοῦσι δὲ ταῖς γενικαῖς τῶν προσωπικῶν ἀρ' ὧν παρὰ γίνονται· οἷον γενικήκατε διὰ τὴν ἡμετέρην ἀρετὴν καὶ τὴν ἡμετέρην προθυμίαν (ὑμῶν)· διὸ οἱ ἐπιθετικοὶ καὶ μετοχικοὶ προσδιορισμοὶ αὐτῶν ὅταν ἀναφέρωνται εἰς τὸ πρόσωπον, ἐξ οὗ αὐτὰ παρὰ γίνονται, τίθενται κατὰ γενικὴν· οἷον, τὰμὰ δυστήνου κακὰ κτλ.

Σημ. Ἀντὶ τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν τίθενται αἱ γενικαὶ τῶν ἐγκλιτικῶν προσωπικῶν, ἢ τῆς αὐτοπαθοῦς, ἢ τῆς αὐτὸς, ἰδίως πρὸς πλείονα ἀνδείξιν τῆς ἀντιθέσεως ἢ διακρίσεως, καὶ ἔμφρασιν λόγου· οἷον, πότερον γνώμη σκυτοῦ ἀποφάνεις, ἢ ἐμὲ ἔρωτες;—τίμα τοὺς γονεῖς σου—τὰ χεῖματα αὐτοῦ.

Ἀλληλοπαθής.

§. 27. Ἡ ἀλληλοπαθὴς ἀντωνυμία ἐμφάνει τὴν ἀμοιβαίαν ἐνέργειαν δύο ἢ περισσοτέρων προσώπων, καὶ τίθεται εἰς τὸν λό-

γόν ὡς ἀντικείμενον ἢ προσδιορισμός· οἶον, πρᾶκκλέσαντες ἀλλήλους—οἱ πονηροὶ ἀλλήλοις ὅμοιοι.

Σημ. Ἀντὶ τῆς ἀλληλοπαθοῦς πολλάκις τίθεται ἡ αὐτοπαθὴς οἶον, τοῦς Ἕλληνας στασιαστικῶς πρὸς ἑαυτοὺς ἔχοντας=πρὸς ἀλλήλους.

Δεικτικά.

§. 28. Αἱ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι χρησιμεύουσιν εἰς τὸν λόγον πρὸς δεξιὴν προσώπων ἢ πραγμάτων· καὶ ἡ μὲν οὗτος δεικνύει τὰ πλησίον καὶ παρόντα, ἡ δὲ ἐκεῖνος τὰ μακρὰν καὶ ἀπόντα, ἡ δὲ ὅδε τὰ αισθητῶς ἢ νασερῶς ὁρατὰ καὶ τρόπον τινὰ δακτυλοδεικτούμενα· οἶον, οὗτός ἐστι φιλόσοφος—ἐκεῖνος ὁ Ἡρακλῆς—τάδε πάντα, πλὴν σοῦ, παιδίχ ἐστίν.

§. 29. Ἐπὶ διηγήσεων ἡ μὲν οὗτος καὶ ἐκεῖνος ἀποδίδονται συνήθως εἰς τὰ προλεχθέντα, ἡ δὲ ὅδε εἰς τὰ ῥηθησόμενα. οἶον, σὺ μὲν ταῦτα λέγεις, πρὸ ἡμῶν δὲ ἀπέγγελλε τάδε:..... Ἐὰν δὲ τὰ προειρημένα ἦναι δύο, ἡ μὲν ἐκεῖνος ἀναφέρεται συνήθως εἰς τὸ πρῶτον, ὡς ἀπώτερον, ἡ δὲ οὗτος εἰς τὸ δεύτερον, ὡς πλησιέστερον· οἶον, ἔθιξε σκυτὰν εἶναι μὴ σκύθρων, ἀλλὰ σὺν-γουν· δεῖ ἐκεῖνο μὲν γὰρ αὐθάδης, διὰ τοῦτο δὲ φρόνιμος εἶναι δόξεις. Ἀλλὰ καὶ τὰνάπαλιν· οἶον, δεῖ τὸ βέλτιστόν σε μὴ τὸ ῥῆστον ἀπαντᾶς λέγειν· ἐπ' ἐκεῖνο μὲν γὰρ (τὸ ῥῆστον) ἡ φύσις αὐτῆ βλαδιέται, ἐπὶ τοῦτο δὲ τῷ λόγῳ δεῖ προάγεσθαι διδάσκοντα τὸν ἀγαθὸν πολίτην.

§. 30. Ὅταν δὲ εἰς τὰ λεχθέντα ἦναι ἀνάγκη νὰ προστεθῶσι καὶ ἕτερα, τότε ἡ μὲν οὗτος δεικνύει τὰ προλεχθέντα, ἡ δὲ ἐκεῖνος τὰ μέλλοντα νὰ λεχθῶσιν· οἶον, ταῦτα μὲν οὕτως ἔχουσιν, ἐκεῖνα δὲ ἠδέως ἀν μάθαιμι παρὰ σοῦ κτλ.

§. 31. Ἡ οὗτος καὶ ἐκεῖνος τίθενται προσέτι ἐπὶ ἀντιποδύσεων, τούτέστιν ἀντιποδίδονται εἰς τὰς ἀνφορικὰς ἀντωνυμίας ἢ ἀνφορικὰς μεταχῆς· οἶον, ὅσα ἡ ψυχὴ δέχεται, ταῦτα διακονεῖν ἐδοκίμαζεν—οἱ ἀδίκως τε χερήματα ἀραιοφύμενοι καὶ τοὺς βύδεν ἀδικούντας ἀποκτείνοντες, οὗτοί εἰσιν οἱ καὶ πολλοὺς τοὺς ἐναντίους ποιοῦντες. Ὅταν ἡ οὗτος καὶ ἐκεῖνος ἔχωσι κατόπιν ἐνκρίθρον ἐπίθετον ἢ ἐρωτηματικὸν ὄνομα, τότε ἡ λόγος συμπα-

ριέχει καὶ τὴν ἀναφορὰν καὶ τὴν ἀντιπρόθεσιν· οἷον τοῦτο οὐδὲν
Θαυμαστὸν λέγεις—οὐκ ἔστι Θαυμαστὸν τοῦτο, ὃ λέγεις—τίνας
ἐκεῖνος ὁ Κροῦτος ἐκπέμπει;—τίνας εἶπιν ἐκεῖνοι, οὓς ὁ Κροῦ-
τος ἐκπέμπει;

Σημ. α. Ἡ οὗτος καὶ ἐκεῖνος τίθενται προσίτι α) ὅταν θίλωμεν νὰ προ-
ξαγγέλωμεν τὰ βηθησόμενα· οἷον, τοῦτο ἐνεῖλλομαι ἡμῖν, τὸ ἀγαπᾶν ἀλ-
λήλους· β.) ἐπὶ ἀνακεφαλαιώσεως τῶν προειρημένων· οἷον, τὴν ὡμότητα
καὶ τὴν ἀνοίαν, καὶ τὴν ὕβριν, καὶ τὴν ὀργὴν καὶ ταῦτα ἄφες γ.) ἐπὶ ταυ-
τότητος μετὰ τῆς αὐτῆς· οἷον αὐτὸς οὗτος.

Σημ. β. Ἡ ἐκεῖνος λαμβάνεται ἐμφαντικῶς ἐπὶ ἐπαίνου, ἢ ψόγου·
οἷον τὸν Ἀριστιίδην ἐκεῖνον=τὸν περίφημον—ὁ πρόδοτος ἐκεῖνος.

Αἱ ἀναφορικαί.

§. 32. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία θε ἀναφέρεται εἰς ὀρισμένον
πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ἢ δὲ ὅστις εἰς ἀόριστόν τι καὶ γενικόν·
οἷον, ἔστι δίκης ὀφθαλμὸς, θε τὰ πᾶνθ' ὄρξ—ἀνελεύθερος πᾶς
ὅστις εἰς δόξαν βλέπει. Ἀμφότερα καὶ ἀντωνυμίαι αὗται λαμβά-
νονται καὶ ἀντὶ τῆς οἴας, τουτέστιν ἀναφέρονται καὶ εἰς ποιῶν·
οἷον, ὅταν τοιαῦτα λέγεις, ἃ οὐδεὶς ἀν φήσειεν ἀνθρώπων—οὐκ
οἶδα ὅστις ἀνθρώπος γεγένηκα· ἢ καὶ ἀντὶ τῆς ἐρωτηματικῆς
τίς· οἷον, πέμπει πρὸς Κῦρον εἰπεῖν θε ἦν—ὅστις μέντοι ὁ ταῦτα
πρᾶττων ἔστιν, οἷμαι ἂν ὑμᾶς κάλλιστα κρίνειν. . .

§. 33. Ὅταν τὰ οὐσιαστικὰ πρὸς ἃ ἀναφέρεται ἢ ἀντωνυμία
θε ἦναι πολλὰ, ἐὰν μὲν ἦναι ἑμψυχα καὶ διέφορα κατὰ γένος, ἢ
ἀναφορικὴ ἀντωνυμία τίθεται πληθυντικῶς κατὰ τὸ ἐπικρατέ-
στερον γένος· οἷον, ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνή καὶ τὸ τέκνον, ὁδς ὄρῳ.
Ἐὰν δὲ ἦναι ἄψυχα, ἢ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία τίθεται κατ' οὐδέ-
τερον γένος πληθυντικῶς· οἷον, ὄρῳ ἀυτὸν κεκοσμημένον καὶ
ὀφθαλμῶν ὑπαγκρῆ καὶ χρώματος ἐντρίψει καὶ κόμεις προσθέ-
ταις, ἃ νόμιμα ἦν ἐν Μήδοις.

Σημ. α. Ἡ ὅς καὶ ὅστις μετὰ τὸ οὕτω τιθέμενοι ἰσοδυναμοῦσι τῷ ὡς ε·
οἷον, οὐ γὰρ οὕτω γ' εὐθήης ἔστιν ὑμῶν οὐδεὶς, ὅς ὑπολαμβάνει. . . .—τίς
οὕτω μαινεται ὅστις οὐ σοὶ βούλεται φίλος εἶναι; Πολλάκις δὲ διὰ τοῦ ὅς
ἐκφέρεται αἰτιολογία· οἷον, Θαυμαστὸν ποιεῖς, θε ἡμῖν οὐδὲν διδῶς= διότι

Σημ. Β'. Πολλάκις τὸ πρὸς ὃ ἀναφέρεται παραλείπεται καὶ τότε ἡ ἀναφορική πρότασις ἐπέχει τόπον ὑποκειμένου ἢ ἀντικειμένου· οἷον, μακάριος ὅστις μακάριος ὑπηρετεῖ— μέννητο ὧν ἐπραξας=ἐκείνων ᾧ. Διὰ τῆς παραλείψεως δὲ ἐγεννήθησαν καὶ τὰ ἔστιν οἶ, ἔστιν ᾧ, ἔστιν ὧν, ἔστιν οὗς=εἰσὶ τινες οἶ, εἰσὶ τινες ὧν κτλ. τὰ ὅποια διὰ τὴν εὐκολίαν ἐκληπτέξ ἰσοδύναμα τοῖς τινές, τινά, τινῶν τισί, τινάς· οἷον, Πελοποννήσιοι ᾤκισαν τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἔστιν ᾧ χωρία=τινά.

Αἰ συσχετικά.

§. 34. Αἰ συσχετικά ἀντωνυμῖαι συμπίπτουσι τὴν μεταξὺ δύο ἢ περισσοτέρων προσώπων σχέσιν, καὶ ἡ μὲν οἷος καὶ ὁποῖος ἀναφέρονται εἰς τὴν τοῖος, τοιάδε. τοιοῦτος, καὶ τίθενται ἐπὶ ποιότητος· ἡ δὲ ὅσος καὶ ὁπόσος εἰς τὴν τόσος, τοσάδε, τοσοῦτος, καὶ τίθενται ἐπὶ ποσότητος· ἡ δὲ ἡλίος εἰς τὴν τη.λιος, τη.λικόδε, τη.λικοῦτος, καὶ τίθεται ἐπὶ μεγέθους καὶ ἡλικίας.

§. 35. Ἐπὶ ἀποσιωπῆτος ἢ θυμασμοῦ παραλείπονται τὰ δεικτικά καὶ τίθενται μόνον τὰ ἀνκρορικά· οἷον, οἷος θόρυβος ἐγεγόνει—ὦ οἶα κεφαλή καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει! καὶ τάνάπκλιν παραλείπονται τὰ ἀνκρορικά καὶ τίθενται τὰ δεικτικά· οἷον, τοῖος μέγας δοῦπος δρώρει! τοικῦτα αἶε λέγει.

Σημ. Ἡ οἷος συντάσσεται μετ' ἀπκρομάτου· καὶ ἡγουμένης μὲν τῆς δεικτικῆς τοιοῦτος ἰσοδυναμεῖ τῷ ὥσ τε· οἷον, τοιοῦτος ἦν, οἷος μὴ βούλεσθαι πολλοὺς ἀποκτινύναι. Παραλειπομένης δὲ τῆς δεικτικῆς, σημαίνει ἄνευ μὲν τοῦ τε τὸ ἐπιτήδειον πρός τι, μετὰ δὲ τοῦ τε τὸ δυνατός ἢ ἰκανός. οἷον, ἡ χώρα πύρκεν οἶα πλείστως προσόδους παρέχεσθαι—οὐχ οἷον τε μένειν. Μετ' ἀπκρομάτου συντάσσεται καὶ ἡ ὅσος καὶ ἰσοδυναμεῖ τῷ ὥσ τε· οἷον, ὅσον ἀπόζην.

Ἡ ἀόριστος τίς, τί.

§. 36. Ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία τις σημαίνουσα ἀόριστόν τι ἀφίνει ἀπροσδιόριστον καὶ τὸ οὐσιαστικὸν οὐτινος τίθεται προσδιορισμὸς καὶ σημαίνει τὸ τῆς κληρωμῆτης ἑνας, μία, ἐν ἢ ἐν εἶδος· οἷον, ἀνθρωπός τις—γυνή τις—ἔμπορός τις=ἕνας ἔμπορος, ἢ εἶδος ἐμποροῦ. Τίθεμένης ὡς ὑποκειμενον λεκτικοῦ ῥήμακ-

τος παρρηγευματικῶς ἢ προτρεπτικῶς σημαίνει τὸ ἕλαστος· οἶον, λεγέτω τις, ἢ γιγνώσκει· ἢ τὸ εἷς· οἶον, λαθέτω τις τὴν ἐπιστολήν. Μὴ παρρηγευματικῶς δὲ σημαίνει τὸ κἀνεὶς· οἶον, ὅπου τις ἀλγεῖ, ἐκεῖτε καὶ τὸν νοῦν ἔχει.

§. 37. Τιθεμένη δὲ ὡς κατηγορούμενον ἢ ἀντικείμενον λεκτικῶν ῥημάτων σημαίνει μέγα τι καὶ σηματικόν· οἶον, ἦν τί σοι δοκῶ λέγειν—κἄτι τι σημαντικόν—οἶεται τις εἶναι—νομίζει· ὅτι κἄτι τι εἶναι. Μετὰ τῶν ποσότητος ἢ ποιότητος σημαντικῶν ἀντωνυμιῶν ἢ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν σημαίνει τὸ περίπου· οἶον, τοικῶτα ἄττα διελέχθησαν—παρεγένοντό τινες, δύο νῆες.

Αἱ ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμίαι.

§. 38. Αἱ ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμίαι τίς, πότερος, ποῖος, πόσος, πηλίκος, ποδαπός, πόσος καὶ ποσάϊς τίθενται ἐπὶ ἐρωτήσεως.

α.) Ἡ τίς τίθεται περὶ προσώπου, περὶ πράγματος, περὶ κίτις καὶ τῶν τοιοῦτων ὄντος τοῦ λόγου· οἶον, τίς οὗτος;—τί λέγεις; τί γελᾷς ὦ Χάρων; ἐπὶ δὲ ἀποριῶν τίθενται καὶ τὰ ποτέ, δήποτε, ἄρα· οἶον, τί ἄρα καὶ λέξεις ἡμῶν; τί δήποτε καὶ βραδύνουσι; τί ποτ' ἐφρόνουν περὶ ἡμῶν;

β.) Ἡ πότερος τίθεται ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ τίς ἐκ τῶν δύο· οἶον, ποτέρᾳ χεὶρ πιάσχει; Ἐὐδότερον γένος πότερον καὶ πότεφα λαμβάνεται καὶ ἐπιβήματικῶς· οἶον, πότερα κερτομῶν λέγεις τάδε; ἔνθα παρκαίπεται τὸ ἄλλο κῶλον ὡς εὐκόλως ἐννοούμενον.

γ.) Ἡ ποῖος τίθεται ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ποῖος λογῆς· οἶον, ποῖον κτῆμα τῶν ἄλλων; Μετὰ δὲ τῆς ἀρίστου ἀντωνυμίας τις λαμβάνει τὴν ἐξηγηθεῖσαν (§. 36) ἐννοίαν τοῦ περίπου ἢ εἰκασίας· οἶον, ποῖός τις τἄλλα ὁ ἀνὴρ;—ποῖος γὰρ ἦναι;

δ.) Ἡ πόσος τίθεται ἐπὶ μεγέθους καὶ πλήθους, μετὰ δὲ τοῦ τίς σημαίνει εἰκασίαν ἢ τὸ περίπου· οἶον, πόσοι εἰσὶν οἱ πολέμοιοι;—Πόσοι τινές οἱ ἐχθροί;—πόσοι περίπου.

ε.) Ἡ πηλίκος τίθεται ἐπὶ μεγέθους, πλήθους, ἢ ἡλικίας· οἶον, πηλίκον τί ἐστὶ τὸ χωρίον;—πηλίκῃ ἐκῆστη γραμμῇ;—πηλίκος ἦσθα ἐπὶ τῶν Μηδικῶν;—πόσων ἐτῶν;

ς.) Ἡ ποδαπός τίθεται ἐπὶ τόπου· οἶον, ποδαπός εἶ; Ἄθη-
ναῖος.

ζ.) Ἡ πόστος τίθεται ἐπὶ τάξεως· οἶον, πόσον τουτί τὸ ἔτος;
ἔβδομον.

η.) Ἡ ποσταῖος τίθεται ἐπὶ χρόνου· οἶον, ποσταῖος πάρε; ἀπὸ
τῶν πολεμίων; τετρακταῖος.

Αἱ ἐπιμεριστικαὶ Ἄντωνυμίαι.

§. 39. Αἱ ἐπιμεριστικαὶ ἄντωνυμίαι σημαίνουσιν ἐπιμερισμὸν
βῆος ἢ πολλῶν εἰς τὰ μέρη των· καὶ ἢ μὲν ἕτερος τίθεται ἐπὶ τοῦ
εἰς ἓκ τῶν δύο· ἢ ἐκάτερος ἐπὶ δύο καὶ ἔνα χωριστά· ἢ ἕκκ-
στος ἐπὶ πολλῶν καὶ ἔνα χωριστά, καὶ ἢ ἄλλος ἐπὶ εἰς ἓκ τῶν
πολλῶν χρησιμεύουσι δὲ ὡς ὑποκείμενον, φερόμεναι πρὸς ἐνικὸν
ῥῆμα δυνάμει τοῦ σχηματισμοῦ, ἢ πρὸς δυϊκὸν δυνάμει τῆς ἐπι-
μεριστικῆς σημασίας, ἢ πρὸς πληθυντικὸν δυνάμει τῆς περιλη-
πτικῆς ἐνταυτῷ σημασίας· οἶον, ἐκάτερον αὐτῶν χωρὶς ἀλλήλων
ἦν—εἴπατον ἡμῖν ἐκάτερος—ἀπῆλθον ἐκάτερος ἐπὶ τὰ προσή-
κοντα—λαβόντες ὑπὸ μάλης ἕκκστος πορεύονται κτλ.

Περὶ τῶν κατηγορηματικῶν ῥημάτων.

§. 40. Τὰ κατηγορηματικὰ ῥήματα ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν δι-
αιροῦνται εἰς ἐνεργητικά, παθητικά, αὐδέτερα καὶ μέσσα, εἰς τὰ
ὅποια κατατάσσονται καὶ τὰ ἡμιτελῆ μέσσα, ἤτοι τὰ ἀποθετικά.

Περὶ τῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων.

§. 41. Τὰ ἐνεργητικά ῥήματα εἶναι δύο εἰδῶν, μεταβατικά
καὶ ἀμετάβητα· καὶ μεταβατικὰ μὲν λέγονται ὅσα φανερόνουςιν
ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ καὶ τὴν ἐνέργειάν του μεταβιβάζει
ἐκτὸς ἐαυτοῦ εἰς ἄλλο τι πρόσωπον ἢ πρᾶγμα· οἶον, κόπτω ξύλα,
πίθημι τὸν λίθον· ἀμετάβητα δὲ ὅσα φανερόνουςιν ὅτι τὸ ὑποκεί-
μενον ἐνεργεῖ, ἀλλ' ἢ ἐνέργειαν αὐτοῦ δὲν μεταβιβάζεται εἰς ἕτε-
ρόν τι ἀλλὰ μένει ἐν αὐτῷ τῷ ὑποκειμένῳ· οἶον, πηδῶ, βλάνω κτλ.

Περὶ τῶν ἐνεργητικῶν ἀμεταβάτων ῥημάτων.

§. 42. Ἀμετάβητα ῥήματα, ἢτοι τὰ μὴ δεχόμενα ἀντικείμενον εἶναι α'.) τὰ σημαίνοντα φυσικὴν ἐνέργειαν· οἶον, βοῶ, γελῶ, θρηνῶ· β'.) τὰ σημαίνοντα τεχνικὴν ἐνέργειαν ἢτοι ὀργανικὴν· οἶον, κιθαρίζω, σαλπίζω· γ'.) τὰ μιμητικὰ· οἶον, ἀττικίζω, ἐλληνίζω· δ'.) τὰ ἐρετικὰ συνήθως· οἶον, γελασεῖω (ἐπιθυμῶ νὰ γελᾶσω) ε'.) τὰ ὄρας καὶ χρόνου σημαντικὰ· οἶον, διχρημαίζω, ἐαρίζω· στ'.) τὰ κινήσεως σημαντικὰ· οἶον, βάζω, ῥέω κτλ.

Σημ. Τὰ κινήσεως σημαντικὰ καὶ τὰ ἐρετικὰ δέχονται ἐπίσης ἀντικείμενον· οἶον, πρέχω τὸ στάδιον, διαβαίνω τὸν ποταμὸν, τί δ' ἐργασείσαι, ἀπαλλαγείσῃς τοῦ Μηδικοῦ πολέμου.

Περὶ τῶν ἐνεργητικῶν μεταβατικῶν ῥημάτων.

§. 43. Ἐκ τῶν ἐνεργητικῶν μεταβατικῶν ῥημάτων τινὰ μὲν ἀπαιτοῦσιν ἐν μόνον ἀντικείμενον κατὰ μίαν τῶν πληγίων πτώσεων καὶ λέγονται μονόπτωτα, τινὰ δὲ δύο καὶ λέγονται δίπτωτα.

Μονόπτωτα ῥήματα μετὰ γενικῆς συντασσόμενα.

§. 44. Ἐκ τῶν μονόπτωτων μεταβατικῶν δέχονται τὸ ἀντικείμενον κατὰ γενικὴν·

α'.) Τὰ σημαίνοντα μέθεξιν ἢ μετέληψιν ἢ ἀπόλαυσιν· οἶον, μετέχω τινός—κοινωνεῖ τινος—κληρονομεῖ τῶν τοῦ πατρὸς ἀγαθῶν.

β'.) Ἐπιμέλειν, φρονεῖν καὶ τὰ ἐναντία τούτων· οἶον, τῆς ψυχῆς οὐκ ἐπιμελεῖται οὐδὲ φροντίζει—ἀμελῶ χρημάτων—τύχης ὀλιγοφρεῖ.

γ'.) Τὰ ἀρχικά· οἶον, ὁ Πικυανὸς ἡγεμονεύει τῆς Ἑλλάδος.

δ'.) Τὰ ἐπιτυχίαν ἢ ἀποτυχίαν σημαίνοντα οἶον τιμῆς τυγχάνεις—ἀτυχεῖ τῶν δικαίων—ἀμυρτάνω (ἀποτυγχάνω) τοῦ σκοποῦ· ἤμυρτε δὲ τῷ θεῷ ἢ εἰς θεόν—ἔσφαλλον ἢ ἔπικτιεν εἰς θεόν.

ε'.) Τὰ μνήμην καὶ λήθην· οἶον, τῆς ἀρχῆς μνημονεύομεν—τῆς σωφροσύνης ἐπελάθου.

ς'.) Τὰ φειδῶ ἢ ἀφειδίαν· οἶον, φείδομαι χρημάτων, ἀφειδή-
σαντες πλούτου.

ζ'.) Τὰ ἔχοντα ἰδέεν πρᾶξέσεως καὶ τὰ διαφορικὰ· οἶον, πλεο-
νεκτεῖ τινος—ἐδῶκουν διαφέρειν τῶν ἀνδρῶν· ὡσπύτως καὶ τὰ
ἀνάλογα τούτων· οἶον Πικυσανίης ὑστέρησε τοῦ Λυσάνδρου.

η'.) Τὰ αἰσθήσεως σημεντικά, ἐκτὸς τοῦ ὀρῶ καὶ ἐνίστε τοῦ
ἀκούω· οἶον, γεύομαι· βρωμάτων—ὀρῶ τὸν ἄνδρα—ἀκούουσκα
κλέος μέγα.

θ'.) Τὰ ἐφρετικά, ἐκτὸς τοῦ φιλῶ, ἀγαπῶ, θέλω καὶ ποθῶ· οἶον,
ἐπιθυμῶ ὀρέγομαι, ἐφίεμαι, πεινῶ, διψῶ ἀρετῆς—φιλῶ, ἀγαπῶ,
θέλω, ποθῶ ἀρετήν.

ι'.) Τὰ ἐνάρξεως καὶ λήξεως σημεντικά· οἶον, ἀρχέτω τις λό-
γου, ἔπαυσε τοῦ μαθήματος.

ιά'.) Τὰ ἀπολαυστικά· οἶον, σχολῆς ἀπολαύομεν.

§. 45. Μετὰ γενικῆς συντάσσονται καὶ πολλὰ ῥήματα σύνθετα
ἐκ προθέσεως· οἶον, προκινδυνεύειν τοῦ πλήθους—οὐδεὶς αὐτοῦ
κατηγόρησεν· ἢ γενικῆ πλήθους καὶ αὐτοῦ ἀποδίδονται εἰς τὸ
ῥῆμα οὐχὶ ὡς ἀντικείμενα, ἀλλὰ δυνάμει τῆς προθέσεως.

Μορόπτωτα ῥήματα μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 46. Μετὰ δοτικῆς συντάσσονται, ἤτοι δέχονται τὸ ἀντικεί-
μενον κατὰ δοτικὴν.

α'.) Τὰ σημερινόντα συμφωνίῳ, ἰσότητι, ταυτότητι καὶ ὁμοιό-
τητι· οἶον, ὁμονοεῖν ἀλλήλοις—ἢ σωφροσύνη ἀρμονίῳ ὁμοίωται
—ἰσοῦμαι τούτοις—ἢ ψυχὴ ὁμοδοξεῖ τῷ σώματι.

β'.) Μίξιν, ἔνωσιν καὶ ἐπιμιζέειν· οἶον, ἐπιμιγνύντες ἀλλήλοις.

γ'.) Προσέγγισιν· οἶον, ὁ Δάμων πλησιάζει τῷ Προδίκῳ.

δ'.) Τὰ σημερινόντα φιλικὴν ἢ ἐχθρικὴν πρὸς τινὰ διέθεσιν πε-
ριποιητικὰ ἢ ἀντιπεριποιητικὰ κλούομενα· οἶον, τὸ σωφροεῖν συμ-
φέρει τῷ ξένῳ—βοηθῶ σοι—φρονῶ τινι.

ε'.) Εὐπίθεισιν, ὑποταγήν καὶ πίστιν καὶ τὰ ἐνεντίξ τούτων·
οἶον, πείθομαι τοῖς νόμοις—πᾶσι πιστεύει (1) σὺν τούτοις τὸ χρῶ-

(1) Τὰ τῆς πίστεως καὶ ἀπιστίας ἐνίστε συντάσσονται καὶ με ἀιτιατικὴν
μετὰ ἢ ἄνευ τῆς εἰς προθέσεως· πιστεύω τὸν θεόν, καὶ πιστεύω εἰς ἕνα θεόν
(ἀναγνωρίζω καὶ ὁμολογῶ).

μαι, διαλέγομαι, ἀρκεῖ καὶ ἀρέσκει· οἶον, χρῶμαι βιβλίους—δι-
λέγομαι τοῖς σοφισταῖς—τὰ παρόντα ἀρκεῖ μοι—ταῦτα ἀρέσκει μοι.

ς.) Τὰ ἔρισιν ἢ συμπλοκῇ· οἶον, ἐρίζω τινί—ἄλεκτρούνας
συμπεσόντες ἀλλήλοις.

§. 47. Μετὰ δοτικῆς συντάσσονται πολλὰ ῥήματα σύνθετα ἐκ
προθέσεων· οἶον, συντυγχάνεις πρεσβυτέρῳ—ἀντιλέγει τινί—ἐπι-
χειρεῖ τοῖς πράγμασιν—ἐντετύχηκε τῷ ἀνδρὶ κτλ.

Μορφόπρωτα ῥήματα μετὰ αἰτιατικῆς συντασσόμενα.

§. 48. Δέχονται τὸ ἀντικείμενον κατ' αἰτιατικὴν πάντα τὰ ἄλ-
λα ῥήματα τὰ μὴ ἀνήκοντα εἰς τὰς δύο ἁνωτέρω τάξεις, ὡς καὶ
πολλὰ τούτων μεταβολῇ τῆς σημασίας αὐτῶν· οἶον, κρατύνει τῶν
ὕπλων καὶ κρατυνόμενοι αὐτήν—μέμφομαι τῷ παιδί καὶ μέμφο-
μαι τὸν παῖδα—πολεμῶ τινι καὶ πολεμῶ τινι. Ἰδίως δὲ δέχον-
ται τὸ ἀντικείμενον κατ' αἰτιατικὴν,

α.) Τὰ σωματικῆς ἐνεργείας σημαντικὰ· οἶον, λούω, νίπτω,
τύπτω, θερίζω, σκάπτω, πατῶ τι κλπ.

β.) Τὰ νοητικῆς ἐνεργείας· νοῶ, κρίνω, οἶδ' τι.

γ.) Τὰ ἠθικῆς διχθέσεως ἢ ἐνεργείας· οἶον, τιμῶ, θυμᾶζω,
ἐπικινῶ, θεραπεύω, ὑμῶ, ὑβρίζω τὸν παῖδα.

δ.) Τὰ ψυχικοῦ παθήματος σημαντικὰ· οἶον, φοβοῦμαι, θάρ-
ρῶ, αἰδοῦμαι, αἰσχύνομαι, οἰκτείρω τὸν παῖδα.

ε.) Τὰ προτροπικὰ, προκιρρητικὰ καὶ τὰ σημερινὰ προσπά-
θειν πρὸς τι· οἶον, ἰκετεύω, παρκακλῶ, προτρέπω, παροξύνω,
ἀνγκυλίζω, φιλῶ, ποθῶ, βούλομαι, πείθω, ἐρευνῶ ὑμᾶς.

Σημ. α. Ἀντικείμενον δύναται νὰ γείνη ἀπρέμματον ἢ καὶ ὀλόκληρος
πρότασις· οἶον, ἀγαπῶ τὸ φιλοσοφεῖν—τὸ δὲ παιδίον εἶπεν· ἀλλὰ νῦν μοι
βοήθησον, ὕστερον δὲ σωθῆντα μέμφου.

Σημ. β.) Εἶναι συνηθέστατον πρὸς τοὺς ἀρχαίους τὸ θέτειν σύσταιχον
αἰτιατικὴν μετὰ πάσης τάξεως ῥημάτων· οἶον, φυλακὰς φυλάττειν—δικά-
ζειν δίκας—ἄρχειν ἀρχάς—πολεμεῖν πόλεμον. Πολλάκις ὅμως τὸ σύσται-
χον τοῦτο ἀντικείμενον παραλείπεται, τιθεμένου τοῦ ἐπιθετικοῦ αὐτοῦ
προσδιορισμοῦ κατ' οὐδέτερον γένος πληθυντικῶς· οἶον μάχεσθαι δίκαια =
δικαίας μάχας—δίομαί σου τὰ δίκαια = δεήσεις δικαίας.

Σημ. γ. Τὸ ἀντικείμενον μετὰ τοῦ ῥήματος συντίθενται εἰς μίαν λέξιν·

οἶον, τειχοποιεῖν, ναυπηγεῖν, οἰκοδομεῖν. Πολλάκις ὁμως τὰ τειχῆτα δέχονται νῦν ἀντικείμενον ἀποβαλλομένης τῆς ἐνοίας τοῦ πρώτου συνθετικοῦ οἶον, οἰκοδομῶ οἶον.

Σημ. δ'. Πολλὰ ῥήματα ἀπαντῶνται κατὰ διάφορον σύνταξιν ἢ ἐκείνην καθ' ἣν ἐτάξαμεν αὐτὰ οἶον, κτήμασιν ἀνάσσει κτλ.

Περὶ διπτῶτων μεταβατικῶν ῥημάτων.

§. 49. Τὰ δίπτωτα μεταβατικὰ δικαιοῦνται εἰς τέσσαρες τάξεις α.) εἰς τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς β.) εἰς τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς γ.) εἰς τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς καὶ δ.) εἰς τὰ μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα.

Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσόμενα

§. 50. Δέχονται δύο ἀντικείμενα κατὰ αἰτιατικὴν καὶ γενικὴν.

α.) Τὰ ἀλλοτριότητος σημαντικὰ οἶον. ἀλλοτριοῦν τὴν πόλιν σωματίων. Εἰς ταῦτα ἀνάγονται καὶ τὰ ἀπαλλαγῆς ἢ πύσεως, λύσεως, ἀποδιώξεως, κωλύσεως, χωρισμοῦ οἶον ἀπῆλλχε με τῶν δεινῶν—ἔπκυσέ σε τῆς ἀρχῆς—ἔλυσε τὸν παῖδα τῶν δεσμῶν—ἀπέκλεισε τὸν ἀνδριφόνον τῶν ἱερῶν—ἐκώλυσε τὸν ἀσθενῆ τῆς ἀνγκνώσεως—ἐχώρισε τὸ ἔλκιον τοῦ ὕδατος κτλ.

β.) Τὰ πληρωτικὰ, κενωτικὰ καὶ στερητικὰ οἶον τὴν ψυχὴν ἐπλήρουν εὐλόγου βορᾶς—πόλεις ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἐκένωσεν. Ὁμοίως τὰ ἔχοντα τὴν ιδέαν τοῦ ἐστιῶ, θεραπεύω, ἀρχιρῶ, ἀπομακρύνω, πύω, ἀπκλλάτω, χωρίζω, ἀποτρέπω τινὰ τινος.

γ.) Τὰ ἀπολυστικὰ καὶ μεθεκτικὰ, ὅταν σημαίνηται τὸ ὅλον καὶ τὸ μέρος οἶον, αἰδῶς σωφροσύνης πλεῖστον μετέχει—ἐλάχιστον μέρος ἀπεκλύσκειν αὐτῆς. Ὡσχύτως καὶ πάντα τάξις ῥημάτων δι' ἧς ἐξηγεῖται τὸ ὅλον καὶ τὸ μέρος ἐνταυτῶ οἶον, τῶν ὤτων κρητεῖ τὸν λύκον—ἄπο τῶν ὤτων.

δ.) Τὰ μνημονευτικὰ οἶον, ἀρξομαί σε τῆς γεωργίας ὑπομνήσκειν.

ε.) Τὰ ἀνταλλακτικὰ καὶ τιμήματος σημαντικὰ ἐπὶ φυσικῶν καὶ ἠθικῶν οἶον, ἀμείβει θανάτους θανάτων—οὐδὲ ἀνκαρίσιος ἠξίωσε τὸν φέροντα τὴν ἀγγελίαν—τὴν σοφίαν ἀργυρίου πώλετ

— ἀγοράζω ἵππον πέντε μῶν. Ὁσχύτως καὶ τὰ ἐναντία· οἶον, ἀπκξιοῦν αὐτὸν τῶν καλλίστων.

ς.) Τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ μνηθάνειν, ἀκούειν, πυνθάνεσθαι τι πρὸς τινος καὶ τὰ ὅμοια, ἐκφερομένου κατὰ γενικὴν μὲν τοῦ προσώπου, κατ' αἰτιατικὴν δὲ τοῦ πράγματος· οἶον, ἴτως οὐ μνηθάνετε μου ἢ λέγω—οὔτε αὐτὸς τοῦτο Σωκράτους ἤκουτε.

ζ.) Πολλὰ ῥήματα σύνθετα συντάσσονται οὕτω δυνάμει τῶν προθέσεων ἐξ ὧν συντίθενται (ιδίως τῆς ἐκ, ἀπὸ, κατὰ, πρό)· οἶον, βλασφημίαν τῶν ἱερῶν καταχέουσι=χέουσι κατὰ τῶν ἱερῶν—προτιμήσας τὸ πάσχειν ἀνόσιον τοῦ δράσαι πρότερον—ἐξέβαλε τὸν πκῖδον τῆς ἀπάτης—ἀποκλίνας τινὰ τῆς ὁδοῦ.

Σημ. Πολλὰ ῥήματα ἀπαιτοῦνται τὸ ἕνεκα τίνος γίνεται τι συντάσσονται μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς οἶον θαυμάζω σε τῆς ἀρετῆς (ἕνεκα τῆς ἀρετῆς)—ζηλώ σε τοῦ νοῦ (ἕνεκα τοῦ ν.ῦ.—διώκει με τραύματος (ἕνεκα τραύματος)—ᾤκτειρε τὸν ἄνδρα τοῦ πάθους.

Τὰ μετὰ Αἰτιατικῆς καὶ Δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 51. Αἰτιατικὴν καὶ δοτικὴν δέχονται·

α.) Τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τῆς δόσεως· οἶον, δίδωμί σοι χρήματα—δῶρα τῷ Θεῷ προσφέρει.

β.) Τὰ δείξεως, καὶ δηλώσεως· οἶον, αἰσχύνομαι δεῖξαι σώμα Ἄργείοις—ἐν βραχεῖ σοι τάμα κακὰ δηλώσω. Τὴν αὐτὴν σύνταξιν δέχονται τὰ ἀγγέλλω, σημαίνω, πέμπω, ἐπιστέλλω, ἐμπιστεύομαι, ἐπιτρέπω, λέγω, φράζω, συμβουλεύω, προγγέλλω, ἐπιτάττω καὶ τὰ ὅμοια.

γ.) Τὰ ἐναντιότητος σημαντικὰ· οἶον, ἀλλήλοισιν ὑπλίτην στρατὸν ἀντιτάξαντες.

δ.) Τὰ ὑποβολῆς σημαντικὰ· οἶον, ὑπέβλεν ἐκυτὸν Θηβαίους—ἐλπίδας ὑποθεῖς τοῖς Μιτυληναίοις.

ε.) Τὰ μίξεως καὶ τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀρμόζειν· οἶον, μουσικῇ γυμναστικῇ κερκινύντα—ἀρμόζω τῷ πκιδί τὴν θυγατέρα.

ς.) Τὰ ὁμοιώσεως καὶ ἰσώσεως καὶ πικραβολῆς· οἶον, ὁμοιωτὶνά τινα—ἐμὲ Θεῷ οὐκ εἴλατ'—ὁ σίδηρος ἴσασ' τοὺς ἀσθενεῖς τοῖς ἰσχυροῖς ἐν πολέμῳ—κῶνωπα ἐλέφαντι πικραβάλλει.

Σημ. α'. Πολλά ῥήματα σύνθετα συντάσσονται οὕτω δυνάμει τῆς προθέσεως· οἷον, ὕμνους τῷ Θεῷ προσάγειν—ἀναισχυντίᾳ συμβάλλονται αὐτὸν =βάλλονται αὐτὸν σὺν ἀναισχυντίᾳ.

Σημ. β'. Πολλά ῥήματα συντάσσονται μετὰ δοτικῆς καὶ αἰτιατικῆς, ἢ δὲ δοτικῆ ἐκφράζει σκοπὸν ὠφελείας ἢ βλάβης τινὸς καὶ τότε αὕτη καλεῖται περιποιητικὴ ἢ ἀντιπεριποιητικὴ· οἷον, ἤτουν γῆν καὶ ὕδωρ Δαρσίῳ βασιλεῖ—δόλον ὑφαίνειν τινί.

Τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσόμενα.

§. 52. Δέχονται δύο αἰτιατικάς·

α.) Τὰ κριδευτικὰ· οἷον, διδάσκω σε τὴν γραμματικὴν· οὕτω τὰ νουθετῶ, ἀσκῶ, ἐθίζω καὶ τὰ ὅμοια. Ὡσχύτως καὶ τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ τρέφειν καὶ πατίζειν· οἷον, ἃ ἡμεῖς αὐτοὺς ἐτρέφομεν—γάλα ἡμῶς ἐπότισαν.

β.) Τὰ ἐνδύσεως καὶ ἐκδύσεως σημαντικὰ· οἷον, τὸν δῆμον χλαῖναν ἤμπισχον.

γ.) Τὰ ἀποστερήσεως, ἀφαιρέσεως καὶ αἰτήσεως· οἷον, ἡμῶς ἀποστερεῖ τὸν μισθὸν—ἐκείνους τὰ ὄπλα ἀφῆρήμεθα—μέλλετε τοὺς θεοὺς αἰτεῖν ἀγαθὰ.

δ.) Τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ λέγειν καὶ ποιεῖν τινὰ τι· οἷον, ὅταν ἀλλήλους τὰ ἔσχατα λέγωσιν—ἢ γῆ τοὺς θεραπεύοντας αὐτὴν πλεῖστα ἀγαθὰ ποιεῖ.

ε.) Τὰ ἱκετευτικὰ, προτροπικὰ, ἀνγκαστικὰ, προβιβαστικὰ, μεταποιητικὰ, δοξαστικὰ καὶ κλητικὰ· οἷον, ἀλλὰ σὲ ἱκετεύω τόδε—τὸν προτρέποντα ταῦτα ἡμῶς—καὶ ἐμὲ ἀνγκάζεις τάδε—Κῦρον στρατηγὸν ἀπέδειξε—τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα—τίς σε ἐποίησε τυφλὸν—ἡγοῦμαί σε ἄριστον—τὴν τοιαύτην δύναμιν ἀνδρεῖν καλῶ. Ὡσχύτως καὶ πολλὰ διαίρέσεως σημαντικὰ· οἷον, τὰς ἀρχὰς πάσας δώδεκα μέρη διείλοντο.

Σημ. α'. Ἐκ τῶν δύο αἰτιατικῶν εἰς τινὰ ῥήματα ἢ μὲν μία σημαίνει τὸ πρόσωπον, ἢ δὲ ἄλλη τὸ παρὰ τοῦ προσώπου λαμβανόμενον πρᾶγμα.

Σημ. β'. Εἰς τινὰ ῥήματα ἢ μία ἐκ τῶν δύο αἰτιατικῶν σημαίνει ὅτι τὸ ἀντικείμενον δέχεται ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ιδιότητα ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου· οἷον, ἀγαθὸν τὸν συνόντα ἀπέδειξεν—ἐποίησε τοὺς μεγάλους μικροὺς.

Τὰ μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 53. Δέχονται γενικὴν καὶ δοτικὴν.

α'.) Τὰ μεταδοτικὰ, κατὰ δοτικὴν μὲν τιθεμένου τοῦ προσώπου εἰς ὃ ἡ μετάδοσις γίνεται, κατὰ γενικὴν δὲ τοῦ ὅλου ἐξ οὗ μέρος μεταδίδεται· οἷον, τῷ πλήθει μεταδιδόνκι τῆς κρίσεως— μεταδίδωμι τῷ ἀδελφῷ τοῦ θησαυροῦ.

Σημ. Ὅταν δὲ γίνηται οὐχὶ μέρους, ἀλλὰ τοῦ ὅλου μετάδοσις, τότε τίθεται αἰτιατ. καὶ δοτικ. οἷον, εἰ μὴ μεταδοῖεν αὐτοῖς πρῶς; (51 α'.)

β'.) Τὰ σημερινόντα μετ' ἄλλου τινὸς συμμέθεξιν· οἷον, πάντων τούτων κοινωνοῦμεν ἀλλήλοις.

Σημ. Ὅταν δὲ ἐξηγηται τὸ μέρος καὶ τὸ ὅλον τίθεται αἰτιατικὴ καὶ γενικὴ· οἷον, μετέχειν φιλάτου τάρου μέρος (50 γ'.)

γ'.) Τὰ παρχωρητικὰ· οἷον, τῶν ὁδῶν παρχωροῦνται τοῖς κρείττοσιν—ὑπεχώρησε τῆς ὁδοῦ τῷ βασιλεῖ.

δ'.) Δικαστικαὶ τινες φράσεις· οἷον, αὐτὸς αὐτῷ θανάτου τετίμηκεν.

Σημ. α'. Ἐκ τῶν δύο ἀντικείμενων ἡ μὲν αἰτιατικὴ λέγεται κατὰ τινὰς ἄμ ε σ ο ν ἢ π ρ ῶ τ ο ν ἀντικείμενον, ἡ δὲ γενικὴ ἢ δοτικὴ ἔ μ μ ε σ ο ν ἢ δ ε ὑ τ ε ρ ο ν. Ἐκ τῶν δύο αἰτιατικῶν ἄμ ε σ ο ν ἀντικείμενον εἶναι ἡ σημαίνουσα συνήθως τὸ πρόσωπον, ἔμμεσον δὲ ἡ σημαίνουσα τὸ πρᾶγμα. Ἐκ δὲ τῆς γενικῆς καὶ δοτικῆς ἄμ ε σ ο ν μὲν εἶναι ἡ γενικὴ, ἔμμεσον δὲ ἡ δοτικὴ.

Σημ. β'.) Πολλάκις προστίθεται εἰς τὸ ῥῆμα ἀσυνδέτως δευτέρα αἰτιατικὴ ἐπεξηγοῦσα τὴν πρώτην· οἷον, ἀπέσταλκέ σοι τόνδε τὸν λόγον δῶρον= ὡς δῶρον—οἱ Λακεδαιμόνιοι τῷ Θεμιστοκλεῖ σοφίας ἀριστεῖον ἔδοσαν θαλοῦ στέφανον· ἐνίοτε φαίνεται ὅτι συντάσσεται τὸ ῥῆμα μετὰ τριῶν πτώσεων· οἷον, τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰ ἀγαθὰ οἱ Θεοὶ=ἀντὶ τῶν πόνων (γενικὴ ποσοτικὴ ἢ τιμῆματος).

Σημ. γ'.) Καὶ ἐπὶ τῶν διπτῶτων μεταβατικῶν ὑπάρχουσι πλεῖστα συντακτικὰ ποικιλία, ἕνεκα τῆς διαφορᾶς τῆς ἐννοίας.

Οὐδέτερα ῥήματα.

§. 54. Τῶν οὐδετέρων ῥημάτων τὰ μὲν κατὰστασιν ἢ ἰδιότητι ἀπόλυτον σημερινόντα τίθενται εἰς τὸν λόγον ἄπτωτα, δηλ.

ἄνευ ἀντικειμένου, δεχόμενα ἐν ἀνάγκῃ μόνον τοὺς ἐπιφύρηματικούς προσδιορισμούς· οἷον, ζῶ—ζῆς δὲ οὕτω—σὺ δὲ, ὦ Μένιππε, καὶ ἡσυχίην κείτται· τὰ δὲ σημαίνοντα σχετικὴν κατάστασιν ἢ ιδιότητά δεχόνται καὶ πλησίον πτώσιν, ἣτις συμπληροῖ τὴν διὰ τοῦ ῥήματος ἐμφανισμένην σχέσιν· οἷον, γέμομεν ἐλπίδων—εὐπορῶ λόγων.

§. 55. Ἐνίοτε τὰ οὐδέτερα μεταβαλλομένης τῆς σημασίας, δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν κυρίως μεταβατικών· οἷον, τοῦτο ἔοικεν ἀτόφῳ—μέμονε μύχεσθαι.

Παθητικὰ ῥήματα.

§. 56. Τὰ παθητικὰ ῥήματα δικαιοῦνται εἰς κύρια παθητικὰ λήγοντα εἰ μαι, καὶ εἰς παθητικὰ αὐτοπαθῆ λήγοντα εἰς ω.

§. 57. Καθὼς εἰς τὰ ἐνεργητικὰ μεταβατικὰ ῥήματα ἀπαιτεῖται ἀναγκαστικῶς τὸ ἐνεργεῖν ὑποκείμενον καὶ τὸ δεχόμενον τὴν ἐνέργειαν ἀντικείμενον, οὕτως εἰς τὰ παθητικὰ ἀπαιτεῖται τὸ δεχόμενον τὸ πάθος ὑποκείμενον καὶ τὸ ποιοῦν αὐτὸ τὸ πάθος εἰς τὸ ὑποκείμενον ἐξωτερικὸν ἀντικείμενον, ἥτοι τὸ αἴτιον τοῦ πάθους. Καὶ καθὼς εἰς τὰ ἐνεργητικὰ μεταβατικὰ δυνατὸν νὰ ᾖται πλείονα τοῦ ἐνός ἀντικείμενα, οὕτως εἰς τὰ παθητικὰ δυνατὸν νὰ ᾖται ἕκτος τοῦ ἐνεργούντος αἰτίου καὶ ἄλλο ἀντικείμενον προσωπικὸν ἢ πραγματικὸν κατὰ τὴν φύσιν τοῦ μεταβατικοῦ ἐξ οὗ γίνεται· οἷον, χρίτη δέδοται παρὰ Θεῶν ἱππῶ—ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν περισυλᾶται πᾶσαν τὴν οὐσίαν.

§. 58. Τὸ αἴτιον τοῦ πάθους ἐκφέρεται ἐπὶ τῶν παθητικῶν ῥημάτων α'.) κατὰ γενικὴν ἐμπρόθετον· συνήθως δὲ πρόθεσις εἶναι ἢ ὑπὸ· οἷον, βούλονται ὑπὸ τῶν παιδῶν θερραπεύεσθαι· ἔτι δὲ ἢ παρὰ ἐπὶ προσώπων τιθεμένη· οἷον, ὁμολογεῖται παρὰ πάντων—Φιλῆνις πεμνηθεὶς παρὰ βασιλέως. Ἡ πρὸς σπανιώτερον ἐπὶ προσώπων· οἷον, πρὸς ἀνδρὸς ἡδικοημένη καὶ βαντασικαὶ τέχναι ἀδοξοῦνται πρὸς τῶν πόλεων. Ἡ ἐκ τίθεται συνήθως ἐπὶ τῶν δόσεων συμκνικῶν ῥημάτων· οἷον, τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων—ἐκ Θεοῦ δέδοται. β'.) κατὰ δοτικὴν ἀπρόθετον, καὶ ἐπὶ ἄλλων μὲν χρόνων συνηθέστερον δὲ ἐπὶ τοῦ παθ. παρκειμένου καὶ μάλιστα ὅταν τὸ

ὑποκείμενον εἶναι ἔμφυχον οἶον, τ' ἀληθές ἀνθρώποισιν οὐχ εὐρίσκειται—Θεμιστογένει τῷ Συρρακουσίῳ ταῦτα γέγραπται.

Σημ. α'. Ἡ δοτικὴ ἐπὶ μὲν ἔμφυχων φανερόναι τὸ ἐνεργῶν αἴτιον οἶον, τοῖς ἰατροῖς πολλὰι θεραπείαι εὐρηγται. Ἐπὶ δὲ ἀφύχων σημαίνει μᾶλλον τὸ δι' οὐ οἶον, νόσῳ ἐφθάραται Ἀθηναῖοι καὶ διαπίνῃ χρημάτων—ἀνὴρ ἄβουλος ἠδοναῖς θηρεύεται.

Σημ. β'. Ἀπαντᾷται ἐνίοτε καὶ γενικὴ ἀπρόθετος καὶ δοτικὴ ἐμπρόθετος οἶον, κρατίστου πατρὸς τραπεῖς—υἱὸς ὑπὸ τῷ πατρὶ τετραμμένος—ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ πατρὸς.

§. 59. Εἰς πολλὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσόμενα, καὶ ἰδίως εἰς τὰ μεταποιητικὰ, προθίβαστικά, δοξαστικά, λεκτικά, κλητικά κλπ. τρεπομένης τῆς ἐνεργητικῆς συντάξεως εἰς παθητικὴν, τρέπονται καὶ αἱ δύο αἰτιατικαὶ εἰς ὀνομαστικάς, καὶ ἡ μὲν τοῦ ἄμεσου ἀντικειμένου εἰς ὑποκείμενον, ἡ δὲ τοῦ ἔμμεσου εἰς κατηγορούμενον οἶον, σὺ καλεῖς ἐμὲ διδάσκαλον—ἐγὼ καλοῦμαι ὑπὸ σοῦ διδάσκαλος—ὑπὸ τοῦ πατρὸς ὁ Κύρος ἀπεδείχθη στρατάρχης καὶ χωρὶς τοῦ ἐνεργῶντος αἰτίου ἐννοουμένου οἶον, ὁ Ἀριστείδης κλεῖται δίκαιος. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην δέχονται τὴν σύνταξιν τοῦ συνδετικοῦ ῥήματος (§. 8 σημ. α').

Σημ. α'.) Εἰς τὰ δοξαστικά, κλητικά καὶ τὰ μεταποιητικὰ προστίθεται πολλάκις τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι· διὸ οἱ παλαιοὶ γραμματικοὶ, ὅσάκις τοῦτο ἔλειπεν, ἐκάλουν τὴν πρότασιν ἑλλειπτικὴν τοῦ εἶναι οἶον, ὁμολογεῖται παρὰ πάντων Θεός (εἶναι).

Σημ. β'.) Καὶ τὰ παθητικὰ ῥήματα δέχονται σύστοιχον αἰτιατικὴν οἶον, πλήττομαι πολλὰς πληγὰς—ἠπατήθην δεινὴν ἀπάτην κτλ.

§. 60. Ἡ ἐνεργητικὴ σύνταξις τρέπεται εἰς παθητικὴν, ἐὰν τρέψωμεν τὸ μὲν ἐνεργητικὸν ῥῆμα εἰς παθητικόν, τὸ δὲ ἀντικείμενον αὐτοῦ εἰς ὀνομαστικὴν, τὸ δὲ ὑποκείμενον εἰς γενικὴν ἐμπρόθετον ἢ δοτικὴν ἀπρόθετον, τὰ δὲ λοιπὰ ἀφήσωμεν ὅπως ἔχουσιν οἶον, ὁ Δημήτριος πληροῦ τὴν φιάλην ὕδατος—ἡ φιάλη πληροῦται ὑπὸ τοῦ Δημητρίου ὕδατος—ἐγὼ τὴν ἐπιστολὴν γέγραφα—ἐμοὶ γέγραπται ἢ ἐπιστολή. Ἐὰν δὲ τὸ ἐνεργητικὸν ῥῆμα ἔχῃ δύο ἀντικείμενα, τρέπεται εἰς ὀνομαστικὴν τὸ πρῶτον ἢ ἄμεσον ἀντικείμενον, τὸ δὲ δεύτερον ἢ ἔμμεσον μένει ἀμετάβλη-

τον· οἶον, ἐπλήρωσα τὸν σάκκον σίτου—ὁ σάκκος ἐπλήρωθη ὑπὲρ μου σίτου—τὸν ἄνδρα Λάμπρος ἐπκίδευσε μουσικὴν—ὁ ἀνὴρ ὑπὸ Λάμπρου μουσικὴν ἐπκιδεύθη. Οἱ Ἄττικοὶ προτιμῶντες τὸ προσωπικὸν ὑποκείμενον τρέπουσιν ἐνίοτε τὸ δεύτερον εἰς ὀνομαστικὴν· οἶον, ὁ Νικήας παρῆνει τοῖς Ἀθηναίοις τοιαῦδε—οἱ Ἀθηναῖοι παρηνουῖντο ὑπὸ τοῦ Νικίου τοιαῦδε.

§. 61. Τὰ αὐτοπαθῆ παθητικὰ συντάσσονται πολλάκις ἢ ὡς τὰ κύρια πηθητικὰ· οἶον, ὁ τεθνεὼς ὑπὸ τοῦ σοῦ πατρός—ὁ φωνευθεὶς, ἢ ὡς ἀπλῶς ἐμπαθοῦς καταστάσεως σημερινὰ, καὶ τότε δὲν ἀναφέρεται ἐξωτερικὸν αἴτιον ἐνεργοῦν ὡς ἐν τοῖς προηγουμένοις, καὶ διὰ τοῦτο καλοῦνται ὑπὸ τινων οὐδέτερον· οἶον, νοσῶ, ἀλγῶ, πᾶσχῶ, ἀσθενῶ κτλ. ἢ ὡς μεταβατικὰ· οἶον, οἰμῶζειν τὸν θανόντα—στενάζετε τοὺς παῖδας· ἐνίοτε δὲ δέχονται αἰτιτικὴν ἀπρόθετον δηλοῦσαν τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον πίπτει τὸ πάθος, ὡς ἀλγῶ τὴν κεφαλὴν, τὸν πόδα, ἢ καὶ αἰτιτικὴν ἐμπρόθετον τῆς διὰ, ἐξηγοῦσαν τὸ αἴτιον ἐκ τοῦ ὁποίου προῆλθε τὸ πάθος· οἶον, ἀλγεῖ τὸν πόδα διὰ τὸν περίπατον.

Μέσα ῥήματα.

§. 62. Τὰ μέσα ῥήματα σημαίνουσιν, ὡς εἴπομεν, ἐνέργειαν ἐπιστρέφουσαν εἰς τὸ ἴδιον ὑποκείμενον ἀμέσως ἢ ἐμμέσως. Γίνονται δὲ ἐκ τῶν ἐνεργητικῶν μεταβατικῶν μονοπτῶτων ἢ διπτῶτων, καὶ εἶναι πέντε εἰδῶν, ἀντανκλώμενα ἢ αὐτοπαθῆ, ἀλληλοπαθῆ, διάμεσα, ἐπίμεσα καὶ μέσα ὠφελείας.

Μέσα ἀντανκλώμενα ἢ αὐτοπαθῆ.

§. 63. Τὰ ἀντανκλώμενα μέσα σημαίνουσιν ἐνέργειαν ἐπιστρέφουσαν ἀμέσως εἰς ὅλον τὸ ὑποκείμενον ἢ εἰς μέρος αὐτοῦ. Καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει τὰ ἐκ μονοπτῶτων ἐνεργητικῶν γινόμενα τίθενται ἄνευ ἐξωτερικοῦ ἀντικειμένου, ἰσοδυναμοῦντα τῷ συστοίχῳ ἐνεργητικῷ καὶ τῇ συνθέτῳ ἢ ἀντανκλωμένη ἀντωνυμίᾳ κατὰ τὸ πρόσωπον καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ῥήματος· οἶον, λούομαι—λούω ἐμυυτόν—ἐνεδύοντο—ἐνέδυον ἐαυτούς.

Ἐν δὲ τῇ δευτέρῃ τίθενται μετὰ ἐξωτερικοῦ ἀντικειμένου κατ' αἰτιατικὴν δηλοῦσαν τὸ μέρος τοῦ ὑποκειμένου εἰς ὃ γίνεται ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ, καὶ ἰσοδυναμεῖ τῷ ἐνεργητικῷ καὶ τῇ γενικῇ τῆς συνθέτου ἀνωνομίας· οἷον νίπτομαι τὰς χεῖρας=νίπτω τὰς ἐμυτοῦ χεῖρας—ἀπορξίνομαι τὴν γνώμην=ἀπορξίνω τὴν ἐμυτοῦ γνώμην.

§. 64. Ἐὰν τὰ μέσα γίνωνται ἐκ διπτῶτων ἐνεργητικῶν διατηροῦσι τὸ ἐν τῶν ἀντικειμένων, συγχωνεύοντά ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἕτερον· οἷον· ἀντιπάζζομαι τούτοις=ἀντιπάζζαντες ἑαυτοὺς τούτοις—ὁ σὸς πατήρ οὐδένα ἄλλον ἀποπέμψεται=πέμψει ἀφ' ἑαυτοῦ—σκευὰς μηδικὰς ἐνδύόμενος=ἐνδύων ἑαυτόν. Τινὰ δὲ τῶν διπλῆ αἰτιατικῇ συντασσομένων, καὶ ἰδίως τὰ ἀφαίρετικά καὶ αἰτητικά διατηροῦσι καὶ τὰς δύο αἰτιατικὰς· οἷον, τὴν σὴν ἀρχὴν ἀφαιρούμεθα σε—Ἀρίστιππος αἰτεῖται Κῦρον ξένους καὶ μισθὸν=αἰτεῖ ἑαυτῷ Κῦρον ξένους καὶ μισθόν, ἢ τὴν μίαν Αἰτιατικὴν καὶ τὴν ἑτέραν τρέπουσιν εἰς προθετόπτωτον γενικὴν· οἷον, ἡτήσατο παρ' Ἀθηναίων ἰπέεας.

Μέσα ἀλληλοπαθῆ.

§. 65. Τὰ μέσα ἀλληλοπαθῆ ὑποθέτονται δύο ἢ πλείονα ὑποκείμενα ἀμοιβαίως ἐνεργούντα ἐπ' ἀλληλα ἐκφέρονται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, καὶ ἰσοδυναμοῦσι τῷ συστοίχῳ ἐνεργητικῷ καὶ τῇ ἀλληλοπαθῇ ἀνωνομίᾳ ἀλλήλων. Τοιαῦτα δὲ εἶναι συνήθως τὰ σημαίνοντα α'.) ἀμοιβαίαν μίξιν, συμπλοκὴν καὶ ἔριδα ἢ χωρισμὸν· οἷον ἐπεμίνυντο—λοιδοροῦνται—λοιδοροῦσιν ἀλλήλους—διαφέρονται—διελύθησαν—ε'.) Συμβιβασμὸν καὶ διανομήν· οἷον συμβιβασθέντες ἀπῆλθον—μερισάμενοι τὰ ἐμά.

Μέσα ἐπίμεσα.

§. 66. Μέσα ἐπίμεσα λέγονται τὰ σημάζοντα ὅτι τὸ ὑποκείμενον μετὰ κόπου, προσοχῆς, δαπάνης καὶ ἐν γένει πάσης σωματικῆς ἢ νοητικῆς προσπαθείας ἐκτελεῖ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαίνόμενον, καὶ κατὰ τοῦτο μόνον διαφέρουσι τῶν ἐνεργητικῶν· οἷον, παρέχειν=δίδειν, πρέχεσθαι=δίδειν ἐκ τῶν ἑαυτοῦ—

πόλεμον ποιῆσθαι=ποιεῖν μετὰ κόπου καὶ δαπάνης—σκοπεῖσθαι
=σκοπεῖν μετὰ προτοχῆς.

Μέσα ὠφελείας.

§. 67. Μέσα ὠφελείας ἢ περιποιητικὰ λέγονται τὰ σημερινόν-
τα ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ πρὸς ἰδίῳν ἑαυτοῦ ὠφέλειαν. Ἴσο-
δυναμοῦσι δὲ τῷ συστοίχῳ ἐνεργητικῷ καὶ δοτικῇ τῆς αὐτοπα-
θοῦς ἀντωνυμίας· οἶον, πορίζομαι χρήματα, ἀγορίζομαι γυναῖκα=
πορίζω, ἀγορίζω ἑμαυτῷ. Παλλάκις δὲ τὸ συμφέρον τοῦ ὑποκειμένου
ἐγκρατεῖται εἰς τὴν ἀπ' αὐτοῦ ἀπομάκρυνσιν ἀντικειμένου τινός·
οἶον, ἀμύνομαι τοὺς πολεμίους, τρέπομαι τὸν ἐχθρὸν, φυλάττω-
μαι φθόνον, ἀποδίδομαι τὴν νύκν.

Ἀποθετικά.

§. 68. Ἀποθετικά ῥήματα λέγονται, ὅσα ἀπέθεσαν, ἤτοι ἀπέ-
βαλον τὴν ἐνεργητικὴν φωνήν· εἶναι δὲ καὶ τῶν τεσσάρων δια-
θέσεων, ἐπομένως συντάσσονται κατὰ τὰ ἀνόλογα ἐνεργητικά,
παθητικά, οὐδέτερα καὶ μέσα· οἶον, οἱ θεοὶ ἐπιμέλονται ἀνθρώ-
πων—τῷ Ἀρταξέρξῃ διαγωνίζεσθαι—ἀπεχθάνοντο τοῖς Ἑλλη-
σιν—ἐδιέζοντο ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ.

Σημ. Ἀποθετικά δυνατὸν νὰ ὀνομασθῶσι καὶ τὰ μὴ σχηματιζόμενα εἰς
τὴν παθητ. φωνήν· οἶον, ζῶ, ὑγίαινω κτλ.

Περὶ συνθέτων προτάσεων ἀρεπυγμένων καὶ συνεπυγμένων.

§. 69. Ἡ πρότασις ἢ ἔχουσα δύο ἢ πλείονα ὑποκείμενα ἢ κα-
τηγορούμενα, ἢ πλείονα ἐνκλιτῶ ὑποκείμενα καὶ κατηγορούμενα
καλεῖται σύνθετος· οἶον, Φίλιππος καὶ Ἀλέξανδρος ἦσαν στρατη-
γικώτατοι—Ἀριστείδης ἦν δίκαιος καὶ σώφρων—Θεμιστοκλῆς
καὶ Ἀριστείδης ἐστρασιζέτην—Ἀριστείδης καὶ Φωκίων ἦσαν
χρηστοὶ τε καὶ δίκαιοι.

§. 70. Ἐν τῇ συνθέτῳ προτάσει ἐὰν τὰ ὑποκείμενα ἦναι
δύο εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν ἢ ἓν εἰς Δυτικόν, τὸ ῥῆμα ὡς καὶ τὸ κα-
τηγορούμενον τίθενται εἰς Δυτικὸν μὲν ἀριθμὸν, ὅταν ἀνδεικνύη-

ται ἐλάττωρον ὑποκείμενον ἰδικιτέρωσ, εἰς πληθυντικὸν δὲ ὅταν ἐννοῶνται ἀμφότερα κοινῶσ ἐνεργοῦνται· οἶον, Μίνωσ καὶ Λυκοῦργωσ ἐθέτην νόμουσ—τῶ ἄνδρε ἐγενέσθην βικιοτάτω—εἰ τῶ χεῖρε τράποιντο—ἡ ὀργή καὶ ἡ ἀσυνεσία πολλοὺσ ἀπώλεσαν.

§. 71. Ἐὰν τὰ ὑποκείμενα ἦναι πολλὰ καὶ εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν, τὸ ῥῆμα α'.) προτάσσεται ἢ ἐπιτάσσεται ἐνικῶσ· οἶον, ἐστρατήγει Δημοσθένησ καὶ Περικλήσ—Ἀἴγυπτοσ καὶ Κύπρωσ ἀρέσθησ—Πρόκνη ἀηδὼν, φιλομήλα χελιδὼν, Τηρεὺσ ἔποψ ἐγένετο· β'.) προτάσσεται ἢ ἐπιτάσσεται πληθυντικῶσ· οἶον, ἔρχονται ἀπὸ τῶν οἴκοι τελῶν Ἄραχὸσ τε καὶ Νκυάτησ καὶ Ἀντισθένησ—λήθη καὶ δυσκολία καὶ μανία ἐμπίπτουσιν.

§. 72. Ἐὰν τὰ ὑποκείμενα ἦναι πολλὰ ἀλλὰ δικόρων προσώπων, τὸ ῥῆμα τίθεται α'.) πληθυντικῶσ κατὰ πρῶτον πρόσωπον ἢ κατὰ δεῦτερον, ὅταν δὲν ὑπάρχη πρῶτον, διότι τὸ μὲν πρῶτον θεωρεῖται ἐπικρατέστερον τοῦ δευτέρου καὶ τὸ δεῦτερον τοῦ τρίτου· οἶον, συμφωνοῦμεν ἐγὼ καὶ ὑμεῖσ—οὐ σὺ μόνον οὐδὲ οἱ σοὶ φίλοι τχύτην τὴν γνώμην ἔσχετε—β'.) κατὰ τὸ προσχεστέρον· οἶον, οἶδα σαφῶσ καὶ ἐγὼ καὶ σὺ—δοκεῖσ σῦτε καὶ Σιμίασ.

§. 73. Τὸ κοινὸν κατηγορούμενον εἰς τὰ ἔμφυχα ὁμοιογενῆ ὑποκείμενα τίθεται κατὰ τὸ γένωσ αὐτῶν πληθυντικῶσ, ὅταν ἦναι ἐπίθετον· οἶον, ὁ Πέτροσ, ὁ Δημήτριωσ καὶ ὁ Νικόλωσ εἰσιν ἐπιμελεῖσ, ἢ δὲ Σοφίωσ, Μαρτίωσ καὶ Ἐλένη ἐπιμελέστανται· εἰσ δὲ τὰ ἔτερογενῆ κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον γένωσ πληθυντικῶσ· εἰναι δὲ ἐπικρατέστερον τὸ μὲν ἀρσενικὸν τοῦ θηλυκοῦ καὶ οὐδέτερου, τὸ δὲ θηλυκὸν τοῦ οὐδέτερου· οἶον ὁ παῖσ καὶ ἡ παιδίτκη ἀγαθοί εἰσιν—ἡ γυνή καὶ τὸ τέκνον εἰσιν ἀγαθοί· ὁμοίωσ καὶ ἐπὶ τῶν προσδιορισμῶν· οἶον, γυναῖκεσ καὶ τέκνα καθήμεναι, ἢ καὶ κατὰ τὸ πλησιέστερον· οἶον, γυναῖκεσ καὶ τέκνα φρουρούμενα.

§. 74. Εἰς ὁμοιογενῆ ἄψυχα ὑποκείμενα τὸ κοινὸν κατηγορούμενον τίθεται ὡσ καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοιογενῶν ἐμφύχων πληθυντικῶσ ἢ κατὰ τὸ πλησιέστερον· οἶον, οἱ φθῶνοι καὶ οἱ ἔρωτεσ δεινοί—νόμουσ καὶ φόβοσ ἰκανόσ· ἢ κατ' οὐδέτερον γένωσ ἐνικῶσ καὶ συνηθέστερον πληθυντικῶσ, ἐνίωτε μάλιστα καὶ ἐπὶ ἐμφύχων ὑποκειμένων· οἶον, μέθη ἀπρεπέστατον καὶ μαλακία καὶ ἀργία—ταραχὴ καὶ στάσεισ ὀλέθριωσ—ἄνθρωποσ καὶ κύων ἀγριώτατω.

Περὶ προσδιορισμῶν.

§. 75. Οἱ προσδιορισμοὶ τῶν προτάσεων εἶναι δύο εἰδῶν ὀνομαστικοὶ καὶ ἐπιρρηματικοί. Ὀνομαστικοὶ λέγονται οἱ ἐκφερόμενοι δι' ὀνομάτων, ἀντωνυμιῶν, ἄρθρου, μετοχῆς καὶ δι' ἐπιρρημάτων ἐνάνθρωπων, ἐπιθετικῶς ἐκκληυθνομένων, οἵτινες τίθενται εἰς τὸ ὑποκείμενον καὶ ἀντικείμενον, ἐπὶ δὲ τῶν ἀνεπτυγμένων προτάσεων καὶ εἰς τὸ κατηγορούμενον· οἷον, ἀνὴρ ἀγαθὸς — αὗτος ὁ ἀνὴρ — οἱ πεπαιδευμένοι ἄνδρες — Περικλῆς ὁ πᾶν — ἡ Λυδιστὶ ἀρμονία — ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος ἦν μέγας στρατηγός. Ἐπιρρηματικοὶ δὲ λέγονται οἱ ἐκφερόμενοι δι' ἐπιρρημάτων, ἢ διὰ πλεονάζοντων πτώσεων ἐμπροθέτων ἢ ἀπροθέτων καὶ ἐπιρρηματικῆν ἔννοιαν ἐξηγοῦντες, οἵτινες τίθενται μάλιστα εἰς τὸ ῥῆμα τῆς προτάσεως· οἱ δὲ ἐπιτακτικοὶ καλούμενοι καὶ εἰς τὸ κατηγορούμενον· οἷον, λέγεις ὀρθῶς — ὁ Γεώργιος ἀφίχθη ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ — σήμερον — τὴν παρελθοῦσαν ἡμέραν — χθές — εἶμι λίαν ἀσθενής.

§. 76. Οἱ ὀνομαστικοὶ προσδιορισμοὶ προσδιορίζοντες ὡς εἴρηται ἢ τὸ ὑποκείμενον ἢ τὸ κατηγορούμενον ἢ τὸ ἀντικείμενον τῆς προτάσεως πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως φανερόνουςι πατρὶδα, ἡλικίαν, ιδιότητα, συμβεβηκός κτλ. οἷον, ὁ Ἀθηναῖος, ὁ νεώτερος, ὁ λεπτός, ὁ γαλός κτλ. Οἱ δὲ ἐπιρρηματικοὶ φανερόνουςι τὸν τόπον, τὸν χρόνον, τὸ ποιόν, τὸ ποσόν καὶ τὸν τρόπον· οἷον, δικτρίθει Ἀθήνησι — σήμερον δώσει δίκην — βχρέως φέρω — ἄγαν λυπεῖται — νομικτικῶς ζῆ. Ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι προσδιορισμοὶ τοῦ ῥήματος, οἵτινες φανερόνουςι τὸ αἷτιον καὶ τὸ κατὰ τι.

Σημ. Δυνατὸν δὲ νὰ ὑπάρχη καὶ προσδιορισμὸς προσδιορισμοῦ· οἷον, Κροῖσος ὁ Περσῶν βασιλεὺς.

§. 77. Οἱ ὀνομαστικοὶ προσδιορισμοὶ τίθενται κατὰ τρεῖς τρόπους· κατ' ἐπεξήγησιν, διὰ παρενθετικῶν προτάσεων, καὶ διὰ πλαγίων πτώσεων.

Προσδιορισμὸς κατ' ἐπεξήγησιν.

§. 78. Κατ' ἐπεξήγησιν προσδιορισμὸς λέγεται, ὅταν εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ἢ εἰς τὸ κατηγορούμενον ἢ καὶ εἰς

τὸ ἀντικείμενον ἐπεξηγήται προεγνωσμένη τις ιδιότης, ἥτις θεωρεῖται ὡς μέρος τοῦ προσδιοριζομένου καὶ ἀποτελεῖ μίαν μετ' αὐτοῦ ἔννοιαν. Διχῆρει δὲ τοῦ κατηγορουμένου, διότι δι' αὐτοῦ ἀποδίδεται εἰς τὸ ὑποκείμενον πρῶτον ἢ δὴ ιδιότης τις ὑποτιθεμένη ἄγνωστος. Συμφωνεῖ δὲ ὁ προσδιορισμὸς πρὸς τὸ προσδιοριζόμενον, ὡς τὸ κατηγορούμενον πρὸς τὸ ὑποκείμενον, τουτέστι κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν· οἷον, ὁ σοφὸς Σωκράτης—Ἀπελλῆς ἦν ἄριστος ζωγράφος—Ἀγάπα τὸν ἐπιμελῆ μαθητήν.

Σημ. α'. Πολλῶς, καθὼς τὸ κατηγορούμενον, οὕτω καὶ ὁ προσδιορισμὸς δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὸ προσδιοριζόμενον οὔτε κατὰ γένος οὔτε κατ' ἀριθμὸν· οἷον, νοῦς σωτηρία καλουμένη—ποτήριον τεχνήματα τεχνίτου—θυγατέρα δεινὸν τι κάλλος καὶ μέγεθος. Ὡσαύτως καὶ κατὰ πτώσιν ἀλλὰ μόνον ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν ἦναι εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἢ δὲ ποιότης ἢ ιδιότης τοῦ ἐπιθέτου δὲν ἀποδίδεται εἰς ὅλα, ἀλλ' εἰς τινα ἐξ αὐτῶν, τότε τὸ μὲν ἐπίθετον φυλάττει τὴν πτώσιν τοῦ τὸ δὲ οὐσιαστικὸν τρέπεται εἰς ἑνκρθρον γενικὴν πληθυντικὴν, ἢ ὀνομαζοῦσι δικρατικὴν· οἷον, οἱ ἀγαθοὶ τῶν ἀνθρώπων—τὰ τετράποδα τῶν ζῴων—οἱ ἀμελεῖς τῶν πολιτῶν.

Σημ. β'.) Οἱ Ἀττικοὶ τὸν μὲν προσδιορισμὸν ἔτρεπον εἰς οὐδέτερον γένος, τὸ δὲ προσδιοριζόμενον εἰς ἑνκρθρον ἐνικὴν γενικὴν· οἷον, τὸ πολὺ τοῦ στρατοῦ ἀντὶ ὁ πολὺς στρατὸς—τὸ Ἴωνικὸν τῆς στολῆς ἀντὶ ἡ Ἴωνικὴ στολή. Ὁμοίως καὶ εἰς τοῦτο κακίας—τοσοῦτο ἀσθεσίας ἵκετο. Ἐνίοτε ἐρύλαττον καὶ τὸ γένος τοῦ ἐπιθέτου· οἷον, τῆς γῆς ἢ ἀρίστη (τὸ ἄριστον)—ὁ ἥμισυς τοῦ στρατοῦ.

Σημ. γ'. Ἐπεξήγησις λέγεται ὅταν εἰς οὐσιαστικὸν ἢ οὐδέτερον ἐπίθετον, ἢ ἀριθμητικὸν, ἢ δεικτ. ἀντωνυμίαν προστιθῆται οὐσιαστικὸν τι ἀσυνδέτως πρὸς διασάφησιν αὐτῶν· οἷον, τοῦτο ψεῦδος καλεῖται, ἢ ἄγνοια—ἐν εἶ: τὸ βαρύτερον ὑπὸ μάλης ἔχει, κολακείαν. Ὡσαύτως καὶ ἀπαρέμφατον· οἷον, τοῦτ' αὐτὸ πάντες χρῆζομεν, ἐπιμελεῖσθαι ἀριτῆς· καὶ δλόκληρος λόγος ἀσυνδέτως ἢ συνδεδεμένως διὰ τοῦ ὅτι, ὡς, γὰρ, προηγουμένου τοῦ τοῦτο, αὐτοῦ τοῦτο, τεκμήριον, κερῆλιον, τὸ μέγιστον, τὸ ἐλάχιστον κλπ. οἷον, τοῦτο πρῶτον δεῖ εἰδέναι ὑμᾶς, ὅτι καλεῖται ὁ τόπος οὗτος βίος—τεκμήριον δὲ, χρήματα γὰρ πλεῖστα ὑπὲρ φιλοτιμίας οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι ἀπώλεσαν.

Σημ. δ'. Ὅταν δὲ εἰς τὴν πρότασιν παρατίθῃται ἀσυνδέτως οὐσιαστικὸν τι ἢ οὐδέτερον ἐπίθετον ἢ ἀντωνυμία, ἵνα προσδιορίσῃ αὐτὴν ἀναφορικῶς ἢ τελικῶς ἢ τροπικῶς, τοῦτο καλεῖται περᾶνσεις· οἷον, ἡ ἡμέτερα πόλις, κοινὴ καταγωγή τῶν Ἑλλήνων—ἥτις ἐστὶ—γεγύρας ζευγῶνων, διάδασιν τῶ στρατῶ—τὸ λεγόμενον, κατόπιν ἐορτῆς ἤκομεν—κατὰ τὴν παροιμίαν.

Προσδιορισμός διὰ παρενθετικής προτάσεως.

§. 79. Προσδιορισμός διὰ παρενθετικής προτάσεως λέγεται όταν διὰ τινος παρεμπιπτούσης προτάσεως προσδιορίζεται μέρος ἢ ὅλη ἢ κυρία τοῦ λόγου πρότεσις· οἷον, ὁ νέος, ὅστις ἐλληνίζει, καλεῖται ἐλληνιστής· τοῦτο λέγεις, ὅπερ καὶ ἐγὼ εἶπον—ἄπας λόγος, ἂν ἀπῆ τὰ πράγματα, μάλιστα τι φαίνεται καὶ κενόν—τούτου ἐπιμελούμενοι πάντων ἂν εἶεν κράτιστοι.

Σημ. α'. "Όταν ὁ διὰ τῆς παρενθετικῆς προτάσεως προσδιορισμός ἀποδίδεται εἰς πολλά οὐσιαστικά, τότε συμβαίνουν αἱ αὐταὶ ποικιλίαι αἴτινες λαμβάνουσι χώραν καὶ ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου καὶ ὑποκειμένου τῆς συνθέτου προτάσεως· οἷον, ἀνὴρ, γυνή καὶ τέκνον ἐσθιόντες—παῖς καὶ θυγάτηρ πικίζοντες ἔρχονται—σωρροσύνη καὶ δικαιοσύνη ἀγαθὰ ὄντα—Κῦρος καὶ ἡ περσικὴ βασιλεῖα, Κροῖσσος καὶ χιλιόσχη, ἐπιστράτευσε.

Σημ. β'. "Όταν τὸ προσδιοριζόμενον ᾗται περιηπτικόν ὁ προσδιορισμός δὲν συμφωνεῖ πρὸς αὐτὸ καὶ κατὰ τὸ γένος καὶ κατὰ τὸν ἀριθμὸν, ἀλλὰ πρὸς τὸ νοούμενον· οἷον, ὁ Δῆμος ἀκούσαντες—ἡ βουλή ἡσυχίαν εἶχεν οὐκ ἀγνοοῦντες.

Προσδιορισμός διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων.

§. 80. Προσδιορισμός διὰ πλαγίως πτώσεως καλεῖται, ὅτε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τίθεται γενικὴ, δοτικὴ, ἢ αἰτιατικὴ. Τὰ ὀνόματα τὰ ὁποῖα προσδιορίζονται διὰ τῶν πτώσεων τούτων λέγονται ὅτι συντάσσονται μετὰ γενικῆς, δοτικῆς, αἰτιατικῆς. εἶναι δὲ οὐσιαστικά καὶ ἐπίθετα.

Όνόματα μετὰ γενικῆς συντασσόμενα.

§. 81. Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα οὐσιαστικά εἶναι τὰ ἑξῆς·

α'.) Τὰ σημερινόντα τὸ κτήμα ἢ τὸν κτήτορα· οἷον, ἀγρὸς Περικλέους—δεσπότης οἰκίας. Ἡ γενικὴ αὕτη καλεῖται κτητικὴ.

β'.) Τὸν ἀρχόμενον ἢ ἀρχοντὰ τινος· οἷον, Μακεδόνων ὑπαρχοι—ὑπήκοοι ἀρχόντων—βασιλεὺς Περσῶν.

γ'.) Τὸ ἔγγονον ἢ συγγενές, ἢ τὸν γεννήτορα ἢ συγγενῆ τινος·

οἶον, τέκνα πατρὸς—Ἀφροδίτης γόνος—καρποὶ δένδρου—ἀδελφὸς Πλάτωνος—πατὴρ τέκνου—θεῖος Πλάτωνος.

δ.) Τὸ ἔργον ἢ τὸ ποίημα, ἢ τὸν ἐργάτην καὶ ποιητὴν τινος· οἶον, εἰκὼν ζωγράφου—Προξυτέλου ἔργον—ἐργάτην τῶν καλῶν—εἰκόνων γραφεύς. Ὠσούτως καὶ τὰ σημαίνοντα τὴν ὕλην ἐξ ἧς ἐγαίνε τι· οἶον, νκὸς μαρμαῦρου—ἀνδριὰς χαλκοῦ—ξίφος σιδήρου, ἢ καὶ ἀντιστρόφως χαλκὸς ἀνδριάντος—σίδηρος ξίφους.

ε.) Τὸ μέρος ἢ τὸ ὅλον τινός· οἶον, μέρος τοῦ σώματος—ἢ κεφαλή τοῦ ἀνθρώπου—τὸ στέλεχος τοῦ δένδρου—ἀγέλη βοῶν.

ς.) Τὸ περιεχόμενον ἢ τὸ περιέχον τινός· οἶον, αἱ ἔνοικοι τῶν Ἀθηνῶν—οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης—ἄρκτων φωλεὸς—ἀσκὸς οἴνου.

ζ.) Τὸ δῶμα ἢ δῶρόν τινος· οἶον, τὰ δῶρα τῶν ἐχθρῶν—ὁ χρυσὸς τοῦ Φιλίππου—δοτὴρ πλοῦτου—βραβευτὴς τοῦ δικαίου.

η.) Τὴν ιδιότητα, διάθεσιν, ἢ συμβεβηκὸς τινος, ἢ καὶ τὴν ὑπόστασιν αὐτῆς· οἶον, λευκότης χιόνος—ὁ πόθος τοῦ υἱοῦ—τὰ μῖσος τῶν ἐχθρῶν.

Σημ. Ἡ γενικὴ τῆς διαθέσεως δυνατόν νά σημαίη ἐνέργειαν ἢ πάθος· οἶον· ὁ πόθος τοῦ υἱοῦ = ὁ πόθος ὃν ἔχει ὁ υἱὸς πρὸς τὸν πατέρα, ἢ ὁ παρὰ τοῦ πατρὸς πρὸς τὸν υἱὸν πόθος. Ἡ γενικὴ αὕτη καλεῖται παρὰ τῶν νεωτέρων ἐξ ὑποκειμένου ἢ ὑποκειμενικῆς, ὅταν σημαίη ἐνέργειαν, ἐξ ἀντικειμένου δὲ ἢ ἀντικειμενικῆς, ὅταν σημαίη πάθος.

θ.) Τὴν ἀξίαν καὶ τίμημα ἢ τὸ μέτρον· οἶον, βιβλίον πέντε δραχμῶν—ἀνὴρ ἀξιώματος μεγάλου—ἀδὸς πεντακίδεκα σταδίων.

Σημ. Καὶ τὰ ἀρηρημένα τούτων μετὰ γενικῆς συντάσσονται· οἶον, δεσποτῖα ὄλων.

Ἐπίθετα μετὰ γενικῆς συντασσόμενα.

§. 82. Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ἐπίθετα εἶναι τὰ ἐξῆς·

α.) Τὰ οικειότητος ἢ ἀλλοτριότητος σημαντικὰ· οἶον, οικεῖος τῆς χώρας—ἀλλότριος γάμου—ὄρχις γάμου.

β.) Τὰ πληρώσεως, μετοχῆς, κατοχῆς, καὶ κράτους σημαν-

τικά, και τὰ ἐναντία τούτων ὄιον, πλήρης ὕδατος—μέτοχος ἀρετῆς—κάτοχος χρημάτων—ἐγκρατῆς ἡδονῶν· κενὴ ὕδατος—ἀκρατῆς ἐπιθυμίας· οὕτω και καθαρὸς, ἀθῶος, γυμνός, ἐλεύθερος τινος.

γ.) Τὰ ἐπιμελείας και ἀμελείας, φροντίδος και ὀλιγωρίας σημαντικά· ὄιον, ἐπιμελῆς τῶν θείων—ἀμελῆς χρημάτων—προμηθῆς τούτου—ἀρετῆς ὀλιγωρος.

δ.) Τὰ ἐμπειρίας ἢ ἀπειρίας σημαντικά· ὄιον, ἐμπειρος πολέμου—γραμμάτων ἀπειρος.

ε.) Τὰς ἀπολάυσεως, ἐπιτυχίας, ἀποτυχίας και στερήσεως σημαντικά· ὄιον, ἀπόλαυσις καρποῦ—ἐπιτυχῆς τῶν καλῶν—ἀτυχῆς συνέσεως—ἐνδεῆς πάντων—ἔρημος συμμάχων.

ς.) Τὰ μνήμης και λήθης σημαντικά· ὄιον, μνήμων φόρτου—ἐπιλήσμων τῆς ἐμῆς διαθήκης.

ζ.) Τὰ φειδουῆς και ἀφειδίξ· ὄιον, φειδωλὸς χρημάτων—ἀφειδῆς αὐτοῦ.

η.) Τὰ χωρισμοῦ, διακρίσεως, και ἀπομακρύνσεως· ὄιον, οἱ λοιποὶ τῶν Ἀθηναίων—μόνος τῶν πολιτῶν—ὀλίγοι τῶν πολιτῶν—εἷς τῶν πολλῶν—οὐδεὶς Ἑλλήνων—φυγὰς πόλεως. Ὁσαύτως και αἱ ἀντωνυμίαι τίς, πότερος, τίς, ποῖος, ἕτερος, ἐκάτερος, ἕκαστος, τοσοῦτος κτλ. ὄιον, ἱερέων τίς—πότερος τούτων—τίς ἀνθρώπων—ἕτερος τῶν Διονυσίων—ἐκάτερος τῶν δύο τούτων—ἕκαστος ἡμῶν—τοσοῦτος αὐτῶν τῶν πολιτῶν κτλ. Ἡ γενικὴ αὕτη καλεῖται διαιρετικὴ.

θ.) Τὰ τιμῆματος και ἀξίας· ὄιον, δόξα χρημάτων οὐκ ὦνητή—εἷς ἀνὴρ πολλῶν ἄλλων ἀντάξιος—ἀξιος τιμῆς.

ι.) Τὰ εἰς ἑκὸς ἐνεργητικὰ ῥηματικά· ὄιον, παρσκευαστικὸς τῶν εἰς τὸν πόλεμον—πρακτικὸς τῶν δικαίων· οὕτω και κκκῶν αἴτιος.

ια.) Τὰ ἀρχικὰ και ὑπαρχικὰ· ὄιον, κύριος τῆς Ἀσίας—ὕπῃκοι γονέων.

ιβ.) Τὰ διαφορικά· ὄιον, ἐπιστήμη ἐπιστήμης διάφορος—ἕτερος τοῦ ἵππου ὁ ἡμίονος—ἕξοχος τῶν ἄλλων.

Σημ. Τὰ διαφορικὰ ἀντὶ τῆς γενικῆς δέχονται πολλάκις τὸν σύνδεσμον ἢ (διαφορικὸν διὰ τοῦτο καλούμενον) ὁμοιοπτώτως· ὄιον, τίνα οἶκον ἄλλον

ἢ τὸν ἀπὸ θεογόνων γάμων σέβασθαι με χρῆ;—ἀλλὰ ἢ τὰ γενόμενα ἢ δέχονται τὴν παρὰ ἢ πρὸς μετὰ αἰτιατικῆς· οἶον, παρὰ τὰ νῦν λεγόμενα διάφορα—διάφορα πρὸς ἀλλήλα.

ιγ'.) Τὰ παρθετικὰ οἶον, ὁ Δημήτριος ἐπιμελέστερος τοῦ Νικολάου—μέγιστόν ἐστι τῶν ἀγαθῶν ἀρετή.

ιδ'.) Τὰ ἀνάλογα τῶν παρθετικῶν καὶ τὰ τακτικά καὶ ἀναλογικά ἀριθμητικὰ οἶον, ὕστεροι τῆς συμβουλῆς—τῶν φίλων κορυφαῖος—οὐδενὸς δεύτερος—τὸ διπλάσιον τοῦ πέντε.

Σημ. α'. Εἰς τὰ παρθετικά ἀντι τῆς γενικῆς φέρεται ὁ συχρικτικὸς σύνδεσμος ἢ καὶ τὸ συχρινόμενον ὁμοιοπτώτως μετὰ τὸ πρὸς ὃ συχρινεται οἶον, ὁ Δημήτριος ἐπιμελέστερος ἢ ὁ Γεώργιος. Ἄλλοτε ἀντι τῆς γενικῆς φέρεται ὁ ἢ καὶ αἰτιατικὴ μετὰ τῆς κατὰ πρὸς ἔκφρασιν ἀναλογίας ἢ τοῦ παρὰ φύσιν καὶ δύναμιν οἶον, σοφία μεῖζον ἢ κατ' ἀνθρώπων. Ἐπι τὰ συχρικτικά μετὰ τοῦ ἢ ἔχουσιν ἀπαρέμματα μόνον ἢ μετὰ τοῦ ὥστε ἢ ὡς διὰ τὰ σημαίνονται τὸ ὑπὲρ δύναμιν οἶον, νόσημα μεῖζον ἢ φέρειν, καὶ νόσημα μεῖζον ἢ ὥστε φέρειν—ἀμαθέστεροι γὰρ εἰσιν ἢ ὡς ὑπ' ἐμοῦ ἐξαπατάσθαι.

Σημ. β'. Ὅσαίς ἐπὶ τῶν συχρικτικῶν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκφρασθῇ καὶ τὸ ποσὸν ἢ τὸ μέτρον, τοῦτο ἐκφέρεται κατὰ δοτικὴν ἀπρόθετον οἶον, ἐναιαυτῶ πρεσβύτερος.

Σημ. γ'. Καὶ τὰ ἀρρημένα τῶν ἀνωτέρω συντάσσονται ὡσαύτως μετὰ γενικῆς οἶον, μέθεξις οὐσίας—ἐπιμέλεια τῶν ἰερῶν κτλ.

Σημ. δ'. Ἐνίοτε παραλείπεται τὸ ἐπίθετον ἢ οὐσιαστικόν, τὸ ὁποῖον ἢ γενικὴ προσδιορίζει, καὶ τότε ἐννοεῖται τὸ ἴδιον, κτῆμα, ἔργον, καθῆκον ἢ τι τοιοῦτον οἶον, καὶ τὸ θηρεύειν κενὰ (ἴδιον) πολλῆς ἀνοίας κτλ.

Ὅνόματα μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 83. Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα εἶναι τὰ ἐξῆς ἐπίθετα μετ' ὀλίγων οὐσιαστικῶν.

α'.) Τὰ ταυτότητος, ὁμοιότητος, ἰσότητος καὶ συμφωνίας σημαντικά καὶ τὰ ἐναντία τούτων οἶον, οὐ ταυτὰ γίγνεται τὰ ἀγαθὰ τοῖς ἡδέσιν—ὁμόγλωσσοι τοῖς Κερσίον ἐγένοντο—ἡ νῆσος λέγεται ἴση τῇ πόλει—σύμφωνοι ἀλλήλοις—ἐμαυτῶ ἀσύμφωνος.

β'.) Τὰ ἐνώσεως, μίξεως καὶ ἐπιμιξίας, καὶ τὰ ἐναντία τούτων οἶον, σύντροφος τῇ πενίᾳ—ἄμικτος τῇ πόλει.

γ'.) Τὰ προσεγγίσεως οἶον πλησία τῶ νυμφίῳ—ἀστυγεῖτονες Ἀθηναίους.

δ'.) Τὰ ἐξηγοῦνται τὴν ἰδέαν τοῦ ἀρμόζοντος καὶ μὴ ἀρμόζοντος, τοῦ πρέποντος καὶ μὴ πρέποντος· οἶον, γυναικὶ ἀρμόδιος—ἀνδρομόστον ἐστὶ τὸ αἰσχρὸν παντὶ τῷ θεῷ—πρεπωδέστατα γυναιξί—μέθη ἀπρεπέστατον φύλαξιν.

ε.) Τὰ σημαίνοντα φιλικὴν ἢ ἐχθρικὴν πρὸς τινὰ διέθεσιν (περιποιητικὰ καὶ ἀντιπεριποιητικὰ)· οἶον, φίλος, εὖνους, ἡδύς, ἐπίκουρος, βοηθός, σύμμαχος, χρήσιμος, ἐχθρός, βλαβερός, κακόνους, ἐνκντός, ἀχρηστος αὐτῷ. Ὡσπύτως ὅταν ἐξηγηθῆται ἡ ἰδιότης τοῦ ἐπιθέτου ὄχι πρᾶγματικῶς, ἀλλὰ κατὰ τὴν δόξασιν τοῦ εἰς ὃ ἀναφέρεται· οἶον, λευκὸν μοί ἐστὶ—ὡς πρὸς ἐμέ.

ς'.) Τὰ εὐπειθείς καὶ ὑποταγῆς καὶ τὰ ἐνκντός· οἶον, εὐπειθής τῷ ἀρχοντι—ἔπκνται τῷ πλουτεῖν ἐσθ' ὑπήκοα—ἀπειθής τοῖς νόμοις.

ζ'.) Τὰ πθητικὰ ῥηματικὰ· οἶον, ῥητόν μοι ἐστὶ—Φίλιππος μισητὸς ταῖς πόλεσιν—ὠφέλητά μοι ἡ Ἑλλάς.

η.) Καὶ ἄλλα τινὰ ῥηματικὰ ἐκ ῥημάτων μετὰ δοτικῆς συντασσομένων γινόμενα, καὶ μετοχικὴν ἔννοιαν παριστῶντα, συντάσσονται μετὰ δοτικῆς· οἶον, δοτὴρ τινι—ἡγεμῶν τινι—ἡγεμονεύων τινί—βοηθός, ἀκόλουθός τινι.

Σημ. α'. Τὰ πλείεστα τῶν μετὰ γενικῆς ἢ δοτικῆς συντασσομένων ἐπιθέτων συμφωνοῦσι πρὸς τὰ μετὰ γενικῆς ἢ δοτικῆς συντασσόμενα ῥήματα, ὡς ἔχοντα τὴν αὐτὴν ἔννοιαν.

Σημ. β'. Πολλὰ τῶν ἀνωτέρω, ἀλλάσσοντα σημασίαν, ἀλλάσσουν καὶ σύνταξιν. Τὰ φίλος, ἐχθρός, πολέμιος κτλ. τὰ ὅποια ὡς ἐπίθετα συντάσσονται δοτικῇ, οὐσιαστικοῦ χαρακτήρα λαμβάνοντα καὶ εἰς τὰ κτητικὰ ὑπαγόμενα, συντάσσονται γενικῇ· οἶον, φίλος τοῦ Γεωργίου.

Ὀνόματα μετὰ αἰτιατικῆς συντασσόμενα.

§. 84. Μετὰ αἰτιατικῆς συντάσσονται τὰ οὐσιαστικὰ ἢ ἐπίθετα, ὅσα χρήζουσι τοῦ προσδιορισμοῦ κατὰ τι· οἶον, καλὸς τὸ εἶδος—Σύρος τὴν πατρίδα—φκῦλος τὰ ἄλλα—Γεώργιος τὸ ὄνομα, ἀλλὰ καὶ Θέψκαος ὄνοματι.

Σημ. α'. Ἐνταῦθα ἀνάγονται τὰ τι, οὐδέν, μηδέν καὶ ἄλλα ἐπίθετα οὐσιαστικὰ καταντήσαντα· οἶον, οὐδὲν ὅμοιος=κατ' οὐδέν.

Σημ. β'. Καὶ δοτικὴ τίθεται πολλάκις ἐν τοῖς τοιοῦτοις, ἀλλ' αὕτη φε-
νερώνας συνήθως τὴν δύναμιν καὶ ἐνέργειαν δι' ἧς γίνεται τι· οἷον, πολλὰ
φύσει οὐκ ἔστι καλὰ—κακὰ καὶ ἀρετῇ τὰ ἦθη διαφέρουσι. Πολλάκις δὲ ἐπὶ
τῷ αὐτῷ σκοπῷ τίθεται ἀπαρέμφατον· οἷον, ἐπιστήμων ἔστι λέγειν καὶ
σιγῆν πρὸς οὐς δεῖ (κατὰ τὸ λέγειν καὶ κατὰ τὸ σιγῆν.)

Περὶ ἄρθρου.

§. 85. Τὰ ἄρθρα χρησιμεύουσιν εἰς τὸν λόγον ἕνα χωρίτωςι
παντὸς ἄλλου ὁμοειδοῦς καὶ προσδιορίσωσι ποικιλοτρόπως πᾶν
τὸ μεθ' οὗ τίθενται. Ἐπομένως τίθενται·

α'.) Ἐπὶ γνωστῶν καὶ ὀρισμένων προσώπων ἢ πραγμάτων·
οἷον· ὁ ἄνθρωπος—ὁ γνωστὸς—ἦλθον οἱ πολέμιοι—λαβὲ τὸ
μῆλον.

β'.) Ἐπὶ προειρημένων, ὡς γνωστῶν ἤδη ὄντων· οἷον, ἡ χώρα
ἔνεκα ἀναπαύσεώς ἐστι· τὴν δὲ ἀνάπαυσιν ἀναγκαῖον ἡδεῖν εἶναι.

γ'.) Ἐπὶ τῶν κατ' ἐπεξήγησιν προσδιορισμῶν, ὅταν δηλ. ὁ
προσδιορισμὸς τίθεται κατόπιν κυρίου ἢ προσηγορικοῦ ὀνόματος,
ἢ προσωπικῆς, ἢ δεικτικῆς ἀντωνυμίας· οἷον, Ἀλέξανδρος ὁ τοῦ
Φιλίππου πατρὸς—Φίλιππος ὁ Ἀλεξάνδρου πατῆρ—ἐγὼ ὁ Ἐπα-
μεινῶνδας—σύ ὁ Πένης—αὐτὸς ὁ Δίκχιος.

δ'.) Ἐπὶ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν, ὅταν ἐκφέρηται μέρος
τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ προταχθέντος ἢ γνωστοῦ ὑποτιθεμένου· οἷον,
ἀπῆσαν τῶν λόγων δέκα ὄντων οἱ τρεῖς—ἔφραζον ἰέναι εἰς Ἴσθμὸν
τοὺς δύο μέρεσιν.

ε'.) Ἐπὶ ἀνηκόντων ὡς ἰδίων εἰς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑποκεί-
μενον· οἷον, εἰς ὀλιγαρχίαν κατέστησαν τὴν πόλιν—ἡ πόλις ἀνῆ-
κεν εἰς τοὺς καταστήσαντας—αἱ τύραννοι τοῖς χρήμασιν ἐξωνοῦν-
ται τοὺς κινδύνους.

ς'.) Ἐπὶ διαίρεσως γενῶν ἢ εἰδῶν· οἷον, πότερον καὶ ὁ ἄν-
θρωπος ἐν τῶν ζώων ἐστὶν ἢ οὐ; ὁ τύραννος ἀηδέστατα βιώσε-
ται, ὁ δὲ Βασιλεὺς ἡδίστα.

ζ'.) Ἐπὶ συγκεφαλαιώσεως (ὑπερ ἰδίως ἀνάγεται εἰς τὸ προη-
γούμενον) καὶ ἐπὶ ἐπιμερισμῶν· οἷον, ὁ ἄνθρωπος ἔστι θνητὸς—
πᾶς ἄνθρωπος—Ὁ Κύρος ὑπισχνεῖται δώσειν τρία ἡμιδρακικὰ ταῦ
μηνὸς τῷ στρατιώτῃ—εἰς ἕκαστον στρατιώτην.

Σημ. Διὰ τοῦ ἄρθρου μεταβάλλεται πολλάκις ἡ σημασία λέξεων τινῶν ὡς οἶον, οἱ ὀλίγοι=οἱ ὀλιγρχικοί—οἱ πολλοί=οἱ δημοκρατικοί ἢ ὁ ὄχλος—ἄλλος=διάφορος—οἱ ἄλλοι=οἱ λοιποί. Τὰ πληθυντικά τοῦ πολλοῦ ἐν ἄρθρῳ ἔχουσι καὶ πρᾶξιτικὴν σημασίαν ὡς οἶον, αἵματος ἀνάπληξιν καὶ τραυματίας οἱ πολλοί=οἱ περισσώτεροι—γελᾶ δ' ἄει, καὶ τὰ πολλὰ τοὺς ἀλαζόνας τούτους φιλοσόφους ἐπιτιμᾷται=ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

Οὐσιαστικοποιὸς δύνάμις τοῦ ἄρθρου.

§. 86. Τὸ ἄρθρον τιθέμενον ἄνευ οὐσιαστικοῦ πρὸ τῶν ἐπιθέτων, ἀντωνυμιῶν (τῶν ἐπιθετικῶν), μετοχῶν, ἐπιρρήμάτων, καὶ παντὸς προθετοπτότου, μεταβάλλει αὐτὰ εἰς οὐσιαστικά ὡς οἶον, ἀλλ' εὖ φέρειν τὰς συμφορὰς τὸν εὐγενῆ—ἡ δεξιὰ (χεὶρ)—ἡ εὐθεῖα—ἡ διαγώνιος (γρχιμυή)—τὸ ἡμέτερον—ἡμεῖς—τὸ δέος—οἱ λέγοντες—οἱ ῥήτορες—οἱ ἐνταῦθα—οἱ ἐν τῇ πόλει. Ἐπίσης μεταβάλλει τὸ ἀπαρέμμητον καὶ ὀλόκληρον λόγον καὶ περίοδον ὡς οἶον, τὸ κολάζεσθαι τῇ ψυχῇ ἄμεινόν ἐστιν ἢ ἡ ἀκολασία—τὸ γυνῆ σαυτὸν πανταχοῦ ἐστὶ χρήσιμον κτλ.

Σημ. Τοῦ ἄρθρου πρὸ τῶν ἐμπροθέτων ἢ ἀπροθέτων ἀλλὰ κατὰ πλαγίαν πτώσιν οὐσιαστικῶν, καὶ πρὸ τῶν ἐπιρρημάτων τιθέμενον μετὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ οὐσιαστικοῦ μεταβάλλει αὐτὰ εἰς ἐπίθετα ὡς οἶον, οἱ νῦν κάτοικοι=οἱ τωρινοί—αἱ μετὰ δόξης ἡδοναί=αἱ ἐνδοξαί—ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος=ὁ Ἀθηναϊκός.

Ἀντωνυμικὴ χρῆσις τοῦ ἄρθρου,

§. 87. Τὸ ἄρθρον οἱ ἀρχαῖοι μετεχειρίζοντο ἀντὶ δεικτικῆς καὶ ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας, ἰδίως δὲ ὁ Ὅμηρος ὁ δὲ Ἡρόδοτος, οἱ Ἴωνες καὶ ἐκ τῶν Ἀττικῶν οἱ τρχικοί, ἀλλὰ σπανιώτερον, μετεχειρίζοντο αὐτὸ ὡς ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν ἢ παρὰ δὲ τοῖς πεζοῖς τῶν Ἀττικῶν ἔμεινεν ἡ τοιούτη χρῆσις (ἀ.) ἐπὶ ἀντιθέσεων διὰ τῶν συνδέσμων μὲν—δέ ὡς οἶον, ὁ μὲν γὰρ θνητός, ἡ δὲ ἀθάνατος=οὗτος μὲν, αὕτη δέ. Ταῦτα δὲ ἐκλαμβάνονται καὶ ἀορίστως ὡς οἶον, ψυχὴ ἢ μὲν νοῦν ἔχει, ἡ δὲ ἄνοιαν=ἄλλη μὲν, ἄλλη δέ. Πολλάκις δὲ καὶ διὰ μόνου τοῦ ἐνός τούτων, ὡς οἶον, ὁ δ' εἰς τοῦθ' ὕβρεως ἐλήλυθεν. β.) Ἐπὶ τῶν φράσεων τὸν καὶ τόν, τὸ καὶ τό, τὰ καὶ τὰ ὡς οἶον, καὶ μοι κἀκεῖ τὸν καὶ τόν

— ἔδει γὰρ τὸ καὶ τὸ ποιῆσαι. γ'.) Εἰς τὸ πρὸ τοῦ ὄλον, ἐν τῷ πρὸ τοῦ χρόνῳ. δ'.) Ἐπὶ τῶν ἐπιμερισμῶν προηγουμένου τοῦ ὄλου καὶ ἐπιφερομένων τῶν μερῶν διὰ τοῦ μὲν—δὲ ὁμοιοπτῶτως πρὸς τὸ ὄλον ὄλον, ἀνεχώρησαν, οἱ μὲν (ἀνεχώρησαν) εἰς τὴν πόλιν, οἱ δὲ ἐπὶ τὰς ναῦς—ἀπέκτεινεν τοὺς πολεμίους, τοὺς μὲν δόλω, τοὺς δὲ βία· ἢ προηγουμένου τοῦ ὄλου κατὰ γενικὴν πληθυντικὴν (διαίρετικὴν), τῶν δὲ μερῶν ἐπιφερομένων καθ' ἣν πτώσιν ἀπαιτεῖ ἢ πρότασις εἰς ἣν ἕκαστον τῶν μερῶν τούτων ἀναφέρεται ὄλον, τούτων οἱ μὲν εἰσι δίκαιοι, οἱ δὲ ἄδικοι—τῶν στασιασάντων, οἱ μὲν ἔφυγον, τοὺς δὲ συνέλαβον καὶ κατέκαινον, τοὺς δὲ ποινὰς ἐπέθηκάν. Πολλάκις ὅμως ἀντὶ τὸ ὄλον νὰ τεθῆ κατὰ γενικὴν τίθεται ὁμοιοπτῶτως πρὸς τὰ μέρη, καὶ οὕτω γίνεται τὸ σχῆμα τὸ καλούμενον καθ' ὄλον καὶ μέρος ὄλον, ἢ δὲ πόλις (οἱ πολῖται) οἱ μὲν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐθήρουν τοὺς οἰκείους, αἱ δὲ γυναῖκες ἰκέτευον, οἱ δὲ ἄρχοντες θυσίαις τε καὶ εὐχαῖς ἰλάσκοντο τοὺς θεούς...

Θέσις τοῦ ἄρθρου.

§. 88. Τὸ ἄρθρον προτάσσεται τοῦ οὐσιαστικοῦ ἄνευ ἐπιθέτου ἐκφερομένου, ὡς καὶ τοῦ προτασσομένου ἐπιθέτου καὶ πάσης ἄλλης λέξεως ἐπιθετικῶς ἐκλαμβανομένης, ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν διακρίνηται παντὸς ἄλλου ὁμοειδοῦς ὄλον, ὁ ἄνθρωπος—ἡ γυνή—ὁ μεταξὺ τόπος—ἡ λίχνη ἐπιμέλεια—ὁ χρηστὸς ἀνὴρ, πρὸς διακρίσιν τοῦ μὴ χρηστοῦ—φέρει τὸν ὄξυν πέλεκυν—τὸν ὄξυν καὶ οὐχὶ τὸν ἀμβλύν. Ἄν δὲ τὸ οὐσιαστικὸν προτάσσηται τοῦ ἐπιθέτου, τότε ἐπαναλαμβάνεται τὸ ἄρθρον ὄλον, ὁ ἀνὴρ ὁ χρηστὸς—τὸν πέλεκυν τὸν ὄξυν. Τίθεται δὲ τὸ ἄρθρον ἐπὶ μόνου τοῦ οὐσιαστικοῦ προτασσομένου ἢ ἐπιφερομένου, ὅταν τὸ αὐτὸ οὐσιαστικὸν παρίσταται ἐν δικφύρῳ καταστάσει ἢ περιστάσει ὄλον, φέρει ὄξυν τὸν πέλεκυν ἢ τὸν πέλεκυν ὄξυν—ὄξυν καὶ οὐχὶ ἀμβλύν—χρηστὸς ὁ ἀνὴρ—χρηστὸς καὶ οὐχὶ φαῦλος.

Παράλειψις τοῦ ἄρθρου.

§. 89. Τὰ ἄρθρα παραλείπονται, α.) ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων μὴ ὠρισμένων ἀλλ' ἀγνώστων, καὶ ἐπὶ γενικῶν καὶ ἀορί-

στων ἐνοιῶν· οἶον, διελέγετο πρὸς ἄνθρωπον, θν οὐκ ἐγίνωσκε
—φόβος μνήμην ἐκπλήσσει—ἐπὶ πᾶσι δὲ ἀσθενέστερον γυνὴ
ἀνδρός. Πρὸς μείζονα δὲ ἐνδειξιν τῆς ἀοριστίας προστίθεται καὶ
ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία τίς· οἶον, ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς.

β'.) ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου· οἶον, ὁ Σάλων ἦν νομοθέτης·
δὲν παρκαλείπεται δὲ ὅταν τὸ κατηγορούμενον ἦναι γνωστὸν καὶ
περιβόητον· οἶον, οὗτός ἐστιν ὁ ἐνάρετος, ὁ δίκαιος, ὁ προδό-
της κλπ.

γ'.) Ἐπὶ τῶν κυρίων ὀνομάτων καὶ τοῦ βασιλεῦς (ὁ τῶν Περ-
σῶν) ὡς οἴκοθεν γνωστῶν καὶ μάλιστα ὅταν συνοδεύωνται μετ'
ἐν ἄρθρου προσδιορισμοῦ· οἶον, Δημοσθένης—Ἀριστείδης ὁ δίκαιος
—βασιλεῦς ὁ μέγας· ὅταν ὅμως ἐπαναλαμβάνωνται ἢ ἦναι
ἔξοχα καὶ περιώνυμα, τίθενται μετὰ τοῦ ἄρθρου· οἶον, αἱ Μυκῆ-
ναι—Χαιρεφώντα δὲ καὶ Χαιρεκράτην, αἰσθόμενος διαφερομένω,
ἰδὼν τὸν Χαιρεκράτην καὶ κλπ.

Παραλείψεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου.

§. 90. Τὸ ἄρθρον τίθεται ἄνευ τοῦ οὐσιαστικοῦ εἰς 8 ἀναφέρε-
ται· α.) ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν εὐκόλως ἐνοηῆται ἔξωθεν ἢ ἐκ τῶν
προηγουμένων· οἶον, ὁ αἶνος τὸν ταπεινόν (ἄνθρωπον) μέγα φρο-
νεῖν ποιεῖ—ὁ ἐμὸς πατήρ καὶ ὁ τοῦ φίλου—ἡ δεξιὰ, ἡ ἀριστερὰ
(χεῖρ)—ἡ εὐθεῖα (γραμμὴ) ἅπερ ὡς προείπομεν (§. 86.) κατήν-
τησαν οὐσιαστικά· β'.) Ὅταν τίθηται πρὸ γενικῆς συνήθως κυρίου
ὀνόματος ἐπὶ συγγενικῆς ἰδίως σχέσεως ἢ ἐπὶ κτητικῆς ἐνοιᾶς·
οἶον, Θουκυδίδης ὁ Ὀλόρου (υἱός)—Φίλιππος ὁ Ἀλεξάνδρου (πα-
τήρ)—Ἐλένη ἡ Τυνδάρω (θυγάτηρ)—Ἐλένη ἡ Μελεχίου (γυνή)
—ἐστράτευσεν ἐπὶ τὴν Φιλίππου (χώραν)—διελύθησαν εἰς τὰς
ἐκυτῶν (πατρίδας) κλπ.

Σημ. Το σὺνδετικὸν ἄρθρον κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν τίθεται ἐπίσης πρὸ
γενικῆς ἄνευ οὐσιαστικοῦ καὶ ἐνοεῖται ἔξωθεν τὸ ἀγαθὰ, πράγματα, συμ-
φέροντα, φρονήματα· οἶον, κοινὰ τὰ τῶν φίλων—τὰ τῆς τύχης—Ἀλκιβιά-
δης πρὸς τὰ τῶν Μαντινέων ἐπάτατο—ἀνάγκη τὰ τῶν Ἑλλήνων φρονεῖν.

Περὶ ἐπιρρηματικῶν ἢ ὡς ἐπιρρηματικῶν προσδιορισμῶν.

§. 94. Οἱ ἐπιρρηματικοὶ προσδιορισμοὶ προσδιορίζουσι τὴν

πρότασιν κατὰ τὰς ἀκολουθούς ἐξ περιστάσεις, τὸν τόπον, τὸν χρόνον, ποιὸν, τὸν τρόπον, τὸ ποσόν, τὸ κατὰ τι, τὸ αἷτιον, καὶ ἀποδίδονται μόνον εἰς τὸ ῥῆμα, οἱ δὲ ἐπιτακτικοὶ καὶ εἰς τὸ κατηγορούμενον.

Σημ. Οἱ τοιοῦτοι προσδιορισμοὶ καλοῦνται παρὰ τινῶν Κοινοὶ προσδιορισμοί, διότι ἀρμολογοῦσι καὶ εἰς τὰς ἀνεπτυγμένους καὶ εἰς τὰς συνεπτυγμένους προτάσεις.

Α'. Περὶ τόπου.

§. 92. Ὁ τόπος θεωρεῖται κατὰ τέσσαρας τρόπους 1) τόπος, ἐν ᾧ στέκει τι, ὅπερ καὶ ἐν τόπῳ στάσις λέγεται· 2) τόπος, πρὸς ὃν κατευθύνεται τι, ὅπερ καὶ εἰς τόπον κίνησις λέγεται· 3) τόπος, ἐξ οὗ ὁρμᾶται τι, ὅπερ καὶ ἀπὸ τόπου κίνησις λέγεται· καὶ 4) τόπος, δι' οὗ περᾶ τι, ὅπερ καὶ διὰ μέσου λέγεται.

1) Ἡ ἐν τόπῳ στάσις ἐκφέρεται α.) δι' ἐπιρρήματος στάσιν ἐν τόπῳ σημαίνοντος· οἶον, αὐτόθι, Ἀθήνησιν, ἐκεῖ, ἐνθα, ἀλλαχοῦ, Φληροῦ ἔγραψεν. β.) διὰ δοτικῆς ἀπροθέτου ἰδίως ἐπὶ τῶν δῆμων Ἀττικῆς, καὶ συνήθως ἐμπροθέτου μετὰ τῆς ἐν· οἶον, αἰσχυνομένη τὰ τρώπαια τὰ Μυκρῶν, καὶ Σπλαμῖνι, καὶ Πλαταιαῖς—ἐν οἴκοις δικτρίβει—ἐν ἀγορᾷ—ἐν Ἀθήναις καὶ οὐδέποτε Ἀθήναις—ἐν Μυκρῶνι ἐγένετο τοῦτο· γ.) δι' κτιτικτικῆς μετὰ τῆς κατὰ· οἶον, οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ὑπὸ βασιλεῖ ὄντες—κατὰ τὴν ἔκτασιν τῆς Ἀσίας—κατ' οἴκους μένειν· ἢ μετὰ τῆς περὶ, ὅταν σημαίνῃ τὸ περί· οἶον, περὶ τὴν ἀκαδημίαν δικτρίβει.

2) Ἡ εἰς τόπον κίνησις ἐκφέρεται α.) δι' ἐπιρρήματος κίνησιν εἰς τόπον σημαίνοντος· οἶον, ἐκεῖσε, ἄλλοσε, Μεγάρδε μετέβη β.) δι' αἰτικτικῆς ἢ γενικῆς ἀπροθέτου ἢ ἐμπροθέτου· οἶον, ἦλθεν Ἄργος—διέβησαν εἰς Σικελίαν—ἐπὶ τὴν θύραν ἐβάδιζον—ἐπορεύοντο τοῦ πρόσω—ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου. Αἱ συνήθειαι πρὸς τοῦτο προθέσεις εἶναι ἢ εἰς, πρὸς, ὡς, ἐπὶ, παρὰ.

3) Ἡ ἀπὸ τόπου κίνησις ἐκφέρεται α.) δι' ἐπιρρήματος σημαίνοντος κίνησιν ἀπὸ τόπου· οἶον, ἐκεῖθεν, οἴκοθεν, ἦλθον· β.) διὰ γενικῆς ἐμπροθέτου μετὰ τῆς ἐκ, ἀπὸ καὶ ἐπὶ προσώπου μετὰ τῆς παρὰ· οἶον, ἀπὸ τοῦ Ἰλισοῦ—ἐξ ἕδου—πρέσβεις παρὰ βασιλέως ἔρχονται.

4) Ὁ τόπος δι' οὗ περᾶ τι ἐκφέρεται α.) διὰ γενικῆς μετὰ τῆς

θιά· οἶον, ἐπορεύθησαν διὰ τοῦ πεδίου· καὶ ἄνευ τῆς διὰ παρά ποιηταῖς, ὡς καὶ παρ' ἡμῶν οἶον, ἔρχονται πεδίοιο—ἔρχεται τοῦ πελάγου.

β'.) δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς κατὰ οἶον, κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν.

Σημ. α'. Ἡ σχέσις τοῦ τόπου δύναται νὰ θεωρηθῆ καὶ πρὸς τὰ ἐπάνω, ὑποκάτω, ἔμπροσθεν, ὀπίσθεν, δεξιὰ, ἀριστερὰ, πλησίον, μακρὰν κτλ.

Σημ. β'. Οἱ διὰ πλαγίων πτώσεων ἐκφερόμενοι προσδιορισμοὶ, καὶ ἐπιφράγματικῆν ἔννοιαν ἐξηγοῦντες, καλοῦνται ὡς ἐπιφράγματικοί.

Β'. Περὶ χρόνου.

§. 93. Ὁ χρόνος ἐκφέρεται α'.) δι' ἐπιφράγματος χρονικοῦ· οἶον, κατέβην χθὲς εἰς Πειραιᾶ· β'.) διὰ γενικῆς ἀπροθέτου ἐπὶ φυσικῶν δικαίσεων τοῦ χρόνου, ἐπὶ τῆς διαρκείας τῶν ὑποίων γίνεσθαι τι· οἶον, ἡ οἰκίᾳ χειμῶνος μὲν εὐήλιός ἐστι, τοῦ δὲ θέρους εὐσκίος—οἱ λαγῶ τῆς νυκτὸς νέμονται· ἢ διὰ γενικῆς μετὰ τῆς ἐπί· οἶον, τελευταίων ἐπὶ γῆρας, οὐ γὰρ ἐφ' ἡβῆς ἐξεβλήθη—ἐπὶ Θησέως ἐγένετο τοῦτο γ'.) διὰ δοτικῆς ἄνευ τῆς προθέσεως ἐν, ὅταν προσδιορίζεται ἡ ἡμέρα τοῦ μηνός, ἢ ἐν γένει ἦναι ὠρισμένος ὁ χρόνος· οἶον, τοῦτη τῇ ἡμέρᾳ—ἐλαφροβωλιῶνος μηνός ἕκτη φθίνοντος—τῇ προτερικῇ—τῇ ὑστερικῇ—τῇ τετάρτῃ ἡμέρᾳ ἐκόμισε τὴν ἐπιατολήν. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν ἑορτῶν Παναθηναίους, Ἐλευσινίους. Μετὰ δὲ τῆς προθέσεως ἐν ὅταν προσδιορίζεται τὸ ὅλον χρονικὸν διάστημα, ἐντός τοῦ ὁποίου γίνεσθαι τι· οἶον ἐν τρισὶν ἡμέραις ἀφίκετο. δ'.) δι' αἰτιατικῆς ἀπροθέτου μὲν ἀλλὰ μετὰ τινος τακτικοῦ ἀριθμητικοῦ καὶ τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας οὗτος ἢ τοῦ ἡδῆ· οἶον, Πρωταγόρας τρίτην ἡδῆ ἡμέραν ἀποδεδήμεκεν—ἐξήλθομεν ἔτος τοῦτ' τρίτον εἰς Πάνκχτον—πρὸ τριῶν ἐτῶν· ἢ ἐμπροθέτου μετὰ τῆς κατὰ· οἶον, κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν πολλὰ ἐγένετο.

Σημ. α'. Ἡ γενικὴ ἐνάρθρως καὶ ἄνευ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ ἐξηγεῖ τὴν ἰδέαν τοῦ ἕκαστος· οἶον, ὁ ὀπλίτης δορυμὴν ἐλάμβανε τῆς ἡμέρας—ἐκάστην ἡμέραν. Ἡ αὐτὴ γενικὴ μετὰ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν τιθεμένη ἐπὶ μὲν τοῦ παρελθόντος σημαίνει τὸ ἕκαστε ἀπὸ· οἶον, οὐδεὶς μὲ ἡρώτηκε κινῶν οὐδὲν δέκα ἐτῶν—ἀπὸ δέκα ἐτῶν· ἐπὶ δὲ ἐνεστώτος καὶ μέλ-

λαντος σημαίνει τὸ ἐντός· οἶον, Ἐπιμενίδης εἶπεν ὅτι Πέρσαι οὐχ ἤζουσι δέκα ἐτῶν=ἐντός δέκα ἐτῶν.

Σημ. β'. Ἡ αἰτιατικὴ δεχομένη τὴν περι σημαίνει ἐνίοτε τὸ ὡς ἔγγιστα· οἶον, περι ἡλίου δυσμάς.

Σημ. γ'. Ὁ χρόνος ἐκφέρεται καὶ διὰ χρονικῶν μετοχῶν καὶ διὰ χρονικῶν ἐπιθέτων· οἶον, νεώτερος ὢν (ὅτε ἦτο νεώτερος)—τεταρταῖος ἀρικνεῖται = τὴν τετάρτην ἡμέραν.

Γ'. Περὶ ποιῶ καὶ τρόπου.

§. 94. Ποῖον ἢ ποιότης λέγεται ἢ ἐν τοῖς πρῶτοις ἰδιότης καὶ ἐκφέρεται διὰ τῶν ποιότητος ἐπιρρήμάτων· οἶον, εὖ φρονεῖ—κακῶς πράσσει· ἅπερ καὶ τρόπον ἐκφράζουσι· τρόπος δὲ λέγεται τὸ πῶς γίνεται τι καὶ ἐκφέρεται α'.) διὰ τῶν τροπικῶν ἐπιρρήματων· οἶον, οὕτως εἶπε—βοτρυδὸν πέτονται—Ἑλληνιστὶ ἔγραψε· β'.) διὰ δοτικῆς ἀπροθέτου ἢ καὶ μετὰ τῆς ἐν ἢ σὺν· οἶον, τίνι τρόπῳ—τῷ τρόπῳ τούτῳ ἀπήγγειλεν—ἐν σιγῇ περῆλθε—σὺν χερσὶ ἔγραψε· γ'.) δι' αἰτιατικῆς ἰδίως ἀπροθέτου καὶ ἐνίοτε μετὰ τῶν προθέσεων ἀνά, εἰς καὶ κατὰ· οἶον τοῦτον τὸν τρόπον—κυνὸς δίκην—καθ' ἡσυχίαν δὲ κεῖσσι μόνος—ἀνά δύο ἐπορεύοντο—εἰς τάχος τοῦτ' ἐγένετο· δ'.) διὰ γενικῆς μετὰ τῆς διὰ, μετὰ καὶ ἐκ· οἶον, διὰ πένθους τὸ γῆρας διάγων—μετὰ δόξης=ἐνδόξως—ἐκ περισσοῦ λέγει· ε'.) διὰ τῶν τροπικῶν μετοχῶν· οἶον, πολλῇ τέχνῃ χρώμενος τοὺς πολεμίους ἐνίκησεν.

Δ'. Περὶ ποσοῦ.

§. 95. Τὸ ποσὸν ἐκφέρεται α'.) διὰ τῶν ποσότητος ἢ ἐπιτάσεως ἐπιρρήματων· οἶον, λίαν ὀκρῶσυντες—πᾶν, ἄγαν, σφόδρα καὶ τῶν ἐξ ὀνομάτων γιγνομένων ἀπροθέτως τε καὶ ἐμπροθέτως· πολὺ—ἐπὶ πολὺ—πλέον—ἐπὶ πλέον—μέγα—μικρὸν κλπ. β'.) δι' αἰτιατικῆς ἀπροθέτου ἐπὶ τοπικοῦ ἢ χρονικοῦ δικστήματος· οἶον, Μέγαρον ἀπέχει Συρακουσῶν οὔτε πλοῦν πολὺν οὔτε ὁδόν, ἢ δὲ Πλάταια τῶν Θηβῶν σταδίους ἑβδομήκοντα—Σοκράτης ἔζησεν ἔτη ἑβδομήκοντα· γ'.) διὰ δοτικῆς ἀπροθέτου ἐπὶ μέτρου ὑπεροχῆς ἰδίως εἰς τὰ συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικὰ·

οἶον, ὑστέρησαν ἡμέρη μιῆ τῆς συγκειμένης—πολλῶ μείζον—
τοσοῦτω ἥδιον ζῶ, ὅσω πλείω κέκτημαι—κερχλῆ μείζων (ὄρα
καὶ §. 82. σημ. β'.) κλπ. διὰ γενικῆς μετὰ ἢ ἄνευ τῆς ἀντι ἐπὶ
τιμῆματος· οἶον, λέξον μοι πόσου ἂν πρίκιον; ἀντὶ δραχμῆς ἐπί-
λησαν ἡμῶν τὴν βίβλον (§. 50. ε'.)

Σημ. Τὸ ποσάκις ἐκφέρεται διὰ τῶν ἰδιαζόντων ἐπιρρημάτων—ἄπαξ,
δις, πολλάκις, πλεονάκις κλπ.

Ε'. Περὶ τοῦ κατὰ τι.

§. 96. Τὸ κατὰ τι τίθεται πρὸς ἑκφορικὸν τοῦ μέρους καθ' ὃ
πάσχει τι, ὑπερέχει ἢ διαφέρει· ἐκφέρεται δὲ α'.) δι' αἰτιτικῆς
ἀπροθέτου, καὶ ἐνίοτε μετὰ τῆς κατὰ, εἰς καὶ πρὸς· οἶον, βέλ-
τιόν ἐστι σῶμα ἢ ψυχὴν νοσεῖν—ὑπερέχει κατὰ τὴν ἀρετὴν—
ἄνδρα πρὸς δικαιοσύνην διαφέροντα—διαφέρων ἐφάνετο καὶ εἰς
τὸ ταχὺ μανθάνειν. . καὶ εἰς τὸ καλῶς καὶ ἀνδρείως ἑκαστα
ποιεῖν· β'.) διὰ δοτικῆς ἀπροθέτου ἰδίως ἐπὶ τῶν συγκριτικῶν,
διαφορικῶν καὶ ὑπεροχικῶν· οἶον, οἱ κρῆτιστοι καὶ τιμαῖς καὶ
δώροις πλεονεκτοῦσιν—οὐκ οἶδ' εἴ τινα διαφέρει ὁ τυραννικὸς τοῦ
ιδιωτικοῦ βίου—ὑπερβέβληκε πάντας τῇ ἀρετῇ.

ΣΤ'. Περὶ τοῦ αἰτίου.

§. 97. Τὸ αἷτιον εἶναι ποιητικόν, προτρεπτικόν ἢ ἀναγκα-
στικόν, ὑλικόν, τελικόν, ἠθικόν ἢ χαριστικόν.

1) Ποιητικὸν αἷτιον λέγεται τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα, ὅπερ
ἐνεργεῖ καὶ ἢ ἐνέργεια αὐτοῦ, μεταβλίνουσα εἰς ἄλλο πρόσωπον
ἢ πρᾶγμα, ἐπιφέρει εἰς αὐτὸ ἀλλοίωσίν τινα, ἣτις καλεῖται πά-
θος· εἶναι δὲ ἐπὶ μὲν τῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων τὸ ὑποκείμενον,
ἐπὶ δὲ τῶν παθητικῶν ἢ ἐμπρόθετος γενικὴ ἢ ἀπρόθετος δοτικὴ
(§. 58.) οἶον, ὁ Νικόλαος τύπτει τὸν Δημήτριον—ὁ Δημήτριος
τύπτεται ὑπὸ τοῦ Νικολάου—γέγραφα τὴν ἐπιστολήν—γέγρα-
πταί μοι ἢ ἐπιστολή.

2) Προτρεπτικὸν ἢ ἀναγκαστικὸν αἷτιον λέγεται τὸ κινουῦν
εἰς ἐνέργειαν τὸ ποιητικὸν αἷτιον· ἐκφέρεται δὲ α'.) διὰ γενικῆς

μετὰ τῆς ὑπὸ ἢ ἔνεκα ὄιον, ὑπὸ μέθης ὑβρίζει—ἔνεκα γήρωσ' καὶ ἄνευ τῆς ὑπὸ ἢ ἔνεκα ἐπὶ τῶν ῥημάτων, ἄτινα σημαίνουσιν ἔπαινον ἢ κατηγορίαν, ὀχυρασμὸν ἢ οἶκτον, φθόνον, αἰτίκισιν, τιμωρίαν ὄιον, ἐπικινῶ σε τῆς προθυμίας—γράφουμά τινα κλοπῆς—ὀχυράζω σε τῆς ἀνδρίας—οἰκτείραντές σε τῆς πενίας—φθονεῖ μοι τῆς δόξης—κίτιξτάί με τῆς δυστυχίας—Σωκράτην ὑπήγον θανάτου κλπ. β'.) δι' αἰτιατικῆς ἀπροθέτου ἢ μετὰ τῆς διὰ ὄιον, διὰ τοὺς ἀδίκως πολιτευομένους ἐν ὀλιγαρχίᾳ δημοκρατία γίνεται—ἐκπεπληγμένων τῶν πολιτῶν τὸ τόλμημα (διὰ τὸ τόλμημα) γ'.) διὰ δοτικῆς ἀπροθέτου, ἐνίοτε δὲ μετὰ τῆς ἐπί ὄιον φόβῳ ἀπῆλθον—χαίρω ἐπὶ τῇ σῇ ἐπιδόσει δ'.) διὰ τῶν αἰτιολογικῶν μετοχῶν ὄιον, λέγω δὲ τοῦτο βουλόμενος=διότι βούλομαι.

3) Ὀργανικὸν αἷτιον λέγεται τὸ ὑλικὸν ὄργανον ἢ ἡθικὸν μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖ τὸ ποιητικὸν αἷτιον· ἐκφέρεται δὲ α'.) διὰ δοτικῆς ἀπροθέτου ἢ μετὰ τῆς ἐν καὶ ἐνίοτε τῆς σὺν προθέσεως ὄιον, τὸν ἐνκντίον ἀνατρέψω τῇ τοῦ ἵππου ῥώμῃ—ἐν πέλταις καὶ ἀκοντίοις διαγωνίζεσθαι—τὸν νεκρὸν σὺν τῇδε κουφίαις χειρί· β'.) διὰ γενικῆς μετὰ τῆς διὰ καὶ σπανιώτερον τῆς ἀπὸ καὶ μετὰ ὄιον, δι' ὀφθαλμῶν ὄρᾳν—οὐδεὶς δι' ἡδονῆς ἀποκτᾷ ἔπαινον—μετὰ μαχητῶν καὶ ζύλων ἐμάχοντο—ἔλεγεν ἀπὸ στόματος γ'.) διὰ τῶν ὄργανικῶν μετοχῶν ὄιον, ἀκοντίζοντες καὶ τοξεύοντες ἀπέλπειαν τὰ ζῶα.

4) Τὸ ὑλικὸν αἷτιον ἐκφέρεται α'.) διὰ γενικῆς ἀπροθέτου ὄιον, τράπεζα χρυσοῦ—στέφανος ὑκλίνθων, ἀλλὰ καὶ στέφανος ἐξ ἀκνθῶν (ἡ. 81, δ'.) β'.) διὰ δοτικῆς ὄιον, ἢ ἀγορὰ καὶ τὸ πρυτανεῖον Περὶ τῶν λίθων ἡσχημένα.

5) Τελικὸν αἷτιον λέγεται τὸ σημαῖνον τὸν σκοπὸν δι' ὃν τὸ ποιητικὸν αἷτιον ἐνεργεῖ ἐκφέρεται δὲ α'.) διὰ γενικῆς μετὰ τοῦ ἔνεκα ἢ χάριν ὄιον, ἀ δὲ λέγεις, ἔνεκα τοῦ λαθεῖν λέγεις—κοινωνίας χάριν· καὶ μετὰ μόνης γενικῆς ἐνάρθρου ἀπαρεμφάτου ὄιον, τοῦ μὴ δικφυγεῖν τὸν λαγὼν ἐκ τῶν δικτύων σκοποὺς καθίσταμεν β'.) διὰ δοτικῆς μετὰ τῆς ἐπὶ προθέσεως ἢ καὶ ἀπροθέτου ὄιον, οὐκ ἐπὶ τέχνην ἔμαθες, ἀλλ' ἐπὶ παιδείᾳ—πλεῖστα ἐπιτήδεια ἐλάμβανε τῇ στρατιᾷ γ'.) δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς πρὸς ἢ εἰς ὄιον, πρὸς ποῖον ἔργον—εἰς κλὸν εἶπα ταῦτα δ'.) δι'

ὑποτακτικῆς καὶ τῶν τελικῶν μορίων· οἷον, πολλὰ με διδάσκεις ἀφθόνως διὰ φθόνον, ὅπως πολλὰ ἀκούων μὴδὲ ἐν μάθῳ· ε΄.) διὰ τοῦ τελικοῦ λεγομένου ἀπαρεμφάτου καὶ τῆς τελικῆς μετοχῆς· οἷον, δίδωμι βρέφος ἐκθεῖναι—ἦλθε λυσόμενος.

6) Ἡθικὸν αἴτιον λέγεται τὸ ἐκφερόμενον διὰ δοτικῆς ἀπροθέτου καὶ σημεῖον ὅτι γίνεται τι 1) πρὸς χάριν ἢ ὠφέλειαν προσώπου τινὸς ἢ τοῦναντίον πρὸς λύπην ἢ βλάβην αὐτοῦ· οἷον, Μελέλαος, ὃ τὸν δε πλοῦν ἐστείλαμεν—ὅταν αὐτοῖς οἱ παῖδες ἐξαμχρτάνωσιν—τέθνηκεν ἡμῖν ὁ εὐεργέτης (=πρὸς λύπην ἢ βλάβην ἡμῶν). 2) Εὐάρεστον ἢ δυσάρεστον αἰσθητικῶν προσώπου τινος· οἷον, ἡ γυνὴ ἀχθεταί, ὅτι οὐ τῶν ἀρχόντων αὐτῆς ὁ ἀνὴρ ἐστίν = ὅτι δὲν τῆς ἔγεινεν ἀρχων—πῶς ἡμῖν ἔχεις; = τί μὰς κάμνεις; 3) Κρίσιν ἢ γνώμην τινός· οἷον, ὁ ἐσθλὸς εὐγενῆς ἐμοὶ γ' ἀνὴρ = κατὰ τὴν γνώμην μου τοῦλάχιστον—ἄξιος θκνῆτος τῆ πόλει. (ὅρα καὶ §. 83. ε΄.)

Σημ. Ἡ δοτικὴ τοῦ ἠθικοῦ αἰτίου ὑπὸ τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν ἐκαλεῖτο περιποιητικὴ ἢ ἀντιπεριποιητικὴ, ὑπὸ δὲ τῶν νεωτέρων καλεῖται ἠθικὴ ἢ καὶ χαριστικὴ ὡς ἐκ τῆς πρώτης αὐτῆς σημασίας.

Περὶ ἀπαρεμφάτου.

§. 98. Τὸ ἀπαρέμφατον θεωρεῖται διττῶς α΄.) ὡς ἔγκλισις ῥήματος β΄.) ὡς ὄνομα οὐσιαστικόν.

Α΄. Τὸ ἀπαρέμφατον ὡς ἔγκλισις ῥήματος.

§. 99. Τὸ ἀπαρέμφατον ὡς ἔγκλισις ῥήματος δέχεται τὴν τῶν ἐγκλίσεων σύνταξιν, τουτέστι λαμβάνει ὑποκείμενον, κατηγορούμενον (ἐπὶ τοῦ εἶναι καὶ τῶν ὁμοίων), ἀντικείμενον καὶ προσδιορισμούς, καὶ οὕτως ἀποτελεῖ πλήρη πρότασιν, ἀλλ' ὑπ' ἄλλης ἐξαρτωμένην. Ὑπάρχουσι λοιπὸν κλάσεις τινὲς ῥημάτων, αἵτινες ἀπαιτοῦσι πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐννοίας αὐτῶν ἀπαρέμφατον, ὅπερ λέγεται τελικὸν μὲν ὅταν ἀναλύηται διὰ τοῦ ἵνα καὶ ὑποτακτικῆς ἐγκλίσεως, καὶ ἰδικὸν ὅταν ἀνκλύηται διὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς καὶ ὀριστικῆς ἢ εὐκτικῆς.

§. 100. Ῥήματα ἀπαιτοῦντα ἀπαρέμφατον τελικὸν εἶναι α΄.) τὰ ἐφετικὰ, προκίρητικὰ καὶ τὰ ἐναντία τούτων· οἷον, οἱ

ἀγαθοὶ ἐπιπονεῖν ἐθέλουσιν—ὅστις πένης ὢν, ζῆν ἐν ἄστει βού-
 λεται, ἀθυρότερον ἐκυτὸν ποιεῖν ἐπιθυμεῖ—τὸ προαιρεῖσθαι τὸ
 κατεπεῖγον μάλλον πράττειν ἢ τῇ γαστρὶ χαρίζεσθαι, πότερον
 ἂν αὐτῶν ἐθέζοιμεν; β'.) τὰ σημαίνοντα τίσιν καὶ ἀγῶνα πρὸς
 τι, παρὰ κλησιν, προτροπὴν, σκοπὸν τινα, καὶ τὰ ἐναντία τού-
 των ὄλον, πάντες αἰτοῦνται τοὺς θεοὺς τὰ φῦλα ἀποτρέπειν—
 ζητεῖ μέγας γενέσθαι—σπουδάζοντες ἄρχειν—μέλλει πράττειν—
 ἀγωνίζεται τοὺς πάντας καταβαλεῖν—ἵκετεύει τὸν ἄνδρα ποιη-
 σαι τοῦτο—προέτρπε τὸν φίλον μὴ λέγειν τοιαῦτα—λογίζομαι
 τοῦτο ποιεῖν—ὁ νομοθέτης ἐκώλυσε μὴδὲ εἰς δούλους ὑβρίζειν·
 γ'.) τὰ ἐν ἰσχύει, δείξεως καὶ ἀποπειρᾶς σημαντικὰ, καὶ τὰ ἔχον-
 τα τὴν ἔννοιαν τοῦ στέργειν καὶ δέχεσθαι ὄλον, πρὸ μιᾶς ὥρας
 ἤρξατο λέγειν—δείκνυσι τῷ παιδί γράφειν—πειρᾶται μανθάνειν
 —στέργει τύπτεισθαι—ἐδέξκτο λαβεῖν ἡττω τῶν ὀφειλομένων·
 δ'.) τὰ σημαίνοντα φύσιν δύνκμιν, ἱκανότητά, ἔθος πρὸς τι, καὶ
 τὰ τούτοις ἐναντία ὄλον, πέφυκεν ἄνθρωπος ὑπερφρονεῖν—εἴω-
 θος ἐρωτᾶν. Οὕτω καὶ τὰ ταλμῶ, ἀναγκάζω, αἰσχύνομαι, κτλ.
 καὶ τὰ ἐναντία τούτων ὄλον, ἀδυνκτῶ, δέδοικα, ὀκνῶ κτλ. ὡσαύ-
 τως καὶ τὰ γνωστικὰ ἐπὶ ταῦτοπροσωπικῶν ὄλον, οἶδα γράφειν
 (ἄρχα καὶ §. 102. σημ. β').)

§. 101. Καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ῥημάτων ὅχι ὀλίγα δέχονται ἀπα-
 ρέμφατον τελικόν, καὶ μάλιστα τὰ σημαίνοντα τὸ διδόναι ἢ προ-
 σφέρειν τινὶ τι ἐπὶ τινὶ σκοπῷ, ἢ ἐνίοτε πρὸς ἔνδειξιν συνεπειᾶς·
 ὄλον, παρέχω ἑμαυτὸν τέμνειν καὶ καίειν—γελᾷ ὡς δεῖξαι τοὺς
 ὀδόντας. Ἀπαρέμφατον ἐξαρτᾶται καὶ ἐξ ἀπροσώπων ῥημάτων,
 περὶ ὧν ὅθ' διακλάδωμεν ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ

Σημ. α'. Καὶ τὰ ἐπίθετα τὰ ἐξηγουῦντα τὴν ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω κλά-
 σεων συντάσσονται μετ' ἀπαρέμφατου ὄλον, δυνατὸς εἰπεῖν—μαλακὸς καρ-
 τερεῖν. Τινὲς ἄμως φρονοῦσιν ὅτι τὰ τοιαῦτα ἀπαρέμφατα ἐξαρτῶνται ἐκ
 τοῦ ὑπερνοουμένου ὡστε ὄλον, δυνατὸς ὡστε εἰπεῖν κτλ.

Σημ. β'. Τὸ τελικὸν ἀπαρέμφατον τίθεται κατ' ἐνεστῶτα διὰ τὴν δηλωθῆ
 τὸ πολλάκις γιγνόμενον ἢ τὸ διαρκές, κατὰ μέλλοντα διὰ τὴν δηλωθῆ τὸ μέλ-
 λον, κατ' ἀόριστον διὰ τὴν δηλωθῆ τὸ ἀπαξ γινόμενον ἢ τὸ στιγμιαῖον, καὶ
 κατὰ παρακείμενον διὰ τὴν φανερωθῆ τὸ τετελεσμένον.

§. 102. Ῥήματα ἀπαιτοῦνται εἰδικὸν ἀπαρέμφατον εἶναι α'.)
 τὰ δοξασίας, εἰκασίας καὶ τῶν τοιούτων σημαντικὰ ὄλον, δοκῶ

μοι αδύνατος είναι—εικάζομεν ἐκλύνειν αὐτούς. Οὕτω τὰ ἡγεῖσθαι, ὑπολαμβάνειν, ὑποπτεύειν, κρίνειν, δικάζειν, καταδικάζειν κτλ. β'.) τὰ λεκτικὰ, ἐπαγγελτικὰ, δικαθεκτικὰ, ὁμοτικὰ, γνωστικὰ (ἐπὶ ἑτεροπροσωπίαις) καὶ τὰ τοιαῦτα ὅσον, Πρωταγόρας ἔλεγε πάντων ἀνθρώπων μέτρον εἶναι ἀνθρώπον. Οὕτω τὸ ἐπαγγέλλομαι, διομολογῶ, ὑπόσχομαι, ἐλπίζω, ἀκούω, αἰσθάνομαι, πυνθάνομαι, γράφω, προφασιζομαι, κτιῶμαι κτλ. Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις τὸ ἀπκρέματον δύναται νὰ θεωρηθῆ καὶ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται.

Συμ. α'. Το εἰδικὸν ἀπκρέματον τίθεται κατὰ πάντα χρόνον ὅσον, λέγω ἔρχεσθαι, ἐλεύσεσθαι, ἐλθεῖν, ἐγηλυθέναί τον ἄνδρα κατὰ μέλλοντα δὲ καὶ σπανίως κατ' ἐνεστώτα ἢ παρακείμενον εἰς τὰ ἐλπίδος σημαντικὰ καὶ εἰς τὸ μέλλω ὅσον, ὑπισχυοῦμαι σοι παρέξειν τὰ αἰτηθέντα—ἐλπίζει λήψεσθαι—μέλλει γράψαι.

Σημ. β'. Πολλὰ τῶν ἀνωτέρω ῥημάτων καὶ μάλιστα τὰ λεκτικὰ καὶ γνωστικὰ μεταβάλλοντα σημασίαν μεταβάλλουσι καὶ τὸ εἶδος τοῦ ἀπκρεμ-φάτου ὅσον, λέγεις ἄεσποιναν εἶναι τήν δε=ὄτι ἐστὶ—Προλέγομεν ὑμῖν ἀπιέναι ἐκ τῆς χώρας=κελεύομεν ἀπιέναι—ἄνθρωπος ὢν γίγνωσκε τῆς ὀργῆς κρατεῖν=εἶνα κρατῆς.

Σημ. γ'. Πολλάκις τὸ ἐξαρτώμενον ἀπκρέματον εὐρίσκειται ἐν τῷ λόγῳ ἀνακλειυμένον, τὸ μὲν τελικὸν διὰ τῶν τελικῶν συνδέσμων καὶ ῥήματος ἐγκλίσεως ὑποτακτικῆς, ἐνίοτε δὲ καὶ εὐτικῆς ὅσον, τὸν Σωκράτην ἐκώλυ-σαν εἶνα μὴ διαλέγηται (διαλέγεσθαι) τὸ δὲ εἰδικὸν διὰ τοῦ εἰδικοῦ συνδέ-σμου ὡς ἢ ὅτι καὶ ῥήματος ὀριστικῆς, ἐνίοτε δὲ καὶ εὐτικῆς ἐγκλίσεως ὅσον, ἠγγέλοθι Κύρος ὅτι ἐνίκησε (νικῆσαι)—νόμιζε ὡς μηδὲν ἐστὶ τῶν ἀν-θρωπίνων βέβαιον (εἶναι)—Περικλῆς προηγόρευε τοῖς Ἀθηναίοις ὅτι Ἀρχι-δαμος ξένος εἶη κτλ. (*).

§. 103. Πολλὰ μόρια συντάσσονται μετὰ ἀπκρεμφάτου τοι-αῦτα εἶναι τὸ ὡς εἰς ἐνδειξιν τρόπου, βαθμοῦ, συνεπίαις ἐκ τοῦ ἡγουμένου, συγκρίσεως ὡς πρὸς τι, σκοποῦ ὅσον, ἔξεστι ἀπελθεῖν ὡς μὴ αἰσθησιν παρέχειν=εἰς τρόπον ὅστις νὰ μὴ τοὺς ἀφίνη νὰ γίνωνται αἰσθητοὶ—ἡ τύχη κατέστρεψε ταῦτα ὡς τάναντίαι γε-

(*) Τὸ ἀπκρέματον τῶν ἀπροσώπων, τοῦ ὥστε, τοῦ ῥήματος μέλλω, καὶ πολλῶν ἐρετικῶν καὶ τινῶν δοξαστικῶν ῥημάτων δὲν εὐρίσκειται ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀνακλειυμένον.

νέσθαι τοῖς προσδοκώμενοις—εἰς βραχὺν ὥστε νὰ γίνωνται τὰ ἐνκντίχ—οὐδεμίαν πώποτε ἀγέλην ἠσθίμεθα συστᾶσθαι ἐπὶ τὸν νομέα οὔτε ὡς μὴ πείθεσθαι, οὔτε ὡς μὴ ἐπιτρέπειν τῷ καρπῷ χρῆσθαι—οἱ ἀκοντισταὶ βραχύτερα ἠκόντιζον ἢ ὡς ἐξικνεῖσθαι τῶν σφενδονητῶν—ταῦτα οὖν, ὡς μὲν ὑπομνήσαι νῦν, ἱκανῶς εἴρηται—φέρονται κῶθωνα ὡς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀρῦσασθαι.

Σημ. Πολὺ συχνότερα εἶναι ἡ χρῆσις τοῦ ὡς μετὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐπὶ τινῶν φράσεων· οἷον, ὡς εἶπεν—ὡς ἔπος εἶπεν—ὡς συντόμως εἶπεν. Ὡσαύτως καὶ τὰ ὅσον, ὅσα, ὅ, τι μετὰ ἀπαρεμφάτου· οἷον, ὅσον ἀνεγνωκέναι κτλ. ὑπάρχουσι καὶ τινεὶ φράσεις μετὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶναι, αἵτινες ἐκλαμβάνονται ἐπιφρηματικῶς· οἷον, τό γε νῦν εἶναι=διὰ τῶρα—ἐκὼν εἶναι=ἐκουσίως—τὸ σήμερον εἶναι=ὅσον διὰ τὴν σήμερον—τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι=ὅτον ἀποδέξει τοῦτον κτλ.

§. 104. Τὸ ὥστε συχνότερον ἀπκντάται μετ' ἀπαρεμφάτου ἐπὶ τῶν αὐτῶν σχεδὸν περιστάσεων ὡς ἀνωτέρω (§. 103) οἷον, τὴν στενοχωρίαν κωλύσαι ὥστε μὴ περιπλεῖν.

§. 105. Τὸ ἐφ' ᾧ καὶ ἐφ' ᾧτε συντάσσονται μετ' ἀπαρεμφάτου εἰς δῆλωσιν τοῦ ἐπὶ ταύτῃ τῇ συνθήκῃ ὥστε· οἷον, ἐποιοῦντο εἰρήνην ἐφ' ᾧ Λακεδαιμονίοις ἔπεσθαι καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν—ἐπὶ τῇ συμφωνίᾳ ὥστε νὰ ἔπωνται.

Τὸ πρὶν συντάσσεται μετὰ ἀπαρεμφάτου· οἷον, ὁ προκαταγγινώσκων, πρὶν ἀκοῦσαι σαφῶς, οὗτος πονηρὸς ἐστί.

Σημ. α'. Καὶ τὸ ὅπως καὶ ἂν συντάσσονται ἐνίοτε μετ' ἀπαρεμφάτου.

Σημ. β'. Παλλάκις εἰς τὸν λόγον τίθεται ἀπαρεμφάτον, ἀναφορικῶν, χρονικῶν καὶ αἰτιολογικῶν μορίων ἡγουμένων, μετὰ τὰ ὅποια περιεμένετο ἄλλη ἐγχαλις· οἷον, ἐπιπῆ τὸ μὲν νόμιμον δίκαιον εἶναι, τὸ δὲ ἄνομον βίαιον κ.τ.λ.

Περὶ ὑποκειμένου, κατηγορουμένου, προσδιορισμῶν καὶ ἀντικειμένου τοῦ ἀπαρεμφάτου.

§. 106. Ὅταν τὸ ἀπκρέμφατον ἔχη τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον, ἔπερ καὶ ἡ πρότασις, ἐξ ἧς ἐξκντάται, δηλ. ὑπάρχη ταυτοπροσωπία, τότε τίθεται ἄνευ ἰδιαιτέρου ὑποκειμένου· οἷον, ὁμολογῶ ἀδικεῖν—ἔλεγον εἶναι σοφοί, οὐκ ὄντες. Ὅταν δὲ τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως ᾖ καὶ ἄλλο καὶ ἄλλο τοῦ ἀπαρεμφάτου δηλ. ὑπάρχη

έτεροπροσωπία, τότε τίθεται κατ' αίτιαιτικήν τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ὡς οἶον, ἀξιῶ ὑμᾶς διδάσκειν ἀλλήλους. Ὅταν δὲ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ᾖναι τὸ ἀντικείμενον ἢ ἡ συντακτικὴ τοῦ ῥήματος ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξαρτᾶται, πάλιν δὲν τίθεται νέον ὑποκείμενον, ἀλλ' ἀννοεῖται αὐτὸ τὸ ἀντικείμενον καθ' ἣν πῶσιν εὐρίσκεται ὡς οἶον, ὁ Λυκοῦργος διέταξε τοῖς Λακεδαιμονίοις στρατεῦσαι κατὰ τῶν Ἀθηναίων ἢ δοτικὴ Λακεδαιμονίοις εἶναι ἀντικείμενον τοῦ διέταξε καὶ ὑποκείμενον τοῦ στρατεῦσαι.

§. 107. Ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας ἐνίοτε τίθεται τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου κατ' αίτιαιτικήν, μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων, καὶ ὅταν τὸ ὑποκείμενον ᾖναι ὡς θεωροῦν καὶ θεωρούμενον, ἢ ὡς ἐξετάζον καὶ ἐξεταζόμενον ὡς οἶον, φημί δεῖν ἐκείνους μὲν ἀπολέσθαι ὅτι ἠέβησαν, ἐμὲ δὲ σώζεσθαι ὅτι οὐδὲν ἠμάχησα—ἐγὼ οἶμαι ἐμὲ καὶ σὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι κάκιον ἠγεῖσθαι.

§. 108. Τὸ κατηγορούμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐπὶ τοῦ εἶναι, καὶ τῶν ὁμοίων ἐπὶ μὲν ταῦτοπροσωπίας τίθεται κατ' ὀνομαστικήν, ἐπὶ δὲ ἑτεροπροσωπίας κατ' αίτιαιτικήν ὡς οἶον βούλομαι εἶναι πρόθυμος—φημί Ἀθηναίους σοφοὺς εἶναι. Ἐὰν δὲ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ᾖναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίως προτάσεως, τότε τὸ κατηγορούμενον τίθεται κατὰ τὴν πῶσιν τοῦ ἀντικειμένου ὡς οἶον, ἐδέοντο Κύρου γενέσθαι προθυμοτάτου—μὴ ἀναγκάσης ἐμὲ κακὴν γενέσθαι περὶ σέ—οὐ γὰρ ἄλλοτρίους ὑμῖν χρωμένοις παρδειγμασιν ἀλλ' οἰκείοις εὐδαίμοσιν ἐξεστὶ γενέσθαι. Αὐτὸ δὲ τοῦτο ἰσχύει καὶ περὶ τῶν προσδιορισμῶν ὡς οἶον, ἐφηρίσκαθε ἐξελεθὲν βοηθήσοντες—οὐ τοῦ βελτίονος σώματός ἐστιν ἐκόντος τὰ σχήματα σχηματίζειν—συνέβη μοι λαβεῖν χρήματα ἀποροῦντι.

Σημ. Τὸ κατηγορούμενον πολλάκις καὶ ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ὑποκειμένου τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται κατ' αίτιαιτικήν ἢ καὶ προηγῆται τὸ ὑποκείμενον κατὰ γενικήν ἢ δοτικήν ὡς οἶον, συμφέρει αὐτοῖς φίλους (ἀντὶ φίλοις) εἶναι ἢ πολειμίους—ὑπὸ τῶν δεομένων μου προστάτην γενέσθαι—δέομαι ὑμῶν καταψηφίσασθαι Θεομήστου, ἐνθυμουμένους.

§. 109. Τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται κατὰ τὴν

πτῶσιν, ἣν ἀπαιτεῖ ἡ τάξις εἰς ἣν τὸ ῥῆμα ἀνήκει· οἷον ἐπιθῆ-
μειν ἀρετῆς—διδόναι τινὶ χρήματα—λαβεῖν τὴν βίβλον.

B'. Τὸ ἀπαρέμφατον ὡς ὄνομα.

§. 110. Τὸ ἀπαρέμφατον ὡς ὄνομα ἐκπληροῦ πάντα τὰ τοῦ
ὀνόματος, κελούμενον οὕτως ὀνομαστικόν, ἤτοι τίθεται εἰς τὸν
λόγον ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, προσδιορισμὸς καὶ ἀντικεί-
μενον ἐνάρθως τε καὶ ἀνάρθως, ἐμπροσθένως καὶ ἀπρὸσθένως· οἷον,
ἡδὺ τὸ εὖ πράττειν, ἡδύτερον τὸ εὖ ποιεῖν—δεῖ λέγειν—τοῦτό
ἐστὶ τὸ ἀδικεῖν τὸ πλεόν τῶν ἄλλων ζητεῖν ἔχειν—ἀθήεις τοῦ
κατὰκούειν τινός—αἰσχροὺς γὰρ τοὺς μὲν ἐμπόρους τηλικαῦτα
πελάγη διαπερῆν, ἕνεκα τοῦ πλείω ποιῆσαι τὴν ὑπάρχουσαν
οὐσίαν, τοὺς δὲ νεωτέρους μηδὲ τὰς κατὰ γῆν πορείας ὑπομένειν
ἐπὶ τῷ βελτίω καταστῆσαι τὴν ἐκυτῶν διάνοικον—τοῦ διαλέγε-
σθαι ἀμελεῖν—πιστεύω τῷ κοσμίως ζῆν κλπ.

Σημ. Τὸ ὀνομαστικὸν ἀπαρέμφατον ὡς ὑποκείμενον τίθεται ἔνευ ἄρθρου
ἐπὶ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐστὶν ὅταν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον
ἦναι κατηγορούμενον τὸ χαλεπὸν, δεινὸν, ῥάδιον, δίκαιον, ἀναγκαῖον, εἰκὸς,
ἢ τὰ οὐσιαστικά ὦρα, καιρὸς, ἀνάγκη, ἐλπίς, σχολή, θέμις, κίνδυνος· οἷον,
δεῖ λέγειν—ῥάδιον εὐρεῖν—ἀνάγκη εἰπεῖν—ὦρα πράττειν—καιρὸς ἀπελθεῖν.
Ἔστι ἀντικείμενον δὲ τὸ ἀπαρέμφατον τίθεται μετὰ τοῦ ἄρθρου καὶ μάλιστα
ἐπὶ γενικῆς καὶ δοτικῆς, ὡς δεικνύουσι τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ
παραδείγματα.

§. 111. Τὸ ὀνομαστικὸν ἀπαρέμφατον δέχεται τὸ ὑποκείμε-
νον, ἀντικείμενον, κατηγορούμενον, προσδιορισμοὺς κατὰ τοὺς
προεξηγηθέντας κανόνας.

Περὶ ἀπροσώπων.

§. 112. Ἀπρόσωπα ῥήματα λέγονται, ὅσα σχηματίζονται
μόνον κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον, μὴ δεχόμενα προσωπικὸν ὑπο-
κείμενον· εἶναι δὲ φωνῆς ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς· οἷον, δεῖ,
προσῆκει, χρῆ, ἔξεστι, μέτεστι ἐνδέχεται, πέπρωται, ἄδεται.

§. 113. Τὰ ἀπρόσωπα συντάσσονται διττῶς, ἤτοι ὡς ἔχοντα
ὑποκείμενον τὸ ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενον ἀπαρέμφατον· οἷον, προ-

σῆκει πράττειν—δεῖ λέγειν ἢ ὡς ἔχοντα ὑποκείμενον τὴν ἀφηρημένην ἔννοιαν τῆς σημασίας αὐτῶν.

§. 114. Ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης περιστάσεως τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπροσώπου, τοῦ δὲ ἀπαρεμφάτου τὸ ὑποκείμενον τίθεται κατ' αἰτιτικὴν ἢ συνήθως κατὰ δοτικὴν χάριν τοῦ ἀπροσώπου· οἷον, δεῖμε λέγειν—τὸ λῆγειν με δεῖ—τοῖς μὲν ἰδιώταις ἔξεστι τὰς δαπάνης συντέμνειν, τοῖς δὲ τυράννοις οὐκ ἐνδέχεται.

§. 115. Ἐπὶ τῆς δευτέρας περιστάσεως ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶναι τὸ σύστοιχον αὐτῶν οὐσιαστικὸν ἀφηρημένον ὄνομα· οἷον, ἐνδεῖ μοι—ἔστι μοι ἐνδεῖα—μέτεστί μοι—ἔστι μοι μετουσίχ—μεταμέλει μοι—ἔστι μοι μεταμέλει. Ἡ δὲ προστιθεμένη δοτικὴ εἶναι χάριν τοῦ ἐμπεριεχομένου ἐν τοῖς ἀπροσώποις ἐστὶ (§. 10.) καὶ καλεῖται προσωπική. Ἀλλὰ καθὼς εἰς τὸ ἀφηρημένον οὐσιαστικὸν ἐνδεῖχ, μετουσίχ, μεταμέλει ἤθελε τῆθ' πτωτικὸς τις προσδιορισμὸς συμπληρωτικὸς κατὰ γενικὴν, οὕτω καὶ εἰς τὰ ἀπρόσωπα τίθεται γενικὴ συμπληροῦσα τὴν ἀφηρημένην αὐτῶν ἔννοιαν· οἷον, δεῖ μοι χρημάτων—ἔστι μοι δεῖχ χρημάτων—μεταμέλει μοι τούτου—ἔστι μοι μεταμέλει τούτου—οὐδενὸς ἡμῖν προσδεῖ πόρου.

§. 116. Τὴν σύνταξιν τῶν ἀπροσώπων ἀκολουθοῦσι καὶ τὰ θέμις, ἔργον, ἀνάγκη, εἰκὸς, ἀναγκαῖον, χαλεπὸν, ῥάδιον, ἄξιον, δίκαιον κτλ. ἐνθα ἐννοεῖται τὸ ἐστὶ (§. 15) δηλ. συντάσσονται μετ' ἀπαρεμφάτου, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ὡς ὑποκείμενον· οἷον, βραβύλων Ἑλληνικὸς ἄρχειν εἰκὸς (ἐστὶ)—τὸ Ἑλληνικὸς ἄρχειν βραβύλων ἐστὶν εἰκὸς—χαλεπὸν λέγειν πρὸς γαστέρα ὧτα οὐκ ἔχουσαν

Σημ. α'. Καὶ τὰ τοιαῦτα λαμβάνουσι δοτικ. προσωπικήν, ἣτις θεωρεῖται ὡς ὑποκείμενον τοῦ ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένου ἀπαρεμφάτου· οἷον, ἄξιον τοῖς πᾶσι ἀνθρώποις κάκεινων μεμνησθαι, ἀλλ' ὁ προσδιορισμὸς αὐτῆς ἐνίσταται ἀλλάσσεται εἰς αἰτιτικὴν· οἷον, ἀνθρώποις δὲ προσήκειν νόμῳ μὲν ὀρίσασθαι τὸ δίκαιον, ἔργῳ δὲ τούτοις ὑπηρετεῖν, ὑπὸ νόμου μὲν βασιλευσάμενους, ὑπὸ λόγου δὲ διδασκαλομένους (ἀντὶ βασιλευσόμενοι καὶ διδασκαλομένοι).

Σημ. β'. Πάντα σχεδὸν τὰ ἀπρόσωπα ἀπαντῶνται καὶ προσωπικά· οἷον, δοκεῖ μοι λέγειν—μετῆν μοι τούτου τοῦ ἀγαθοῦ οὐκ ἐλάχιστον μέρος—ὁ Ἀσσύριος εἰς τὴν χώραν ἐμβαλεῖν ἀγγέλλεται. Τὸ δὲ ῥήμα δοκεῖ ὡς ἀπρό-

σωπον συντάσσεται συνήθως μετὰ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς προσωπικὸν δὲ μετὰ εἰδικοῦ, καὶ φυλάττει πάντοτε τὴν δοτικὴν προσωπικὴν. Ὡσαύτως ἀττικῶς ἐνόησε καὶ τὰ ἐπίθετα ἄξιος, δῆλος, φανερός, χαλεπός κτλ. λαμβάνονται προσωπικῶς· οἷον, δικαίως εἶμι ἀπολογήσασθαι, ἀντὶ δικαίου ἐστὶ ἐμὲ ἀπολογήσασθαι κτλ.

Περὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος ῥηματικῶν.

§. 117. Τὰ μὲν εἰς τὸς σημαίνουσι α.) πάθος γενόμενον καὶ μετὰδοθὲν εἰς τι ὑποκείμενον· οἷον, πλεκτός=πεπλεγμένος, ποιητός=πεποιημένος β.) τὸ δυνατὸν γενέσθαι· οἷον, ἀλώτός=ἀλώσιμος· γ.) τὸ ἄξιον καὶ δίκαιον γενέσθαι· οἷον, ἐπικινετός=ἄξιος ἐπικίνου, μεμπτός=ἄξιος μομφῆς δ.) τινὰ τούτων σημαίνουσιν ἐνέργειαν ἢ πάθος· οἷον, ἄπρκατος=ὁ μὴ κατορθώσας καὶ ὁ μὴ κατορθωθείς—πλωτός=ὁ πλέων καὶ ὁ πλευσθῆναι δυνάμενος.

§. 118. Πάντα ταῦτα δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν λοιπῶν ἐπιθέτων οἷον, ῥητὴ ἡμέρα. Ὅταν δὲ ὑπάρχῃ χρεία νὰ ἐξηγηθῇ καὶ τὸ αἷτιον ὑπ' οὗ προήλθε τὸ πάθος ἐκφέρεται κατὰ δοτικὴν ἀπρόθετον, ἢ γενικὴν ἐμπρόθετον· οἷον, ῥητόν μοι=εἴρηται μοι—μετάπεμπος ὑπὸ Κύρου=προσκεκλημένος ὑπὸ Κύρου.

§. 119 Τὰ δὲ εἰς τέος, σημαίνονται τὸ ἀναγκαῖον γενέσθαι, δέχονται διπλὴν σύνταξιν προσωπικὴν καὶ ἀπρόσωπον. Κατὰ τὴν πρώτην συντάσσονται ὡς καὶ τὰ ἄλλα ἐπίθετα· οἷον, εὐρετέας ὁ ἀνὴρ—ὠφελιτέα ἡ πόλις. Κατὰ τὴν δευτέραν τίθενται τὰ ῥηματικὰ ταῦτα κατ' οὐδέτερον γένος ἐνικῶς, καὶ ἰσοδυναμοῦσιν ἀπρόσωπῳ μετ' ἀπαρεμφάτου· οἷον, ἀσκητέον τὴν ἀρετὴν=δεῖ ἀσκεῖν τὴν ἀρετὴν—οὐκτέον ἐστὶ=δέον ἐστὶ φάναι.

§. 120. Ὅταν τὰ εἰς τέος λαμβάνονται ἀπρόσωπως κατ' οὐδέτερον γένος δέχονται δυνάμει τῆς ῥηματικῆς αὐτῶν φύσεως ὑποκείμενον, ἀντικείμενον καὶ προσδιορισμούς ὡς ἀπαιτεῖ ὁ λόγος. Καὶ τὸ μὲν ὑποκείμενον τίθεται συνήθως κατὰ δοτικὴν δυνάμει τοῦ ἐμπεριεχομένου ἀπρόσωπου, ἢ κατ' αἰτιατικὴν δυνάμει τοῦ ἐμπεριεχομένου ἀπαρεμφάτου· οἷον, τῷ ἀδικοῦντι δοτέον δίκην=δεῖ τῷ ἀδικοῦντι δίδόναι δίκην—οὐ δουλευτέον τοὺς νοῦν ἔχοντας=οὐ χρὴ τοὺς νοῦν ἔχοντας δουλεύειν. Τὸ δὲ ἀντικείμενον δέχονται

καθ' ἣν πτώσιν ἀπικτεῖ τὸ ῥῆμα ἐξ οὗ πκράγονται κατὰ τοὺς προεξηγηθέντας κανόνας· οἶον, ἀντιληπτέον ἡμῖν τῶν πκρμμάτων=δεῖ ἡμῖν ἀντιλημβάνεσθαι τῶν πκρμμάτων—βοηθητέον τῇ πόλει—νιπτέον τὰς χεῖρας.

Σημ. α'. Τὰ εἰς τὸς καὶ τέ ος ἀττικῶς ἐκφέρονται πολλάκις κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπέστερον, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἐπίθετον· οἶον, ἔδοξεν αὐτοῖς παριτητέα εἶναι—τὴν πεπωμένην μοῖραν ἀδύνατά ἐστιν ἀποφυγεῖν—χαλεπά ἐστιν, ἀντὶ χαλεπὸν—δῆλά ἐστιν, ἀντὶ δῆλον κλπ.

Σημ. β'. Τὰ εἰς τέος, προσωπικῶς μὲν λαμβανόμενα, σημαίνουσι πάθος, ἀπροσώπως δὲ ἐνέργειαν· οἶον, πλευστέα ἢ θάλασσα=δέον ἐστὶ πλευσθῆναι τὴν θάλασσαν—πλευστέον ἡμῖν τὴν θάλασσαν=δέον ἐστὶν ἡμῖν πλεῦσαι τὴν θάλασσαν—τυπτέος ὁ κακός=δέον ἐστὶ τυπτεσθαι τὸν κακὸν—τυπτέον μοι τὸν κακόν=δέον μοι ἐστὶ τυπτειν τὸν κακόν.

Σημ. γ'. Τὰ εἰς τέον γινόμενα ἐκ μέσων ῥηματίων φυλάττουσι τὴν μέσσην σημασίαν· οἶον, πειστέον τῷ νόμῳ=δεῖ πεισθῆναι ἢ πείθεσθαι τῷ νόμῳ, ἐνῶ τὸ ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ πειστέον αὐτόν, εἶναι διάφορον=δεῖ ἡμῖς πείσαι αὐτόν.

Περὶ μετοχῆς.

§. 121. Ἡ μετοχὴ ὡς μετέχουσα καὶ τοῦ ἐπιθέτου καὶ τοῦ ῥήματος δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς ῥῆμα καὶ ὡς ἐπίθετον. Ὡς ῥῆμα μὲν δέχεται ὑποκείμενον, ἀντικείμενον, προσδιορισμούς κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἰδίου αὐτῆς ῥήματος· οἶον, γέμων τις κακίης—αὐτὸν διδάσκων τοὺς νέους δικαιοσύνην—ἐκεῖνος βιβλίους χρώμενος—βουλόμενος ἐλθεῖν—ὄρων τὸν παῖδα ἀλγοῦντα—ἐγὼ ζῶν ἡσύχως. Ὡς ἐπίθετον θεωρουμένη ἢ μετοχὴ τίθεται εἰς τὸν λόγον τριχῶς α'.) Ἐπιθετικῶς, β'.) κατηγορηματικῶς, γ'.) παρενθετικῶς.

Α'. Ἡ Μετοχὴ ἐπιθετικῶς.

§. 122. Ἐπιθετικῶς τίθεται ἢ μετοχὴ εἰς τὸν λόγον ὅταν συμπλέκηται μετὰ οὐσιαστικοῦ ὀνόματος συμφωνοῦσα μετ' αὐτοῦ ὡς τὸ καθ' αὐτὸ ἐπίθετον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν· οἶον, ὁ ἐπιμελούμενος μαθητῆς=ὁ ἐπιμελής μαθητῆς—ἡ ἀμελοῦσα μαθητρία=ἡ ἀμελής. Ἄλλὰ καὶ τοιαύτη οὐσα δὲν ἀποβάλλει καὶ τὴν ῥηματικὴν αὐτῆς φύσιν, ὑποκείμενον μὲν ἔχουσα ἐκεῖνο ὑπερ προσδιορίζει, ἀντικείμενον δὲ καὶ προσδιορισμούς λαμβάνου-

σα κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ῥήματος ἐξ οὗ γίνεται· οἷον, οἱ γράμματα εἰδότες διπλοῦν ὀρωπῶν—οἱ ἡσύχως ζῶντες μακαριστοὶ εἰσι.

§. 123. Ὡς τὰ ἐπίθετα λαμβάνουσιν ἐνίοτε οὐσιαστικοῦ χαρακτηρισμῶν, οὕτω καὶ ἡ μετοχὴ μετὰ τοῦ ἄρθρου μὲν, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀνάρθρως· οἷον ὁ ποιῶν=ὁ ποιητής, ὁ διδούς=ὁ δοτῆρ—διζφέρει πολὺ μαθῶν μὴ μαθόντος. Συχνότατα δὲ ἐπὶ τοῦ οὐδετέρου γένους ἐκλαμβάνεται ἡ μετοχὴ οὐσιαστικῶς· οἷον, τὸ ποθοῦν=ὁ πόθος, τὸ δεδιὺς=ὁ φόβος. Ὡς τοιαύτη ἡ μετοχὴ τίθεται εἰς τὸν λόγον ὡς ὑποκείμενον, ἀντικείμενον, κατηγορούμενον καὶ προσδιορισμὸς.

B'. Ἡ μετοχὴ κατηγορηματικῶς.

§. 124. Κατηγορηματικῶς ἤτοι ὡς κατηγορούμενον, τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχὴ, πρῶτον εἰς τὸ ῥήμα εἶναι καὶ τὰ συγγενῆ αὐτοῦ, δεχόμενα τὸ κατηγορούμενον χωριστὰ τοῦ συνδετικοῦ· οἷον, ὁ νόμος ἐστίν ὁ βοηθῶν—ἐγὼ εἰμι δεδρακώς τὸ πρᾶγμα τοῦτο—τυγχάνει ἔχουσα—ὑπάρχει εὐτυχοῦσα. Δεύτερον εἰς τινεὶς κλάσεις κατηγορηματικῶν ῥημάτων, αἵτινες αἰτοῦσι μετοχὴν, ὡς ἄλλαι αἰτοῦσιν ἀπχρέματον. Καὶ καθὼς τὸ ἀπχρέματον εἶναι τελικὸν καὶ εἰδικὸν οὕτω καὶ ἡ συγγενὴς αὐτοῦ κατηγορηματικὴ μετοχὴ εἶναι τελικὴ καὶ εἰδική.

§. 125. Αἱ κλάσεις τῶν ῥημάτων, αἵτινες ἀπαιτοῦσι τελικὴν μετοχὴν, ἐξηγουμένην ἐν τῇ καθωμιλημένῃ διὰ τοῦ ἔνκ καὶ ὑποτακτικῆς, ἐν δὲ τῇ ἀρχαίᾳ ἀπαντῶσαν μὴ ἀνκλελυμένην, εἰναι αἱ ἐξῆς.

α'.) Τὰ ἐνάρξεως, πύσεως, συνεχείας καὶ κινήσεως σημαντικῶς· οἷον, ἀρχόμεθα πρῶτον ἀθροίζοντες=ἵνα ἀθροίσωμεν—Ἄγχε μένων τοὺς βρῆβάρους ἔπαυσεν ὑβρίζοντας=ἵνα ὑβρίσωσιν—ὁ ἥλιος τὸν πάντα χρόνον πάντων λαμπρότερος ὢν διχμῆνει—ἦκω ἐρῶν β'.) τὰ καρτερίας, ἀνοχῆς, παραβλέψεως καὶ ψυχικοῦ παθήματος σημαντικῶς· οἷον, ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν, ὅς τὰ μεγάλα καρτερεῖ μὴ λαμβάνων—οὗτος ἀνὴρ οὐχ ὑπομένει ὠφελούμενος καὶ κολαζόμενος—περιορῶ ἐμχυτὸν ὑβρίζόμενον—οὐκ ἂν ἀχθοίμην μανθάνων.

§. 126. Αἱ δὲ κλάσεις αἱ ἀπαιτοῦσαι εἰδικὴν μετοχὴν, ἀπαντῶσαν καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἀρχαίᾳ καὶ ἀνκλελυμένην διὰ τοῦ ὅτι καὶ

ὀριστικῆς ἢ εὐκτικῆς, εἶναι αἱ ἐξῆς· α'.) τὰ αἰσθήσεως, γνώσεως, κατανοήσεως καὶ μνήμης σημαντικὰ· οἷον, ὄρω λύπας ἔχοντας μείζους τοὺς μείζους=βλέπω ὅτι οἱ μείζονες ἔχουσι λύπας μείζους—ἠπίσταντο τοὺς Ἕλληνας οὐκ εἰθισμένους ὑπομένειν τὰς μοναρχίας=ἐγνώριζον ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν ἦσαν εἰθισμένοι—κατανόησαν οὐ πολλοὺς τοὺς Θηβαίους ὄντας—μέμνητο ἄνθρωπος ὧν· β'.) τὰ δειξέως, δηλώσεως, εὐρέσεως, ἐξελέγξεως, καὶ τῶν τοιούτων σημαντικὰ· οἷον, δειχθήσεται τοῦτο ποπονηκώς—δηλοῦται περιπεσῶν—κλέπτων ὅταν τις ἐφευρεθῆ σιγῆν ἀνάγκη—πάνθ' ἕνεκα ἐκυτοῦ ποιῶν ἐξελέγησεται· γ'.) σπανίως τὰ ἔχοντα τὴν ιδέαν τοῦ δοξάζειν, λέγειν καὶ ὁμολογεῖν, συγχρότερον δὲ τὰ ἀγγελτικὰ· οἷον, πᾶσι ταῦτα δεδογμένα ἡμῖν νόμιζε—πότερόν σε φῶμεν νῦν σπουδάζοντα ἢ πρίζοντα;—ὁμολογοῦμεθα μετ' οἴνου ἐλλόντες—ζῶν ἢ θανάων ἀγγέλλεται· δ'.) πολλὰ ῥήματα κρίειν ἐκφέροντα περὶ πράξεως ἢ καταστάσεως· τοιαῦτα εἶναι μάλιστα τὰ εὖ ποιεῖν, ἀδικεῖν, χαρίζεσθαι, εὐτυχεῖν, νικᾶν ἢ τῆσθαι κτλ. οἷον, Θρασύβουλος κελῶς ἐποίησε τελευτήσας τὸν βίον—ἀδικεῖτε πολέμου ἄρχοντες—πάντας πειρῶ νικῶν εὖ ποιῶν—οὐχ ἡττησόμεθα εὖ ποιῶντες.

Σημ. α'. Ἡ τελικὴ μετοχὴ ἐπὶ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων τίθεται κατὰ μέλλοντα συνήθως χρόνον μετὰ τοῦ ὡς, εἰάν ὁ σκοπὸς θεωρῆται ὑποκειμενικός, τουτέστι γνώμη ἢ πρόβασις τοῦ ὑποκειμένου· οἷον, ἔρχεται ὡς διαβαλῶν—ἐκέλευσεν ἄνδρας λαθόντας ἔλθεῖν ὡς πολεμῆσων. Ἐάν ὁμως ὁ σκοπὸς εἶναι ἀνεξάρτητος ἀπὸ τῆς γνώμης τοῦ ὑποκειμένου καὶ βέβαιος, τουτέστιν ἐξ ἀντικειμένου, τίθεται ἄνευ τοῦ ὡς· οἷον ἔρχεται κατηγορήτων—οἱ Καρίνθιοι ἐπλεονεπί τὴν Ἐπίδαμνον Κερκυραίοις πολεμῆσοντας.

Σημ. β'. Τὰ γνωστικὰ ῥήματα ἐπὶ μὲν ταῦτοπροσωπίας συντάσσονται συνήθως μετὰ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου (§. 100.) ἐπὶ δὲ ἑτεροπροσωπίας μετὰ εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου ἢ εἰδικῆς μετοχῆς, ἅπερ εὐρίσκονται καὶ ἀνακελευμένα διὰ τοῦ ὡς ἢ ὅτι καὶ ῥήματος ὀριστικῆς ἢ εὐκτικῆς ἐγκαλίτεως· οἷον, αἶδα γράφειν=γνωρίζω νὰ γράρω=γιγνώσκω σέ οὐ τάληθῆ λέγειν, ἢ γινώσκω σέ οὐ τὰ ἡθῆ λέγοντα, ἢ γινώσκω σέ ὅτι οὐ τάληθῆ λέγεις κτλ.

Σημ. γ'. Τὰ τυγχάνω, λαμβάνω, φθάνω, διατελῶ, ἔχω, οἴχομαι καὶ ἐν γένει τὰ διάρκειαν σημαίνοντα ῥήματα ἀπαντῶσι συντεταγμένα μετὰ καταγορηματικῆς μετοχῆς καὶ ἀποτελοῦσι περίφρασιν· οἷον, ἐτυγχάνομεν περιπλοῦντες ἀντὶ ἐπιπλοῦμεν κατὰ τύχην—διατελῶ γράφων ἀντὶ γράρω ἀδιαλείπτως—ἔχει ἥρπакώς=ἥρπασε καὶ ἔχει ἥρπαχμένον—ἔλαθε πεισῶν

==λεληθῶτως ἔπεσεν—ὡς ἔφθην εἰπὼν—εἶπον προηγουμένως==ῶχετ' ἀποπτάμενος.

Γ'. Ἡ μετοχὴ παρενθετικῶς.

§. 127. *Παρενθετικῶς* τίθεται ἡ μετοχὴ ἐπὶ πάσης προτάσεως πλήρη λόγον μετ' αὐτῆς ἐκφέρουσα εἰ καὶ μὴ ἀπκραιτῆτως ἀνγκυαία ὡς αἱ κατηγορηματικαὶ μετοχαί, εἰς τὴν ἀπόλυτον αὐτῆς ὑπαρξίν. Ἀποτελεῖ δὲ ἡ παρενθετικὴ μετοχὴ ἰδίαν πρότασιν καθ' ἑαυτὴν λαμβανομένη, καὶ εἶναι κυρίως ἐξ εἰδῶν.

α'.) Ἀναφορικὴ, ἐκφράζουσα ἀναφορὰν καὶ ἀναλυομένη διὰ τῆς ἀναφορικῆς Ἀντωνυμίας καὶ ῥήματος ὀριστικῆς ἢ ὑποτακτικῆς ἢ εὐκτικῆς ἐγκλίσεως· οἶον, δούλος ὢν ἐραστὴς εἶναι δεσπότης = σὺ, θε εἶ δούλος... ὁ σωθεὶς φίλος ἀληθῆς γίγνεται = θες ἂν σωθῆ.

Σημ. Ἡ ἀναφορικὴ μετοχὴ ἀναφέρεται εἰς γνωστὸν καὶ ὀρισμένον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα κατὰ πάντα χρόνον ἐκφερομένη ἐνάρθρως τε καὶ ἀνάρθρως καὶ ἀναλυομένη δι' ὀριστικῆς ἐγκλίσεως. Ἀναφέρεται δὲ καὶ εἰς γενικὰ καὶ ἀόριστα κατὰ μέλλοντα ἢ ἀόριστον χρόνον ἐκφερομένη πάντοτε ἐνάρθρως καὶ ἀναλυομένη δι' ὑποτακτικῆς καὶ τοῦ συνδέσμου ἂν καὶ λέγεται ἀοριστολογικὴ· οἶον, ὁ γνοὺς καὶ ποιήσας = θες ἂν γνῶ καὶ ποιήσῃ.

β'.) Χρονικὴ, σημαίνουσα χρόνον καὶ ἀναλυομένη διὰ τῶν χρονικῶν μορίων καὶ ὀριστικῆς ἢ ὑποτακτικῆς ἐγκλίσεως· οἶον, παῖς ὢν = ὅτε ἤμην παῖς — ἐμπλησόμενον τὴν πῆραν = ἐπὶ ἂν ἐμπλήσῃ τὴν πῆραν.

Σημ. Εἰς τὴν χρονικὴν μετοχὴν πρὸς μείζονα ἔνδειξιν τῆς ἐννοίας αὐτῆς προτάσσονται τὰ χρονικὰ μόρια μεταξύ, εὐθύς, ἢ ἐπιτάσσονται τὰ ἐνταῦθα, δη, εἶτα, ἔπειτα, οὕτω, ἤδη, τότε ἤδη, τὸ δὲ ἅμα προτάσσεται καὶ ἐπιτάσσεται· οἶον, ἅμα ταῦτ' εἰπὼν ἀνέστη—οἱ βάρβαροι φεύγοντες ἅμα ἐτίτρωσκον.

γ'.) Αἰτιολογικὴ, δηλοῦσα αἰτίαν, καὶ ἀναλυομένη διὰ τῶν αἰτιολογικῶν μορίων καὶ ὀριστικῆς ἐγκλίσεως· οἶον, ὀλεῖσθε ἡδίκηχότες τὸν ἄνδρα = διότι ἡδίκησατε.

Σημ. Εἰς τὴν μετοχὴν ταύτην ἐνίοτε προτάσσονται τὰ μόρια ὡς, ἄτε, οἷα κλπ. καὶ τὸ μὲν ἄτε καὶ οἷα, ὅταν ὁ λόγος κεῖται εἰς αὐτὴν τὴν φύσιν τοῦ πράγματος, τὸ δὲ ὡς, ὅταν κεῖται εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ λέγοντος· οἶον, ἄτε αὐτὸς ὢν μόναρχος—οἷα δὲ ἁπιάτων ἀπελαύνουσιν—οἱ βικασέντες ὡς ἀφαιρέθ έντες μισοῦσιν.

δ'.) Τροπική, ἐκφράζουσα τρόπον ἢ μέσον καὶ δυναμένη νὰ παραφρασθῇ δι' ἐπιρρήματος ἢ γενικῆς ἐμπροθέτου· οἷον, προσέχων τὸν νοῦν ἀποκρίνασθαι=μετὰ προσοχῆς—χαίρων καὶ θαρβῶν λέγε=μετὰ χαρᾶς καὶ θαρραλέως—ληϊζόμενοι ζῶσι=διὰ ληστείας.

ε'.) Ὑποθετικὴ σημαίνουσα ὑπόθεσιν καὶ ἀναλυομένη διὰ τῶν ὑποθετικῶν συνδέσμων καὶ ὀριστικῆς ἢ ὑποτακτικῆς ἢ εὐκτικῆς· οἷον, ταῦτ' ἔχων, ἅπαντ' ἔχω=εἰ ταῦτα ἔχω—πολύ μειζόν με ἀγαθὸν ἐργάσει ἀμαθίης παύσας τὴν ψυχὴν=ἐὰν παύσης—οὐκ ἂν δύναιο, μὴ καμὼν, εὐδαιμονεῖν=εἰμὴ κάμοις.

ς'.) Ἐναντιωματικὴ, δηλοῦσα ἐναντίωσιν πρὸς τὴν κυρίαν πρότασιν, καὶ ἀναλυομένη διὰ τῶν ἐναντιωματικῶν συνδέσμων καὶ ὀριστικῆς· οἷον ἀνὴρ δίκαιος οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν, ἀλλ' ὅστις ἀδικεῖν δυνάμενος οὐ βούλεται=εἰ καὶ δύναται ἀδικεῖν—λοιδορούμενος, οὐκ ἀντελοιδορεῖ.

Σημ. α'. Εἰς τὴν μετοχὴν ταύτην προτάσσονται χάριν ἐπιτάσεως οἱ ἐναντιωματικοὶ σύνδεσμοι καὶ, καίπερ, οὐδὲ, μηδὲ καὶ σπανιώτατα (παρὰ τοῖς ἀρχαίοις) ὁ καίτοι· οἷον, αἱ συμφοραὶ καὶ βραχὺν ὄντα μακρὸν δοκεῖν εἶναι ποθοῦσι τὸν βίον—συμβουλεύω σοι, καίπερ νεώτερος ὢν—Κύπρις οὐδὲ νοουθετούμενη χαλᾶ—ικανὰ μοι νομίζω τὰ εἰρημένα, καίτοι πολλὰ γε παραλιπῶν.

Σημ. β'. Ἐπὶ προτάσεων ἐχουσῶν δύο ἢ περισσότερα ῥήματα δυνατὸν νὰ τραπῇ εἰς παρενετικὴν μετοχὴν τὸ σημαῖνον τὴν προτέραν ἐνέργειαν, ἀλλὰ δευτερεύουσαν ἔννοιαν· οἷον, ἀπελθὼν ἀπήγγεατο. Ἡ τελικὴ ὅμως καὶ ἀναφορικὴ κατὰ μέλλοντα χρόνον μετοχὴ σημαίνει τὴν ὑστερωτέραν τῆς τοῦ ῥήματος ἐνέργειαν ἢ πράξιν· οἷον, ἤλθε δουλωσόμενος—ἐλθέτω ὁ ἀγορεύσων. Αἱ δὲ κατηγορηματικαὶ μετοχαὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων τυγχάνω, λανθάνω, φθάνω κλπ. σημαίνουσι τὴν πρωτεύουσαν ἔννοιαν τὰ δὲ ῥήματα ταῦτα ἔχουσιν ἔννοιαν ἐπιρρηματικὴν. (§. 126. σημ. γ'.)

Σημ. γ'.) Πολλάκις ὅμως ἡ μετοχὴ προσδιορίζει ἄλλην μετοχὴν· οἷον, καὶ βραδίως ἕκαστοι τὴν ἑαυτῶν ἀπολείποντες, βιζόμενοι ὑπὸ τινων ἄσι πλειόνων=ἀπολείποντες ἐπειδὴ ἐβιάζοντο.

Περὶ ἀπολύτων μετοχῶν.

§. 128. Ἀπόλυτος καλεῖται ἡ μετοχὴ ὅταν τὸ ὑποκείμενον αὐτῆς δὲν συμφωνῇ κατὰ τὰ προεξηγηθέντα πρὸς τὸ ὑποκείμενον, ἢ τὸ κατηγορούμενον, ἢ τὸν προσδιορισμὸν, ἢ τὸ ἀντικείμενον τῆς

προτάσεως εἰς ἣν ἀναφέρεται. Τίθεται δὲ ἀπολύτως ἢ μετοχῶς κατὰ πᾶσαν πτώσιν, συνήθως δὲ κατὰ γενικήν.

Α'. Περὶ γενικῆς ἀπολύτου.

§. 129. Ἡ μετοχή κατὰ γενικήν ἀπόλυτον τίθεται μεθ' ἑτέρας γενικῆς οὐσῆς ὑποκείμενον αὐτῆς, ἀποτελεῖ ἰδίαν πρότασιν, προσδιορίζει κατ' ἔννοιαν τὴν κυρίαν πρότασιν καὶ μεταξύ τοῦ ὑποκειμένου αὐτῆς καὶ τῆς κυρίας προτάσεως πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἕτεροπροσωπία· οἷον, τῶν σωμάτων θηλυνομένων, καὶ αἱ ψυχὰι πολὺ ἀβρωστότεραι γίνονται—σεισμοῦ γενομένου, ἢ Ἐκκλησία διελύθη. Ἡ γενικὴ ἀπόλυτος τίθεται εἰς ἐξήγησιν χρόνου, αἰτίας, ὑποθέσεως, τρόπου κτλ. καὶ ἀναλύεται ὅπως αἱ παρενθετικαὶ μετοχαί· οἷον, ἀναχωρησάντων τῶν Πελοποννησίων, οἱ Σπαρτιάται ἐβοήθουν—ὅτε ἀνεχώρησαν—τούτων οὕτως ἐχόντων—ἐπεὶ ταῦτα οὕτως ἔχουσι—τί δεῖ ζῆν με, σοῦ τεθνηκότος;—ἐὰν σὺ ἀποθάνῃς—ἄκοντος Γυλίππου—ἄνευ τῆς θελήσεως τοῦ Γυλίππου.

Σημ. α'. Πολλάκις ἀπαντᾶται γενικὴ ἀπόλυτος καὶ ἐπὶ ταυτοπροσωπίας· οἷον, βοηθησάντων ὑμῶν, προσλήψεσθε (ὑμεῖς).

Σημ. β'. Ἡ ἀπόλυτος γενικὴ προσλαμβάνει τὴν ἐπὶ πρόθεσιν ἐπὶ χρονικῆς ἐννοίας προσδιοριζομένης δι' ἱστορικῶν προσώπων· οἷον, ἐπὶ ἄρχοντος Πυθοδώρου—ἐπὶ ἐφόρου μὲν ὄντος ἐν Σπάρτῃ Εὐαρχίππου, ἄρχοντος δ' ἐν Ἀθήναις Εὐκλήμονος.

Σημ. γ'. Πολλάκις ἡ ἀπόλυτος γενικὴ τίθεται καὶ μόνη, ἄνευ δηλ. ὑποκειμένου, ἐννοουμένου τῆς γενικῆς ἀνθρώπων, ἢ κατ' ἀντωνυμίαν, ἢ ἐκ τῆς ἰδίας μετοχῆς ἐξαγομένου· οἷον, εἰ δέ τις, ἰόντων εἰς μάχην σὺν ὅλοις—ἰόντων τῶν ἀνθρώπων—οἱ δὲ πολέμιοι, προσιόντων, τέως μὲν ἡσύχαζον—προσιόντων τούτων τῶν ἐπομένων—ἀγγελθέντος δὲ Ἰππία—ἀγγελίας γενομένης—σημανθέντων δὲ τῷ Ἀστυάγει ὅτι πολέμιοί εἰσίν· ἀλλ' ἐν τούτοις δυνατόν νὰ ἐννοηθῇ καὶ δεικτική τις ἀντωνυμία δεικνούουσα τὸ διὰ τοῦ ὅτι ἐπιπερόμενον κῶλον, ὅπερ καὶ ἄνευ ταύτης δύναται νὰ ἐπέχη τόπον ὑποκειμένου· οἷον, ἀγγελθέντος Ἰππία ὅτι—ἀγγελθέντος τοῦδε ὅτι—σημανθέντων τούτων ὅτι· καὶ ἀγγελθέντος ὅτι—σημανθέντων ὅτι.

Β'. Περὶ δοτικῆς ἀπολύτου.

§. 130. Ἡ δοτικὴ ἀπόλυτος εἶναι σπανιωτέρα, καὶ τίθεται α'.) εἰς δῆλωσιν χρόνου· οἷον, περιόντι δὲ τῷ ἐνικαυτῷ, φαίνου-

σι πάλιν οἱ ἔρροι φρουρὰν ἐπὶ τὴν ἤλιν· β'.) εἰς δὴλώσιν τοῦ δι' οὗ οἶον, ἔτι καὶ ὄν τοῖς προγόνους ὀνομαζομένοις ἀπομνημονεύεται ὕποστὸς ἀφ' Ἡρακλέους ἐγένετο—ἠλίξθετε ἐγκραλιωμένοις τοῖς ἵπποις.

Γ'. Περὶ αἰτιατικῆς ἀπολύτου.

§. 131. Ἡ αἰτιατικὴ ἀπόλυτος τίθεται α'.) μετὰ τοῦ ὡς ἢ ὥσπερ ἐπὶ προσωπικῶν ῥημάτων, καὶ τὸ μὲν ὡς σημαίνει γνῶμην, δοξασίαν καὶ εἰκασίαν τοῦ ὑποκειμ., τὸ δὲ ὥσπερ καὶ εἰρωνείαν· οἶον, τοὺς υἱεῖς οἱ πατέρες, καὶ ὡς σώφρονες, εἵργουσι ἕμωσ ἀπὸ τῶν πονηρῶν, ὡς τὴν μὲν τῶν χρηστῶν ὀμιλίαν ἀσκῆσιν οὐσαν ἀρετῆς, τὴν δὲ τῶν πονηρῶν κατὰ λυσιμ.—ὑποθέτοντες ἔτι ἢ μὲν τῶν χρηστῶν ὀμιλίαν εἶναι ἀσκῆσιν ἀρετῆς—πολλοὶ τῶν ἀδελφῶν ἀμελοῦσιν, ὥσπερ ἐκ πολιτῶν μὲν γιγνομένους φίλους, ἐξ ἀδελφῶν δὲ οὐ γιγνομένους· β'.) ἄνευ τοῦ ὡς καὶ ὥσπερ· οἶον, μὴ θύμαξε, τέκν' εἰ φκνέντ' ἄελπτα μὴκύνω λόγον—κυρωθὲν δὲ οὐδὲν, ἐχώρου ἐπ' αἴκου, καὶ ἰδίως ἐπὶ ἀπροσώπων ῥημάτων κατ' οὐδέτερον γένος, ἐχόντων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑποκείμενον ἀπκρέμπτον· οἶον, ἐξὸν ὑμῖν πλεονεκτῆσαι οὐκ ἠθελήσατε—ἀγρυπνήσαι δεῶν· ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἐπεχόντων τύπον ἀπροσώπων· οἶον, ἀδῆλον ὄν, ὁπότε τις ἐπελθῶν, ἄλλος ἀφικρήσεται—αἰσχρὸν ὄν—οἶόν τε ὄν καὶ δυνατόν.

Δ'. Περὶ ὀνομαστικῆς ἀπολύτου.

§. 132. Ὀνομαστικὴ ἀπόλυτος τίθεται πρῶτον ὅταν ἢ δι' αὐτῆς ἐξηγουμένη ἔννοια συμπίπτῃ ἢ ἐν μέρει ἢ κατὰ πάντα πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς κυρίας προτάσεως· οἶον, ἀποβλέψατε πρὸς ἀλλήλους, ὡς αὐτὸς ἕκαστος οὐδὲν ποιήσων, τὸ ἕκαστος περιέχεται εἰς τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀποβλέψατε. Δεύτερον τίθεται ἢ ἀπόλυτος ὀνομαστικὴ, ὅταν ἐπὶ ἀντιθέσεων, μετοχῆς κατ' ὀνομαστικὴν τεθείσης, προστίθωνται δύο κῶλα, ἐνῶ ἢ μετοχὴ εἰς μόνον τὸ ἐν ἀνῆκει· οἶον, ἐνταῦθα μαχόμενοι βασιλεὺς καὶ Κύρος, ὁπόσοι ἐκ τῶν ἀμφὶ βασιλέα ἀπέθανον, Κτησίαις λέγει. Τρίτον τίθεται ἀπόλυτος ὀνομαστικὴ, ὅταν δι' αὐτῆς ἀρχίζων ὁ λόγος διακόπτεται

καὶ τρέπηται εἰς ἄλλην σειράν, καὶ τότε ἀνάγεται εἰς τὸ ἀνακλόουθον σχῆμα· οἷον, Αἶψα πάλαι δὴ σ' ἐξερωτῆσαι θέλων, σχολή μ' ἀπεύργεν.

Περὶ χρόνων τοῦ ῥήματος.

Χρόνοι τῆς Ὀριστικῆς ἐγκλίσεως.

Ἑρεστώς.

§. 133. Ὁ ἐνεστώς τίθεται ἵνα φανερώσῃ

α'.) Τὸ παρὸν ἢ ὡς στιγμιαῖον, ἢ ὡς ἐπὶ μακρὸν διαρκοῦν, ἢ καὶ ὡς αἰωνίως ὑπάρχον· οἷον, ἀκούω, ζῶ, γράφω, ἔστι Θεός.

β'.) Τὸ κατ' ἔθος ἐπαναλαμβάνομενον εἰς ὄρισμένον σημεῖον χρόνου· οἷον, ὃ εἰς Δῆλον οἱ Ἀθηναῖοι πέμπουσι—κατ' ἔτος.

γ'.) Τίθεται ἵνα φανερώσῃ ἐπὶ τὸ ζωηρότερον τὰ παρελθόντα ὡς παρόντα, καὶ καλεῖται ἱστορικός ἐνεστώς· οἷον, Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος γίνονται παῖδες δύο, ἀντὶ ἐγένοντο.

δ'.) Τὸ ἀφύκτως καὶ ἀμέσως γενησόμενον, τὸ σκοπούμενον, καὶ τὸ ἀδιστακτικῶς προσδοκώμενον· οἷον, βουλόμεθα προθυμότερον δεῖξαι αὐτοῖς ὅτι Δωριεῖς ἐσμεν, ἢ μένομεν ἕως ἂν ἕκαστοι κατὰ πόλεις ληφθῶμεν; δεῖξάτω καὶ παρασχέσθω, κἀγὼ κατὰβαίνω—πατὴρ ἀποκτείνεις—σκοπεῖς ν' ἀποκτείνῃς—πείθω—προσπαθῶ νὰ πείσω—δίδωμι συμμαχίαν—γίγναι γὰρ ἀνὴρ μέγιστος—ἀναμφιβόλως θὰ γείνης.

Σημ. Πολλοὶ ἐνεστώτες προσέλαβον καὶ σημασίαν παρακειμένου· οἷον, φεύγω=φεύγω νῦν καὶ εἰμὶ φυγὰς—ξυθέη μοι φεύγειν ἔτη εἴκοσιν—ἡττῶμαι=νικῶμαι καὶ εἰμὶ νικημένος—ἀδικῶ=ποιῶ νῦν ἀδικίαν καὶ εἰμὶ ἀδικός· ὁμοίως ἤκω καὶ αἰχμαῖ, ἐνίοτε δὲ τὸ ἀλίσκομαι, ἀκούω, πυνθάνομαι, αἰσθάνομαι, μαυθάνω, ἄρχω, κρατῶ, κλπ.

Παρατατικός.

§. 134. Ὁ παρατατικός τίθεται ἵνα φανερώσῃ

α'.) Τὸ παρελθὸν συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως γινόμενον, καὶ μάλιστα σύγχρονον πρὸς τι ἄλλο ἐπίσης συνεχῆς ἢ ἀκαριαῖον· οἷον, ἐπὶ Κέκροπος καὶ τῶν πρώτων βασιλέων ἡ Ἀττικὴ κατὰ πόλεις ὄκεῖτο καὶ αὐτοὶ ἕκαστοι ἐπολιτεύοντο καὶ ἐβουλεύοντο—πολλὰ ἔλεγον, ὅτε ταῦτα εἶδον.

β'.) Τὸ συνήθως γινόμενον ἢ κατὰ καιρὸν ἐπαναλαμβάνομενον

ἐν τῷ παρελθόντι· οἶον, ὅστις ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλέως πρὸς Κύρον, πάντας οὕτω δικιτιθεὶς ἀπεπέμπετο—Σωκράτης, ὡσπερ ἐγίγνωσκεν, οὕτως ἔλεγεν.

γ'.) Τὸ σκοπούμενον· οἶον, Φίλιππος Ἀλόννησον ἐδίδου= ἐσκόπει νὰ δώσῃ.

δ'.) Ἱστορικὰ γεγονότα, τουτέστι τίθεται ἀντὶ ἀορίστου· οἶον, παρελθόντες οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον τοιάδε=εἶπον.

Μέλλων.

§. 135. Ὁ μέλλων τίθεται ἵνα φανερώσῃ τὸ μέλλον νὰ γείνη ἄπαξ ἢ πολλάκις· οἶον, εἰ τοῦτο ποιήσομεν, (ἀν θὰ πράξωμεν) ῥαδίως τὰ ἐπιτήδεια ἔξομεν, (θὰ ἔχωμεν) ὅσον χρόνον ἐν τῇ πολεμίᾳ ἐσόμεθα (θὰ ἤμεθα)· πρὸς δὲ τίθεται ἵνα φανερώσῃ καὶ τὸ ἀφούκτως γενησόμενον· οἶον, πρὸς ταῦτα πράξεις οἶον ἀν θέλῃς.

Περιφραστικὸς μέλλων.

§. 136. Ὁ τοιοῦτος μέλλων ἐκφέρεται διὰ τοῦ ῥήματος μέλλω καὶ ἀπαρεμφάτου ἐνεστώτος ἢ μέλλοντος χρόνου καὶ σπυρίως ἀορίστου, ἵνα φανερώσῃ τὸ σκοπούμενον ἢ μελετώμενον νῦν νὰ γείνη· οἶον, φράσον ἡμῖν, θ μέλλεις πράττειν—μέλλω ὑμᾶς διδάξειν—εἰ μέλλει κακὸς γενέσθαι.

Μετ' ὀλίγον μέλλων.

§. 137. Ὁ τοιοῦτος μέλλων τίθεται ἵνα φανερώσῃ ὅτι θὰ ἦναί τι τετελεσμένον ἐν τῷ μέλλοντι καὶ διακείμενον· οἶον, τὰ δέοντα ἐσόμεθα ἐγνωκότες—λελέξεται· ἐνίστε δὲ ὅτι μέλλει τι νὰ γείνη μετ' ὀλίγον καὶ ἀπαραιτήτως· οἶον, φράξε καὶ πεπράξεται.

Ἀόριστος.

§. 138. Ὁ ἀόριστος τίθεται·

α'.) Ἴνα φανερώσῃ τὸ παρελθόν, οὐχὶ ὡς ὁ παρατικός, ἀλλ' ἄπαξ καὶ ἀσχέτως πρὸς τὸ παρὸν γινόμενον. Διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν διηγήσεων ὁ μὲν παρατικὸς σημαίνει τὸ διαρκές καὶ κατὰ παρτάσιν γινόμενον, ὁ δὲ ἀόριστος τὸ ἄπαξ ἢ ἀκαριαῖον· οἶον,

οὐ μὲν ἐπαινοῦντες ἀπῆλθον, Κλέανδρος δὲ ἐθύετο ἐπὶ τῇ πορείᾳ καὶ συνῆν Ξενοφῶντι φιλικῶς.

β'.) Ἀντὶ ἐνεστῶτος ἐπὶ τῶν συνήθως γιγνομένων ἢ τῶν ἐκ τῆς πείρας ἀποδεδειγμένων ὄιον, ῥώμη μετὰ μὲν φρονήσεως ὠφέλησεν (ὠφελεῖ), ἄνευ δὲ ταύτης πλείω τοὺς ἔχοντας ἔβλαψε (βλάπτει).

γ'.) Ἀντὶ παρακειμένου ἢ ὑπερσυντελικοῦ ὄιον, τοὺς θησαυροὺς, οὓς οἱ ἀρχαῖοι κατέλιπον (καταλελοίπασιν) ἀνελίττων διέρχομαι—Δαρεῖος μεταπέμπεται Κύρον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἥς αὐτὸν σατράπην ἐποίησεν (ἐπεποιήκει).

Παρακείμενος.

§. 139. Ὁ παρακείμενος τίθεται ἵνα φανερώσῃ.

α'.) Τὸ τετελεσμένον ὡς πρὸς τὸ παρὸν ὄιον, τέθνηκεν ὁ ἀνὴρ—δὲν ζῆ πλέον—λόγος λέλεκται πᾶς—ἄ σοι τύχη κέχρηκε, ταῦτ' ἀφείλετο.

β'.) Τὸ τετελεσμένον καὶ σωζόμενον ἀποτελέσμα· ὄιον, οἱ θεοί, ὧν οἱ ἄνθρωποι δέονται κατεσκευάσασιν. Τοῦτο δὲ ἰδίως ἐκφέρεται διὰ τῆς μετοχῆς τοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ ἐνεστῶτος τοῦ συνδετικοῦ ῥήματος ὄιον, οὐρανὸς γεγονώς ἐστιν—ἐμοῦ οἱ μὲν νόμοι οὐ μόνον ἀπεγνώκατες εἰσὶ μὴ ἀδικεῖν, ἀλλὰ καὶ κεκελευότες ταύτην τὴν δίκην λαμβάνειν.

γ'.) Τὸ παραχρῆμα καὶ βεβχίως τελειωθόμενον, ὅπερ ὡς τελειωμένον ἤδη ἐκλαμβάνεται ὄιον, εἰμὴ τηροῦμεν τοὺς νόμους, λέλυται πάντα, ἀνέφικται, συγχέχεται—οὐ βουλεύεσθαι ὄρα, ἀλλὰ καὶ βεβουλεύσθαι.

Σημ. Τινὲς παρακείμενοι μετέπεσον εἰς σημασίαν ἐνεστῶτος, οἱ δὲ ὑπερσυντελικοὶ αὐτῶν εἰς σημασίαν παρατατικοῦ ὡς γέγηθα, δέδιχα, ἔοικα, εἴρηκα ἔιωθα, οἶδα, ἔστηκα, κάθημαι, κέκτημαι, μέμνημαι. Οἱ ἐνεστῶτες τούτων ἢ ἐξέλιπον ὅλως, ἢ εἰσὶν ἄχρηστοι, ἢ ἔχουσι διάφορον σημασίαν, ὄιον, ἔστηκα=στάχω, ἴστημι=σταίνω—κέκτημαι=ἔχω ἰδιοκτησίαν, κτώμαι=ἀποκτῶ.

Ὑπερσυντελικός.

§. 140. Ὁ ὑπερσυντελικός τίθεται ἵνα φανερώσῃ τὸ τετελε-

αμένον ἐν τῷ παρελθόντι, τούτέστιν, ἐνέργειαν ἢ κατὰστασιν τετελεσμένην πρὸ ἄλλης, ἣτις ἐγένετο ἢ γίγνεται, ἢ καὶ ὑπονοεῖται· οἶον, ταῦτά τε καὶ ἄλλα ἐγεγράφει, ὅτε οἱ φίλοι παρεγένοντο—πᾶσι θάνατος ζήμις ὄριστο ἐν τοῖς Ἀρχόντος νόμοις (ὅτε ἔσχυον οἱ νόμοι τοῦ Ἀρχόντος)—ἐδῆρωσαν τῆς Ἀττικῆς τά τε πρότερον τετμημένα, καὶ εἴτι ἐβεβλαστήκει.

Οἱ χρόνοι τῆς ὑποτακτικῆς.

§. 141. Οἱ χρόνοι τῆς ὑποτακτικῆς ἔχουσι μελλοντικὴν σημασίαν· ἀλλ' ὁ μὲν ἐνεστώδης σημαίνει τὸ κατὰ παράτασιν γινόμενον ἐν τῷ μέλλοντι, ἢ καὶ τὸ πολλάκις γενησόμενον, ὁ δὲ ἀόριστος τὸ κατὰ συντέλειαν, ἦτοι τὸ ἄνευ διακρίσεως, ἀλλ' ἅπαξ καὶ στιγμιαίως γενησόμενον, καὶ ὁ παρκαίει. τὸ τετελεσμένον καὶ διχόμενον ἐν τῷ μέλλοντι· οἶον, πλέωμεν, ἄγωμεν, μὴ μαινώμεθα, μὴδ' αἰσχροῦς ἀπολώμεθα—εἴπωμεν ἢ συγῶμεν—ἄττ' ἂν κεκλόφωσί μου—θά μοῦ ἔχωσι κλεμμένα.

Οἱ χρόνοι τῆς εὐκτικῆς.

§. 142. Οἱ χρόνοι τῆς εὐκτικῆς ἔχουσι σχεδὸν τὴν σημασίαν τῶν χρόνων τῆς ὑποτακτικῆς· οἶον, αἰρούμεθα καὶ ἐλοίμεθα—ἠγοίμεθα, καὶ ἠγησάμεθα. Μόνον δὲ ἐπὶ ἐξηρητημένων προτάσεων ἀναφορικῶν, εἰδικῶν ἢ ἐκθετικῶν καὶ ἐρωτηματικῶν ἔχουσι καὶ σημασίαν παρωχημένου χρόνου· οἶον ὁ Ἀρμένιος ἀναβιουὸς ἔλεγεν ἃ ἔχει ἴδοι—εἶδεν—οἱ ἐν Μακροῦν διδάσκαλοι τοῖς ἄλλοις ἐγένοντο ὅτι οὐκ ἄμυχρος εἶη ἡ Περσῶν δύναμις—οὐκ ἦν—τίς τὴν ἰκετηρίαν καταθείη—κατέθετο. Ὁ δὲ μέλλον σημαίνει ἐκεῖνο ὅπερ ἔμελλε νὰ γείνη εἰς τὸ παρελθόν, τιθέμενος ἰδίως ἐπὶ ἐξηρητημένων εἰδικῶν προτάσεων· οἶον, ἠπιστάμην ὅτι οὐ περὶ τῶν μειρακίων ὁ λόγος ἔσοιτο.

Οἱ χρόνοι τῆς προστακτικῆς.

§. 143. Οἱ χρόνοι τῆς προστακτικῆς ἔχουσιν ἐπίσης μέλλοντος σημασίαν, καὶ τίθενται ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς, ἦτοι ὁ μὲν ἐνεστώδης ἵνα φανερώσῃ ἔνκρξιν καὶ ἐξακο-

λούθησιν πράξεις, ὁ δὲ ἀόριστος τελείωσιν· οἶον, μάνθνε, παῖ, γράμματα, καὶ μάθε, παῖ, γράμματα—γράψε καὶ γράψον. Ὁ δὲ παρακείμενος σημαίνει τὸ τετελεσμένον ἐν τῷ μέλλοντι, ἢ τὸ γενόμενον ἤδη, ἀλλὰ μόνον ὁ παθητικὸς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι ἐν χρήσει· ὡς, πέπεισο=ἔσο πεπεισμένος—ἀλλ' ἰδοὺ ἡ πῆρα μοι, ὦ Ἑρμῆ, καὶ τὸ βράκτρον εἰς τὴν λίμνην ἀπερρίφθων=ἐρρίφθησαν ἤδη· ὁ δὲ ἐνεργητικὸς, ὡς καὶ ἐν τῷ τεχνολογικῷ ἐγένετο λόγος, εἶναι ἀχρηστος, πλὴν τῶν εἰς θι ληγόντων καὶ τινῶν ἄλλων, ὡς, ἄνωγε, βεβηκέτω, γέγωνε, δεδορκέτω, εἰσκέτω, ἐπακατεταλκέτω, κεγήνετε, πεποιήετε, τεθηπέτω.

Οἱ χρόνοι τοῦ ἀπαρεμφάτου.

§. 144. Οἱ χρόνοι τοῦ ἀπαρεμφάτου διατηροῦσι τὴν αὐτὴν σημασίαν ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων, τουτέστιν ὁ μὲν ἐνεστώς δηλοῖ τὸ κατὰ παρόντασιν, ὁ δὲ ἀόριστος τὸ ἀκαριαῖον ἢ τὸ ἀπᾶξ γινόμενον, ὁ μέλλων τὸ μέλλον καὶ ὁ παρακείμενος τὸ τετελεσμένον, ἀλλὰ καθ' ὃ χρονικὸν σημεῖον ἐκφράζει ὁ χρόνος τοῦ ῥήματος, ἐξ οὗ τὸ ἀπαρέμφατον ἐξαρτάται· οἶον, βούλομαι ποιεῖν, ποιῆσαι, ποιήσειν, πεποιηκέναι—ἐβουλόμην ποιεῖν, ποιῆσαι, ποιήσειν, πεποιηκέναι—βουλήσομαι ποιεῖν, ποιῆσαι, ποιήσειν, πεποιηκέναι.

Οἱ χρόνοι τῆς μετοχῆς.

§. 145. Ἐκ τῶν χρόνων τῆς μετοχῆς ὁ μὲν ἐνεστώς σημαίνει τὸ κατὰ παρόντασιν μὲν γινόμενον, ἀλλὰ σύγχρονον πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος τῆς προτάσεως εἰς ὃ ἀνήκει σημαζόμενον· οἶον, τυγχάνομεν περιπατοῦντες—ἐτυγχάνομεν περιπατοῦντες (συγχρονητικὴ μετοχή)· ὁ δὲ ἀόριστος σημαίνει προγενέστερον· οἶον, Σωκράτης βουλεύσας ποτὲ περὶ πλείονος ἐποίησατο εὐορκεῖν ἢ χαρίσασθαι τῷ δήμῳ (προτερόχρονος μετοχή)· ὁ μέλλων τὸ ὑστερον· οἶον, ἦλθε δουλωσόμενος (ὑστερόχρονος μετοχή)· καὶ ὁ παρακείμενος τὸ τετελεσμένον· οἶον, ἔρχομαι παρεσκευασμένος.

Περὶ ἐγκλίσεων.

§. 146. Ἐπειδὴ αἱ προτάσεις ἢ ἐξαρτῶνται ἐξ ἄλλων ἢ εἶναι

ανεξάρτητοι, διὰ τοῦτο διττὴ εἶναι ἡ χρῆσις τῶν ἐγκλίσεων, ἐξηρητημένη καὶ ανεξάρτητος.

Αἱ ἐγκλίσεις ανεξαρτητως.

1. Ὀριστικῆ.

§. 147. Ἡ ὀριστικὴ ἐγκλισις ἐπὶ τῶν ανεξαρτητῶν προτάσεων παριστᾷ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαίνοντον θετικὸν καὶ πραγματικῶς ὑπάρχον ἢ μὴ ὑπάρχον, τίθεται δέ·

α'.) Ἐπὶ πραγμάτων θετικῶν καὶ ὀρισμένων· οἶον, ἔστι Θεὸς —ὁ Θεὸς οὐκ ἔστιν ἄδικος—τοὺς τῆς φύσεως νόμους ὁ Θεὸς τέθεικε.

β'.) Ἐπὶ ὑποθέσεως μετὰ τοῦ δὴ, ἥτις ἐπὶ τὸ ζωηρότερον παρίσταται ὡς πραγματικῶς ὑπάρχουσα, καὶ ἐπὶ ζωηρῶν ἐρωτήσεων ὑποθετικὴν ἔννοιαν ἐκφραζουσῶν· οἶον, καὶ δὴ ἀποβαίνομεν —ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι—ἀδικεῖ τις ἐκὼν; ὀργὴ καὶ τιμωρία κατὰ τούτου—ἐάν τις ἀδικῆ—ἀσθενέστερος εἶ; τοῖς ἄρχουσιν ἀφηγοῦ.

γ'.) Ἐπὶ ἐρωτήσεων θετικῶν· οἶον, οἷσθ' ἄ τις ἀνθρώπους ἀχαρίστους καλουμένους; τίς ἤλθε;—ποῖαί τε ἔσεσθε ἡμῖν συμπράξαι; ποῦ ἔστιν οὗτος; πῶς λέγεις; πότε ἔσει οἶκος; Ἐπὶ παρελθόντων δὲ πραγμάτων καὶ μετὰ τοῦ δυνατικοῦ ἂν· οἶον, τί ἂν ἐγένετο;

δ'.) Ἐπὶ ἐντόνων ἐρωτήσεων δι' ὧν ἐξηγεῖται τὸ ἀντίθετον τοῦ διὰ τοῦ ῥήματος σημαινομένου· οἶον, πῶς οἶδα;—δὲν γνωρίζω—πῶς οὐκ οἶδα;—γνωρίζω.

ε'.) Ἐπὶ ἐρωτήσεων μετὰ τοῦ οὐ καὶ μέλλοντος β'. προσώπου, αἵτινες ἐκφέρουσιν ἔντονον προσταγὴν νὰ γείνη τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαίνοντον· οἶον, οὐκ ἐπὶ τὴν οἰκίαν βαδιεῖσθε;—βαδίσατε—οὐ σκέψασθε;—σκέψασθε.

ς'.) Ἐπὶ εὐχῆς μετὰ τοῦ εἴθε καθ' ἱστορικὸν χρόνον· οἶον, εἴθε εὐρομέν σε, Ἄδμητε, μὴ λυπούμενον—εἴθε σοι τότε συνεγενόμην· καὶ ἐπὶ ἀπευχῆς μετὰ τοῦ μή· οἶον, εἴθε μὴ παρευρισκόμην.

2. Ὑποτακτικῆ.

§. 148. Ἡ ὑποτακτικὴ ἐπὶ τῶν ανεξαρτητῶν προτάσεων πα-

ριστᾶ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαίνονμενον ὡς θετικῶς μὲν μὴ ὑπάρ-
χον, ἀλλὰ τείνον εἰς πρᾶγματοποίησιν καὶ ἐπομένως προσδοκώ-
μενον, τίθεται δέ·

α'.) Ἐπὶ τῶν ἀθύροποτάκτων σημαίνοντων προτροπὴν τοῦ νὰ
πράξωσι τι ἢ μὴ τὰ ὑποκείμενα, οἷον· ἴωμεν—ἕξ ὑπάρχωμεν—φει-
δώμεθα ἀνδρῶν εὐγενῶν—μὴ φοβώμεθα. Πολλᾶκις δὲ καὶ μετὰ
τῶν παρακλευσματικῶν μορίων, οἷον· ἴθι ἀναλογισώμεθα—φέρε
ἀνακλᾶσθαι—δεῦτε προσκυνήσωμεν—ἔχετε καταλίπωμεν τοὺς
ἐπιτηδεύουσας, καὶ συνήθως ὅταν τὸ πρόσωπον ἦναι ἐνικόν, οἷον·
φέρε δὴ εἶπω πρὸς ὑμᾶς—φέρε ἀναγνῶ—φέρε, ὦ τέκνον, νῦν τὸ
τῆς νήσου μᾶθης.

β'.) Ἐπὶ ἀπαγορεύσεως μετὰ τοῦ μὴ καθ' ἄς ἀόριστον συνήθως
δευτέρου προσώπου, ἢ πληθυντικῶς πρώτου· οἷον, ἂ μὴ κκτέου
μὴ ἀνέλη—ὑπολάβη δὲ μηδεὶς—μηδενὶ εἴπητε τὸ γεγονός—μὴ
ἀτελεῖ τὸν λόγον καταλίπωμεν.

γ'.) Ἐπὶ διστακτικῶν ἐρωτήσεων, καθ' ἄς τὸ ὑποκείμενον εὐ-
ρισκόμενον εἰς ἀπορίαν ἂν πρέπη νὰ πράξη τι ἢ μὴ, ζητεῖ παρ'
ἄλλου ἄδεικναι ἢ γνώμην, οἷον· εἶπω τι τῶν εἰωθότων, ὧ δέσποτα;
φῶμεν οὕτως ἢ μὴ φῶμεν; τούτων πολλᾶκις προτάσσεται τὸ
ῥῆμα βούλει ἢ βούλεσθε· οἷον, βούλει σε θῶ φοβηθῆναι; τί βού-
λεσθε εἶπω;

δ'.) Ἐπὶ ἀπορηματικῶν ἐρωτήσεων καθ' ἄς τὸ ὑποκείμενον ἐν
ἀμηχανίᾳ καὶ ἀπορίᾳ εὐρισκόμενον ἐρωτᾷ αὐτὸ ἑαυτὸ περὶ τοῦ
πρᾶκτέου· οἷον, ποῖ τράπωμαι;—τί φῶ;—ποῦ φύγω;—ποῖ φύ-
γωμεν;—πῶς μάχωμαι;

ε'.) Ἐπὶ ἐρωτήσεων καθ' ἄς τὸ ὑποκείμενον διὰ τῶν ἰδίων λέ-
ξεων ἀπορρίπτει μετ' ἀγχανκτικῆς τὰ αἰτούμενα παρ' ἄλλου
τινός· οἷον, σιώπα· ἐγὼ σιωπῶ τῷ δε;—σοὶ γ' ἐγὼ σιωπῶ;—ἐγὼ
νὰ σοῦ σιωπήσω;—λύσον με· λύσω σε;

ς'.) Ἐπὶ δισταγμοῦ μετὰ τοῦ μὴ· οἷον, μὴ ἀγροικότερον ἢ τὸ
ἀληθές εἶπεῖν.

3. Εὐκτική.

§. 149. Ἡ εὐκτικὴ ἐπὶ τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων σημαί-
νει ἐν γένει ἐπιθυμίαν καὶ ἀρέσκειαν τοῦ ὑποκειμένου· οἷον, εἴην
πλούσιος, τίθεται δὲ ἰδίως ἐπὶ τῶν ἐξῆς·

α.) Ἐπὶ εὐχῆς μελλόντων ἢ ἐνεστώτων πραγμάτων· οἶον, τίσειν Δακνοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσι—κακῶς ὄλοιντο πάντες, οἱ τυρχνίδι χαίρουσι· καὶ μάλιστα προτασσομένων τῶν μορίων, εἰ γὰρ, εἴθε, ἐπὶ δὲ ἀπυχῆς τοῦ μῆ, καὶ ἐπὶ ὄρκου τοῦ οὕτως, καὶ παρὰ ποιηταῖς τοῦ ὡς· οἶον, εἰ γὰρ γενοίμην, τέκνον, ἀντί σοῦ νεκρὸς—εἴθε γράψειεν ὡς χρῆ—μή μοι γένοιθ' ἄ βούλομαι—εἴθε μή ποτε γνοίης θς εἶ—οὕτως ὄνκισθε τῶν ὄντων ἀγαθῶν ὑμῖν—ἔτσι νὰ χρῆτε τὰ ἀγαθὰ σας—οὕτως ὀναίμην τῶν τέκνων, μισῶ τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον—ὡς ἔρις ἔκ τε θεῶν ἔκ τ' ἀνθρώπων ἀπόλοιτο.

β.) Εἰς ἐνδειξιν τοῦ δυνατοῦ ἢ πιθανοῦ μετὰ τοῦ δυνατικοῦ ἂν κατ' ἐνεστώτα, ἀόριστον καὶ παρκειμένον· οἶον, εἴποι τις ἄν—λέγοιμ' ἄν—εἰρήχοι ἄν.

γ.) Ἐπὶ ἐρωτήσεων μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἂν, δι' ὧν ἐρωτᾶται τὸ δυνατὸν ἢ πιθανὸν γενέσθαι· οἶον, ποῦ δῆτ' ἂν εἶεν οἱ ξένοι;—ποῦ δυνατὸν νὰ ἦναι—ποῦ τις ἂν τράποιτο;

Σημ. α. Ἡ εὐχὴ ἐπὶ μὲν μελλόντων ἢ ἐνεστώτων πραγμάτων φέρεται εἰς προστακτικὴν ἢ συνηθέστερον εἰς εὐκτικὴν παντὸς χρόνου πλην μέλλοντος· οἶον, μὴ ζῆφην μετ' ἀμουσίας—μὴ γένοιτο—εὐτύχει· ἐπὶ δὲ παρελθόντων εἰς ὀριστικὴν ἱστορικοῦ χρόνου μετὰ τοῦ εἴθε· οἶον, εἴθε σοι συνεγενόμην· ἢ εἰς ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ ὄφελον· οἶον ὄφελον ἐκλιπεῖν τὸν βίον κτλ.

Σημ. β. Ἡ εὐκτικὴ μετὰ τοῦ δυνατικοῦ ἂν τίθεται προσέτι α.) ἀντὶ προστακτικῆς πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἀποτόμου αὐτῆς· οἶον, λέγοις ἂν ὡς τάχιστα—λέγε β.) ἀντὶ ὀριστικῆς ἐπὶ συμπερασμάτων καὶ γνωμικῶν ἀναντιβρήτων πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ αὐθεντικοῦ τῆς Ὀριστικῆς· οἶον, ἀνὴρ ἄριστος οὐκ ἂν εἴη ὀυσιγενής, ἀντὶ οὐκ ἔστιν.

4. Προστακτικὴ.

§. 150. Ἡ προστακτικὴ ἐπὶ τῶν ἀνεξαρκῆτων προτάσεων ἐκφράζει ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐπιθυμεῖ νὰ γείνη τι ἢ νὰ μὴ γείνη, τίθεται δέ·

α.) Ἐπὶ προσταγῆς· οἶον, ἄπτε, παῖ λύχνον· καὶ μετὰ τῶν μορίων ἴθι, ἄγε, δεῦτε, δεῦρο, φέρε πρὸς ἐπίτασιν· οἶον, ἴθι οὗτος ἀναβάησον—ἄγε δὴ εἶπέ—δεῦτε ἄγετε—δεῦρ' ἐλθέ—φέρε δὴ σκέψασθε.

β'.) Ἐπί προτροπῆς καὶ παρκινέσεως· οἶον, θάρρει, ἔλπιζε—μὴ κατόκνει μακρὰν ὁδὸν πορεύεσθαι—τοὺς μὲν θεοὺς φοβοῦ, τοὺς δὲ γονεῖς τίμα, τοὺς δὲ φίλους αἰσχύνου, τοῖς δὲ νόμοις πείθου.

γ'.) Ἐπί δεήσεως, εὐχῆς ἢ κατάρχεις περὶ ἐνεστώτων ἢ μελλόντων πραγμάτων· οἶον, ταῦτα χάρισά μοι—χαῖρε, ἔρρωσο—ἔρρ' εἰς κόρρακας.

δ'.) Ἐπί ἀπαγορεύσεως κατ' ἐνεστώτα ἢ παρακείμενον· οἶον, μηδὲν, ὦ Διόγενες, περὶ Λακεδαιμονίων λέγε—μὴ δέδιθι.

Αἱ ἐγκλίσεις ἐν ἐξαρτήσει λόγου.

Εἰδικαὶ προτάσεις.

§. 151. Αἱ εἰδικαὶ προτάσεις ἐξαρτῶνται ἐκ γνωστικῶν, λεκτικῶν, ἀγγελτικῶν, διαλεκτικῶν, δεικτικῶν, ἀρηγηματικῶν, αἰσθητικῶν, καὶ ἐνίοτε δοξαστικῶν ῥημάτων, ἡγουμένων κατὰ φυσικὴν τάξιν ἢ καὶ ἐπομένων χάριν σαφηνείας ἢ ἐμφάσεως, εἰδικεῦσιν τὴν γενικωτέρην ἔννοιαν τῆς προτάσεως ἐξ ἧς ἐξαρτῶνται, καὶ ἐκφέρονται διὰ τῶν εἰδικῶν συνδέσμων ὅτι ἢ ὡς δηλούντων ἐν πολλοῖς μὲν τὰ αὐτὰ, συνήθως δὲ τοῦ μὲν ὅτι τὸ πραγματικὸν καὶ βέβαιον (τὸ ἐξ ἀντικειμένου), τοῦ δὲ ὡς γνώμην, κρίσιν, δοξασίαν, πρόφασιν τοῦ ὑποκειμένου (τὸ ἐξ ὑποκειμένου), ἢ τὸ φαινόμενον καὶ ψευδές.

§. 152. Αἱ προτάσεις αὗται τίθενται καθ' ὀριστικὴν μὲν ἐὰν ἐξαρτῶνται ἐξ ἀρχικοῦ χρόνου (ἐνεστώτος, ἀριστοῦ ἀντὶ ἐνεστώτος, μέλλοντος καὶ παρκειμένου τῆς Ὀριστικῆς καὶ πάντων τῶν τῆς Ὑποτακτικῆς καὶ Προστακτικῆς)· οἶον, λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται—λέγεται ὡς ὄντως κοινά ἐστι τὰ τῶν φίλων—νομίζουσιν ὡς Ἥρακτος χαλκεύει—πεῖσον ἡμᾶς ὅτι οὐκ ὀρθῶς βουλεύμεθα—ὅτι ἀληθῆ λέγει οὐδὲν, κατ' εὐκτικὴν δὲ ἐὰν ἐξαρτῶνται ἐξ ἱστορικοῦ χρόνου (παρκατακτικοῦ, ἀριστοῦ, ὑπερσυντελικοῦ καὶ ἱστορικοῦ ἐνεστώτος τῆς Ὀριστικῆς, καὶ πάντων τῶν τῆς Εὐκτικῆς (ἐν πλαγίῳ λόγῳ)· οἶον, Λυκομήδης ἔλεγεν ὡς μόνον Ἀρχάσι Πελοπόννησος πατρὶς εἶη—ἤκουσεν ὅτι Περικλῆς πολλὰς ἐπέφθας ἐπίστατο—ἀναπέθει (=ἀνέπεισεν) ὡς χρεῶν εἶη καλὴν ἀκτὴν ἐξ ἡμίσειν.

Σημ. α. Πολλάκις μετὰ τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους τίθεται ὀριστική, ὅταν τὸ πρᾶγμα ἦναι πραγματικὸν καὶ βέβαιον, ὅπερ παραδέχεται καὶ αὐτὸς ὁ λέγων· οἷον, ἐπελέγησθε παντάπασιν, σύ τε, ὅτι βασιλεὺς ἦσθα, σὶ τε ἄλλοι, ὅτι σὺ ἄρχων. Μετὰ δὲ τὸ εὖ οἶδα, καὶ εὖ ἴσθι κτλ. πολλάκις παραλείπεται τὸ ὅτι ἢ ὡς· οἷον, εὖ μὲν ἴσθι πᾶσαν ὑμῶν τὴν ἀλήθειαν ἐρῶ.

Σημ. β'. Πολλάκις ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἱστορικοῦ χρόνου ἐξαρτῶνται ὁμοῦ ὀριστικὴ καὶ εὐκτικὴ· καὶ διὰ μὲν τῆς ὀριστικῆς ἐκφράζεται τὸ θετικὸν καὶ βέβαιον, (ἐξ ἀντικειμένου), διὰ δὲ τῆς εὐκτικῆς τὸ περιστατικὸν ὡς γνώμη ἢ κρίσις τοῦ ὑποκειμένου τοῦ ῥήματος ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ἡ εἰδικὴ πρότασις· οἷον, ἔλεγον ὅτι Κύρος μὲν τέθνηκεν, Ἀριαῖος δὲ περὺν ἔν τῷ σαθμῷ εἶη.

Σημ. γ'.) Ὅταν τὸ ἐξαρτῶμενον κῶλον δὲν περιττῆ τι ὡς θετικὸν καὶ ὡς γεγονός, ἀλλὰ καθ' ὑπόθεσιν, ὅτι δηλ. ἤθελεν ἢ δὲν ἤθελε γίνεαι τι εἰς τὸ παρελθὸν ἀναφερόμενον, ἐκφέρεται καθ' ὀριστικὴν διὰ τῶν ἱστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ α' οἷον, εἰ μὲν ὁ πατὴρ ἠπίσται τοῦτοις, δηλον ὅτι οὐτ' ἂν ἄλλα ἐπέτρεπεν.

Σημ. δ'.) Ἀντὶ εἰδικῆς προτάσεως μετὰ τοῦ ὡς ἢ ὅτι εὐρίσκεται πολλάκις εἰδικὸν ἀπαρέμφατον ἢ εἰδικὴ κατηγορηματικὴ μετοχή· οἷον, πολέμιους λέγεις ἰππεῖς ἐξακισμυρίους εἶναι.—Ὅρῶ σε θεινὸν ἔργον ἐξεργασμένην—δειγθῆσεται παποικηκῶς. Ἀλλὰ τὸ μὲν ἀπαρέμφατον ἐκφράζει ἔννοιαν προσεγγίζουσαν εἰς τὴν διὰ τοῦ ὡς ἐκφερομένην, ἡ δὲ μετοχὴ εἰς τὴν διὰ τοῦ ὅτι.

Ἀναφορικαὶ προτάσεις.

§. 153. Αἱ ἀναφορικαὶ προτάσεις συνδέονται μετὰ τῶν ἀναφερομένων προηγουμένων ἢ καὶ ἐπιφερομένων πρὸς ἔμφασιν διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἀναφορικῶν μορίων. Ὅταν δὲ ταῦτα ἀναφέρωνται εἰς ὀρισμένον πρόσωπον ἢ πράγματι, καὶ θετικῶς πρᾶξις, τίθενται αἱ ἀναφορικαὶ προτάσεις εἰς πᾶσας τὰς ἐγκλίσεις ἐπὶ τῶν αὐτῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς καὶ ἐπὶ τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων· α.) Εἰς Ὀριστικὴν· οἷον ἔτυχεν ἡ πρύμνη ἐστεμμένη τοῦ πλοίου, θ εἰς Δῆλον Ἀθηναῖοι πέμπουσιν—οὐδὲν τοιοῦτον ἐξεῦρον ὀπόθεν ἂν εἰκότως ὑπερίδετε τὴν ἐμὴν ὀμιλίαν β.) Εἰς Εὐκτικὴν· οἷον, οὐ πᾶν γε ῥᾶδιόν ἐστιν εὐρεῖν ἔργον ἐφ' ᾧ οὐκ ἂν τις αἰτίαν ἔχοι—ὄρῶ σε διώκοντα ὡν μὴ τύχοις γ.) Εἰς Ὑποτακτικὴν· οἷον, εἰς καλὸν ἡμῶν Ἄνυτος ὠδε παρεκθέζετο ᾧ μεταδῶμεν τῆς ζητήσεως δ.) Εἰς Προσθητικὴν· οἷον, αὕτη ἐστὶν ἡ βίβλος ἣν λάβε—οὐκ ἄξιον τοῖς λόγοις πιστεῦσαι μᾶλλον ἢ τοῖς ἔργοις, ὅν ὑμεῖς σαφέστατον ἔλεγχον τοῦ ἀληθοῦς νομίσατε.

§. 154. Ὅταν δὲ τὰ ἀναφορικὰ ἀναφέρονται εἰς πρόσωπα ἢ πράγματα ἀόριστα, ὑποθετικὰ καὶ ἀπλῶς δυνατὰ, τίθενται αἱ ἀναφορικαὶ προτάσεις εἰς ὑποτακτικὴν μὲν μετὰ τοῦ ἄν, ἐὰν ἐν τῇ ἀναφερομένῃ προτάσει ὑπάρχῃ ῥῆμα ἀρχικοῦ χρόνου· οἷον, οἱ ἄνθρωποι τούτοις μάλιστα ἐθέλουσι πείθεσθαι, οὓς ἂν ἠγῶνται βελτίστους εἶναι—πειράσομαι καθ' ὅσον ἂν δύνωμαι—οὓς ἂν βούλη ποιήσασθαι φίλους, ἀγαθόν τι λέγε περὶ αὐτῶν· εἰς εὐκτικὴν δὲ ἄνευ τοῦ ἄν, ἐὰν ἐν τῇ ἀναφερομένῃ προτάσει ὑπάρχῃ ῥῆμα ἱστορικοῦ χρόνου· οἷον, τοὺς ἀθρώπους ἐφόνευσεν ὕψω ἐντυγχάνοιεν· ἀλλὰ καὶ μετὰ τοῦ ἄν· οἷον, ὃ καὶ σίδηρος δράσειεν ἂν κτλ.

Χρονικαὶ προτάσεις.

§. 155. Αἱ χρονικαὶ προτάσεις ἐκφράζουσι σχέσιν χρόνου πρὸς ἄλλην πρότασιν προηγουμένην ἢ καὶ ἐπιφερομένην. Καὶ ἐπὶ μὲν ὠρισμένου σημείου χρόνου καὶ θετικῶν πράξεων τίθενται καθ' ὀριστικὴν ἔγκλισιν μετὰ τῶν χρονικῶν μορίων ὅτε, ὅποτε, ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ἡνίκα, ἕως, ὡς, πρὶν, ἔστε, ἀφ' οὗ, ἐξ οὗ, μέχρι (οὗ), ἄχρι (οὗ), κλπ. ὁποιοῦδήποτε χρόνου ὑπάρχοντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει· οἷον, ὅτε εὐτυχεῖς μάλιστα, μὴ μέγα φρόνει—ἤρκει τῇ πόλει τὰ τείχη διασῶζειν, ὅποτε οἱ Λακεδαιμόνιοι εἰσέβαλον—ἕως ἐστὶ καιρὸς ἀντιτάξασθε τῶν πραγμάτων—τότε ἡνίκα ἡμῖν ὠμολόγουν—μέχρι οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ τοῦ ἔσου ἠγοῦντο, προθύμως εἰπόμεθα.

§. 156. Ἐπὶ δὲ ἀορίστου σημείου χρόνου καὶ ὑποθετικῶν πράξεων τίθενται αἱ χρονικαὶ προτάσεις εἰς ὑποτακτικὴν μὲν μετὰ τῶν αὐτῶν χρονικῶν μορίων, ἐχόντων καὶ τὸν ἀοριστολογικὸν σύνδεσμον ἂν, ἀρχικοῦ χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὑπάρχοντος· οἷον, ἡνίκα ἂν μνησθῶ—ὅταν σπεύδῃ τις αὐτὸς, καὶ ὁ Θεὸς συνάπτεται—δεῖ τοὺς γενομένους μέχρι ἂν ζῶσι πονεῖν· εἰς εὐκτικὴν δὲ ἄνευ τοῦ ἄν, ἐὰν ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὑπάρχῃ ῥῆμα ἱστορικοῦ χρόνου, καὶ ἰδίως ὅταν ὁ λόγος ἀναφῆρηται εἰς πράξιν πολλακτικῆς ἐπικνηθηθεῖσαν ἐν τῷ παρελθόντι· οἷον, ὅτε ἔξω τοῦ δεινοῦ γένοιτο, πολλοὶ τὸν Κλέαρχον ἀπέλειπον—ὁσάκις ἔγειναν—ἐπειδὴ προσβάλοιν ἀλλήλους, οὐ βλάβη ἀπελύοντο.

§. 157. Πολλάκις καὶ ἱστορικοῦ χρόνου ὑπάρχοντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει τίθενται αἱ χρονικαὶ προτάσεις εἰς ὑποτακτικὴν, καὶ τοῦναντίον τίθενται ἐνίοτε εἰς εὐκτικὴν καὶ ἀρχικοῦ χρόνου ὑπάρχοντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει· οἷον, ἦν δ' ἡ γνώμη, ὅταν οἱ Ἀθηναῖοι χωρῶσιν ἐπὶ σφῆς, ἐν μέσῳ ποιεῖν αὐτῶν τοὺς πολέμους—ἐπεὶ τις ἐσθίειν τὰ ἱκανὰ ἔχει, ἐκπονοῦντι ὀρθῶς μᾶλλον δοκεῖ μοι ἢ ὑγεία παρ᾿ αὐτοῖς.

Σημ. Πολλάκις τὰ χρονικὰ μέρη ὅ τε, ὁ πότε, ἐπεὶ, ἐπειδὴ καὶ ὡς λαμβάνονται αἰτιολογικῶς καὶ συντάσσονται μετ' ὀριστικῆς· οἷον, ὅτε τοιαῦτα πολλὰ γηγένηται εἰκὸς ὑμῶν τοῦ τῶν κατηγορῶν λόγου ἠγεῖσθαι πιστοῦς—ἐπειδὴ—ὅποτε ἐνταῦθα ἐσμέν τοῦ λόγου, τότε ἀποκρινόμεθα κτλ.

ὑποθετικαὶ προτάσεις.

§. 158. Αἱ ὑποθετικαὶ προτάσεις ἢ οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι συνίστανται ἐκ δύο προτάσεων τῶν ὁποίων ἢ μὲν δηλοῦσα τὴν ὑπόθεσιν καλεῖται ἰδίως *πρότασις*, ἢ δὲ δηλοῦσα τὴν συνέπειαν *ἀπόδοσις*, καὶ συνδέονται διὰ τῶν ὑποθετικῶν συνδέσμων *εἰ, ἢν, ἐὰν, ἄν*· οἷον, ἐὰν ἦς φιλομαθὴς ἔσῃ καὶ πολυμυκλής. Πολλάκις προτάσσεται ἢ ἀπόδοσις χάριν ἐμφάσεως ἢ σαφηνείας, καὶ ἐπιφέρεται ἢ ἀπόδοσις· οἷον, οὐκ ἀποδέξομαι σου, ἐὰν τοιαῦτα φλυαρήσῃς.

§. 159. Τύποι τῶν ὑποθετικῶν λόγων εἰπὶ τέσσαρες.

α.) Ἡ μὲν πρότασις φέρεται διὰ τοῦ *εἰ* εἰς ὀριστικὴν παντὸς χρόνου, ὅταν ἡ ὑπόθεσις ἦναι ὁμολογουμένως ἀληθὴς, ἢ δὲ ἀπόδοσις φέρεται εἰς ὀριστικὴν μὲν ἄνευ τοῦ δυνητικοῦ *ἄν*, ὅταν ἡ συνέπεια ἦναι ἀναγκαίη καὶ ἀπαραίτητος· οἷον, εἰ θεοὶ εἰσιν, ἔστι καὶ ἔργα θεῶν—οὐκ ἄρα μαχεῖται, εἰ ἐν ταύταις οὐ μαχεῖται ταῖς ἡμέραις—εἰ ἐβρόντησε, καὶ ἤστραψεν. Εἰς εὐκτικὴν δὲ μετὰ τοῦ *ἄν*, ὅταν ἦναι ἀμφίβολος, περὶ ἐνεστώτων ἢ μελλόντων πραγμάτων· ἄνευ δὲ τοῦ *ἄν*, ὅταν ἦναι εὐχὴ ἢ κκτάρ· οἷον, εἴ ἔστι θεῶν τι ὁ ἔρω, οὐδὲν κακὸν ἂν εἶη—ὀλοίμην, εἰ φρόνησιν τὴν δε ἔχω. Εἰς προστακτικὴν δὲ ὅταν ἦναι προσταγή, ἢ παραίνεσις· οἷον, εἰ θέλεις, γράψον—εἴ τι ἔχεις ἀντιλέγειν, ἀντίλεγε. Εἰς ὑποτακτικὴν δὲ ἐπὶ ἀυτοπατάκτων οἷον, εἰ δοκεῖ, ἄγωμεν.

β.) Ὅταν ἡ ὑπόθεσις γίνηται περὶ παρελθόντων πραγμάτων

καὶ πρὶς τὰ καὶ ἐναντίον τῆς ἀληθοῦς αὐτῶν συμβάσεως, ἢ πρό-
 ταισι φέρεται διὰ τοῦ εἰ εἰς ὀριστικὴν ἱστορικὸν χρόνον, ἢ δὲ
 ἀπόδοσις εἰς ὀριστικὴν μὲν ἱστορικὸν χρόνον μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν
 ἢ συνέπεια ᾖ ἀμφίβολος ἐν τῷ παρελθόντι, ἄνευ δὲ τοῦ ἄν,
 ὅταν ᾖ ἀναγκαστικὴ καὶ ἀπαραίτητος· οἷον, εἰ ἦσαν ἄνδρες ἀγα-
 θοὶ, οὐκ ἄν ποτε ταῦτα ἔπρασον—εἰ τοῦτ' ἐποίει ἕκαστος, ἐνί-
 κων ἄν—εἰ ταῦτα ἐξ ἀρχῆς ἐγίνωσκε, πολέμιος ἦν. Καὶ εἰς εὐ-
 κτικὴν ἐνίοτε μετὰ τοῦ ἄν ὅταν ἢ συνέπεια θεωρῆται ἀμφίβολος
 ἐν τῷ παρόντι ἢ μέλλοντι· οἷον, εἰ μικρὰ ταῦτά ἐστιν ἢ μηδὲν
 ὑμῖν αὐτῶν ἔμελεν, ἄλλος ἄν εἴη λόγος οὗτος.

γ'.) Ἡ πρότασις φέρεται διὰ τοῦ εἰ εἰς εὐκτικὴν παντὸς χρό-
 νου, ὅταν ἢ ὑπόθεσις ᾖ δυνατὴ καὶ προβληματικῶδης ἰδέας τοῦ
 ὑποκειμένου περὶ ἐνεστώτων ἢ μελλόντων πραγμάτων, ἢ δὲ ἀπό-
 δοσις φέρεται εἰς εὐκτικὴν μὲν μετὰ τοῦ δυνατικοῦ ἄν κατ' ἐνε-
 νεστώτα, ἢ ἀόριστον, ἢ παρακείμενον χρόνον, ὅταν ἢ συνέπεια
 ᾖ ἐνδεχομένη· ἄνευ δὲ τοῦ ἄν, ὅταν ᾖ εὐχὴ ἢ κατάρα·
 οἷον, ἐπιλίποι δ' ἄν ἡμᾶς ὁ πᾶς χρόνος, εἰ πάσας τὰς ἐκεῖνου
 πράξεις καταριθμησάμεθα—εἰ μὲν συμβουλεύοιμι, ἂ βέλτιστά μοι
 δοκεῖ εἶναι, πολλά μοι κάγαθὰ γένοιτο—εἴθε γένοιτο. Εἰς ὀρι-
 στικὴν δὲ μέλλοντος συνήθως χρόνον, ὅταν ᾖ ἀναγκαστικὴ καὶ
 ἀπαραίτητος· οἷον· εἰ ζητοῖς, εὐρήσεις τί δεῖ καλῆς γυναικὸς,
 εἰ μὴ τὰς φρένας χρηστὰς ἔχοι.

δ'.) Ὅταν ἢ ὑπόθεσις γίνηται περὶ μελλόντων ἢ ἐνεστώτων
 πραγμάτων καὶ ἢ ἐπαλήθευσις αὐτῆς προσδοκᾶται, ἐπαφιεμένη
 εἰς τὰς περιστάσεις καὶ τὸν χρόνον ἵνα ἀποδείξωσιν αὐτήν, ἢ μὲν
 πρότασις φέρεται διὰ τοῦ εἰ ἄν, ἢν, εἰς ὑποτακτικὴν, ἢ δὲ
 ἀπόδοσις εἰς ὀριστικὴν ἐνεστώτος, ἢ μέλλοντος, ἢ παρακείμενου,
 ὅταν ἢ συνέπεια θεωρῆται ἀναγκαστικὴ καὶ ἀπαραίτητος· οἷον,
 ἅπας λόγος, ἄν ἀπῆ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κε-
 νόν—κἄν τοῦτο νικήσωμεν, πάνθ' ἡμῖν πεποιήται—ἐὰν ᾖ φι-
 λομυθῆς, ἔση καὶ πολυμυθῆς. Εἰς προστακτικὴν δὲ, ὅταν ᾖ
 προσταγὴ ἢ παραίνεσις· οἷον, ἄν βούλησθε, χειροτονήσατε. Εἰς
 εὐκτικὴν δὲ μετὰ τοῦ δυνατικοῦ ἄν, ὅταν ᾖ ἐνδεχομένη· οἷον,
 ἐὰν ἐθελήσητε πράττειν ἀξίως ὑμῶν αὐτῶν, ἵσως ἄν μέγα τι

κτῆσαισθε ἀγαθόν—τάμ' ἐάν θέλης ἔπη κλύων δέχεσθαι, ἀλκὴν
 λάβοις ἂν κίνακούριον κακῶν.

Σημ. Ἡ ἀπόδοσις καὶ κατὰ τοὺς τέσσαρας τούτους τύπους φέρεται εἰς
 ὀριστικὴν μὲν ἄνευ τοῦ δυνητικοῦ ἂν, ὅταν ἡ συνέπεια θεωρῆται ἀναγκασί-
 α καὶ ἀπαρσιτεῖα, εἰς εὐκτικὴν δὲ μετὰ τοῦ δυνητικοῦ ἂν, ὅταν θεωρῆται
 ἐνδοιασθὴ ἐν τῷ μέλλοντι ἢ ἐνεστώτι.

§. 160. Ἡ μὲν πρότασις φέρεται καὶ δι' ὑποθετικῆς μετοχῆς
 οἶον, ὀμιλητικὸς ἔσῃ, μὴ δύσερις ὦν—ἐάν μὴ δύσερις ἦς—οὔτε
 γὰρ βροῦς ἂν ἔχων σῶμα, ἀνθρώπου δὲ γνώμην, ἠδύνατ' ἂν πράτ-
 τειν ἢ ἐβούλετο. Ἡ δὲ ἀπόδοσις καὶ δι' ἀπαρεμφάτου, ἢ μετο-
 χῆς ἄνευ ἢ μετὰ τοῦ δυνητικοῦ ἂν, ὅταν τὸ ῥῆμα ἐξ οὗ ἐξαρ-
 τᾷται ὁ ὑποθετικὸς λόγος ἀπικτιθῆ ἀπαρεμφάτον ἢ μετοχὴν· οἶον,
 ἐπαγγελλόμεθα Ἀριαίω, ἐάν ἐνθάδε ἔλθῃ, εἰς τὸν θρόνον τὸν βασι-
 λειον αὐτὸν καθιεῖν—ὅτι αὐτὸν καθιοῦμεν—εἴ τι ἐμοὶ κακὸν
 βουλεύοις, ἄμα ἔν μοι δοκεῖς καὶ σαυτῷ κκόνους εἶναι—ὅτι
 εἴης ἂν—Σωκράτης ῥαδίως ἂν ἀφείθεις ὑπὸ τῶν δικαστῶν, εἰ καὶ
 μετρίως τι τούτων ἐποίησε, προείλετο μᾶλλον τοῖς νόμοις ἐμμέ-
 νων ἀποθανεῖν, ἢ παρνομῶν ζῆν—εἴ τι τούτων ἐποίησε Σωκρά-
 τῆς ἀφείθη ἂν . . . —ὄρων ὁ Δημοσθένης τὸ παρκατείχισμα τῶν
 Συρακουσίων . . . , ἀπλοῦν τε ὄν, καὶ εἰ ἐπικρατήσεί τις τῶν
 τε Ἐπιπολῶν τῆς ἀναδύσεως καὶ αὔθις τοῦ ἐν αὐταῖς στρατοπέ-
 δου ῥαδίως ἂν αὐτὸ ληφθῆν, ἠπειγέτο ἐπιθέσθαι τῇ πείρᾳ—ὄρων
 ὅτι, εἰ ἐπικρατήσεί τις, ῥαδίως ἂν αὐτὸ ληφθῆι· ὡσαύτως καὶ
 μετὰ τοῦ ὥστε καὶ ἀπαρεμφάτου· οἶον, ὥστε, εἴ τι ἐν τῷ πλη-
 σιάζειν ἀλλήλους ἀγαθόν ἐστι, καὶ τοῦτο ὑπ' αὐτῆς περιελήφθαι.

§. 161. Πολλάκις ἢ πρότασις παραλείπεται καὶ τίθεται μόνον
 ἢ ἀπόδοσις μετὰ τοῦ δυνητικοῦ ἂν, καὶ οὕτως ἀποτελεῖται ὁ
 δυνητικὸς κκλούμενος λόγος· ἐκφέρεται δὲ καθ' ὀριστικὴν μὲν
 ἱστορικῷ χρόνῳ, ὅταν ὁ λόγος ἦναι περὶ παρελθόντων πραγμά-
 των· οἶον, ἐδίδουν ἂν—ἔδωκ' ἂν—ἔδεδώκειν ἂν (εἰ εἶχον)· κατ' εὐ-
 κτικὴν δὲ παντὸς χρόνου πλὴν μέλλοντος, ὅταν ὁ λόγος ἦναι
 περὶ μελλόντων ἢ ἐνεστώτων πραγμάτων· οἶον, διδοίην ἂν, δαίην
 ἂν, δεδώκοιμι ἂν (εἰ βουλοίμην). ὡσαύτως ὁ δυνητικὸς λόγος φέ-
 ρεται καὶ δι' ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς μετὰ τοῦ ἂν κατὰ πάντα
 χρόνον, ὅταν τὸ ῥῆμα ἐξ οὗ ὁ δυνητικὸς λόγος ἐξαρτᾷται ἀπικτιθῆ

ἀπαρέμφατον ἢ μετοχὴν καὶ ἦναι ἀνάγκη νὰ ἐκφρασθῇ τὸ δυνατόν γενέσθαι ἐν τῷ παρελθόντι, ἢ μέλλοντι, ἢ ἐνεστώτι· οἶον, οἶονται οἱ Πέρσαι τοὺς ἀχαιρίστους καὶ περὶ Θεοὺς ἂν μάλιστα ἀμελῶς ἔχουν—ὅτι ἀμελῶς ἂν ἔχουεν—εὐρίσκω ταύτην ἂν μόνην γενομένην τῶν μελλόντων κινδύνων ἀποτροπὴν—ὅτι αὕτη μόνη γένοιτο ἂν ἀποτροπὴ. Ὡσαύτως δι' ἀπαρεμφάτου φέρεται ὁ δυνατηκὸς λόγος, καὶ ὅταν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοῦ ὥστε· οἶον, ὥστε μὴτ' ἂν ψευδόμενον δεινότερον τῶν ὑπαρχόντων κατηγορησάτω.

Τελικαὶ προτάσεις.

§. 162. Αἱ τελικαὶ προτάσεις δηλοῦσαι τὸ τέλος πράξεώς τινος ἐκφέρονται συνήθως δι' ὑποτακτικῆς ἢ εὐκτικῆς καὶ τῶν τελικῶν μορίων ἴνα, ὅπως, ὡς καὶ ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας, ἵνα μὴ, ὅπως μὴ, ὡς μὴ καὶ ἀπλῶς μὴ, δι' ὑποτακτικῆς μὲν, ὅταν ἐξαρτῶνται ἀπὸ ῥήματος ἀρχικοῦ χρόνου δι' εὐκτικῆς δὲ, ὅταν ἐξαρτῶνται ἀπὸ ῥήματος ἱστορικοῦ χρόνου· οἶον, ταῦτα πράττεται, ἵνα δὴ ὅλη ἡ πόλις εὐδαιμονῇ—Τισσαφέρνης δίκνοεῖται τὴν γέφυραν λῦσαι τῆς νυκτός, ὡς μὴ διαβῆτε—ὅπως δὲ εἰδῆτε εἰς οἶον ἔρχεσθε ἀγῶνα, ἐγὼ ὑμᾶς διδάξω—Κῦρος φίλων ὤετο δεῖσθαι, ὡς συνεργοὺς ἔχοι—ἐκκαλούμην ἐπὶ τὰ δεῖπνα, ἵνα εὐφραίνοντο οἱ συνόντες.

§. 163. Ἄλλα καὶ ἀπὸ ῥήματος ἱστορικοῦ χρόνου ἐξαρτῶμεναι φέρονται εἰς ὑποτακτικὴν ἀντὶ εὐκτικῆς α.) ὅταν καίπερ παυσάσης τῆς πράξεως, ἐπικρατῇ ὁ σκοπὸς δι' ὃν αὕτη ἐγείνεν· οἶον, ὁ Θεὸς ἐποίησε τὸν ἥλιον, ἵνα τὴν γῆν φωτίξῃ—παρήλθομεν, ὅπως μὴ ῥαδίως περὶ μεγάλων πραγμάτων χειρὸν βουλευσῆσθε· β.) ὅταν ὁ λαλῶν ἢ γράφων διηγῆται τὰ παρελθόντα ὡς παρόντα· οἶον, ὄχοντο πρὸς τοὺς πολεμίους, ὅπως καὶ τὰ ἐκεῖνων κατίδωσιν· γ.) ὅταν τὸ σκοπούμενον τέλος θεωρῆται ὡς ἀναγκαιὰ συνέπεια τῆς προηγηθείσης πράξεως ἐν παντὶ καιρῷ ἰσχύουσα· οἶον οἱ Ἀθηναῖοι ἐν τῇ Λακωνικῇ ἰσθμῶδες χωρίον ἐτείχισαν, ἵνα οἱ Εἰλωτες αὐτόσε αὐτομολῶσιν.

§. 164. Ἐνίοτε ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἱστορικοῦ χρόνου ἐξαρτῶνται ὁμοῦ ὑποτακτικὴ καὶ εὐκτικὴ· ἀλλὰ διὰ μὲν τῆς ὑποτακτικῆς ὁ

σκοπὸς ἐκφράζεται πιθανὸς καὶ προσδοκώμενος, διὰ δὲ τῆς εὐκτικῆς ἀμφίβολος ἢ ἀπλῶς ὡς δυνατὴ γνώμη τοῦ λέγοντος· οἶον, λογάδας τῶν ὀπλιτῶν ἐξέκριναν πρότερον, ὅπως τῶν τε Ἐπιπολῶν εἴησαν φύλκας, καὶ ἦν εἰς ἄλλο τι δέη, τυχὺ πρὸς γίνωνται.

§. 165. Αἱ τελικαὶ προτάσεις, καὶ μάλιστα αἱ διὰ τοῦ ἵνα ἐκφερόμεναι, τίθενται καὶ εἰς ὀριστικὴν ἱστορικῶν χρόνου, μάλιστα παρατακτικῶν, ὅταν ὁ λόγος γίνηται περὶ παρελθόντων πραγμάτων, ἅτινα ἔπρεπε νὰ ἐκτελεσθῶσι καὶ δὲν ἐξετελέσθησαν, ἢ τούτων, καὶ ἐπομένως ὁ σκοπὸς ἀπέτυχεν· οἶον, ἐχρῆν αὐτὸν λαθεῖν γραφῆν, ἵνα εἴηεν ἀπειτεῖν κατὰ νόμους—ἐχρῆν αὐτοὺς ζητεῖν, ἵνα ἀπηλλάχμεθα τούτου τοῦ δημαγωγῶν.

§. 166. Τὸ ὡς καὶ ὅπως προσλαμβάνουσι καὶ τὸν ἀριστολογικὸν ἂν ἐνίοτε καὶ συντάσσονται μεθ' ὑποτακτικῆς· οἶον, ὡς ἂν μάθης, ἄκουσον, ἢ τὸν δυνατικὸν ἂν καὶ συντάσσονται μετ' εὐκτικῆς· οἶον, τὰς πύργους οἱ Συρακούσαιοι κατεβύρσωσαν ὅπως ἂν ἀπολιθῶναι καὶ μὴ ἔχοι ἀντιλαθῆν ἢ χεῖρ ἐπιβιβλομένην.

§. 167. Ἀντὶ Ἀορίστου ὑποτακτικῆς ἐνίοτε ἀπαντᾶται καὶ μέλλον τῆς ὀριστικῆς μετὰ τοῦ τελικοῦ ὅπως ἢ ὡς· οἶον, δι' οὐδὲν ἄλλο οἱ σύμμαχοι τρέφονται ἢ ὅπως μαχοῦνται ὑπὲρ τῶν τρεφόντων.

§. 168. Τὸ ὅπως κατὰ τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ σημασίαν σημαίνει καὶ τρόπον τιθέμενον μετὰ παντὸς χρόνου τῆς ὀριστικῆς, ὁ δὲ δι' αὐτοῦ ἐκφερόμενος λόγος ἐπέχει τόπον ἀντικειμένου· οἶον, ὅταν οὖν ἐθέλῃς γινώσκειν, ὅπως σοι χρήσεται φίλῳ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, γινώσκειν πρῶτον χρῆ, ὅπως ἐχρήσατο τῷ πατρὶ ἢ ὅπως τῇ μητρὶ, ἢ ὅπως ἀδελφῷ χρήται, ἢ ὅπως ἔχει πρὸς τὴν γυναῖκα· ἰδίως δὲ μετὰ μέλλοντος ὀριστικῆς ἐὰν προηγῆται ῥῆμα ἐπιμελείας, φροντίδος, σκέψεως, πρὸς κτεῖν, ὑποψίας καὶ τῶν τοιούτων· οἶον, δεῖ τῶν ἀρχομένων ἐπιμελεῖσθαι ὅπως ὡς βέλτιστοι ἔσονται—νομοθέτη οὐ τοῦτο μέλει ὅπως ἔν τι γένος. . . εὐ πρᾶξει—ἀγαθὸς βασιλεὺς σκοπεῖ ὅπως οἱ βέλτιστοι μὲν τὰς τιμὰς ἔξουσιν, οἱ δ' ἄλλοι μηδὲν ἀδικηθήσονται.

§. 169. Τὸ τροπικὸν ὅπως συντάσσεται πάντοτε μετὰ μέλλοντος ὀριστικῆς πρὸς κτεῖν τοῦ ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ῥῆματος ἐπὶ προτροπῆς ἢ ἀποτροπῆς ἐπὶ πρὸς κτεῖν καὶ ἐπὶ φάβου· οἶον, ὅπως

άνηρ ἔσει=ἄρχ—ἄπως μὴ σαυτὸν οἰκτιεῖς—ἄπως μηδεὶς ἀνθρώπων πεύσεται—ἄπως μὴ οὐχ οἶός τ' ἔσομαι· πολλὰ τοικυῦτα λέγειν=δέδοικα.

§. 170. Διὰ τὴν τῆς ὑποτακτικῆς συγγένειαν πρὸς τὸν μέλλοντα τῆς Ὀριστικῆς τὸ τροπικὸν ἄπως ἀρχικοῦ χρόνου ἡγουμένου συντάσσεται καὶ μεθ' ὑποτακτικῆς ἐνεστώτος ἢ ἀορίστου εἶ. καὶ σπανίως ἄ. οἶον, δεῖ μηχανᾶσθαι ἄπως οἱ κακοὶ χωρὶς οἱ τε ἀγαθοὶ ταῖς ὁμοίαις ἐκότεροι, ξυλλέξονται, καὶ μὴ αὐτοῖς ἔχθρα διὰ ταῦτα γίγνηται—εἰ δὲ βουλόμεθα ὡς ῥᾶστα ὑπερβάλλειν (τὸ ἄρος), τοῦτό μοι δοκεῖ σκεπτότερον εἶναι ἄπως ὡς ἐλάχιστα μὲν τραύματα λάβημεν, ὡς ἐλάχιστα δὲ σώματα ἀνδρῶν ἀποβάλλωμεν.

§. 171. Καὶ τὸ τροπικὸν ἄπως λαμβάνη τὸν ἀοριστολογικὸν ἂν καὶ συντάσσεται μεθ' ὑποτακτικῆς, ἢ τὸν δυνητικὸν μετ' εὐκτικῆς· οἶον· οἱ κηχαρισταὶ σωφροσύνης τε ἐπιμελοῦνται καὶ ἄπως ἂν οἱ νέοι μηδὲν κακουργῶσιν—οὐκ οἶδ' ἄπως ἂν τις σφρόστερον ἐπιδειξῆαι δυνηθείη—νῦν ἀσχοπῶ, ἄπως ἄν μάλιστα εὐφρανοίμεθα.

Σημ. Τὸ τέλος δὲ ἐκφέρεται καὶ διὰ τοῦ τελικοῦ ἀπαρεμψάτου καὶ διὰ τῆς τελικῆς μετοχῆς· οἶον, τοῖς Αἰγινήταις οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔδωσαν Θυρέαν οἰκεῖν—ἦλλον ἐγὼ παύσουσα τὸ σὸν μένος. Ὡσαύτως καὶ διὰ πλαγίων πτώσεων ἐκφέρονται οἱ τελικοὶ λόγοι· οἶον, ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ἀγαθῷ κτλ.

*Χρήσις τῶν Ἐγκλίσεων ἐπὶ τῶν ἐρωτηματικῶν
διαπορητικῶν καὶ διστακτικῶν λόγων.*

§. 172. Ἡ ἐρώτησις γινομένη ἐπὶ ἀγνώστων προσώπων ἢ πραγμάτων εἶναι εὐθεῖα ἢ πλαγία. *Εὐθεῖα* μὲν λέγεται ἡ ἐρώτησις, ὅταν γίνηται ἀμέσως ὑπὸ τοῦ ἐρωτῶντος προσώπου· οἶον, τίς εἶ καὶ πόθεν πάρει; *Πλαγία* δὲ, ὅταν φέρηται παρ' ἄλλου προσώπου διηγηματικῶς, ἀποδιδομένη εἰς τὸ ῥῆμα ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ὡς ἀντικείμενον αὐτοῦ καὶ γραφομένη ἕνεκα τούτου ἄνευ ἐρωτηματικοῦ σημείου· οἶον, ἤρξτο τὸν Ἀλέξανδρον ὁ Πρωτεύς· τίς εἶ καὶ πόθεν πλέοι.

Σημ. Ἡ ἐρώτησις λέγεται ἄπλη μὲν, ὅταν δι' αὐτῆς γίνηται ἓν μόνον ἐρώτημα, σύνθετος δὲ, ὅταν γίνηται περὶ δύο ἢ πλείονων· οἶον, τί βούλει; τίς εἶ καὶ πόθεν πάρει;

§. 173. Ἡ μὲν εὐθεῖα ἐρώτησις φέρεται διὰ τῶν ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ μορίων (τίς, ποῖος, πότερος, πόσος, πηλίκος, πότε, ποῦ, πῶς, κτλ.) ἢ δὲ πλεονάζουσιν ἀντωνυμιῶν καὶ μορίων (ὅστις, ὅποιος, ὅσος, ὅπότερος, ὅποτε, ὅπου, ὅπως κτλ) σπανιώτερον δὲ διὰ τῶν ἐρωτηματικῶν καὶ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῶν ῥημάτων ἐρωτᾶν, ἐρεῖσθαι, πυνθάνεσθαι καὶ τῶν τοιούτων. Ἡ σύνθετος ἐρώτησις παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς συνθέστερον φέρεται διὰ τοῦ πότερον—ἦ, πότερον—ἦ, ἦ—ἦ.

Σημ. Ἐπὶ ἀγανακτῆσεως, ἢ θαυμασμοῦ, ἢ εἰρωνείας ἢ ἐρώτησις φέρεται διὰ τοῦ εἶτα καὶ ἐπειτα· οἷον, εἶτα πῶς οὐκ εὐθὺς ἐπήγειράς με; ἐπειτ' οὐκ οἶσι (θεοῦ ἀνθρώπων) φροντίζειν.

§. 174. Ἡ μὲν εὐθεῖα ἐρώτησις φέρεται εἰς ὀριστικὴν, ὑποτακτικὴν καὶ εὐκτικὴν κατὰ τὰ εἰρημμένα ἐπὶ τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων (§. 147, 148, 149)· οἷον τίς εἶ; τί εἶπω; πότερον φῶμεν ἢ μὴ φῶμεν; τί ἂν εἴποιμι; Ἡ δὲ πλεονάζουσα ἐρώτησις φέρεται εἰς ὀριστικὴν μὲν, ὅταν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ῥήματος ἀρχικοῦ χρόνου, εἰς εὐκτικὴν δὲ, ὅταν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἱστορικοῦ· οἷον, ἐρωτᾷ τίς ἔστι καὶ πόθεν πάρευσιν—ἢ μήτηρ διηρώτα τὸν κῦρον πότερον βούλοιο μένειν ἢ ἀπιέναι.

Σημ. Πολλάκις τὸ ἐξαρτώμενον κῶλον τίθεται καθ' ὀριστικὴν καὶ ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένον· οἷον, ἡρώτων τί χρὴ ποιεῖν.

§. 175. Ἡ εἰς ὀλόκληρον τὴν πρότασιν καὶ οὐχὶ εἰς μίαν μόνον λέξιν αὐτῆς ἀναφερομένη ἀπόλυτος ἐρώτησις ἐκφέρεται ἄνευ ἐρωτηματικῆς ἀντωνυμίας ἢ μορίου διὰ μόνης τῆς ἐντάσεως τῆς φωνῆς καὶ τοῦ ἐρωτηματικοῦ σημείου· οἷον, ψεύσομαι ἢ ἔτυμον ἐρέω; Ἕλληνες ὄντες βαρβάρους δουλεύσομεν; ἢ διὰ τῶν ἐρωτηματικῶν μορίων ἄρα, μῶν, ἦ, οὖν, οὐκοῦν, τιθεμένων τοῦ μὲν μῶν ὅταν περιμένηται ἀποφατικὴ ἀπόκρισις· οἷον, μῶν ἐλεύθερον αἰῶνα θέσθαι; Οὐ δῆτα. Τοῦ δὲ οὐκοῦν ὅταν περιμένηται καταφατικὴ ἀπόκρισις· οἷον, οὐκοῦν, εἴπερ καλὸν καὶ ἀγαθόν; ὡμολόγηται γοῦν. Τοῦ οὖν ἐπὶ ἀναποφασίστου· οἷον, ἦδη οὖν οἰόμεθα ἰκανῶς ὡμολογήσθαι; Τοῦ ἄρα ἐπὶ ἀμφιβόλων· οἷον, ἄρ' ἔχει καλῶς; Καὶ τοῦ ἦ ἐπὶ θετικῶν· οἷον, ὦ τέκνον, ἦ πάρεσσον;=ἀληθῶς;

§. 176. Ἡ ἀποκρίσις ἐπὶ τῶν ἐρωτηματικῶν λόγων ἐκφέρεται συμφώνως καὶ καταλλήλως πρὸς τὴν ἐρώτησιν· οἷον, τίς ὦδε παρχαγέγονεν; ὁ πκῖς (ἔγωγε, οὗτος)· ποῖος; τοιοῦτος (οἷος, καλός)· πόσος; τοσοῦτος (ὀπόσος, πολὺς)· πηλίκος; τηλικούτος (ὀπηλίκος εἰκοσάκτης)· πότερος; ἕτερος (ὀπότερος, οὐδέτερος)· ποδαπός; Ἄργεῖος· ποῦ; ὅπου (ἐκεῖ, Ἀθήνησι)· πόθεν; ἐκεῖθεν (οὐρανόθεν)· πότε; τότε (σήμερον, αὔριον)· πῶς; ὅπως (οὕτω, καλῶς) κλπ. Ἐπὶ δὲ πλειόνων ἐρωτήσεων αἱ ἀποκρίσεις ἐκφέρονται κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν· οἷον, ὅταν σ' ἐρωτᾷ τίς τε καὶ πόθεν πάρι; λέγειν Ἀχιλλέως παῖς . . . πλεῖς δ' ὡς πρὸς οἶκον.

§. 177. Εἰς τὴν πλαγίαν ἐρώτησιν ὑπάγονται καὶ αἱ διαπορητικαὶ καὶ διστακτικαὶ προτάσεις, αἵτινες ὅμως δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν τελικῶν προτάσεων. Καὶ αἱ μὲν διαπορητικαὶ σημαίνουσι ἀπορίαν τοῦ λέγοντος ἢ γράφοντος· διὸ ἐξαρτῶνται ἀπὸ ῥήματος σημαίνοντος ἀπορίαν, ἀμφιβολίαν, ἀγνοίαν, ὀχυμασμὸν καὶ τὰ τοιαῦτα (ἀπορῶ, οὐκ οἶδα, ἀγνοῶ, θαυμάζω, βουλευόμην, σκέπτομαι κτλ. Αἱ διαπορητικαὶ προτάσεις φέρονται διὰ τῶν αὐτῶν λέξεων δι' ὧν καὶ ἡ πλαγία ἐρώτησις (§. 173) καὶ τίθενται εἰς ὑποτακτικὴν μὲν ὅταν ἐξαρτῶνται ἀπὸ ῥήματος ἀρχικοῦ χρόνου· οἷον, ἀπορῶ ὅποι τράπωμαι· ὀρῶ σε ἀποροῦντα ποίαν ὁδὸν ἐπὶ τὸν βίον τράπη. Εἰς εὐκτικὴν δὲ ὅταν ἐξαρτῶνται ἀπὸ ῥήματος ἱστορικοῦ χρόνου· οἷον, οὐκ εἶχον ὅ,τι εἶποιμι—οὐδὲν ἔχοντες ὅτι ποιήσαιεν παρέδδσαν σφᾶς αὐτούς.

Σημ. α. Ὅταν ἡ διαπόρησις θεωρῆται πιθανωτέρα, φέρονται πολλάκις εἰς ὑποτακτικὴν, ἀντὶ εὐκτικῆς, ἂν καὶ ἐξαρτᾶται ἀπὸ ῥήματος ἱστορικοῦ χρόνου· οἷον, ὁ Πρόδικος ἠπόρει ὑποτέραν τράπηται. Ἀντὶ δὲ τῆς ὑποτακτικῆς τίθεται ἐνίστα ὁ μέλλων τῆς ἱστορικῆς· οἷον, οὐκ ἔχω ὅ,τι χρῆσμαι σαυτῶ· ἢ συνάμα μέλλων τῆς ἱστορικῆς καὶ ὑποτακτικῆς· οἷον, ἀπορῶ ὅ,τι χρῆσμαι τοῖς ὑπολοίποις καὶ τίνος πρῶτον μνησθῶ.

Σημ. β. Ἐπὶ ἐνεστώτων καὶ θετικῶν πραγμάτων τίθεται ὁ ἐνεστώτης τῆς ἱστορικῆς· οἷον, οὐκ ἔχω ὅ,τι χρῆ λέγειν—οὐκ οἶδα σαφῶς, εἰ ἔστι τύχη.

§. 178. Αἱ διστακτικαὶ προτάσεις σημαίνουσι δισταγμὸν τοῦ λέγοντος ἢ γράφοντος καὶ φέρονται διὰ τοῦ διστακτικοῦ μὴ, ὅταν προηγήται ῥῆμα σημαίνον φόβον, ὑποψίαν, ζήτησιν, φροντίδα, σκέψιν, αἰδῶ, αἰσχύνην καὶ τὰ τοιαῦτα. Φέρονται δὲ εἰς ὑποτακ-

κτικὴν μὲν, ὅταν ἐξαρτῶνται ἀπὸ ῥήματος ἀρχικοῦ χρόνου καὶ ὁ δισταγμὸς ἦναι περὶ μελλόντων· οἷον, ἐνθυμοῦμαι μὴ παύσει πρὸς με—ὑποπτεύω—δέδοικα μῆτι πάθη—ἀλλ' ὀρῶδω μὴ τούναντίον γένηται—ὀκῶ μῆ μοι ὁ Λυσίας ταπεινὸς φανῆ· εἰς εὐκτικὴν δὲ, ὅταν ἐξαρτῶνται ἀπὸ ῥήματος ἱστορικοῦ χρόνου καὶ ὁ δισταγμὸς ἦναι περὶ πραγμάτων, ἅπερ ἔμελλον νὰ γείνωσιν ἐν τῷ μέλλοντι τοῦ παρελθόντος· οἷον, ὑπώπτευσέ μὴ ἀπάτης ἕνεκα λέγοιτο—ἐδέδοίκει μῆτι πάθοι—ἔδεισαν μὴ λύσσα τις ὡσπερ κυσὶν ἡμῖν ἐμπεπτώκοι.

Σημ. Καὶ ἀπὸ ῥήματος ἱστορικοῦ χρόνου ἐξαρτῶμενοι τίθενται εἰς ὑποτακτικὴν ἀντιεὐκτικῆς, ὅταν ὁ φόβος θεωρῆται θετικώτερος καὶ πιθανώτερος· οἷον, οἱ Κερκυραῖοι ἐφοβήθησαν μὴ αἱ νῆες πολέμοιο ὧσιν—οἱ Ἑλληνας ἐφοβήθησαν μὴ καὶ ἐπὶ σφῶν ὁ στρατὸς χωρήσῃ.

§. 179. Ἀντὶ τῆς ὑποτακτικῆς τίθεται πολλάκις ὁ μέλλον τῆς ὀριστικῆς· οἷον δέδοικα ὅπως μὴ τεύξομαι—μὴ φοβοῦ ὡς ἀπορήσεις· ὅταν δὲ ὁ δισταγμὸς παρίσταται ὡς θετικὸς ἐν τῷ παρόντι ἢ παρελθόντι τίθεται ὁ ἐνεστώς ἢ οἱ παρωχημένοι χρόνοι τῆς ὀριστικῆς καὶ μάλιστα ὁ παρκαίμενος· οἷον, φοβεῖσθε μὴ δυσκολώτερόν τι νῦν δικάσειμι ἢ ἐν τῷ πρόσθεν βίῳ—ὄρα μὴ οὐκ ἔστιν ἀληθές—φοβοῦμαι μὴ πάντα ἀληθῆ εἶπε—νῦν δὲ φοβοῦμεθα μὴ ἀμφοτέρων ἡμικρτήκαμεν.

Σημ. Ἐπὶ δυνητικῆς ἐννοίας τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ δυνητικοῦ ἔν, οἰουδὴποτε χρόνου ἡγουμένου· οἷον, δέδοικα μὴ λέγοις ἂν τὸν πόθον. Πολλάκις δὲ παραλείπεται τὸ ῥῆμα ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ἢ διστακτικὴ πρότασις· οἷον, μὴ ἀληθές ἢ (δέδοικα μὴ ἀληθές ἢ).

Περὶ Συνδέσεως.

§. 180. Σύνδεσις λέγεται ἢ πρὸς ἐντελεστέρων ἐκφορσιν τῶν διανοημάτων ἢ βουλευμάτων ἡμῶν σύναψις προτάσεώς τινος (ἀπλῆς ἢ συνθέτου) πρὸς ἄλλην τοιαύτην, ἢ κώλου τινὸς πρὸς ἄλλο κῶλον, ἢ περιόδου πρὸς ἄλλην περίοδον, ἢ καὶ παραγράφου πρὸς παράγραφον.

§. 181. Ἡ σύνδεσις λέγεται ἐξωτερικὴ ἢ παράταξις, ὅταν προτάσεις ἰσοδύναμοι συναπτόμενοι ἦναι ἐντελῶς ἀπ' ἀλλήλων

ἐλεύθεροι, ὥστε ἡ μίξις νὰ δύνῃται νὰ ὑπάρξῃ καὶ ἄνευ τῆς ἐτέρας ὁἴον, γράφει καὶ λέγει· οὔτε παίθεται, οὔτε μανθάνει· κἀθίγεται ἢ περιπατεῖ· καὶ ἐσωτερικὴ ἢ ὑπόταξις ὅταν ἡ μίξις τῶν προτάσεων ἦναι ὑποτεταγμένη ἢ ἐξαρτωμένη ἀπὸ τῆς ἐτέρας οὔτως, ὥστε ἄνευ αὐτῆς δὲν δύνῃται νὰ ὑπάρξῃ· ὁἴον, λέγω δ', ἐπειδὴ καὶ τυφλὸν μ' ὠνείδισας—οὐκ ἀποδέξομαι σου, ἐὰν ὕθλους τοιούτους λέγῃς.

§. 182. Εἰς τὰς ἐσωτερικὰς προτάσεις ἢ ἀποτελοῦσα τὴν κυρίαν ἔννοιαν λέγεται κυρίως (πρωτεύουσα) πρότασις, ἢ δὲ ἀποτελοῦσα τὴν ὑποδεστέραν καὶ τιθεμένη πρὸς συμπλήρωσιν τῆς κυρίως λέγεται ὑποταγῆς (δευτερεύουσα)· εἰς τὰς ἀνωτέρω λοιπὸν προτάσεις τὸ λέγω δὲ καὶ τὸ οὐκ ἀποδέξομαι σου, εἶναι κύριαι, τὸ δὲ ἐπειδὴ καὶ τυφλὸν μ' ὠνείδισας καὶ ἐὰν ὕθλους τοιούτους λέγῃς, εἶναι ὑποταγεῖς.

§. 183. Αἱ ἰσοδύναμοι προτάσεις, εἴτε κύριαι εἴτε ὑποταγεῖς εἶναι λέγονται ὁμοταγεῖς (ὁμοειδεῖς) καὶ συνδέονται ἐξωτερικῶς.

§. 184. Ἡ σύνδεσις γίνεται κατὰ δέκα διακρούους τρόπους· διὰ τοῦτο καὶ δέκα εἰδῶν προτάσεις ἔχομεν, συμπλεκτικὰς, δικζευτικὰς, ἀντιθετικὰς ἢ ἐναντιωματικὰς, συμπερασματικὰς, αἰτιολογικὰς, εἰδικὰς, ἀναφορικὰς, χρονικὰς, ὑποθετικὰς καὶ τελικὰς. Καὶ περὶ μὲν τῶν πέντε τελευταίων εἴπομεν εἰς τὸ περὶ ἐγκλίσεων (§. 151—162.), περὶ δὲ τῶν πέντε πρώτων λέγομεν ὧδε·

Α'. Συμπλεκτικαὶ προτάσεις.

§. 185. Συμπλεκτικαὶ κελοῦνται αἱ ὁμοταγεῖς προτάσεις αἱ συνδεδεμέναι ἐξωτερικῶς διὰ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων, καὶ, τὲ· καταφατικῶς, καὶ οὔτε—οὔτε, μήτε—μήτε—οὐδέ καὶ μηδὲ ἀποφατικῶς ὁἴον, αὐτὸς δὲ σώζεται, καὶ μικρῖος καὶ εὐδάζμων γίγνεται.—Τεῦχος ἐγὼ τε—ἔρχεται δ' οὔτε ἐπιών, οὔτε κατασκήψας, οὔτε ἀπιών—Κἂν μόνος ἦς, φεῦλον μήτε λέξης, μήτε ἐργάζῃ τι—οὐδὲ ὅστις ὁ μέγιστος αὐτέων ἐστίν—Ἡπιδανός, οὐδὲ οὗτος ἀντέσχε—μηδὲ ἄνδρα δῆμῳ πιστὸν ἐκβάλλης, μηδὲ αὐξὲ καιροῦ μεῖζον.

Σημ. Τὸ οὐδέ καὶ μηδὲ ἔχει καὶ ἐπιθετικὴν καὶ ἐλαττωτικὴν ἔννοιαν·

οἶον, οὐδ' ἐωρακότασ—μηδὲ βελόνης ᾧ φίλτατ' ἐπιθύμησον ἀλλοτρίας ποτὲ
 = ὄχι μόνον ἄλλου σπουδαίου, ἀλλ' οὐδὲ βελόνης.

§. 186. Ὁ καὶ λέγεται προτακτικὸς ὡς προτασσόμενος τῆς
 λέξεως ἢν συνδέει, ὃ δὲ τὲ ἐπιτακτικὸς ὡς ἐπιφερόμενος. Ὁ καὶ
 ἐν ἀρχῇ τιθέμενος ἀπαιτεῖ καὶ ἕτερον καί· κομίσας καὶ χορήματα
 καὶ ἀνδρας. Τίθενται δὲ πολλάκις καὶ ἐκ παραλλήλου, πρῶτον
 ὃ τὲ καὶ ἔπειτα ὃ καί, καὶ σημαίνουσι σύνδεσιν στενωτέραν ἢ ὃ
 καί—καί· οἶον, τά τε λεγόμενα καὶ πραττόμενα.

§. 187. Ἀποφατικὴ πρότασις συνδέεται μετὰ καταφατικῆς
 διὰ τοῦ τὲ, ἢ δὲ, ἢ καί· οἶον, οὐτ' ἂν οὗτος ἔσχε ταύτην ποιή-
 σασθαι ἐρώτησιν, ἡμεῖς τ' ἂν ἐγνώμεν—οὔτε γραμμικτὴν ἀνέ-
 γνω, διδάσκειν δὲ ἐπιχειρεῖ—οὔτε τῆς ἀρχῆς ἀπέτυχε καὶ τὴν
 φιλίαν διετήρησε.

§. 188. Διὰ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων συνδέονται ἔννοιαι
 ὁμοειδεῖς· διὸ ὄχι μόνον ὁμοειδῆ μέρη λόγου παραστατικὰ τῶν
 ἔννοιῶν τούτων συνδέονται· ὡς, Θεμιστοκλῆς καὶ Ἀριστείδης
 ἐστασιαζέτην—ἐγὼ καὶ σὺ λέγομεν· ὁ Δημήτριος τρώγει καὶ πί-
 νει—χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτός· ἀλλὰ καὶ ἑτεροειδῆ, τῆς αὐτῆς
 ὅμως ἔννοιας, δηλαδὴ ὄνομα μετὰ μετοχῆς ἀναφορικῆς ἢ ὀνομα-
 τικοῦ ἀπαρεμφάτου ἢ τῆς ἀναλύσεως αὐτῶν, καὶ ἐπίθετον ἢ
 ἐπίρρημα μετὰ μετοχῆς ἢ ἐμπροθέτου τινός, καὶ ἐμπροθέτον τι
 μετὰ μετοχῆς· οἶον, τοῖς εὐεργέταις καὶ τοῖς ἄλλως ἔχουσιν—ἡ
 δειλίᾳ καὶ τὸ δεδιέναι προδότας τῆς πατρίδος ποιεῖ—ἐγὼ καὶ
 ὅστις βούλεται—κοινὴν τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἀδικουμένοις ἐπκμύ-
 νουσαν διετέλεσαν παρέχοντες—εὐδαιμόνως καὶ ἤσυχος ζῆ—ἀφώ-
 θως καὶ μετὰ θάρρους λέγει—καὶ διὰ τὸ φιλεῖν αὐτὸν καὶ ἄμα
 ἐλπίδας μεγάλας ἔχων ἐν αὐτῷ.

§. 189. Ὅταν δὲ ἦναι ἀνάγκη νὰ προστεθῇ μεῖζόν τι εἰς ἔλατ-
 τον, ἢ τἀνάπικλιν ἔλαττόν τι εἰς μεῖζον, τοῦτο γίνεται διὰ τῶν
 οὐ μόνον—ἀλλὰ καὶ, ἧτοι τῆς κλιμακωτῆς καλουμένης συνδέ-
 σεως· οἶον, οὐ σοὶ μόνον λαιδορήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐμοί—Νκυσικί-
 δης οὐ μόνον ἑαυτὸν καὶ οἰκέτας τρέφει, ἀλλὰ πρὸς τούτοις καὶ
 ὅς πολλὰς καὶ βοῦς.

§. 190. Πολλάκις ἀντὶ τοῦ οὐ μόνον τίθεται ἐπὶ μὲν καταφα-
 τικῆς ἔννοιας τὸ οὐχ ὅτι, ἐπὶ δὲ ἀποφατικῆς τὸ οὐχ ὅπως· οἶον,

οὐχ ὅτι μόνος ὁ Κρίτων ἐν ἡσυχίᾳ ἦν, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ—
καὶ ὁ Κρίτων καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ ἡσύχαζον—οὐχ ὅπως ἀντιπρά-
ξουν καὶ δικαλωύσειν (ἤγεῖτο τοὺς Θεβαίους), ἀλλὰ καὶ συστρα-
τεύσειν, ἀν αὐτοὺς κελεύη—δὲν θὰ ἀντιπράξωσιν, ἀλλὰ καὶ θὰ
συστρατεύσωσιν.

§. 191. Ὅπου ἡ σύνταξις ἀπικτιῆ τὸ μὴ καὶ ὄχι τὸ οὐ, τίθε-
ται ἀντὶ τοῦ οὐ μόνον, οὐχ ὅτι, οὐχ ὅπως, τὸ μὴ μόνον, μὴ ὅτι,
μὴ ὅπως· οἷον τῶν ἐπιπέδων ἀποδέχου μὴ μόνον τοὺς ἐπὶ τοῖς κα-
κοῖς δυσχεραίνοντες, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς μὴ φθο-
νοῦντας—μὴ ὅτι Θεοὶ, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωποι οὐ φιλοῦσι τοὺς ἀπι-
στοῦντας—μὴ ὅπως ὀργεῖσθαι ἐν ῥυθμῷ, ἀλλ' οὐδ' ὀρθοῦσθαι
ἐδύνασθε.

§. 192. Ἐὰν ἐν μὲν τῇ πρώτῃ προτάσει ἐπικταλμυβάνηται τὸ
οὐ, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ὑπάρχη τὸ οὐδὲ μετὰ τὸ ἀλλὰ, αἴρονται
ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων αἱ ἔννοιαι, τοῦτέστιν ἀμφοτέραι εἶναι
ἀποφαικτικαί· οἷον, οὐ μόνον οὐκ ἐπέισθη, ἀλλ' οὐδ' ἀπέσχε τοῦ
κακοῦ. Μόνον ὅταν τὸ ῥῆμα τῆς πρώτης προτάσεως ἦναι ἀρνη-
τικὸν ἢ φέρηται διὰ τῶν οὐχ ὅπως, οὐχ ὅτι, μὴ ὅπως κλπ. δὲν
ἐπικταλμυβάνεται ἐν αὐτῇ τὸ οὐ· οἷον, οὐ μόνον ταῦτα ἀγνοεῖ,
ἀλλ' οὐδ' ὅσα χρήσιμα αὐτῷ ἐστὶν ἐπίσταται—οὐχ ὅπως τῆς κοι-
νῆς ἐλευθερίας μετέσχομεν, ἀλλ' οὐδὲ δουλείας μετρίως τυχεῖν
ἠξιώθημεν—οὐχ ὅτι τὰ ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἐν τῇ Ἀ-
σίᾳ—οὔτε τὰ ἐν τῇ Εὐρώπῃ, οὔτε τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ—μὴ ὅτι τὴν
τούτων, ἀλλ' οὐδ' ἂν τὴν ἡμετέρων—οὐχ οἷον ὠφελεῖν δύναται· ἂν
τοὺς φίλους ἀλλ' οὐδ' αὐτοὺς σώζειν.

§. 193. Τὰ οὐχ ὅπως καὶ μὴ ὅτι ἐπιφερόμενα ἀποφαικτικῆς τι-
νος πράξεως ἐξηγοῦσι δυσκολώτερον τι καὶ ἐπιπονώτερον καὶ
ἰσοδυναμοῦσι τῷ πολλῷ μᾶλλον· οἷον οὐδ' ἐστάναι χιμαί, οὐχ ὅ-
πως βυδίζειν ἐδύνατο—οὐδὲ νὰ σταθῇ ἡδύνατο, πολλῷ δὲ μᾶλ-
λον νὰ βυδίζῃ—διὰ χειμῶν οὐδὲ πλεῖν, μὴ ὅτι ἀναρρεῖσθαι τοὺς
ἄνδρας δυνατὸν ἦν—οὐδὲ νὰ πλεύσωσιν ἦτο δυνατὸν, πολλῷ δὲ
μᾶλλον νὰ σηκῶνωσι τοὺς νεκρούς.

Β'. Διαίεντικαὶ προτάσεις.

§. 194. Αἱ προτάσεις αὗται συνδεόμεναι ἐξωτερικῶς διὰ τῶν

διαζευτικῶν συνδέσμων ἢ—ἢ, ἦτοι—ἢ, εἴτε—εἴτε, ἐάντε—ἐάντε, ἄντε—ἄντε—ἦν τε—ἦντε, εἶναι ὁμοταγεῖς καὶ σημαίνουσιν ὅτι ἐκ τῶν δύο ἢ καὶ περισσοτέρων ἐννοιῶν, ἅς συνδέουσι, τίθεται ἡ μίξ καὶ ἀφραταὶ ἢ ἀποκλείεται ἢ ἑτέρα ἢ αἱ λοιπαί· οἶον, ἢ λέγε τι σιγῆς κρεῖττον, ἢ σιγὴν ἔχε—ἢ ζῆ ἢ τέλληκεν—εἰς ἀρχὸς ἔστω ἢ Αἴξας, ἢ Ἰδομενεύς, ἢ θεῖος Ὀδυσσεύς.

§. 195. Ὁ ἢ δις ἢ πολλακίς τιθέμενος ἐκφέρει ἐνίοτε ὄχι ἀποκλεισμὸν καὶ διαζευξίν, ἀλλ' ἀδικφορίαν καὶ ἐλευθερίαν περὶ τὴν ἐκλογὴν· οἶον, δὸς μοι ἢ ἀργύριον ἢ ἱμάτιον—ἢ Αἴξας ἢ Ἰδομενεύς ἢ θεῖος Ὀδυσσεύς.

Σημ. Ὁ πρῶτος ἢ δυνατὸν νὰ παραλειθῆ ἐπὶ μὴ ἐμφάσεως· οἶον, χρηστού ἢ πονηροῦ αὐτοῦ γενομένου—φύσει ἢ τύχῃ. Ἐπὶ δὲ παθητικωτέρας ἐκφράσεως παραλείπεται μετὰ τοῦ ἢ καὶ ὀλόκληρον τὸ πρῶτον κῶλον ἀναπληρούμενον ἐκ τοῦ δευτέρου· οἶον, ἢ οὐχ ὄρξας;—ἢ οὐ μένησαι;

§. 196. Ὁ ἦτοι (ὁ διαζευτικὸς ἢ μετὰ τοῦ βεβηιωτικοῦ τοῖ) τίθεται ἵνα φανερώσῃ ὅτι οὐδεμὶξ ἄλλη περίπτασις εἶναι δυνατὴ ἐκ τῶν δι' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἢ ἐκτιθεμένων, καὶ καταστήσῃ τὴν διαζευξίν ζωηροτέραν καὶ μᾶλλον ἀποκλειστικὴν· οἶον, ἀλλ' ἦτοι ἐκεῖνον δεῖ ἀπολέσθαι ἢ σέ—ἦτοι τὸ πρότερον ἢ ὕστερον οὐκ ὄρθως λέγει. Πρὸς μείζονα δὲ ἀνάδειξιν τῆς διαζευξέως προστίθεται καὶ ὁ σύνδεσμος γε· οἶον, καὶ αὐτοὶ ἦται κρίνομέν γε ἢ ἐνθυμούμεθα.

§. 197. Οἱ λοιποὶ διαζευτικοὶ σύνδεσμοι εἴτε—εἴτε, ἐάντε—ἐάντε, ἄντε—ἄντε, ἦν τε—ἦντε τίθενται ἐπὶ ἀδικφορῶν καὶ ὑποθετικῶν ἐννοιῶν, καὶ συντάσσονται ὡς καὶ οἱ ὑποθετικοὶ σύνδεσμοι εἰ, ἐάν, ἄν, ἦν, τοῦτέστιν ὁ μὲν εἴτε μεθ' ὀριστικῆς ἢ εὐκτικῆς ἢ καὶ μετὰ μετοχῆς, οἱ δὲ λοιποὶ μεθ' ὑποτακτικῆς· οἶον, δίκαιον, εἴτ' ἀγαθὸν εἴτε φαῦλον τὸ ἄρχειν, πάντας αὐτοῦ μετέχειν—εἴτε ἐκ φύσεως μνήμονες εἶεν οἱ παῖδες, εἴτε καὶ τούναντίον ἐπιλήθμονες. Ἐάν τε μᾶθης, ἐάν τε μή—ἄν τε ἄρχων, ἄντε ἰδιώτης ὢν τυγχάνῃ—ἦντε πρὸς ἔω, ἦντε πρὸς ἄρκτον, ἦντε πρὸς μεσημβρίαν πορεύηται.

Γ'. Ἀντιθετικαὶ ἢ ἐναντιωματικαὶ προτάσεις.

§. 198. Αἱ ἀντιθετικαὶ ἢ ἐναντιωματικαὶ προτάσεις εἶναι καὶ

αὐτοὶ ἐκ τῶν ὁμοταγῶν σημαίνουσαι ἀντίθεσιν ἢ ἐναντιώσιν. Καὶ ἀντίθεσις μὲν λέγεται ἐκείνη ἢ σχέσις τῶν κώλων καθ' ἣν τὸ ἐν περιορίζει ὡποσοῦν ἢ ἀναίρει τὸ ἄλλο, ἢ ἐκφέρει διάφορον ἐν γένει ἔννοιαν· ἐναντιώσις δὲ ἰσχυρὰ ἀντίθεσις. Συνδέονται δὲ ἐξωτερικῶς διὰ τῶν ἀντιθετικῶν ἢ ἐναντιωματικῶν συνδέσμων, μὲν—δὲ, μὲν—ἀλλὰ, μὲν—ὅμως, μὲν—ἀλλ' ὅμως, μὲν—ὅμως δὲ, μὲν—μέντοι (γε), μὲν—μὴν, μὲν—γέ μὴν· οἶον, ἀγροικος μὲν, χρηστὸς δὲ—παράδοξον μὲν, ἀλλ' ἀληθές—τὰ μὲν ἄλλα ἐπιεικῆς, ἄφρωνος δὲ—καὶ λέγουσι μὲν τι, οὐ μέντοι γε ὅσον οἴονται.

§. 199. Ἐπὶ μετρίως μὲν ἀντιθέσεως προηγεῖται ὁ μὲν καὶ ἐπιφέρεται ὁ δὲ ἄπαξ ἢ καὶ πολλάκις, ἐπὶ δὲ ἰσχυρῆς ἀντιθέσεως ἐπιφέρεται ὁ ἀλλὰ, τὸ ὅμως, ἀλλ' ὅμως, ὅμως δὲ, μέντοι, μὴν, γέ μὴν, οὐ μὴν, οὐ μὴν ἀλλά· οἶον, τῶν φίλων ὁ μὲν ἱμάτιον, ὁ δὲ προσκεφάλαιον, ὁ δὲ ὅτι ἔτυχεν ἔδωκεν εἰς τὴν ἐκείνου ταφὴν—πέιθου μὲν καὶ τοῖς νόμοις τοῖς ὑπὸ τῶν βασιλέων κειμένους, ἰσχυρότατον μέντοι νόμον ἡγοῦ τὸν ἐκείνων τρόπον.

§. 200. Ὁ μὲν τίθεται ἐνίοτε ἄνευ τοῦ δέ· οἶον, ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα. Πολλάκις δὲ ἀντὶ τοῦ δὲ τίθεται τὸ εἶτα—ἔπειτα προηγουμένου τοῦ πρῶτον μὲν, τέως μὲν· πρῶτον μὲν οὖν εὐσέβει τὰ περὶ τοὺς θεοὺς—πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἀθυμητέον, ἔπειτα ἐνθυμητέον. Ὡκύτως τίθεται ὁ δὲ ἄνευ προηγουμένου τοῦ μὲν ἐπὶ ἀντιθέσεων ἐν αἰς εὐκόλως παραλαμβάνεται ἐκ τοῦ δευτέρου· οἶον, οἱ αἰχμηκῶτοι ὄχοντο εἰς Δακέλειαν, οἱ δὲ εἰς Μέγαρχα—οἱ μὲν εἰς Δακέλειαν, οἱ δὲ εἰς Μέγαρχα—ἔλεγον, σὺ δὲ ἤκουες· ἢ ὅταν ᾖναι μεταβατικὸς ἢ προσθετικὸς· οἶον, βούλομαι δὲ εἰπεῖν—ὦ γύναι, ὄνομα δέ σοι τί ἐστιν;—καὶ ποῖον εἶναι τὸ ὄνομά σου; Ὁ δὲ εἶναι ἐπίσης προσθετικὸς καὶ ὅταν ἐπαναλαμβάνηται ἢ αὐτῇ ἢ ἄλλῃ συνώνυμος λέξις, ἢ ὅταν τίθηται μετὰ τοῦ καί· οἶον, ἐγὼ σύνειμι μὲν θεοῖς, σύνειμι δ' ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς—προσέτι δὲ—Δαρκεῖος Κύρον σατράπην ἐποίησε, καὶ στρατηγὸν δὲ αὐτὸν ἀπέδειξε.

§. 201. Διὰ τοῦ οὐ—ἀλλὰ, μὴ—ἀλλὰ γίνεται ἢ κατ' ἄρσιν καὶ θέσιν ἀντιθετικὴ σύνδεσις, ἐν ᾗ αἵρεται μὲν ἢ μία ἔννοια ἢ ἔχουσα τὸν οὐ ἢ μὴ, τίθεται δὲ ἢ ἑτέρη ἢ ἔχουσα τὸν ἀλλὰ, ὅστις

καὶ κλεῖται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θετικὸς· οἷον, οὐχ ἔστιν ἐν ἡδονῇ τότε κατὰ φύσιν ζῆ ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ὅταν ἐν ἀρετῇ—οὐκ αὐτῷ, ἀλλὰ σοί—μὴ συγχώρει τοῖς πάθεσιν, ἀλλ' ἐναντιοῦ—
 "Ἄσκει τῶν περὶ τὸ σῶμα γυμνασίων μὴ τὰ πρὸς τὴν βίωσιν, ἀλλὰ τὰ πρὸς τὴν ὑγίειν.

Δ'. Συμπερασματικαὶ προτάσεις.

§. 202. Αἱ συμπερασματικαὶ προτάσεις οὐσαῖ ὑποταγεῖς συνδέονται ἐπιθετικῶς διὰ τῶν συνδέσμων ὥστε, ὡς, ἄρα, δὴ, τοίνυν, οὖν, καὶ σημαίνουνσι συνέπειαν ἢ συμπέρασμα προηγουμένων πράξεων ἢ σκέψεων· οἷον, Ἀκκεδακιμόνιοι τοσοῦτον ἀπολελειμμένοι τῆς κοινῆς παιδείας καὶ φιλοσοφίας εἰσιν, ὥστ' οὐδὲ γράμματα μηχανόουσιν—οὗς ἐγὼ σαφῶς ἐπίστημι· ἰδιώτας ὄντας ὡς πρὸς ἡμᾶς ἀγωνίζεσθαι—καὶ εἰκότως ἄρα οὐκ ἐγίγνετο—πάντας τοίνυν τὰς ἀγέλας ταύτας—ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ὄρω καὶ ἄνω βλέπόμενοι τὰ φυτόν. Καὶ τοὺς κατὰ γῆν οὖν ὀφθαλμοὺς ἡγοῦμαι τὸ αὐτὸ τοῦτο ποιεῖν.

§. 203. Τὸ διὰ τοῦ ὥστε ἐκφερόμενον κῶλον ἐπὶ τῶν συμπερασματικῶν προτάσεων εἰς ὀριστικὴν μὲν περὶ τὴν συνέπειαν θετικὴν καὶ βεβηκίαν· οἷον, τὰ ἐν τῷ βίῳ οὕτως ἡμῖν δοκεῖ παντὸς ἄξια εἶναι, ὥστε πάντες τὸ καταλιπεῖν αὐτὰ πάντων μάλιστα φεύγομεν—ἀλλ' ἔστιν εὖνουν ὥστε πρὸς πιστὰς ἐρεῖς· εἰς εὐκτικὴν δὲ ἢ ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ἂν περὶ τὴν συνέπειαν δυνατὴν· οἷον, ἐπίστησθε, ὥστε ἂν ἄλλους εἰκότως ἂν διδάσχοιτε—τὸ χωρίον πάντοθεν κάτοπτόν ἐστιν, ὥστε τίς ἂν ἀπετόλμησεν ἐπιχειρῆσαι τοιοῦτω πράγματι· εἰς προστακτικὴν δὲ καὶ ὑποτακτικὴν ἐκφέρει τὴν συνέπειαν προτροπικῶς, ἢ προστακτικῶς, ἢ πικρῶς· οἷον, ὥστε μηκέτι ἀπόρει—ὥστε μὴ ἀποκῆμι· σκυτὸν σῶσαι (§ 148 καὶ 150.), εἰς ἀπαρμόσπον δὲ ἐκφέρει τὴν συνέπειαν ὡς ἀποτέλεσμα σύμφωνον καὶ σύμμετρον πρὸς τὴν ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἰδιότητα, ταυτέστι τὸ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει παρίσταται ὡς ἱκανὸν νὰ παραγάγῃ τὸ διὰ τοῦ ἀπαρμόσπου μετὰ τοῦ ὥστε ἐκφερόμενον· οἷον, τοιοῦτοι ἦσαν ὥστε φούς ἡμαρτηκότας ἀργύριον λαμβάνοντες ἀφιέναι—ἦσαν ἱκανοὶ

ἀφιέναι.—Κλέρχρος ἤλαυνεν ἐπὶ τοὺς Μένωνος, ὥστε ἐκείνους ἐκπεπλήχθηαι καὶ αὐτὸν Μένωνα, καὶ τρέχειν ἐπὶ τὰ ὄπλα.

Ε'. Αἰτιολογικαὶ προτάσεις.

§. 204. Αἱ αἰτιολογικαὶ προτάσεις εἶναι ὑπιταγεῖς, συνδέονται ἐσωτερικῶς διὰ τῶν αἰτιολογικῶν συνδέσμων ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὡς, ὅτι, διότι, γὰρ κλπ. σημαίνουσι τὸ αἷτιον αἰτιατοῦ τινος, καὶ φέρονται συνήθως εἰς ὀριστικὴν ἔγκλισιν, διότι διὰ τὴν προκύψῃ αἰτιατὸν, τούτέστιν ἀποτέλεσμα τι, πρέπει τὸ αἷτιον νὰ ᾖται πραγματικὸν καὶ ἀληθές· οἷον, οὐκ ἐμοὶ χαλεπκίσεις, γιγνώσκεις γὰρ τοὺς αἰτίους—ἐπεὶ πλέονεσιν ἀνάσσει, φέροτέρὸς ἐστι κλπ.

§. 205. Αἱ αἰτιολογικαὶ προτάσεις ἐκφέρονται διττῶς· ἢ προτάσεται τὸ αἷτιον καὶ ἔπεται τὸ αἰτιατὸν, ἢ προτάσεται τὸ αἰτιατὸν καὶ ἔπεται τὸ αἷτιον· οἷον, ἐπεὶ τυφλὸς ἐστὶν ὁ ἀνὴρ, οὐχ ὄρξ—οὐχ ὄρξ, ἐπεὶ τυφλὸς ἐστὶν ὁ ἀνὴρ. Συνήθως δὲ προτάσεται τὸ αἷτιον ἐκφερόμενον μὲ τὸν σύνδεσμον ἐπεὶ ἢ ἐπειδὴ, ἐπιτάσεται δὲ ἐκφερόμενον διὰ τῶν συνδέσμων γὰρ, διότι, καθότι, διὰ δὲ τῶν λοιπῶν καὶ προτάσεται καὶ ἐπιτάσεται.

Σημ. Οἱ αἰτιολογικοὶ σύνδεσμοι ἐπεὶ καὶ ἐπειδὴ λαμβάνονται καὶ χρονικῶς, καὶ ἀντιστρόφως τὰ χρονικὰ ὅτε καὶ ὑπὸτε λαμβάνονται καὶ αἰτιολογικῶς· οἷον, ὅτε τοῖνον τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν—ἐπειδὴ—χαλεπὰ τὰ παρόντα, ὑπὸτε ἀνδρῶν στρατηγῶν τοιούτων στερόμεθα—ἐπειδὴ.

Περὶ προθέσεων.

§. 206. Αἱ προθέσεις τίθενται ἐν τῷ λόγῳ κυρίως διττῶς, ἢ ἐν συντάξει μετὰ τινος τῶν πληγίων πτώσεων τῶν πτωτικῶν καὶ τῶν ὡς πτωτικῶν ἐκλαμβανομένων, ἢ ἐν συνθέσει μετὰ τῶν ὀνομάτων, ῥημάτων καὶ τινῶν ἐπιρρημάτων· οἷον, ἐν πέλτεις—ἐξ οὐρανοῦ—ἀνά τὰ ὄρη—παρ' ἐμοὶ—κατὰ τούτου—πρὸς τοὺς μεταμελομένους—ἐν τῷ λέγειν—πρόδος—προλέγω—μετέπειτα—ἐκπαλαι—προχθές—ὑπεράνω.

§. 207. Ἐκ τῶν δεκαοκτῶ κυρίων προθέσεων, ὅκτῃ μὲν συν-

τάσσονται μετὰ μιᾶς πτώσεως καὶ λέγονται μονόπτωτοι, ἤτοι ἡ ἀντί, ἀπό, ἐκ, πρό, ἐν, σύν, εἰς καὶ ἀνά· τέσσαρες δὲ μετὰ δύο πτώσεων, καὶ καλοῦνται δίπτωτοι, ἡ διὰ, κατὰ, ὑπὲρ καὶ μετὰ. Αἱ λοιπὰ εἰς, ἤτοι ἡ περί, ἀμφί, ἐπί, παρὰ πρὸς καὶ ὑπὸ εἶναι τρίπτωτοι ὡς συντασσόμεναι μετὰ τῶν τριῶν πλαγίων πτώσεων.

Περὶ τῶν μονόπτωτων προθέσεων.

§. 208. Ἡ πρόθεσις ἀντί τίθεται μετὰ γενικῆς, καὶ ἐν συντάξει μὲν σημαίνει ἀνταλλαγὴν, ἀντικατάστασιν καὶ ἀνταμοιβήν· οἶον, δεῖ ταῦτα ἀντί πολλῶν ἀλλὰξασθαι—βουλευέται ὅπως βασιλεύσει ἀντ' ἐκείνου—ἀντί τοῦ κακοῦ ἔργου τιμῆς ἀξιῶν· 2) προτίμησιν· οἶον, αἰρεῖται τὴν εὐθεῖαν ἀντί τῆς σκολιᾶς ὁδοῦ· 3) αἰτίαν· τιμωροῦμεθ' σε ἀνθ' ὧν ἡμᾶς ἠδίκησας· 4) σύγκρισιν· αἰρετώτερον εἶναι τὸν καλὸν θάνατον ἀντί τοῦ αἰσχροῦ βίου = ἡ τὸν αἰσχρὸν βίον. 5) ὄραον (τιθεμένη ἀντί τῆς πρὸς)· οἶον, δεόμεθ' σου ἀντί τῶν δε τῶν παιδῶν.

Ἐν συνθέσει δὲ σημαίνει τὸ καταντικρὺ ἀντίθυρον—ἀνταρκτικὸς—Ἀντίρριον. 2) ἀντικατάστασιν ἢ ἀνταλλαγὴν· ἀντιδικασίλευς—ἀντιδίδωμι. 3) ἐναντίωσιν· ἀντιλέγεις τῇ ἀληθείᾳ—ἀντίτεχνος—4) ὁμοιότητι ἢ ἰσότητι· ἀντάξιος, ἀντίτυπον, ἀντίγραφον. 5) ἰδιοποίησιν· οὐκ ἀντιποιούμεθα τῆς ἀρχῆς.

§. 209. Ἡ ἀπό συντάσσεται μετὰ γενικῆς καὶ σημαίνει ἀποχωρισμόν· οἶον, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀροριεῖ τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐριπίων—2) Τὸ σημεῖον ἐξ οὗ ἀρχεται τι· α'.) ἐπὶ τόπου· ἐνθα δὲ εἰσιν αἱ διώρυχες ἀπὸ Τίγρητος ποταμοῦ βέουσαι. β'.) Ἐπὶ πετρίδος· ἀπὸ Ζάγκλης· γ'.) Ἐπὶ καταγωγῆς· οἱ ἀπὸ Νικοκλέους· δ'.) Ἐπὶ πλήθους· τῶν ἀπὸ δήμου τις. ε'.) Ἐπὶ προσώπου· ἀπ' ἐκείνου ἔρχομαι. ς'.) Ἐπὶ θέσεως· ἀφ' ἵππου, ἀπὸ νεῶς, ἀπὸ πύργων μάχεσθαι. ζ'.) Ἐπὶ χρόνου· ἀπὸ τούτου, ἀπὸ παιδῶν, ἀπ' οὗ. η'.) Ἐπὶ ἀφορμῆς· ἀπὸ στάσεων ἐκπίπτοντες. θ'.) Ἐπὶ συμφωνίας· ἀπὸ σημείου ἐνὸς ἐπιστρέψαντες. ι'.) Ἐπὶ ὄργανου· ἢ ἀπὸ τόξων μάχη—ἀπὸ κυζήμου ἄρχοντας καθίστασθαι. ια'.) Ἐπὶ ὕλης· ἀπὸ κέδρου. ιβ'.) Ἐπὶ πόρου καὶ μέσου· ἀπὸ τοῦ ληΐζεσθαι ζῆν—ἀπ' ἐλαχίστων ὀρμάσθαι.

Ἐν συνθέσει δὲ σημαίνει ἀποχωρισμὸν καὶ ἀπομάκρυνσιν· ἀποι-
κος, ἀπόδημος, ἀπέρχομαι. 2) Παῦσιν ἢ τελειοποιήσιν· ἀπέλη-
ξεν, ἀπετέλεσεν, ἀπειργάσατο—ἀπέδειξεν. 3) Ἀποβολήν, στέ-
ρησιν καὶ ἄρνησιν· ἀπέβηκε τὴν κεφαλὴν—ἀπέμχθεν=ἐλησμο-
νήσε—κατάνευσον ἢ ἀπόειπε. 4) Ἐπιστροφὴν ἢ τὸ ὀπίσω· ἀπο-
δίδωμι, ἀπολαμβάνω—ἀποκαθίστημι. 5) Τὸ μόλις· ἀποζῆν. 6)
Τὸ ὕστερον· ἀπόδειπνος. 7) Ἐπίτασιν· ἀποθυμαζῶ—ἀποθνήσκω.

§. 210. Ἡ ἐκ καὶ πρὸ φωνήεντος ἐξ συντάσσεται μετὰ γενι-
κῆς καὶ σημαίνει τὴν ἐκ τινος περιφερεῖς ἐξοδον, ἥτοι τὴν ἀπὸ
τόπου κίνησιν· οἶον, ἐξ Ἰλίου, ἐξ οἴκου, ἐκ τῆς ἀγορᾶς. 2) Τὸ
μέρος ἐξ οὗ κρατεῖται τι· εἶχέ με ἐκ τοῦ ἱματίου. 3) Τὸ μακρὰν
ἢ τὸ ἐξω· ἐξ ὀφθαλμῶν, ἐξ ἀνθρώπων ἐγένετο=ἐξηφανίσθη. 4)
Διάστημα· ἐξ εἴκοσι βημάτων. 5) Χρόνον· ἐξ ἀρχῆς, ἐκ πολλοῦ,
ἐκ νεότητος. 6) Τὸ ὕστερον· ἐκ Διονυσίων εὐθύς τῶν ἀστυκῶν—
ἐκ πολέμου εἰρήνην. 7) Ἀρχὴν ἢ καταγωγὴν· βελτιῶν εἶναι καὶ
ἐκ βελτιόνων. 8) Μεταβολήν· ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γεγόνασιν, καὶ
ἐξ ἀνωμόνων καὶ ἀδόξων, ἔνδοξοι καὶ γνώριμοι. 9) Αἰτίαν, μέσον
καὶ ὄργανον· οἶον, ἐξ ὧν ἐρθείροντο—ἐκ δόλου κατέκτανεν—ἐκ
βραθυμίας ἢ πενίης—ἐκ χειρὸς ἀπώλετο. 10) Ὑλὴν· ἐκ πέτρας
ὁ τοῦχος. 11) Ἐπιβήματικὴν ἔννοιαν· ἐκ τοῦ ἀφρανοῦς=ἀφρα-
νοῦς—ἐκ τρίτου—ἐκ τοῦ ἀδίκου.

Ἐν συνθέσει δὲ σημαίνει τὸ ἐξω ἢ μακρὰν· ἐκβάλλω, ἐξέρχο-
μαι, ἐξελεύω. 2) Ἐξαίρεσιν, ἐκλογὴν ἢ προτίμησιν· ἐξαίρετος—
ἐκλεκτός. 3) Τὸ λίαν· ἐκπρεπής—ἐκπεπταμένως. 4) Τὸ ἐντε-
λῶς· ἐξοπλίσσθαι, ἐκπονεῖν, ἐκμανθάνειν. 5) Μεταβολήν, ἐξελ-
ληνίζω, ἐκχερκερῶ. 5) Τὸ ἄνω· ἐξάλλομαι—ἐξίρω.

§. 211. Ἡ πρὸ συντάσσεται μετὰ γενικῆς καὶ ἔχει τὰ αὐτὰ
σημειώμενα καὶ ἐν συντάξει καὶ ἐν συνθέσει, ἥτοι σημαίνει
α.) Τὸ ἔμπροσθεν· πρὸ τῆς χώρας—πολὺ σκότος πρὸ τῆς ἀλη-
θείας ἐστὶ—πρόλογος—πρακτύλιον—προτάττω—πρόκειμαι. β.)
Τὸ πρότερον· οἱ πρὸ ἡμῶν γεγονότες—ἢ πρὸ τῆς ἐορτῆς ἐσπέρα
—προλέγω—πρόγονος. γ.) Ὑπεράσπισιν· πρὸ δεσποτῶν θνή-
σκειν, μάχεσθαι—πρόμαχος—προσπίζω. δ.) Προτίμησιν· βού-
λου γονέας πρὸ παντὸς ἐν τιμαῖς ἔχειν—πραξιροῦμαι καὶ ε.) Ὑ-
περοχὴν ἐν συνθέσει· πρόεδρος—προεστῶς—προΐσταμαι.

§. 212. Ἡ ἐν συντάσσεται μετὰ δοτικῆς καὶ σημαίνει τὸ ἐντός ἢ στάσιν ἐν τόπῳ ἢ χρόνῳ· οἶον, ἐν Ἀθήναις, ἐν οἴκῳ, ἐν πόλει, ἐν ἀγρῷ, ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ, ἐν θέρει, ἐν τῷ παρόντι—ἐν τῷ προλαβόντι πολέμῳ. β'.) Τὸ ἐπάνω· ἐν ὄρει. γ'.) Τὸ ὑποκάτω· ἐν ταῖς ὑψηλαῖς δένδρεσιν. δ'.) Τὸ μετὰξὺ· ἐν φίλοις. ε'.) Τὸ πλησίον· ἢ ἐν Μυκάλῃ μάχῃ. σ'.) Τὸ ἐνώπιον· ἀγορεύειν ἐν δήμῳ. ζ'.) Ἐξουσίαν· ἐν ἐμοὶ ἐστὶν εἰπεῖν. η'.) Τὸν τρόπον ἢ τὸ ὄργανον· ἐν μοίρᾳ φαρμάκου, ἐν δίκῃ—δικαίως—πάντες ἐν μαχαίρᾳ ἀπολοῦνται—ἐν βέλει πληγεῖς. θ'.) Περιήρασιν· ἐν αἰτίᾳ ἔχω=αἰτιῶμαι—ἐν ὀργῇ, ἐν φόβῳ ἔχω, εἶμι, γίγνομαι=ὀργίζομαι, φοβοῦμαι. Ὅσκις ἀπαντᾷ μετὰ γενικῆς εἶναι ἑλλειπτικῆ τῆς δοτικῆς· οἶον, ἐν ἄδου (δύμῳ)—ἐν Κλέωνος, ἐν διδασκάλου (οἴκῳ)—ἐποίουσαν Ἐκκλησίαν ἐν Διονύσου (Θεάτρῳ).

Ἐν δὲ συνθέσει σημαίνει τὸ ἐντός· ἔννομος—ἐμβάλλω· β'.) Τὸ μετὰξὺ· ἐμπεςεῖν ἀναστρεφόμενοις ταῖς πολεμίοις. 3) Ἐπιβουλήν· ἐνέδρα διαιτηκῶν.

§. 213. Ἡ μετὰ δοτικῆς συντασσομένη σὺν σημαίνει τὸ ὁμοῦ· τῆς γῆς σὺν ἀνδράσι κάλλιον ἢ κενῆς κρατεῖν. β'.) Συμφωνίαν καὶ βοήθειαν ἢ θέλησιν· σὺν τῷ νόμῳ ἐκέλευεν αἶε τὸν δικαστὴν τὴν ψῆφον τίθεσθαι—σὺν θεῷ εἰρήσεται—μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ θεοῦ. γ'.) Ὅργανον καὶ τρόπον· σὺν μυρίοις πόνοις τὰ καλὰ γίγνεται—τὸν νεκρὸν σὺν τῇδε κουριεῖς χειρὶ—σὺν τάχει, σὺν βίᾳ—ταχέως, βιαίως.

Ἐν συνθέσει δὲ σημαίνει τὸ ὁμοῦ· σύμπλους τινί—συμμελετῶ τινι. β'.) Βοήθειαν· συνήγορος—συμπράττω—γ'.) Τὸ ἐντελῶς· συγκόπτω—συμπληρῶ. δ'.) Πλοκὴν ἐν τάξει καὶ ἀρμονίᾳ· συντιθέσθαι, συγγράφειν, συντάττειν.

§. 214. Ἡ μετὰ αἰτιτικῆς συντασσομένη πρόθεσις εἰς σημαίνει α'.) Κίνησιν πρὸς τι· οἶον, ἐκ θαλάττης εἰς θάλασσαν—ἀποστέλλεται εἰς Ἀθήνας. β'.) Τὸ ἔσω· ἐμβάλλειν εἰς φρέαρ—εἰς οἶκον ἐκθέξεται. γ'.) Τὸ ἐναντίον· στρατεία εἰς Ποτιδαιαν. δ'.) Χρόνον· ἐς αὔριον—ἤκετε εἰς τριακοστὴν ἡμέραν. ε'.) Τὸ περίπου, ἔως· οἶον, ξυνεβοήθησαν εἰς εἴκοσι μάλιστα—εἰς διακοσίους τινάς· σ'.) Τὸ ἀναλόγως, τὸ ὡς πρὸς· οἶον, εἰς χρήματα—ὡς πρὸς τὰ χρήματα—ζηλωτὸς ὅστις εὐτύχησεν εἰς τέκνα.

ζ'.) Σκοπόν· ἀπαντές ἐσμεν εἰς τὸ νουθετεῖν σοφοί—εἶπεν εἰς κακόν. η'.) Ἐπιρρήματικὴν ἔννοιαν· εἰς καλὸν ἤκατε=ἐν καιρῷ ἀρμοδίῳ—εἰς κοινὸν λέγετε, εἰς μέσον φέρετε=ἐπὶ κοινῇ ὠφελείᾳ—εἰς καιρὸν ἤλθες. Τὰ εἰς ἄδου, εἰς διδασκαλίου κλπ. εἶναι ἔλλειπτικά τῆς αἰτιατικῆς δόμον, οἰκίαν κλπ,

Ἐν δὲ συνθέσει σημαίνει α'.) κίνησιν εἰς τὰ ἔσω· οἶον, εἴσοδος, εἴσπλους, εἰσοικίζω, εἰσάγω. β'.) Ἐπίτασιν· εἰσακούω.

§. 215. Ἡ μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη πρόθεσις ἀνά σημαίνει α'.) Κίνησιν πρὸς τὰ ἄνω· ἀνά τὰ ὄρη πλανᾶται—ἔπλεον ἀνά τὸν ποταμόν. β'.) Ἐκτασιν ἀόριστον ἐπάνω τινός· ἔφρασαν οἰκεῖν ἀνά τὰ ὄρη—ἀνά πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν εἰρήνη ἔσται—ἀνά τὴν ὁδόν. γ'.) Δικνέμησιν ἢ ἐπανάληψιν περιοδικήν· ἐπορεύθησαν ἀνά πέντε περασάγγαζ—ἐλάμβανον ἀνά δραχμάς ἐκαστὸν—ὁρῶσι τοὺς πρεσβυτέρους ἀνά πᾶσαν ἡμέραν σωφρόνως διὰ γονταζ—ἀνά ἕκαστον ἔτος· δ'.) χρόνον διαρκῆ· ἀνά τὸν πόλεμον τοῦτον—ἀνά χρόνον ἐξεύροι τις ἄν· ε'.) Τὸ διὰ μέσου· ἀνά τὴν πόλιν ἔρχονται· ς'.) τὸ ὀπίσω· ἀνά πόδας χωροῦσι· 7) Ἐπιρρηματικὸν τρόπον· ἀνά κράτος=ἰσχυρῶς—προφαίνεται ἐλαύνων ἀνά κράτος ἰδροῦντι τῷ ἵππῳ—μετὰ πάσης σπουδῆς—λέγεται τοὺς λίθους ἔχειν ἀνά τὸν αὐτὸν λόγον τὴν λειότητά—κατ' ἀναλογίαν—ἀνά στόμα—ἀνά μέρος.

Ἐν δὲ συνθέσει σημαίνει α'.) κίνησιν πρὸς τὰ ἄνω· οἶον, ἀναβάνω, ἀνέρχομαι, ἀναπηδῶ· ἢ κίνησιν ἐκ τῶν παραλίων πρὸς τὰ μεσόγεια ἢ πρὸς τὸ πέλαγος· οἶον, οὓς Κύρος ἔχων ἀνέβη—καὶ εὐθὺς ἀνήχθησαν εἰς Σηστόν· β'.) τὸ ὀπίσω· ἀναποδίζω, ἀναχωρῶ. γ'.) Τὸ πάλιν· ἀναμάχομαι, ἀναβιῶ, ἀναγέννησις. δ'.) Ἐπίτασιν· ἀναβοᾶν, ἀναγεῖν, ἀνακαλεῖν=μεγαλοφώνως καλεῖν, προτρέπειν, τὸ δὲ ἀνακαλεῖσθαι κύνας=καλεῖν ὀπίσω. ε'.) Τὸ περίεξ· ἀναδέω—ἀναβάλλομαι. ς'.) Ἐκτασιν· ἀνοίγω—ἀναπετάννυμι.

Περὶ τῶν διπτῶτων προθέσεων.

§. 216. Ἡ μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς συντασσομένη διὰ πρόθεσις ἐν συντάξει μὲν μετὰ γενικῆς σημαίνει α'.) Τὸ διὰ μέσου τοπικῶς· ἐπορεύθησαν διὰ τοῦ πεδίου, διὰ τῆς πόλεως, δι' οὐ-

ρκανῶ. β'). Τόπον κατὰ δίστακτιν ἢ κατὰ συνέχειαν' οἶον, τὰς ἐλαίους διὰ πολλοῦ (ἢ δι' ἕσου) φυτεύειν—διὰ δέκα δὲ ἐπάλλεων πύργοι ἦσαν μεγάλοι—ἐπὶ τῶν Τρωϊκῶν αἰ νῆες οὐ διὰ πάσης εἶχον καταστρώματα—διὰ ποταμῶν ἀναθυμιάσεις ἀναφέρονται. γ.) Χρόνον κατὰ δικάλειψιν ἢ κατὰ συνέχειαν' οἶον, πέμπειν δι' ἐννεχ ἑτῶν δασμῶν—διὰ παντός τοῦ κίωνος—δικτάτορα αὐτὸν ἀπέδειξαν διὰ βίου. δ.) Τὸ ὄργανον ἢ μέσον' οἶον, διὰ ῥάβδου ἔτυπτε τὸν παῖδα.

Ἐν συντάξει δὲ μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει α.) τὸ αἷτιον' οἶον, Ἄθηναῖοι δι' ἀρετὴν οὐ διὰ τύχην ἐνίκησαν' β.) τὸ ὅσον ἀνήκει ἢ ἐξαρτᾶται' οἶον, διὰ τοὺς θεοὺς ἐσώθητε' ἐπεὶ διὰ γε ὑμᾶς αὐτοὺς, πάλαι ἂν ἀπολώλατε.

Ἐν δὲ συνθέσει σημαίνει α.) Τὸ διὰ μέσου τοπικῶς' οἶον, διαπλέω—διορῶ—διέρχομαι β.) Παράτασιν καὶ συνέχειαν χρόνου' διαβιῶ, διατελῶ—διαρκῆς. γ.) Διανομὴν καὶ ἀπόστασιν' οἶον, διαδιδόναι, διέχειν, δίστασθαι. δ.) Ἀμοιβαιότητα' οἶον, διαφιλοτιμέομαι—διαλέγομαι. ε.) Ἐπίτασιν' οἶον διχρῆστος—διχλευκος (=λευκότατος)—διεγείρομαι.

§. 217. Ἡ μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς συντασσομένη κατὰ ἔν συντάξει μὲν μετὰ γενικῆς σημαίνει. α.) Κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω' ἐῤῥιπτον ἐκυτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω—φέρει, παῖ, ταχέως κατὰ χειρὸς ὕδωρ. β.) Τὸ ἐπάνω ἢ ὑποκάτω τινός' οἶον, κατὰ γῆς κήθημι—καθ' ὕδατος γράφειν καὶ κατὰ πετρῶν σπεῖρειν—κατὰ γῆς καταδύεσθαι ὑπὸ τῆς αἰσχύνης—ἀφανίζεσθαι κατὰ θαλάσσης. γ.) Τὸ ἐναντίον τινός, ἰδίως ἐπὶ κατηγορίας' οὐκ ἔστι δίκαιον ὄντα πολίτην τοὺς καθ' ὑμῶν λόγους, ἀλλὰ μὴ τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν ἐσκέφθαι—τοξεύειν κατὰ σκοποῦ. δ.) Ἀναφορὰν ἢ σχέσιν πρὸς τι καὶ τὸ οὐ ἕνεκα (ἀντὶ τῆς περι') οἶον, ταῦτα μὲν δὴ κατὰ πάντων Περσῶν ἔχομεν λέγειν—δι' ὅλους τοὺς Πέρσας—ἀσφκλῆ καὶ ῥάδιον τὸν καθ' αὐτοῦ ποιήσεται ἔπαινον ε.) Ὅρκον ἢ ὑπόσχεσιν' καθ' ἱερῶν ὁμόσαντες ἐνεγράψαν με—θέσαντες χεῖρα ἐπὶ τῶν ἱερῶν—εὔχεσθαι κατὰ βοῆς, καθ' ἑκατόμβης—τάζειν εἰς τὸν Θεὸν, βοῦν, ἑκατόμβην.

Ἐν συντάξει δὲ μετ' αἰτιατικῆς σημαίνει α.) τόπον ἐν στάσει ἢ ἐν κινήσει' οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ὄντες—τὸ ὕδωρ κατὰ τὰς τά-

φρους ἐχώρει· β'.) τὸ καταντικρὺ οἶον, ἐτρέψκντο τὸ καθ' ἑαυ-
 τούς—κεῖται δὲ ἡ Κερκλληνία κατὰ τὴν Ἀκαρνάνην. γ'.) Χρό-
 νον· κατὰ τὰ Μηδικὰ—οἱ καθ' ἡμᾶς πολιτικοί—δ'.) Τὸ κατό-
 πιν· κατὰ πόδας. ε'.) Συμφωνίαν ἢ ὁμοιότητα· κατὰ τὰς Θεμι-
 στοκλέους ἐντολάς—κατὰ τοὺς νόμους—κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁ-
 μοίωσιν—λευκὸς κατὰ χιόνα· ς'.) Χωρισμὸν ἢ διανομήν· οἶον,
 αὐτὸ καθ' αὐτό—τοὺς σπίνους πωλεῖ καθ' ἑπτά τοῦ ὄβολοῦ—πομ-
 πὰς ἐποίησαν κατὰ ἔθνος ἕκαστοι—ἐχωρίσκαμεν πάντα κατὰ φυ-
 λὰς— καθ' ἐκάστην ἡμέραν. ζ'.) Τὸ αἴτιον· οἱ Ἴωνες ἤξιουν τοὺς
 Ἀθηναίους ἡγεμόνας σφῶν γενέσθαι κατὰ τὸ συγγενές—διὰ τὴν
 συγγένειαν. η'.) Τὸν σκοπὸν· ἀπεδήμησεν εἰς Αἴγυπτον, ἅμα
 κατ' ἐμπορίαν καὶ καθ' ἱστορίαν τοῦ Νείλου—κατὰ θέαν ἤκειν.
 θ'.) Σχέτιν, ἢ ἀνκρορὰν· οἶον, τὸ κατ' ἐμέ—καθ' ὅσον ἀφορᾷ ἐμέ—
 τὸ κατὰ δύνκμιν—κί κατὰ τὸ οἶμα ἠδοναί—κί σωματικί—
 τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον—τὸ συγγραφέν ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου.
 ι'.) Τρόπον ἢ τὸ πῶς ἐπιβόηματικῶς· καθ' ἡσυχίαν—κατὰ τάξιν—
 κατὰ τάχος—κατὰ μέρος—κατ' ἰδίαν.

Ἐν δὲ συνθέσει σημαίνει α'.) Κίνησιν πρὸς τὰ κάτω· ἰδίως
 ἀπὸ τῶν μεσογειῶν ἢ τοῦ πελάγους πρὸς τὰ παρὰλίαι, καὶ ἀπὸ
 τῆς ἐξορίας εἰς τὴν πατρίδα· καταβάλλω, κατακλίω, καταπί-
 πτω, καταπλέω, κατέρχομαι, κατάγομαι, κάθοδος, κάτειμι.
 β'.) Τὸ ἐκνάντιον· οἶον, καταψηφίζομαι, κατηγορῶ, καταβοῶ. γ'.)
 Τὸ ἐξ ὀλοκλήρου ἢ ἐπίτασιν, οἶον, καταπιμπράναι—κατασθενύ-
 ναι—κατατρώγειν—κατάδηλον—καταβόστρυχος. δ'.) Ὑπερβο-
 λὴν, καὶ ἐπομένως τὸ παρὰ τὸ δέον καὶ κακῶς· οἶον, καταδα-
 πνῶ—καταχρῶμαι—καταδυναστεύω.

§. 218. Ἡ μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς συντασσομένη μετὰ
 ἐν μὲν συντάξει μετὰ γενικῆς σημαίνει α'.) Τὸ ὁμοῦ· οἶον, προ-
 σπλεῖ μετὰ νεῶν διακοσίων. β'.) Τρόπον ἢ τὸ πῶς ἐπιβόηματι-
 κῶς· τολμῶν μετὰ κινδύνων—ἐπικινδύνως—μετὰ καιροῦ γίγνε-
 σθαι—ἐγκαίρως.

Ἐν συντάξει δὲ μετ' αἰτιατικῆς σημαίνει α'.) Τὸ ὕστερον· οἶον,
 μετὰ τὸν πόλεμον—Ἀχρεῖτος μετὰ Καμβύσην ἐβασίλευσε. β'.)
 Τὸ μεταξὺ· οἶον, μετὰ πληθὺν—φέρειν μετὰ χειρᾶς. γ'.) Τὸ ἐν
 καιρῷ· οἶον, πολλῶ πλέον γε ἀγνοεῖν ἐστι νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν.

Ἐν δὲ συνθέσει σημαίνει α.) συμμεθεζίν καὶ κοινωνίαν μεταλαμβάνειν, μετέχειν τινός. β.) μεταβολήν μεθιστάναί, μεταδοξάζειν, μετανοεῖν. γ.) τὸ ὀπίσω ἢ τὸ πάλιν μετάρρηνον—μεταθρουλεύομαι. δ.) τὸ ὕστερον ἢ τὸ κατόπιν μέθοδος—μεταδύροπος—μέτειμι. ε.) τὸ μεταξύ' οἶον μεταπύργιον—μεταχειρίζομαι—μεθόριος.

§, 219. Ἡ μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιτικῆς συνταξομένη ὑπὲρ ἐν συντάξει μὲν μετὰ γενικῆς σημαίνει α.) τὸ ὑπερῶν τοπικῶς ἐν στάσει ἢ ἐν κινήσει· οἶον, τὸ Παρθένιον ὄρος τὸ ὑπὲρ Τεγέης—Ὁ ἥλιος πορεύεται ὑπὲρ ἡμῶν. β.) Ὑπεράσπισιν ἢ τὸ οὐ ἔνεκα· ἔθυσεν ὑπὲρ τῆς πόλεως—τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων. γ.) Σκοπόν· οἶον, ὑπὲρ τοῦ τὰ βάρβαρον ἡσυχάζειν ἔθνη—δ.) τὸ περὶ οὐ ὁ λόγος· οἶον, ὑπὲρ τινος θάρρειν—περὶ τινος—ὑπὲρ ὧν ἐγένετο λόγος. ε.) ἀντικατάστασιν· οἶον, ἀποδοῦναι χάριν ὑπὲρ ὧν εὐηργέτηται—ἀντὶ ὧν.

Ἐν συντάξει δὲ μετ' αἰτιτικῆς σημαίνει α.) τὸ ὑπερῶν τοπικῶς ἐν κινήσει καὶ σπανίως παρ' Ἀττικοῖς ἐν στάσει· οἶον, ὑπὲρ ὧμον ἤλυθ' ἀκωκὴ ἔγχυος οὐδ' ἔβαλεν αὐτόν—τοῖς ὑπὲρ Ἑλλησποντον οἰκοῦσι. β.) Ὑπερβασιν (τὸ ἐπέκεινα)· οἶον, τοὺς ἄλλους παρὰδειγμα ὀνήσει γενόμενος ἀκλεῆς καὶ ὑπὲρ γῆς ὄρους ἀφανισθεῖς—ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα πηδῶν. γ.) τὸ πλέον ἐπὶ χρόνου· τοὺς ὑπὲρ τὰ τριάκοντα ἔτη γεγονότας· δ.) τὸ μᾶλλον· ὑπὲρ λόγον—ὑπὲρ δύναμιν—ὑπὲρ ἄνθρωπον ἔπραξεν.

Ἐν δὲ συνθέσει σημαίνει α.) τὸ ὑπερῶν· οἶον, ὑπερπηδῶ, ὑπερπίπτω—β.) τὸ ἐπέκεινα· ὑπερκοντίζω ὑπερβάλλω. γ.) Ὑπεροχὴν καὶ ἐπίτασιν· ὑπερέχω, ὑπερισχύω—ὑπερβαίνω—ὑπερήδομαι—ὑπερέγαθος—ὑπερέγηρος· δ.) Ὑπεράσπισιν· οἶον ὑπερμαχῶ, ὑπερχορεύω, ὑπερχρυπνῶ. ε.) Περιφορήσιν· οἶον, ὑπερορῶ ὑπερφρονῶ.

Περὶ τῶν τριπτῶτων προθέσεω.

§. 220 Ἡ περὶ ἐν συντάξει μὲν μετὰ γενικῆς σημαίνει α.) Αἰτίαν ἢ σκοπὸν πράξεώς τινος· οἶον, περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας—οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιοῦντι, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς—ἐπειγόμενοι περὶ νίκης—θέειν περὶ

ψυχῆς. β'.) Ὑπόθεσιν (τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος) ἰδίως μετὰ τῶν λεκτικῶν, σκεπτικῶν, φόβου σημαντικῶν καὶ τῶν τοιούτων ῥημάτων οἶον, περὶ τε τῶν νοσηρῶν χωρίων καὶ τῶν ὑγιεινῶν λέγοντες—συμβουλευεῖν, σκέπτεσθαι περὶ εἰρήνης—φοβεῖσθαι περὶ τινος· γ'.) Ὑπεράσπισιν ἢ προστάσιν· μάχεται περὶ πίστεως καὶ πατρίδος. δ'.) Τὸ πλέον ἢ ὑπεράνω· οἶον, ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων—περὶ πολλοῦ, μικροῦ, πλειόνος, ἐλαχίστου, παντός, οὐδενός ποιεῖσθαι ἢ ἡγεῖσθαι τι—ἀλήθειαν περὶ πολλοῦ ποιητέον—ὑπὲρ τὸ πολὺ τιμητέον. ε'.) Τὸ κατὰ τι· οὐδεὶς αὐτῷ ἄξιός συμβληθῆναι περὶ κάλλους.

Μετὰ δοτικῆς δὲ σημαίνει α'.) Τὸ περίξ· οἶον, οἱ Θρακῆς φοροῦσι χιτῶνας οὐ μόνον περὶ τοῖς στέρνοις ἀλλὰ καὶ περὶ τοῖς μηρῶν. β'.) Αἰτίαν (τὸ οὗ ἕνεκα) ἰδίως μετὰ τῶν φόβου, θάλλους καὶ ἐλπίδος σημαντικῶν ῥημάτων· περὶ τῆ πάσῃ πόλει δεδιέναι—ἐλπίζε περὶ σεαυτῶ—θάλλει περὶ τῷ παιδί.

Μετὰ αἰτιατικῆς δὲ σημαίνει α'.) Τὸ περίξ ἐπὶ τόπου καὶ χρόνου ἄνευ ἀκριβοῦς προσδιορισμοῦ, ἀλλ' ὡς ἔγγιστα· οἶον, εὔδειν περὶ τὴν κρήνην—περὶ λύχνων ἀφᾶς, περὶ δαίλην, ἔρθρον, μέσας νύκτας—περὶ τὰ Μηδικὰ—ἀνθρώπους περὶ τοὺς 50. παρακαλέσας. β'.) Ἐνασχόλησιν εἰς τι καὶ ἀναφορὰν· οἶον, ἡγοῦμαι τοὺς περὶ τὴν ἀστρολογίαν καὶ τὴν γεωμετρικὴν διχτρίβοντας ὠφελεῖν τοὺς συνόντας—εἶναι βούλου τὰ περὶ τὴν αἰσθητὰ φιλόκαλος, ἀλλὰ μὴ καλλωπιστής. γ'.) Τὸ κατὰ τι· οἶον, δεινὸς περὶ τὰ μαθηματικά.

Ἐν συνθέσει δὲ σημαίνει α'.) Τὸ περίξ· περιέρχομαι, περιβλέπω, περιάγω. β'.) Ὑπεροχὴν ἢ ἐπίτασιν· οἶον, περιγίγνομαι—ὑπερισχῶ—περιβόητος—περικαλλής—περιαλγής. γ'.) Τροπὴν εἰς τὸ ἐναντίον· οἶον, περιπέτεια—περιτρέπειν—εἰς τὸ ἐναντίον τρέπειν—περιστῆναι. δ'.) Περιφρόνησιν· οἶον, περιορῶν.

§. 221. Ἡ ἀμφὶ συντάσσεται ὡς καὶ ἡ περὶ καὶ ἔχει τὰ αὐτὰ σχεδὸν σημανόμενα ἐν συντάξει καὶ ἐν συνθέσει, ἀλλ' εἶναι σπανιωτέρα τῆς περὶ παρὰ τοῖς πεζοῖς, οἵτινες μεταχειρίζονται αὐτὴν ἰδίως εἰς τοὺς χρονικοὺς ἢ ἀριθμητικοὺς προσδιορισμοὺς· οἶον, ἀμφὶ τὰ ἐβδομήκοντα ἔτη σοῦ ὄντος—ἀμφὶ μέσον ἡμέρας—ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους.

§. 222. Ἀμρότεραι αἱ προθέσεις αὐται μετ' ἀρσενικοῦ ἄρθρου πληθυντικῆς ὀνομαστικῆς, καὶ κυρίου ὀνόματος ἐνικῆς αἰτιατικῆς σημαίνουναι α.) αὐτὸ τὸ ἀναφερόμενον ὄνομα μόνον· οἶον, οἱ περὶ Ὀρέστην καὶ Πυλάδην=ὁ Ὀρέστης καὶ ὁ Πυλάδης· β.) τοὺς ὀπαδοὺς μόνον τοῦ ὀνόματος τούτου· οἶον, οἱ ἀμφὶ Ὀρφέα=οἱ Ὀρφικοί· γ.) τὸ κύριον ὄνομα καὶ τοὺς ὀπαδοὺς αὐτοῦ ὁμοῦ· οἶον, οἱ ἀμφὶ Σωκράτην—οἱ περὶ Κύρον=ὁ Κύρος καὶ οἱ ὀπαδοὶ αὐτοῦ.

§. 223. Ἡ ἐπὶ ἐν συντάξει μὲν μετὰ γενικῆς σημαίνει α.) τὸ ἐπάνω· οἶον, τυγχάνει τὰ ἐπὶ γῆς ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ ὄντα—ἐφ' ἵππων ὀχεῖσθαι· β.) τὸ πλησίον ἢ τὸ ἐνώπιον· οἶον, εἴθω λαβεῖν ἐν ἀγορᾷ ἐπὶ τῶν τραπεζῶν—ὥόμεθα τὰ ὁμολογημένα ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου κύριε ἡμῖν ἔσεσθαι—ἐνώπιον—ἐπὶ πολλῶν—ἐπὶ μακρῶν γ.) Κίνησιν μετὰ σκοποῦ μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων· οἶον, ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου, ἐπὶ Σάμου=ἀνεχώρησαν καὶ ὑπῆγαν—φεύγειν ἐπὶ Σάρον· δ.) Χρόνον· οἶον, τελευτῶν ἐπὶ γήρας—οὐ γὰρ ἐφ' ἡβῆς ἐξεβλήθη—ἐπὶ τοῦ πολέμου—ἐπὶ εἰρήνης—ἐπὶ Ἀγησιλάου· ε.) Στρατιωτικὴν τάξιν κατὰ μῆκος ἢ βῆθος· οἶον, ἐγένοντο τὸ μὲν μέτωπον ἐπὶ τριακοσίων, τὸ δὲ βῆθος ἐφ' ἑκατὸν—ἐτάχθησαν ἐπὶ τεττάρων· ς.) Τὸ μόνος· οἶον, ἐφ' ἑκουτοῦ=μόνος του—ἐφ' ἑκουτοῦ στηριζόμενος, οὐδενὸς ἄλλου συνεργούντος—αὐτοὶ ἐφ' ἑκουτῶν ἐχώρουν· ζ.) Τρόπον (ἐπιρρηματικῶς)· οἶον, ἐπὶ λέξεως, ἐπὶ μέρους=κατὰ λέξιν, κατὰ μέρος—ή.) Αἰτίαν ποιητικὴν ἢ ὀργανικὴν· οἶον, ἐπὶ πολλῶν ἄν τις κατῆλοι=ἀπὸ πολλῶν—ἢ ἐπ' Ἀνταλκίδου εἰρήνην—ἢ διὰ συνεργείας τοῦ Ἀνταλκίδου· θ.) Ἀναφορὰν ἢ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος μετὰ τῶν λεκτικῶν ῥημάτων· οἶον, ἐπὶ τοῦ καλοῦ λέγων παιδὸς=περὶ. ι.) Ἐπιστάσιαν· οἶον, ὁ ἐπὶ τῶν ὠνίων—ὁ ἐπὶ τῆς ἀποσκευῆς.

Ἐν συντάξει δὲ μετὰ δοτικῆς σημαίνει α.) τὸ ἐπάνω ἐφηρμοσμένως· οἶον, οἱ Θρᾷκες ἀλωπεκίδας ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς φοροῦσι καὶ τοῖς ὡσὶ καὶ ζειράς μέχρι τῶν ποδῶν ἐπὶ τῶν ἵππων ἔχουσιν· β.) τὸ πλησίον· οἰκόντες ἐπὶ Στρυμόνι—ἐπὶ τῇ θαλάττῃ· γ.) τὸ κατόπιν ἢ ὕστερον· ἐπὶ χιόνι πεσοῦσα ἀνάγκη ἐστὶν ὕσαι—ἐπὶ τούτοις, ἐπὶ πᾶσι· δ.) Ἐπιστάσιαν ἢ ἐξουσίαν· οἶον, τοὺς ἐπὶ τοῖς πράγμασιν ὄντας αἰτιῶνται—τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐφ' ἡμῖν, τὰ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῖν—ἐπ' ἐμοῖ ἐστίν=εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, τὸ

δὲ τὸ ἐπ' ἐμοί—τὸ κατ' ἐμέ. ε.) Συνθήκην ἢ συμφωνίαν· ἐπὶ τοῦ-
 τῷ ὑπεξίσταμαι τῆς ἀρχῆς—ἐφ' ᾧ τε τοὺς πολίτας ἐλευθέρους τε
 καὶ αὐτονόμους ἔξῃ—δανείζεσθαι ἐπὶ τοῖς μεγάλοις τόκοις. ς.)
 Αἴτιον, ποιητικὸν ἢ τελικὸν ἢ προτρεπτικὸν ἢ ὀργανικόν· οἶον,
 ἐπὶ σοὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον καὶ πόλλ' ἐμόγησα—ἐξ αἰτίας σου—
 Ἐπὶ ἀγαθῷ—ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆς Σικελίας—ἐπὶ τίνι μέγα φρονεῖς;—
 ἐπὶ τῷ σῶ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν.

Ἐν συντάξει δὲ μετ' αἰτιατικῆς σημαίνει α.) Κίνησιν ἢ ἀπλῶς
 πρὸς τι· ὡς, ἐπὶ τὰ ἔργα ἐτρέποντο, ἢ πρὸς τὰ ἄνω· ὡς, ἀνέβη
 ἐφ' ἵππων, ἢ ἐχθρικὴν· ὡς ἐλάκυνεν ἐπὶ Πέρσας, ἢ μετὰ σκοποῦ·
 ὡς, πέμπουσιν ἐπὶ Δημοσθένην καὶ ἐπὶ τὰς εἴκοσι ναῦς τῶν Ἀθη-
 ναίων— παρεύεται ἐφ' ὕδαρ. β.) ἔκτασιν τοπικὴν· οἶον, τὸ ἄμμα
 δύνχεται ἐπὶ πολλὰ στάδια ἐξικνεῖσθαι—οὐκ ἐπὶ πολὺ τὰς διώ-
 ξεις ποιοῦνται. γ.) Ἐκτασιν χρονικὴν, ἢτοι διάρκειαν· οἶον, ἐπὶ
 δέκα ἔτη τὴν γῆν ἀπεμίσθωσαν—μῆτος οὐκ ἐπὶ πολὺ ἀντέχει.
 δ.) Τὸ μέρος τόπου τινός· οἶον, ἐπὶ δεξιᾷ ἢ δ' ἐπ' ἀριστερά. ε.)
 Συμφωνίαν ἢ ἀνκλογίαν· ἐπὶ στήθῳ. ς.) Ἐξουσίαν ἢ τὸ ὅσον
 ἐξαρτᾶται ἀπὸ τινός· οἶον, ἐφ' ἑαυτοῦ ποιεῖν—ἐκέλευε τὸ ἐπὶ
 σφᾶς εἶναι ἐπιχειρεῖν.

Ἐν συνθέσει δὲ σημαίνει α.) Τὸ ἐπάνω· οἶον, ἐπιτιθέναι, ἐποι-
 κοδομεῖν, ἐπιβαίνειν, ἐπιδερμῆς. β.) Τὸ ἐναντίον· οἶον, ἐπέρχε-
 σθαι, ἐπιστρατεύειν, ἐπιδρομή. γ.) Ἐπίτασιν ἢ ἐλάττωσιν· οἶον,
 ἐπιλανθάνομαι—ἐπερεθίζω—ἐπίκυρτος—δ.) Τὸ ὕπισθεν ἢ τὸ
 ὕστερον· ἐπιτάττειν τῇ φάλαγγι—ἐπιβλαστάνειν—ἐπιζῆν—ἐπί-
 γονος. ε.) Τὸ ἐναλλάξ· ἐπιγυμνά. ς.) Ἐπιμερισμὸν ἢ ἀνκλογίαν·
 οἶον, ἐπίπεμπος, ἐπιμόριος.

§. 224. Ἡ παρὰ ἐν συντάξει μὲν μετὰ γενικῆς σημαίνει α.) Τὸ
 πρόσωπον συνήθως, ἐξ οὗ δίδοται, δέχεται, ἔρχεται τι· οἶον,
 παρ' ἐκείνου δίδοσθαι—παρὰ πολεμίων λαμβάνειν—παρὰ τῶν
 εἰδότεων ἀκηκόατε—παρ' ἀνδρὸς ὡς ἀνδρα ἐβάδιζεν—ἢ παρὰ
 Θεοῦ τιμωρῆς. Ἀλλὰ καὶ παρὰ γῆς, παρὰ φύσεως λαμβάνειν. β.)
 Τὸ ποιητικὸν αἴτιον· οἶον, χαλεπὰ δὲ καὶ παρ' ἡμῶν ὁμολογεῖται.

Ἐν συντάξει δὲ μετὰ δοτικῆς σημαίνει α.) Τὸ πλησίον, συνή-
 θως ἐπὶ προσώπων· οἶον, παρ' ὑμῖν ἐτόρφην—παρὰ μητρὶ, παρὰ
 τῷ διδασκάλῳ αἰτεῖσθαι. β.) Κτησιν· οἶον, τὰ χρήματα παρὰ

τούτοις ἦν—τρίκ ἐστὶ λόγου ἄξια τοῖς Ἑλλησι νευτικά, τὸ πρὸς ὑμῖν, καὶ τὸ ἡμέτερον καὶ τὸ Κορινθίων. γ'.) Ἐξουσίαν· παρὰ σοὶ κεῖται. δ'.) Κρίσιν· παρὰ τοῖς ἀνδράσι νενομίσμεθα εἶναι πανούργοι—παρ' ἐμοί=κατὰ τὴν κρίσιν μου.

Ἐν συντάξει δὲ μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει α'.) Κίνησιν πρὸς ἔμψυχον· οἶον, τῆς παρ' ἐμὲ εἰσόδου σοι οὐ Σάκκας ἄρξει. β'.) Τὸ πλησίον πληγίως καὶ παραλλήλως ἐν κινήσει καὶ ἐν στάσει· οἶον, ἔπλεον παρὰ τὴν γῆν—ἦσαν καὶ ἄλλαι πολλαὶ κῶμαι παρὰ τὸν Ἰγούρητα ποταμόν. γ'.) Παράβασιν ἢ τὸ ἐναντίον τοῦ προσήκοντος· οἶον, παρὰ τὸ δίκαιον, παρὰ φύσιν, παρ' ἐλπίδα, παρὰ μέλος ἄδει—παρὰ τὰ σημαίνόμενα. δ'.) Τὸ μᾶλλον ἢ τὸ ὑπὲρ· οἶον, ταύτη θεσπέσιος ἂν φανείη Ὅμηρος παρὰ τοὺς ἄλλους. ε'.) Διαφορὰν ἢ ἐξαιρέσειν=πλὴν (κοινῶς παρὰ)· γέμει δὲ ἡ νῆς παρὰ πάντα (τὰ προειρημένα) φορτίων—παρὰ τέσσαρας ψήφους μετέσχε τῆς πόλεως—παρὰ μίαν τεσσαρτάκοντα—παρ' ὀλίγον ἐπίνιγη. ς'.) Σύγκρισιν· οἶον, παρ' ἄλληλη ἐστὶ φανερώτερα—δρῶν τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν ἐγγύθεν παρὰ τὰ τῶν ἄλλων ζ'.) Αἰτίαν· οἶον, παρὰ τὴν ἰδίαν ἀμέλειαν. η'.) Χρόνον κατὰ διάρκειαν· οἶον, παρὰ τὸν πόλεμον—παρὰ τὸν πλοῦν—παρὰ πόνον—παρὰ πότον—ἔδει παρ' αὐτὰ τὰ ἀδικήματα τὴν τιμωρίαν ποιεῖσθαι.

Ἐν συνθέσει δὲ σημαίνει α'.) Τὸ πλησίον ἐν στάσει ἢ ἐν κινήσει· οἶον, παρὰκλήσθαι, παρὰτιθέναι, παρὰεῖναι, παρὰγίγνεσθαι, παρὰπλέειν, παρὰέρχασθαι. β'.) παρὰβασιν καὶ δικαστροφῆν· οἶον, παρὰβασίειν, παρὰσπονδεῖν, παρὰρμηνεύειν—παρὰκούειν—παρὰνομος. γ'.) Ὀλιγορίαν· οἶον, παρὰρῆν, παρὰψύειν. δ'.) Ἐπίτασιν· παρὰτολμος—παρὰδρομή=ταχέϊα διάβασις.

§. 225. Ἡ πρὸς ἐν συντάξει μὲν μετὰ γενικῆς σημαίνει α'.) Τὸν τόπον ἐξ οὗ διευθύνεται ἢ πρὸς τὸν ὁποῖον κεῖται τι· οἶον, ἐνταῦθα πρὸς ἡλίου δυσμέων ἐστὶν αἰγιαλὸς—τὸ πρὸς Σικυῶνος καὶ πρὸς ἐσπέρας τεῖχος ἐξετείχισαν. β'.) καταγωγὴν ἢ συγγένειαν· οἶον, Ἀλκιβιάδης λέγεται πρὸς πατρός μὲν Ἀλκιμαίωνιδων εἶναι, πρὸς δὲ μητρός Ἰππονίκου. γ'.) Αἰτίαν ποιητικὴν· οἶον πρὸς πάντων ἀνθρώπων λεγομένη—δ'.) Βοήθειαν· πρὸς ἡμέων ἐστὶν—ὑπὲρ ἡμῶν. ε'.) Τὸ πλησίον ἢ τὸ ἐνώπιον· πρὸς θαλάσσης—δρῶμεν ἂν ἀδικον οὐδὲν, οὔτε πρὸς Θεῶν οὔτε πρὸς ἀνθρώ-

πων' ς') Τὸ ἔμπροσθεν ἐπὶ ὄρκου, μαρτυρίας, ἰεσείας κλπ. οἶον, μάρτυροι ἔστων πρὸς τε Θεῶν πρὸς τε ἀνθρώπων—τὴν εὐγένειαν, πρὸς Θεῶν, μή μοι λέγε=δι' ἀγάπην Θεῶν—πρὸς παίδων καὶ γυναικῶν καὶ Θεῶν ἰεστεύω καὶ ἀντιβολῶ, ἐλεήσατέ με. ζ') Τὸ προσήκον' οἶον, οὐ πρὸς ἱατροῦ σοφοῦ=ἴδιον—οὐ πρὸς τῆς ἡμετέρας δόξης τάδε—πρὸς θυμοῦ εἶναι τι=ἄρμῳδιος.

Ἐν συντάξει δὲ μετὰ δοτικῆς σημαίνει α.) Τὸ πλησίον' οἶον, οἱ ποταμοὶ πρὸς ταῖς πηγαῖς οὐ μεγάλοι εἰσίν. β.) προσθήκην' οἶον, κακὰ πρὸς τοῖς κακοῖσιν οὗτος ἕτερον συλλέγει—πέντε πρὸς τοῖς ἐξήκοντα—πρὸς τούτοις.

Ἐν συντάξει δὲ μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει α.) διεύθυνσιν πρὸς πρόσωπον συνήθως, πρὸς πᾶγμα ἢ τόπον' οἶον, πρὸς σὲ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου—θθύμως μὲν ἦλθον πρὸς τὰ ὄπλα, ἀθύμως δὲ ἐπὶ τὰς φυλακὰς—πλεῖν πρὸς οἴκους—εἶμι πρὸς Ὀλυμπον. β.) Σκοπόν' μηχανόμενον πρὸς τὸ εἰδέναι τὴν ἀλήθειαν—πρὸς φυλακὴν καὶ σωτηρίαν. γ.) Χρόνον' ἐπειδὴ ἦν πρὸς ἡμέραν—πρὸς χειμῶνα. δ.) σύγκρισιν καὶ ἀναλογίαν' οἶον, δικαίως αὐτὸν ἐξέτασσω πρὸς ἐμκετὸν κρίνων—τὰ μὲν ἄλλα σμικρὰ ἂν εἴη πρὸς ταῦτα—πωλεῖται δις πρὸς ἀργύριον—τέσσαρα πρὸς δύο. ε.) συμφωνίαν' οἶον, πρὸς αὐτὸν ἄδειν—πρὸς ἡδονὴν λέγειν—ὥστε νὰ εὐχαριστῆται ὁ ἀκούων. ς.) Ἐχθρικὴν κίνησιν ἢ τὸ ἐναντίον' κύων φέρεται πρὸς κἄπρον—ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους—πρὸς κέντρα μὴ λάκτιζε τοῖς κρατοῦσί σου. ζ.) Ἀναφορὰν ἢ σχέσιν φιλικὴν ἢ ἐχθρικὴν (ἀντὶ τῆς περιποιητικῆς ἢ αντιπεριποιητικῆς δοτικῆς) οἶον, ἐλευθέρου τὸ μὴ πρὸς ἄλλον ζῆν—τὰ γυμνάσια πρὸς τὰς στάσεις χαλεπὰ—διαφωνοῦσιν αἱ ἀρχαὶ πρὸς τὰ τέλη.

Ἐν συνθέσει δὲ σημαίνει α.) κίνησιν ἢ διεύθυνσιν πρὸς τι' οἶον, προσέρχομαι, πρόσειμι. β.) Τὸ πλησίον' προσεχῆς, προσμένω. γ.) Προσθήκην' προσοφείλω—προσεγγράφω. δ.) Τὸ ἀρμόζον' προσήκει. ε.) Τὸ ἐναντίον' προσβάλλειν.

§. 226. Ἡ πρόθεσις ὑπὸ ἐν συντάξει μὲν μετὰ γενικῆς σημαίνει α.) Τὸ ὑποκάτω' οἶον, ἡ πηγὴ χαριστάτη ὑπὸ τῆς πλατάνου ρεῖ—ἐν ἔτι τὸ βαρύτερον ὑπὸ μάλης ἔχει—β.) Συμφωνίαν ἢ τὸ μέσον δυνάμει τοῦ ὁποῦ γίνεται τι' οἶον, ὑπὸ φανοῦ πορεύεσθαι—οἱ βράβχοι ἐτόξευον ὑπὸ μαστίγων—μόνον οὐχ ὑπὸ

κῆρυκος πωλοῦσι τὰ κοινὰ—Λακεδαιμόνιοι δὲ βραδέως (χωροῦν-
τες) καὶ ὑπὸ ἀύλητοῦ—τὰ τείχη τοῦ Πειρικῶς κατέσκαπτον
ὑπ' ἀύλητρίδων. γ'.) Ἀναγκαστικὸν αἴτιον ἢ ποιητικὸν ἐπὶ τῶν
παθητικῶν ῥημάτων· οἶον, δακρύειν ὑπὸ λύπης—ἢ ψυχὴ ὑπὸ ἡσυ-
χίας ἀμελετησίας τε καὶ ἀμαθείας οὔτε τι μανθάνει, ἄ τε ἂν
μάθη ἐπιμανθάνεται—πολλὰ διδάσκεισθαι ἐθέλω ὑπὸ χρηστῶν
μόνον.

Μετὰ δοτικῆς δὲ σημαίνει α.) Τὸ ὑποκάτω· καλῆ ὑπὸ πλατα-
νίστω—ὑπὸ τῆ ἀκροπόλει—ὑπὸ τῶ ἱμκτίω. β'.) Αἴτιον ποιητι-
κὸν (ἐπὶ τῶν παθητικῶν καὶ τῶν τοιούτων ῥημάτων)· οἶον, τετρα-
φέτην ὑπὸ μητρὶ—ὑπὸ Σωκράτει παιδευθεῖς. γ'.) Ὑποταγὴν ἢ
ἐξάρτησιν· ὅτε ἦν αὐτὸς ἔτι ὑπὸ νόμοις καὶ πατρὶ—ἄρκαντες ὑπὸ
λαμπρῶ σφόδρα Σκίρρωνι.

Μετὰ αἰτιατικῆς δὲ σημαίνει α.) Τὸ ὑποκάτω συνήθως ἐπὶ το-
πικῆς ἐκτάσεως· οἶον, ὑπὸ τὸν λόφον στήσας τὸ στράτευμα—
ἀπῆλθον ὑπὸ τὰ δένδρα—ἐκκθέζοντο ὑπὸ τὴν σκιάν. β'.) Ὑπο-
ταγὴν· οἶγε (ορόνιοι) τελέως οἰοί τε ἀδικεῖν, πόλεις τε καὶ
ἔθνη δυνάμενοι ἀνθρώπων ὑπ' ἐξουτὸς ποιεῖσθαι—οἱ ὑπὸ βασιλέα
βάρβαροι. γ'.) Χρόνον (ἀνθρώπως μὲν κατὰ παρτάσιν, ἐνθρώπως
δὲ κατὰ τὸν ὡς ἐγγιστὰ προσδιορισμὸν)· οἶον, ὑπὸ νύκτα—διὰ
νυκτός—ὑπὸ τὴν εἰρήνην—περὶ τοὺς χρόνους καθ' οὓς ἔγεινεν
ἢ εἰρήνην.

Ἐν δὲ συνθέσει σημαίνει α.) τὸ ὑποκάτω· ὑπανδρος, ὑποζύ-
γιον, ὑποχείριος, ὑπογραμμικτεὺς, ὑποτάσσω. β'.) Τὸ σχολαίως,
ἀνεπισιθῆτως καὶ κρυφίως· οἶον, ὑποχωρῶ, ὑπάγω, ὑποδύομαι,
ὑποβλέπω. γ'.) ἐλάττωσιν ἢ τὸ ὀλίγον· ὑπάργυρος—ὑπόπικρος—
ὑπόλευκος—ὑπόχλωρος—ὑποπίνω. δ'.) Τὸ κατόπιν ἢ ὀπίσω· οἶον,
ὑποχωρῶ—ὑποστρέφω—ὑπολείπω.

Σημ. Αἱ προθέσεις ἀντὶ νὰ τεθῶσιν ἐν συντάξει πρὸ τῶν πτωτικῶν τί-
θενται πολλάκις πρὸ τῶν ῥημάτων ἐν συνθέσει, διατηροῦσαι ἕως τὴν αὐ-
τὴν σημασίαν καὶ σύνταξιν· διὰ τοῦτο τὰ τοιαῦτα σύνθετα ῥήματα συντάσ-
σονται δυνάμει τῆς σημασίας τῆς προθέσεως, καὶ οὐχὶ δυνάμει τῆς σημα-
σίας αὐτῶν· οἶον, μὴ πρὸς τῶν Θεῶν ἡμῶν κατείπησ=καθ' ἡμῶν—ἢ γλώσ-
σά σου μὴ προτρέχτω τοῦ νοῦ=πρὸ τοῦ νοῦ (§. 45, 47, 50 ζ'. 51
σημ. α'). Πολλάκις δὲ ἡ πρόθεσις ἐπαναλαμβάνεται καὶ πρὸ τοῦ πτωτικοῦ
πρὸς μεῖζονα σαφῆναιαν· οἶον, ἐξήγαγόν σε ἐκ τῆς ἀπάτης—ἢ ἐν ἡμῖν ἐνοι-

κοῦσα φυγή. Τούναντίον δὲ ἐπίστε ελλείπει ἡ πρόθεσις καὶ ἀπὸ τοῦ ῥήματος καὶ ἀπὸ τοῦ πτωτικοῦ ὄσον, Μελίτη, Μαρθωῖνι=ἐν Μελίτῃ· τί τὸν ἄνδρα πειθεῖς=διὰ τί—ξυλοῦς τὴν κόμην=κατὰ εἶργειν τινὸς=ἀπὸ τινος.

§. 227. Αἱ πρόθεσις παρ' Ὀμήρῳ καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ποιηταῖς ἀπαντῶσιν ἐπιρρηματικῶς, φερόμεναι κατ' εὐθεῖαν πρὸς ῥῆμα ἄνευ πτώσεως· παρὰ δὲ τοῖς πεζοῖς μόνον ἢ πρὸς διέσωσε τὴν ἐπιρρηματικὴν ταύτην ἔννοιαν τιθεμένη μετὰ τοῦ καὶ ἡγουμένου, ἢ τοῦ δὲ ἐπιφερομένου ὄσον, ἄθλιον ἔφην εἶναι τὸν ἀδίκως ἀποκτείναντα καὶ ἐλαεινόν γε πρὸς=καὶ προσέτι ἐλαεινόν—ἐγὼ ἡγοῦμαι τοῦτον τὸν λόγον ἀσύμφορον εἶναι τῇ πόλει λέγεσθαι, πρὸς δὲ καὶ οὐ δίκαιον=προσέτι δέ.

§. 228. Ἐὰν ἐκ τῆς αὐτῆς πρόθεσεως ἐξαρτῶνται δύο ἢ περισσότεραι λέξεις συνδεδόμεναι διὰ τῶν συμπλεκτικῶν ἢ ἐναντιωματικῶν συνδέσμων, ἢ πρόθεσις τίθεται συνήθως εἰς τὴν πρώτην λέξιν καὶ ἐννοεῖται εἰς τὰς λοιπὰς, ἢ καὶ τὰν ἀπλῶν τίθεται εἰς τὴν δευτέραν καὶ ἐννοεῖται εἰς τὴν πρώτην ὄσον, κατὰ τὴν ῥητορικὴν καὶ δικλεκτικὴν—οἱ τριάκοντα πολλοὺς μὲν ἕνεκα ἔχθρας ἀπέκτειναν, πολλοὺς δὲ χρημάτων—ἢ ἄλλος ἢ ἐπὶ γῆς—χορὴ Μεγαρέας μήτε γῆ μήτ' ἐν ἀγορᾷ μένειν.

§. 229. Πολλάκις ῥῆμα σημερινὸν στάσιν συντάσσεται μετὰ πρόθεσεως σημερινούσης κίνησιν, καὶ τὰν ἀπλῶν ῥῆμα σημερινὸν κίνησιν συντάσσεται μετὰ πρόθεσεως σημερινούσης στάσιν, ἕνεκα προηγουμένης κινήσεως ὄσον, εἰς τὴν Σαλαμῖνα ὑπέκκειται ἡμῶν τέκνα τε καὶ γυναῖκες=εἰς Σαλαμῖνα ἀχθέντα ὑπέκκειται ἐν Σαλαμῖνι—κάπεσον ἐν Λήμῳ=εἰς Λῆμον πεσῶν ἐκείμην ἐν Λήμῳ.

§. 230. Οἱ νεώτεροι γραμμτικοὶ κατατάττουσι μετὰ τῶν πρόθεσεων καὶ τὰ μόρια ἄτε, ἄνευ, χωρίς, ἕνεκα (ἕνεκεν), χάριν, πλὴν, ἄχρι, μέχρι, ἕως, ὡς, νῆ, μὲ, ἄτινα ἀπαντῶσιν ἐν συντάξει καὶ οὐδέποτε ἐν συνθέσει, ἐκτὸς τοῦ πλὴν, καὶ συντάσσονται μετὰ γενικῆς πλὴν τοῦ ὡς, νῆ, μὲ, συντασσόμενων μετ' αἰτιατικῆς, ὡς καὶ ἐν τῷ πρώτῳ τῆς γραμμτικῆς μέρει ἐγένετο λόγος.

§. 231. Ἐκ τούτων τὸ μὲν ἄτερ, ἄνευ καὶ χωρίς σημαίνουσι στέρησιν καὶ χωρισμόν ὄσον, ἄτερ Ζηνός—ἄνευ ξύλου μὴ βυδίζειν—χωρίς τῆς σῆς βοθηλαίας οὐδὲν ἂν γένοιτο. Τὰ δὲ ἕνεκα καὶ χάριν σημαίνουσιν αἰτίαν ποιητικὴν ἢ τελικὴν ὄσον, ὁ δῆμος

στεφανοῦ Δημοσθένην, ἀρετῆς ἕνεκα καὶ εὐνοίας—ὃ δὲ λέγει ἕνεκα τοῦ λαθεῖν λέγει—τῆς φιλικῆς χάριν τῆς ἡμετέρας ταῦτα πράττει—χάριν πλησμονῆς. Τὸ πλὴν σημαίνει κυρίως ἀποκλεισμὸν καὶ ἐξαιρέσιν· ὡς, ἐλεύθερος οὐδεὶς ἐστὶ πλὴν Διός.—Τὸ ἄχρι, μέχρι καὶ ἕως σημαίνουνσιν ὅριον πρᾶξεώς τινος οἶον, ἄχρι τοῦ διελθεῖν—μέχρι τούτου—ἕως τῆς ἡμέρας ἐκεῖνης. Τὸ ὡς σημαίνει κίνησιν ἰδίως εἰς πρόσωπον· ὄχοντο ὡς βυσιλέα—ἔφυγον ὡς τὸν Πειριχίαν. Τὰ δὲ νῆ καὶ μὴ τίθενται ἐπὶ ὅρου· ἀλλὰ τὸ μὲν νῆ ἐπὶ κατωμόσεως, τὸ δὲ μὴ ἐπὶ ἀπωμόσεως· οἶον, νῆ Δίχ, ἔφην ἀνεχέσθω μέντοι—οὐκ ἔστιν οὔτε ζωγράφος μὴ τοῦς Θεοῦς, οὔτ' ἀνδριαντοποιὸς οὐδεὶς. Τὸ μὴ μετὰ τοῦ κατὰφρατικοῦ νηὶ τίθεται καὶ ἐπὶ κατωμόσεως· νηὶ μὴ Δι' ἔφη· εἰ μέλλει γε πλέον ἕξειν. Ἀττικῶς δὲ ἀπαντῶσιν ἀμφοτέρω· οἶον, νῆ μὴ Δίχ.

Περὶ Ἐπιρρημάτων.

§. 232. Ὡς τὰ ἐπιθέτα προσδιορίζουσι τὰ οὐσιαστικά, οὕτω τὰ ἐπιρρήματα προσδιορίζουσι τὰ ῥήματα· οἶον, ἔχω καλῶς—εὖ πονῶ—ἱκανῶς εἴρηται. Πολλὰ καὶ δὲ προσδιορίζουσι καὶ τὰ ἐπιθέτα ἢ ἄλλα ἐπιρρήματα· οἶον, λίαν καλῶς—ἤκιστα ἀγαθῶς—πάνυ ῥαδίως—οὕτω πρῶτ.

§. 233. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τὰ ἐπιρρήματα διαιροῦνται εἰς τέσσαρας τάξεις. α.) Εἰς τὰ μετὰ ῥημάτων β.) Εἰς τὰ μετὰ πληγῆς πτώσεως οὐσιαστικοῦ γ.) Εἰς τὰ μετὰ ἐπιθέτων δ.) εἰς τὰ μετ' ἄλλων ἐπιρρημάτων συντασσόμενα.

1. Ἐπιρρήματα μετὰ ῥημάτων συντασσόμενα.

§. 234. Τὰ ἐπιρρήματα προσδιορίζουσι τὰ ῥήματα κυρίως κατὰ τὸν τρόπον, χρόνον, τρόπον, ποῖον καὶ ποσόν· διὰ τοῦτο καὶ λέγονται τοπικά, χρονικά, τροπικά, ποιότητος καὶ ποσότητος.

α'. Τοπικά ἐπιρρήματα.

§. 235. Τὰ τοπικά ἐπιρρήματα σημαίνουσι τόπον ἐν στάσει ἢ ἐν κινήσει· καὶ τὰ μὲν στάσεως σημεντικά τίθενται ἵνα προσδιορίσωσι ῥήματα στάσειν σημαίνοντα, τὰ δὲ κινήσεως ἵνα προσ-

διορίσωσιν ὁμοίως φύσεως ῥήματα· οἶον, ἦν δ' ἔνδον—διατρίβει Ἀθήνησιν—κυτόθι ἔμεινεν—ἔρχεται Ἀθήνηθεν—ἠρπάσθη ἐκεῖθεν—ἔφύροντο εἴσω πολλοί.

§. 236. Τὰ μὲν εἰς οὐ καὶ ἡ λήγοντα ἐπιρρήματα τίθενται εἰς στάσεως σημαντικὰ ῥήματα, τὰ δὲ εἰς οἱ εἰς κινήσεως· οἶον, ποῦ ἔστιν ἐκεῖνος; εἰναί που—πῆ στῶ;—ποῦ βῶ; Ἐνίοτε δὲ διὰ τὴν μετὰ τὴν κίνησιν στάσιν ἢ καὶ διὰ τὴν σύμπτυξιν τῶν ἐννοιῶν συντάσσονται καὶ ἀντιστρόφως· οἶον, κείνος δ' ὄπου βέβηκεν οὐδεὶς οἶδε—ποῦ ὑπῆγε καὶ ποῦ εὐρίσκειται—ὄπου βουλευθεῖεν ἐξελεθεῖν—πῆ βῶ; ὅπῃ ἂν ὁ λόγος φέρῃ—ἔχεις διδῆσαι δὴ μ' ὅποι κἀθέσταμεν;

§. 237. Τὸ ἐνταῦθα ἐνθάδε καὶ δεῦρο σημαίνουσι τὸν τόπον εἰς ὃν ὑπάρχει ὁ λέγων ἢ γράφων· τὸ δὲ αὐτόθι, αὐτόθεν καὶ αὐτοῦ τόπον εἰς ὃν ὑπάρχει τὸ πρόσωπον πρὸς ὃ ἀποστρίβεται ὁ λέγων ἢ γράφων· τὸ δὲ ἐκεῖ ἐκεῖσε καὶ ἐκεῖθεν διαφοροῦνται.

§. 238. Τὸ ἐνταῦθα, ἐνθα μετὰ τοῦ δὴ, ἐντεῦθεν, πρόσθεν καὶ τὸ ἐνθεν σπικνωτέρον ἐκλαμβάνονται καὶ χρονικῶς· οἶον, ἐνταῦθα λέγεται δις τὸν Κύρον γελᾶσαι τε καὶ εἰπεῖν· ἐπεὶ δὲ κἀτέβησιν οἱ στρατηγοί, ἐνθα δὴ ὁ Θρασύβουλος ἔλεξε—τὸ δ' ἐντεῦθεν ἤδη μακρινόμενα ἐξηραχνίζετο—ἔκτοτε—τῆ πρόσθεν ἡμέρᾳ—τῆ προτεροῦ.

§. 239. Ἐὰν τὸ ὅλον τόπου τινὸς ἐκφράζηται δι' ἐπιρρήματος τὸ μέρος αὐτοῦ ἐκφέρεται διὰ πλάγιος πτώσεως ἐμπροθέτου· οἶον, Ἀθήνηθεν ἐκ τοῦ Πειραιῶς—ἐλθόντες οἴκαδε ὡς ἐμὲ—μένει οἴκοι ἐν τῇ πόλει. Ἐὰν δὲ καὶ τὸ ὅλον καὶ τὸ μέρος σημαίνωσι στάσιν ἐν τόπῳ, τὸ μὲν ὅλον ἐκφέρεται διὰ δοτικῆς μετὰ τῆς ἐν, τὸ δὲ μέρος δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς κατὰ· οἶον, ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ στάδιον.

β'. Χρονικὰ ἐπιρρήματα.

§. 240. Ἐκ τῶν χρονικῶν ἐπιρρημάτων τινὰ μὲν ἰδιόζουσιν εἰς τὸ ἐνεστώδες καὶ τίθενται μετὰ ῥήματος ἐνεστώτος χρόνου, τινὰ εἰς τὸ παρελθὸν καὶ τίθενται μετὰ ῥήματος παρεφλημένου χρόνου, τινὰ εἰς τὸ μέλλον καὶ τίθενται μετὰ ῥήματος μέλλοντος, καὶ τινὰ καὶ εἰς τὰ τρία σημεῖα τοῦ χρόνου καὶ τίθενται μετὰ ῥή-

ματος παντός χρόνου· οἶον, ἄπειμι σήμερον—ἔλεγόν σοι χθές—
αὔριον πέμψω—νῦν γράψω, γράψω, γέγραφα.

Τρόπου καὶ ποιότητος ἐπιρρήματα.

§. 241. Τὰ τρόπου καὶ ποιότητος σημαντικὰ ἐπιρρήματα φέ-
ρονται πρὸς πᾶν χρονικὸν τμήμα· οἶον, οὕτω λέγει, ἔλεγεν, ἔρεῖ,
εἶπεν, εἴρηκε—κακῶς διδάσκει, διδάξει, ἐδίδαξε, δεδίδαχε,

Σημ. Τὸ μὲν εὖ ποιεῖν, κακῶς ποιεῖν, εὖ λέγειν καὶ κακῶς λέγειν
εἶναι ἐνεργητικά=εὐεργετεῖν, κακοποιεῖν, εὐλογεῖν, κακολογεῖν· τὸ δὲ εὖ
πάσχειν, κακῶς πάσχειν, εὖ ἀκούειν, καὶ κακῶς ἀκούειν εἶναι παθητικά=
εὐεργετῆσθαι, κακοποιεῖσθαι, εὐλογεῖσθαι, κακολογεῖσθαι· τὸ δὲ εὖ πράτ-
τειν=εὐτυχεῖν, καὶ κακῶς πράττειν=δυστυχεῖν.

δ'. Ποσότητος ἐπιρρήματα.

§. 242. Ἐκ τῶν ποσότητος σημαντικῶν ἐπιρρημάτων τὰ μὲν
τίθενται εἰς δήλωσιν τοῦ ποσοῦ ἐπὶ χρόνου, τόπου βαθμοῦ, ἐπι-
τακτικὰ κελούμενα, τὰ δὲ εἰς δήλωσιν τοῦ ποσάκις· συντάσσον-
ται δὲ καὶ τὰ μὲν καὶ τὰ δὲ μετὰ παντός χρόνου ῥήματος· οἶον,
πάνυ νοῶ, νοήσω, ἐνόησα, νενόηκα—ἄπαξ ἔγραψε—πολλάκις
συνερχόμεθα—δις ὠμίλησε—τετράκις ἔτι γράψει,

*β'. Ἐπιρρήματα μετὰ πλαγίας πτώσεως
οὐσιαστικοῦ συντασσόμενα.*

§. 243. Τὰ ἐπιρρήματα συντάσσονται καὶ μετὰ πλαγίας πτώ-
σεως γενικῆς ἢ δοτικῆς. Καὶ μετὰ γενικῆς μὲν συντάσσονται α.)
Ὅσα παράγονται ἀπὸ ἐπιθέτων κλπ, μετὰ γενικῆς συντασσόμε-
νων· οἶον, ἐτέρως πως τῶν εἰωθότων γενόμενα—ἄζως ἡμῶν αὐ-
τῶν—ἐπιμελεῖσθαι ὅπως ἐμπείρως ἔξει τῆς χώρας. β.) Τὰ χρο-
νικά· οἶον, διελεγόμενον πόρρω τῶν νυκτῶν—τῆς ὥρας ἐγένετο
ὀψέ—πηνίκ' ἐστὶν ἄρα τῆς ἡμέρας; γ.) Τὰ τοπικά· οὐκ αἰσθ' ὅποι
γῆς οὐδ' ὅποι γνώμης φέρει—οὐδαμοῦ γῆς—ἔσω, ἔξω, ἐγγὺς πόρ-
ρω, ἄνω, ἀντικρὺ, πέραν τῆς πόλεως—δ.) Τὰ ποσότητος· οἶον,
πολλάκις τοῦ μηνός—ἄπαξ τῆς ἡμέρας—δις τοῦ ἔτους, ε.) Τὰ

τακτικά και επικρουπτικά· οἶον, τὸ ἐξῆς τῆς ὁδοῦ—τριῶν ἡμερῶν ἐξῆς—κρύφα τῶν Ἀθηναίων—κρύβδην Διὸς—λάθρα ἐκατέρων· ς.) Τὰ διαιρετικά καὶ ἐξαιρετικά· οἶον· χωρὶς ὀμμάτων ἐμῶν—ἐπειδὴν τοῦ ἄφρονος σώματος ἡ ψυχὴ δίχως γένηται—πάντα ἔχει πλὴν ἑνός. ζ.) Τὰ συγκριτικά καὶ ὑπερθετικά· οἶον, μᾶλλον ἡμῶν—μάλιστα πάντων—ἐγὼ οὐδενὶ ἀνθρώπων ὑφείμην ἂν οὔτε βέλτιον οὔθ' ἡδιον ἐμοῦ βεβιωκέναί.

Σημ. α'. Καὶ τὰ συγκριτικά ἐπιρρήματα ἀντὶ γενικῆς δέχονται τὸν ἢ μὲ ὁμοίωτον πρὸς τὸ συγκρινόμενον· οἶον, ἐκείνον μᾶλλον ἢ τούτον ἐπαινώ—σύ μᾶλλον μοι ἔδωκας ἢ ἐκεῖνος—δίδω μᾶλλον ἢ λαμβάνω (σ. 35. σημ. α').

Σημ. β'. Τὰ ῥήματα ἔχω καὶ ἦκω μετὰ τῶν ποιότητος ἢ τρόπου ἐπιρρημάτων δέχονται γενικὴν χάριν τοῦ ἐπιρρήματος καὶ ἰσοδυναμοῦσι τῷ εἰμί· οἶον, κακῶς ἔχω τοῦ σώματος=εἰμί κακὰ κατὰ τὸ σῶμα—εὖ ἦκω φρενῶν=εἰμί καλὰ κατὰ τὰς φρένας. Καὶ τὸ εἰμί μετὰ τοῦ ἄλλης συντάσσεται μετὰ γενικῆς· οἶον, ἄλλης ἂν εἴη τούτου=ἀρκετὸν ἂν εἴη τούτο.

§. 244. Μετὰ δοτικῆς δὲ συντάσσονται α'.) Τὰ ἐπιρρήματα τὰ παρχγόμενα ἀπὸ τῶν ἐπιθέτων κλπ. τῶν μετὰ δοτικῆς συντασσομένων· οἶον, δυσμενῶς εἶχον αὐτοῖς—ὁμολογουμένως τοῖς εἰρημένοις ἀπῆει—πολλὰ ἂν εἴη ἐμποδῶν τῷ κατόπισθεν λογισμῷ. β'.) Τὰ ἀθροιστικά καὶ τὸ ἐφεξῆς· οἶον, τὸ ὕδωρ ἐπίετο ὁμοῦ τῷ πηλῷ—ἦξει δωρικῶς πόλεμος καὶ λοιμὸς ἅμα αὐτῷ—ἐφεξῆς τοῖς εἰρημένοις.

Γ'. Ἐπιρρήματα μετ' ἐπιθέτων συντασσόμενα.

§. 245. Ἐπιρρήματα μετ' ἐπιθέτων συντασσόμενα εἶναι κυρίως τὰ ἐπιτακτικά, τροπικά καὶ ἀριθμητικά· οἶον, πάνυ εὐδχίμων—σφόδρα ἄδικος—ὄλως ἀδρκνῆς—νῆες παντελῶς κεναί—δὶς δύο—τρὶς καὶ πεντάκις ἄθλιος.

Δ'. Ἐπιρρήματα μετ' ἄλλων ἐπιρρημάτων συντασσόμενα.

§. 246. Ἐπιρρήματα μετ' ἄλλων ἐπιρρημάτων συντασσόμενα εἶναι τὰ ἐπιτακτικά, τοπικά, τροπικά καὶ χρονικά· οἶον, πάνυ ῥαδίως—ἄγαν ἐπιφθόνως—ἄλλεθί που—ἦλθε πάλαι ποτὲ—αὐ-

τίκα μάλλα—οὕτως εἰκῆ—ῥαδίως οὕτως—νῦν ἤδη—νῦν αὖθις.

Σημ. Τὰ ἐπιτακτικά ἐπιρρημάτα μετὰ τῶν ἐπιθέτων καὶ τῶν τροπικῶν ἐπιρρημάτων εἶναι ἀντί ὑπερθετικῶν· οἷον, λίαν ἐπιμελής=ἐπιμελέστατος—πάνου καλῶς ἀναγινώσκει=κάλιστα—λίαν ταχέως ἦλθε=τάχιστα.

Περὶ ἀποφατικῶν μορίων.

§. 247. Τὰ ἀποφατικά μόρια τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης εἶναι τὸ οὐ καὶ μὴ, ἐξ ὧν κατὰ σύνθεσιν ἢ παραγωγὴν γίνονται τὰ οὔτε, οὐδέ, οὐδεὶς, οὐκέτι, οὐδαμῶς, μήτε, μηδέ, μηδεὶς, μηκέτι, μηδαμῶς κτ.λ.

§. 248. Τὸ οὐ σημαίνει ἀρνησιν ἀνεξάρτητον, προερχομένην ἐκ τῆς βουλήσεως τοῦ λέγοντος ἢ γράφοντος, τὸ δὲ μὴ ἐξαρτημένην, ἥτοι ἐπιβαλλομένην ὑπ' ἐτέρου· διὸ τὸ μὴ οὐ τίθεται ἐπὶ πραγμάτων ὠρισμένων καὶ θετικῶν· τὸ δὲ μὴ ἐπὶ πραγμάτων ἀορίστων καὶ ὑποθετικῶν· οἷον, οὐ βούλομαι—μὴ λέγε.

Σημ. Τὰ περὶ τῶν ἀπλῶν οὐ καὶ μὴ ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ τῶν συνθέτων καὶ παραγῶγων.

§. 249. Τὸ μὴ οὐ ἐπὶ ἀνεξαρτήτων προτάσεων συντάσσεται μεθ' ὀριστικῆς, ἢ καὶ μετ' εὐκτικῆς μετὰ τοῦ δυνητικοῦ ἂν· οἷον, οὐ δύναμαι—οὐκ ἂν εἴποιμι. Τὸ δὲ μὴ μετὰ πασῶν τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων· οἷον, μὴ λέγε—μὴ γένοιτο—μὴ ψεύσης.

Σημ. Το μὴ ἐπὶ ἀπειχῆς παρελθόντων πραγμάτων καὶ ἐπὶ ἐρωτήσεων ἐν αἷς περιμένεται ἀποφατικὴ ἀπόκρισις συντάσσεται μεθ' ὀριστικῆς· οἷον, εἴθε μὴ ἐγένετο—μήτι νεώτερον ἀγγέλλεις; οὐ. Ἐπὶ δὲ ἐρωτήσεων ἐν αἷς περιμένεται καταφατικὴ ἀπόκρισις, τίθεται τὸ οὐ· οἷον, οὐ καὶ σὺ αὐ ὁμολογήσεις μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ ἀδικεῖσθαι; ἀλλ' ἀνάγκη εἶρη.

§. 250. Ἐπὶ ἐξηρημένων προτάσεων τὸ μὴ οὐ τίθεται εἰς τὰς αἰτιολογικὰς προτάσεις· οἷον, τοὺς πολλοὺς λέληθεν, ὅτι οὐκ ἴσασι τὴν οὐσίαν ἐκάστου—ἐπεὶ οὐκ ἦλθες. β'.) Εἰς τὰς εἰδικὰς προτάσεις· οἷον, λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται—λέγει ὡς οὐδὲν ἀδικώτερον φήμης γ'.) Εἰς τὰς ἀνκρορικὰς καὶ χρονικὰς, ὅταν ἀναφέρονται εἰς θετικὰ καὶ ὠρισμένα· οἷον, θεράπτης τις ἦν, ὅς οὐκ ἂν εἴλετ' εἰσάπαξ εἰπεῖν—ὅτε θεοὶ μὲν ἦσαν, θνητὰ δὲ γένη

οὐκ ἦν. Καὶ μετὰ τοῦ δυνατικοῦ ἄν' οἶον, ὅταν τοιαῦτα λέγῃς, ἃ οὐδεὶς ἂν φήσειεν ἀνθρώπων. δ'.) Εἰς τὰς πλαγίαις ἐρωτήσεις γενομένας περὶ ὀρισμένων καὶ θετικῶν πραγμάτων' οἶον, ἠρώτω πῶς οὐκ αἰσχροὺν τοῦτο—Πρωταγόρας ἐρωτᾷ εἰ οὐκ αἰσχύνομαι. ε'.) Εἰς τὰς ἀποτελεσματικὰς προτάσεις, ὅταν τὸ ὥστε φέρηται εἰς ὀριστικὴν μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ ἂν ἢ εἰς εὐκτικὴν μετὰ τοῦ ἂν οἶον, καὶ δόξει δραπετεύουσιν ἐκ τῆς ψυχῆς, ὥστε οὐ πολλοῦ ἀξίαι εἰσιν—τούτους ἂν καθίσταίτο, ὥστε οὐκ ἂν ῥαδίως ἂν μετέστη ἢ πολιτεία—οὗτός ἐστιν ὁ συκοφαντῶν, ὥστε οὐδὲν ἂν δικίως αὐτοῦ λέγοντος ἀποδέχοισθε.

§. 251. Τὸ δὲ μὴ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐξηρητημένων προτάσεων τίθεται α'.) Εἰς τὰς ὑποθετικὰς καὶ τελικὰς προτάσεις' οἶον, εἰ μὴ φυλάξῃς μίκρ' ἀπολεῖς τὰ μείζονα—ἐὰν μὴ πᾶσι κηρύξῃς τάδε—παρήλθομεν, ὅπως μὴ χειρόν βουλεύσῃσθε. β'.) Εἰς τὰς διστακτικὰς' οἶον, φοβεῖται μὴ πάντα τὰ ἔσχατα πάθῃ—ἐφοβούμην μὴ αὐτόν με λίθον τῇ ἀφωνίᾳ ποιήσειεν. γ'.) Εἰς τὰς ἀναφορικὰς καὶ χρονικὰς ἐπὶ ὑποθετικῆς ἐννοίας, τουτέστιν ὅταν ἀναφέρονται εἰς ὑποθετικόν καὶ ἀόριστον' οἶον, ἐν τούτῳ κεκωλύσθαι ἐδόκει ἕκαστος ᾧ μὴ τις αὐτὸς πρέσται—ὅταν μὴ τοὺς ἀδικούντας λάβῃτε, τοὺς ἐντυγχάνοντας κολάζετε—ὁπότε τις μὴ σωφρόνως ἀπαιτοῖ. δ'.) Εἰς τὰς πλαγίαις ἐρωτήσεις, ὅταν τὸ ἐρωτώμενον πρέσταται ἀμφίβολον καὶ ἀόριστον' οἶον, βούλομαι ἐρέσθαι εἰ μαθῶν τίς τι καὶ μεμνημένος μὴ οἶδεν—ε'.) Εἰς τὰς ἀποτελεσματικὰς προτάσεις, ὅταν τὸ ὥστε φέρηται εἰς ὑποτακτικὴν ἢ προστακτικὴν' οἶον, ὥστε, ὅπερ λέγω, μήτε ταῦτα φοβούμενος ἀπακμάξῃ σῶσαι σαυτόν, μήτε, ὃ ἔλεγεσ ἐν τῷ δικαστηρίῳ, δυσχερές σοι γενέσθω—ὥστε μηκέτι ἀπόρει, ὦ Σώκρατες.

Σημ. Τὸ οὐ πολλάκις ἐκπληροῖ τὴ τοῦ στερητικοῦ α καὶ ἀποτελεῖ μίαν μετὰ τοῦ ῥήματος ἐννοίαν. Διὸ τίθεται καὶ μεθ' ὑποτακτικῆς ἢ εὐκτικῆς ἐπὶ τῶν τελικῶν καὶ ὑποθετικῶν προτάσεων' οἶον, καὶ ταῦτά μ' οὐτ' ἀργύριον οὔτε χρυσίον διδοὺς ἀναπέσεις, οὔτε προσπέμπων φίλους, ὅπως ἐγὼ ταῦτ' οὐκ Ἀθηναίους φράσω=σιωπήσω—εἰ τοὺς θανόντας οὐκ ἔχει θάπτειν πηρῶν=κωλύεις—εἰ δ' ἀποστῆναι οὐκ ἠθελήσαμεν=ἠρηθήμεν.

Τὸ οὐ καὶ μὴ ἐπὶ ἀπαρεμφάτου.

§. 252. Τὸ ἀπαρέμφατον ὡς ἐξαρτώμενον ἐκ τῆς κυρίως προτάσεως δέχεται συνήθως τὸ μὴ, ἐκτὸς τῶν εἰδικῶν, ἅτινα ἐνίοτε δέχονται καὶ τὸ οὐ· οἷον, κελεύει αὐτοὺς μὴ λόγους μᾶλλον παρ᾿ ἄλλους—συμβουλεύω σοι μὴ ἀφαιρεῖσθαι ἅ ἂν δῶς—δοῦλον, φησὶν ὁ νόμος μὴ γυμνάζεσθαι—μὴ ὀκνεῖν δεῖ—τοῦ μὴ ἀδικεῖσθαι κτήσασθαι δύνῃμιν παγγάλεπον—ὁμολογεῖς μὴ εἰδέναι με—κινδυνεύει οὐχ οὕτως ἔχειν—φημι δ' οὐ σε μυνθάνειν.

§. 253. Τὸ μὴ τίθεται καὶ ὅταν τὸ ἀπαρέμφατον ἦναι ἐξαρτώμενον ἀπὸ τοῦ ὥστε μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ ἂν· οἷον, οὕτω καθαρὸν χρῆ τὸν βίον εἶναι τοῦ σώφρονος ἀνδρὸς ὥστε μὴ ἐπιδέχεσθαι δόξαν αἰτίως πονηρᾶς—τοιαῦτα αὐτοῖς· εἴργασται ὥστε μήτ' ἂν ψευδόμενον δεινότερα τῶν ὑπαρχόντων κατηγορῆσαι, μήτε τᾶληθῆ βουλόμενον εἰπεῖν ἅπαντα δύνασθαι. Τίθεται δὲ καὶ τὸ οὐ ὅταν τὸ ἀποτέλεσμα παρίσταται ὡς θετικόν· οἷον, ὕμεις πάντας εἰδέναι ἠγοῦμαι τοῦτον οὕτω σκαιόν, ὥστε οὐ δύνασθαι μαθεῖν τὰ λεγόμενα.

§. 254. Τὸ μὴ ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου τοῦ ἐξαρτωμένου ἀπὸ κωλυτικῶν, ἀρνητικῶν, ἀπαγορευτικῶν καὶ ἐναντιωματικῶν ῥημάτων δὲν ἀναιρεῖ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπιτείνει τὴν τοῦ ῥήματος ἄρνησιν· οἷον, κωλύουσιν αὐτὸν μὴ λέγειν—ἀπεῖπον τοῖς δούλοις μὴ μετέχειν—ἠρνοῦντο μὴ πεπτωκέναι—ἠπίστουν μὴ εἶναι τοὺς τὰ ὄπλα παραδόντας τοῖς τεθνεῶσιν ὁμοίους. Ἐὰν δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα φέρωνται μετ' ἀρνήσεως, τότε τὸ εἰς τὸ ἀπαρέμφατον μὴ λαμβάνει καὶ τὸ οὐ· οἷον, ἐγὼ τοι οὐκ ἀμφισβητῶ μὴ οὐχὶ σὲ εἶναι σοφώτερον ἢ ἐμέ—οὐ κωλυόμεθα μὴ οὐ λέγειν—οὐδεὶς ἀρνεῖται τὰ καλὰ μὴ οὐ καλὰ εἶναι—ἀδύνατα ἦν μὴ οὐ μεγάλα βλάπτειν.

Τὸ οὐ καὶ μὴ ἐπὶ μετοχῆς.

§. 255. Ἄπασαι αἱ μετοχαὶ δέχονται τὸ οὐ, πλὴν τῆς ὑποθετικῆς καὶ τελικῆς, καὶ τῆς ἀναφορικῆς καὶ χρονικῆς, ὅταν σημάκωσιν ἀόριστόν τι καὶ ὑποθετικόν, αἵτινες δέχονται τὸ μὴ·

οἶον, ἔβλαψαν οὐ πολιτευσάμενοι καλῶς—τὸν οὐκ ὄντα πᾶς εἰ-
 θεν ἐπακινεῖν—ἡ γυναικεία φύσις οὐδὲν χείρων τῆς τοῦ ἀνδρός
 οὐσα τυγχάνει—οἱ οὐ δυνάμενοι ἐπιβῆναι—οἶνος οἴεσθαι νοῦν
 ἔχειν ποιεῖ τῶν πινόντων τοὺς πολλοὺς οὐκ ἔχοντας—ἐνῶ οὐκ
 ἔχουσιν—οὐκ ἂν δύναιτο μὴ κακῶν εὐδαιμονεῖν—ἐὰν μὴ κάμῃς—
 ἄπαντα δόκει ποιεῖν, ὡς μηδένα λήσων—ὁ μὴ δαρεῖς ἀνθρώπος
 οὐ παιδεύεται—θς ἂν μὴ δαρή.

Σημ. Ἡ μετοχή λαμβάνει τὸ μὴ ὅταν ἐξαρθῆται ἀπὸ προστακτικῆς ἐγ-
 κλίσεως, ἢ ἀπαρεμάρτου ἀπαιτοῦντος τὸ μὴ, ἢ ἀπὸ ὑποθετικῆς ἢ τελικῆς
 προτάσεως· οἶον, ψηφίσασθε τὸν πόλεμον μὴ φοβηθέντες τὰ αὐτίκα δεινόν—
 χρῆ τὸν ἀγαθὸν πολίτην μὴ ἐκφοβοῦντα τοὺς ἀντεροῦντας, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἴσου
 φαίνεσθαι ἀμεινον λέγοντα—τί ἐστίν, εἰ χρῆ μὴ κλευσθεῖσαν λέγειν;

§. 256. Ἡ αὐτὴ χρῆσις τῶν δύο ἀποφατικῶν οὐ καὶ μὴ ἐπι-
 κρατεῖ ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν, ἐπιθέτων, ἐπιρρημάτων καὶ ἐμπρο-
 θέτων πτώσεων, δηλ. τίθεται τὸ οὐ ἐπὶ ὠρισμένων καὶ θετικῶν,
 τὸ δὲ μὴ ἐπὶ ἀορίστων καὶ ὑποθετικῶν· οἶον, γράψκας τὴν τῶν
 γεφυρῶν οὐ δίαλυσιν—οὐ τοι φίλων τὰ ἐμοὶ φίλα—οὐκ εἰκότως
 —μὴ καλῶς—ἢ μὴ μετὰ νόμων ἤμαρτεν.

Σημ. Τὰ ἀποφατικά μόρια μεταβάλλουσι ἐνίοτε τὸ σημερινόν ἐν τῇ
 λέξει εἰς ἣν ἀναφέρονται εἰς τὸ ἀντίθετον· οἶον, οὐ πολλοὶ—ὀλίγοι—οὐχ
 ἤκιστα—μάλιστα—οὐ φησιν—ἀρνεῖται—οὐκ ἐξ—κωλύει—μὴ πρὸς ἡδονὴν—
 μὴ πρὸς ὁμοίαν—ἀνομοίαν.

§. 257. Ὅταν εἰς τὴν ἀπλὴν ἄρνησιν τὴν διὰ τοῦ οὐ καὶ μὴ
 ἐκφερομένην προστίθεται τὸ πρόσωπον ἢ ὁ τόπος ἢ ὁ χρόνος ἢ
 ὁ τρόπος ἀποφατικῶς διὰ τῶν ἐκ συνθέσεως γενομένων ἐξ αὐτῶν
 τούτων ἀποφατικῶν μορίων (οὐδεῖς, οὐδαμοῦ, οὐδέποτε, οὐδα-
 μῶς, μηδεῖς, μηδαμοῦ, μηδέποτε, μηδαμῶς), τὰ μόρια ταῦτα
 δὲν ἀνχιροῦσιν ἄλληλα, ἀλλ' ἐπιτείνουσι τὴν ἀπλὴν ἄρνησιν·
 οἶον, οὐκ εἶπεν οὐδὲν τοιοῦτον οὐδαμοῦ οὐδέποτε οὐδεῖς—μὴ εἶπης
 μηδὲν μηδαμοῦ μηδέποτε· ὁμοίως καὶ ἄνευ τοῦ ἀπλοῦ ἀποφατι-
 κοῦ· οἶον, σμικρὰ φύσις οὐδὲν μέγα οὐδέποτε οὐδένα οὔτε ἰδιώ-
 την οὔτε πύλιν δρᾶ—μηδὲν ἀνόσιον μηδαμοῦ ποιήσητε· ἂν ὅμως
 τὸ ἀπλοῦν ἀποφατικὸν ἐπιτάσσεται, ἀνχιροῦσιν ἄλληλα, καὶ ἡ
 ἀποφατικὴ πρότασις ἰσοδυναμεῖ μὲ ἀντίθετον κατὰφατικῆν· οἶον,

οὐδεις οὐδ' αὖτις οὐδέποτε οὐκ ἐπιθυμῶσι τὸ ἀγαθόν—πάντες πανταχοῦ πάντοτε ἐπιθυμοῦσι τὸ ἀγαθόν.

Περὶ τοῦ οὐ μὴ καὶ μὴ οὐ.

§. 258. Τὰ ἀποφατικὰ μόρια οὐ καὶ μὴ συνδυαζόμενα πρὸς ἄλληλα ἀποτελοῦσι τὰ οὐ μὴ καὶ μὴ οὐ, ἅτινα διαφέρουσι καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν.

§. 259. Τὸ μὲν οὐ μὴ σημαίνει ἄρνησιν ἐμφαντικὴν καὶ συντάσσεται ἄ.) μετὰ μέλλοντος ὀριστικῆς ἐν ἐρωτήσῃ ἢ ἄνευ ἐρωτήσεως· οἶον, τί ποιεῖς; οὐ μὴ καταβῆσαι;—οὐ μὴ διατρίψεις;—οὐ σοὶ μὴ μεθέψομαι ποτε—οὐ μὴ πιστεύσω εἴ.) μετὰ δευτέρου συνήθως ἀρίστου καὶ σπκνίως μετὰ ἐνεστώτος τῆς ὑποτακτικῆς· οἶον, οὐ μὴ λάθῃς—οὐδ' οὐ μὴ ἐκπλαγῆς, οὐδὲ μὴ αἰτχυνοθῆς—οὐκ ἔτι μὴ δύνηται βασιλεὺς ἡμᾶς κατακλεῖν. γ.) Μετὰ μέλλοντος ὀριστικῆς εἴ. προσώπου ἐπὶ ἐντόνου ἀπαγορεύσεως· οἶον, οὐ μὴ λαλήσεις= μὴ λαλήσης.

§. 260. Τὸ δὲ μὴ οὐ σημαίνει ἀπλήν ἄρνησιν καὶ συντάσσεται μετ' ἀπαρεμφάτου ἢ ὑποθετικῆς μετοχῆς, ὅταν προηγῆται ἄρνησις· οἶον, ἀντέλεγεν ὅτι οὐκ ἐγχωροῖη τοῖς πλεονεκτητῶν βουλομένοις μὴ οὐκ ἐκποδῶν ποιεῖσθαι τοὺς ἰκανωτάτους δικαλωεῖν—ἀδύνατον ἦν μὴ οὐ μὲγάλα βλάπτειν καὶ Ἑρέτριαν καὶ τὴν ἄλλην Εὐβοίαν—μὴ οὐκ ἐόντες ναυκράτορες—εἰ μὴ εἶησαν—οὐκ ἔστι φίλον τῷ φιλοῦντι οὐδὲν μὴ οὐκ ἀντιφιλοῦν. Φέρεται δὲ προσέτι εἰς ἀπαρέμφατον τὸ μὴ οὐ, ἐὰν προηγῆται ῥήμα κωλύσεως, ἀπαγορεύσεως, ἀρνήσεως, καὶ ἐνκντιώσεως σημεντικὸν μετ' ἀποφατικοῦ μορίου· οἶον, οὐκ ἂν ποτε ἔσχον μὴ οὐ τὰδ' ἔξειπεῖν πατρί—οὐδεις πώποτε ἀντεῖπε μὴ κακῶς ἔχειν τοὺς νόμους—ἐγὼ τοι οὐκ ἀμφισβητῶ μὴ οὐχὶ σὲ εἶναι σφώτερον ἢ ἐμέ—Καὶ μετ' ἄρθρου· οἶον, καὶ φημι δρᾶσαι κοὐκ ἀρνοῦμαι τὸ μὴ οὐ—τὸ μὴ οὐ δρᾶσαι.

§. 261. Τὸ μὴ οὐ ἐπὶ τῶν φόβου καὶ ὑποψίως (ἤτοι διστακτικῶν) ῥημάτων τίθεται μεθ' ὑποτακτικῆς μὲν ἢ μέλλοντος ὀριστικῆς ἐὰν προηγῆται χρόνος ἀρχικός, μετ' εὐκτικῆς δὲ ἐὰν προηγῆται χρόνος ἱστορικός· οἶον, δέδοικα μὴ οὐκ ἔχω ἐγὼ τσακύ-

την σοφίαν—ὅπως μὴ οὐχ οἶός τ' ἔσομαι πολλά τοιαῦτα λέγειν—
ἐφοβέτο μὴ οὐ δύναίτο ἐκ τῆς χώρας ἐξελθεῖν τῆς βασιλείας.

§. 262. Τὸ οὐ ἐνταῦθα αἴρει τὴν ἔννοιαν τὴν ἐκφραζομένην
ὑπὸ τοῦ διαστακτικοῦ ῥήματος· διότι τὸ μὴ μόνον ὡς διαστακτικὸν
δὲν δύναται νὰ πρᾶξῃ τοῦτο· διὸ τὸ μὲν, δέδοικα μὴ ἀποθάνῃ,
λέγει ὁ μὴ ἐπιθυμῶν τὸν θάνατον τοῦ ἀσθενοῦς (=φοβοῦμαι μὴ-
πως ἀποθάνῃ)· τὸ δὲ, δέδοικα μὴ οὐκ ἀποθάνῃ, λέγει ὁ ἐπιθυ-
μῶν τὸν θάνατον αὐτοῦ (=φοβοῦμαι μὴπως δὲν ἀποθάνῃ)· τὸ δὲ,
οὐ μὴ ἀποθάνῃ=οὐ φοβητέον μὴ ἀποθάνῃ, ἦτοι δὲν θὰ ἀποθάνῃ.

Περὶ ἐπιφωνημάτων.

§. 263. Τὰ ἐπιφωνήματα ἐκφράζουσι πάθος ψυχῆς, προερχό-
μενον ἐκ θυμωμοῦ, ἐκπλήξεως, λύπης, χαρᾶς· διακροῦνται δὲ
εἰς δύο, εἰς τὸ κλητικὸν ὧ καὶ εἰς τὰ παθηματικά, ὦ, ἰὼ, ἰοῦ.
οἶμοι, φεῦ, βραχί, πικρί κλπ.

§. 264. Τὸ κλητικὸν ὧ τίθεται μετὰ κλητικῆς ἐπὶ τυχτι-
κῆς καὶ ἀταρχοῦ ὁμιλίης εἰς ἔνδειξιν τοῦ πρὸς δὲν ὁ λόγος ἀπο-
τείνεται, καὶ συνήθως μὲν ἐπὶ ἐμψύχων· οἶον, ὦ παῖδες—ὦ φίλε—
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Ἐπὶ ἀψύχων δὲ ὅταν ὁ λόγος ἐκφέρηται ἐπὶ
τὸ ἐμπροσθέν· οἶον, ὦ γῆ, καὶ ἤλιε καὶ σύνεσις—ὦ γῆρας.
Ἄλλὰ καὶ, ὦ πρὸς Θεῶν, ὦ πρὸς Διός.

§. 265. Ἡ κλητικὴ τίθεται ἄνευ τοῦ ὦ· ἀ.) Ἐπὶ προσταγῆς·
οἶον, παῖ, λαβὲ τὸ βιβλίον καὶ λέγε· β.) Ἐπὶ παραινέσεως· οἶον,
γύναι, γυναιξὶ κόσμον ἢ σιγὴ φέρει· γ.) Ἐπὶ θυμωμοῦ· οἶον,
ἄνθρωπε, τί ποιεῖς; δ.) Ἐπὶ ἀγανακτήσεως· οἶον, ἐμβρόντητε,
εἴτα νῦν λέγεις; Ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ τοῦ ὦ τίθεται ἡ κλητικὴ ἐπὶ
ἐπιπλήξει ἢ ὕβρει· οἶον, ἀγαθὴς γυναικὸς ἔστιν, ὦ Νικοστράτη, μὴ
κρείττονα εἶναι τάνδρῳ, ἀλλ' ὑπήκοον—ὦ βλασφημῶν περὶ ἐμοῦ.

§. 266. Τὰ παθηματικά ἐπιφωνήματα τίθενται εἰς τὸν λόγον
ἀ.) καθ' ἑαυτὰ, ὀλοκλήρου λόγου ἐπομένου· οἶον, οἶμοι μάλα! καὶ
τὸδ' ἀλγῶ· β.) μετ' ὀνομαστικῆς ἢ κλητικῆς ἐξηγούσης τὸ πά-
σχον πρόσωπον· οἶον, οἶμοι τάλας—ὦ τλήμων ἐγὼ—φεῦ, φεῦ,
μῆτερ ἀθλίε, φεῦ τέκνον! γ.) μετὰ γενικῆς ἐξηγούσης τὸ αἷτιον
τοῦ ψυχικοῦ παθήματος· οἶον, οἶμοι τῶν κκαῶν! φεῦ τῆς ἀνοίας!—

ὦ τῆς τύχης! δ.) μετὰ δοτικῆς ἢ αἰτιατικῆς ἐξηγούσης ἐπίσης τὸ πάσχον πρόσωπον· ὅλον. οἴμοι τῷ ἀθλίῳ! οὐκί μοι τῷ ταλαιπώρῳ! αἴ με δειλὴν! αἴ αἴ Ἄδωνιν. ε.) Τίθεται ἡ γενικὴ ἄνευ τοῦ ἐπιφωνήματος· ὅλον, ὦ Ζεῦ βρασιεῦ, τῆς λεπτότητος τῶν φρενῶν! τῆς δυστυχίας! τῆς αὐθαδείας!

Περὶ τελείων λόγων.

§. 267. Ὁ τέλειος συντακτικὸς λόγος ἢ περίοδος ἐνδέχεται νὰ σύγκηται ἐξ ἑνὸς ἢ πολλῶν κώλων· ἕκαστον δὲ κῶλον ἐκ μιᾶς ἢ πολλῶν προτάσεων ἀπλῶν ἢ συνθέτων, συνδεομένων πρὸς ἀλλήλας διὰ διαφόρων μορίων συμπλεκτικῶν, χρονικῶν, αἰτιολογικῶν, ὑποθετικῶν, εἰδικῶν, ἐκντιωματικῶν, τελικῶν καὶ ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν. Δυνατὸν δὲ νὰ ὑπάρχωσιν εἰς τὸν λόγον προτάσεις μετοχικαί, ἐμπεριέχουσαι ἐν τῶν εἰρημένων μορίων, δι' οὓς συνδέονται μετ' ἄλλης ὁμοίας προτάσεως, ἢ ἀπαρεμφατικά. Ἐξ ὅλων τῶν προτάσεων τῶν ἀποτελουσῶν τὸν συντακτικὸν λόγον μία εἶναι ἡ κυριωτέρα αὐτῶν ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζονται ὅλοι αἱ ἄλλαι, ἧτις καλεῖται *κυρία πρότασις* ἢ *βάσις*. Αὕτη δὲν ἔχει οὐδὲν ὀρθολεκτικὸν μόριον.

§. 268. Ὅρθολεκτικὰ μόρια εἶναι α.) αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι· β.) τινὰ χρονικὰ πρὶν, ὅτε, ὁπότε, ὅταν, καὶ τινὰ τοπικὰ καὶ ποιότητος ἐπιρρήματα· γ.) τὰ μέχρι, ἄχρι, ἕως· δ.) τὸ ὅτι ἀντικλόν εἰδικὰ ἀπρεμφατα καὶ μετοχές· ε.) τὸ μὴ ἀντὶ τοῦ μήπως καὶ τὰ ὁμοιωτικὰ ὡς, καθά, καθάπερ· ς.) τὸ ἐπεὶ χρονικῶς λαμβανόμενον, οἱ αἰτιολογικοὶ, πλὴν τοῦ γὰρ, τελικοὶ, καὶ ἐκντιωματικοὶ σύνδεσμοι.

Περὶ σχημάτων.

§. 269. Εἰς τὸν λόγον ἀπαντῶσι πολλάκις πλοκαὶ ἐκτρεπόμεναι τοῦ κανονικοῦ καὶ φυσικοῦ τύπου κατὰ συγχωρητὴν παράθεσιν. Αἱ τοιαῦται πλοκαὶ καλοῦνται *Σχήματα* ἢ *ιδιώματα* (*),

(*) Ἐὰ σχήματα στηριζόμενα εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἐνδόξων ποιητῶν καὶ συγγραφέων διαφέρουσι τοῦ σολοικισμοῦ, ὅστις εἶναι παράθεσις καὶ κηκία λόγου ἀσυγχώρητος.

καὶ εἶναι κυρίως ὁκτώ ειδῶν, εἰς ἀὐπάρχονται καὶ ἄλλα εἰδικώτερα.

A'. Σχῆμα κατὰ σύνεσιν.

§. 270. Σχῆμα κατὰ σύνεσιν καλεῖται τὸ ἰδίωμα τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καθ' ἃ ἡ σύνταξις βραίνει κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν λέξιν. Διακρίνεται δὲ εἰς δύο α.) εἰς σχῆμα κατὰ τὸ νοούμενον ἢ σημαζόμενον, ὅταν περιληπτικὰ καὶ περιεκτικὰ ὀνόματα καθ' ἐνικὸν ἀριθμὸν συντάσσονται μετὰ πληθυντικοῦ ῥήματος, ἢ ἐπιθέτου καὶ μετοχῆς (§. 7. §. 79. σημ. β'). οἶον, τὸ πλῆθος ἐπεβοήθησαν—ὁ ἄλλος στρατὸς ἀπέβηκινον—στρατὸς ὀμνύντες—φάλαγγες ἐλπόμενοι—οἱ φλαγγηδὸν τεταγμένοι. β.) Εἰς σχῆμα κατὰ τὸ συνώνυμον, ὅταν ἐπίθετα ἢ μετοχαὶ δὲν τίθωνται κατὰ τὸ γένος τῶν οὐσιαστικῶν, ἀ προσδιορίζουσιν, ἀλλὰ κατὰ τὸ γένος τοῦ συνωνύμου αὐτῶν· οἶον, ἐλθὼν βίη Ἡρακλειή—ὁ Ἡρακλῆς—φίλε τέκνον—φίλε υἱέ—τὸ ἐπὶ τὴν πόλιν ὄντας—ἐπὶ τοὺς πολίτας—ἡ νόσος πρῶτον ἤρξατο γενέσθαι τοῖς Ἀθηναίοις λεγόμενον—νόσημα λεγόμενον, ὅπερ δύνακτον νὰ ἐκληφθῆ καὶ Αἰτιατικῆ ἀπόλυτος. Ὡσαύτως καὶ ὅταν ᾖναι ἀναφορικὰ ἢ δεικτικὰ· οἶον, τὸ τῶν Ἀθηναίων ναυτικόν, οἱ ὄρμουσαν—νεφέλη ἀμφιδέδωκε κυκνήη, τὸ οὐπος· ἔρωεῖ—δ νῆφος.

B'. Σχῆμα Ἀττικόν.

§. 271. Σχῆμα Ἀττικὸν ἢ Ἀττικὴ σύνταξις καλεῖται τὸ ἰδίωμα τῆς ἀττικῆς διαλέκτου, καθ' ἃ πληθυντικὸν οὐδέτερον ὑποκείμενον συντάσσεται μεθ' ἐνικοῦ ῥήματος· οἶον, τὰ καλῶς εὐρημέν' ἔργα τῶ λόγῳ μνησεται—ταῦτα γίνεσται.

§. 272. Συντάσσεται δὲ μετὰ πληθυντικοῦ ῥήματος, α.) ὅταν τὸ ὑποκείμενον σημαίνῃ ἐμψυχόν τι· οἶον, τὰ τέλη τῶν Λακεδαιμονίων ὑπέσχοντο αὐτοῖς—οἱ ἐν τοῖς πράγμασι Λακεδαιμόνιοι—τὰ μειράκια διαλεγόμενοι ἐπιμένησται Σωκράτους· β.) Ὅταν ἀναδεικνύηται ἡ ἔννοια τῶν καθ' ἕκαστα· οἶον τὰ μειράκια κατεφρόνησαν· γ.) Ὅταν ἐξάιρηται ἡ ἔννοια τῆς ἐκτάσεως πολλῶν καὶ ἡ τῆς πληθούς· οἶον, Βασιλεία ᾗσαν—καὶ ὑποχωροῦν

των φανερό ἦσαν καὶ ἵππων καὶ ἀνθρώπων ἕχνη πολλὰ.

Γ'. Σχῆμα Βοιώτιον ἢ Πινδαρικόν.

§. 273. Σχῆμα Βοιώτιον ἢ Πινδαρικόν λέγεται τὸ ἰδίωμα ἐκεῖνο, καθ' ὃ πληθυντικὸν ὑποκείμενον ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ γένους συντάσσεται μεθ' ἐνικοῦ ῥήματος· μελιγάρυες ὕμνοι. . . τέλλεται—ἔστι γὰρ ἔμοι γε καὶ βωμοί—ἦν δ' ἀμφίπλευτοι κλίμακες.

Δ'. Σχῆμα καθ' ὄλον καὶ μέρος.

§. 274. Σχῆμα καθ' ὄλον καὶ μέρος ἢ ὁμοιοπτῶτον λέγεται τὸ ἰδίωμα, καθ' ὃ τὸ ὄλον ἀντὶ νὰ τεθῆ φυσικώτερον κατὰ γενικήν, τίθεται ὁμοιοπτῶτως μετὰ τὸ μέρος ἐπὶ τοῦ ὁποίου καθ' αὐτὸ πίπτει ἢ ἐνέργειαι. Τοῦτο δὲ ἰδίως γίνεται ἐπὶ τῶν ἐπιμερισμῶν, τοὔτεστιν ἐπὶ τῶν λογικῶν διακρίσεων ἐνός τινος ὄλου· οἷον, οἱ δὲ κληρὸν ἐσημήνηντο ἕκαστος—εἰ μὲν γὰρ τοῦ παιδὸς τοῦ σοῦ τοῦδε, ἐστεῶτος ἐν τοῖσι προθύροισι, βελῶν τύχοιμι μέσης τῆς καρδίας—τύχοιμι τοῦ παιδὸς, τῆς μέσης καρδίας δηλαδὴ—βέλλειν τινὰ στῆθος—οὔτοι μὲν ἄλλος ἄλλο λέγει, ἀντὶ ἐκ τούτων—οἱ ἀνθρώποι οἱ μὲν εἰσὶν ἀγαθοὶ, οἱ δὲ κακοί.

Σημ. Τοῦ ἐκάτερος, ἕκαστος, ἄλλος κλπ. συντάσσονται ἄλλοτε μὲν μετὰ πληθυντικοῦ ῥήματος συμφωνοῦντος πρὸς τὸ ὄλον, ἄλλοτε δὲ μετὰ ἐνικοῦ συμφωνοῦντος πρὸς τὸ μέρος· οἷον, ἡρώτων ἄλλος ἄλλο—πάντες δ' οὔτοι κατὰ ἔθνη ἐν πλαισίῳ πλήρει ἀνθρώπων ἕκαστον ἔθνος ἐπορεύετο.

Ε'. Σχῆμα ἐφέλξεως.

§. 275. Σχῆμα ἐφέλξεως ἢ ἀφομοιώσεως λέγεται τὸ ἰδίωμα τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ ἰδίως τῆς Ἀττικῆς διαλέκτου, καθ' ὃ χάριν συντομίας ἢ εὐφωνίας δύο κῶλα ἐπενεργοῦσιν οὕτω πρὸς ἀλληλα, ὥστε τὸ ἐν ἔλκει καὶ ἀφομοιοῖ πρὸς ἐαυτὸ τὸ ἕτερον.

§. 276. Ἡ ἐφέλξις γίνεται συνήθως ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν τριχῶς.

α.) Τὸ ἀναφορικὸν ἀντὶ νὰ τεθῆ καθ' ἣν πτώσειν ἀπαιτεῖ τὸ

ῥῆμα τῆς προτάσεως εἰς ἣν ἀνήκει, τίθεται κατὰ τὴν πτώσιν τοῦ ἀναφερομένου οὐσιαστικοῦ ἢ δεικτικῆς ἀντωνυμίας· οἷον, ἀπὸ τῶν δώρων ὧν λαμβάνουσιν, ἀντὶ ἃ λαμβάνουσι—τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἔχομεν ἐν τῇ ψυχῇ, ἀντὶ ἃ ἔχομεν· καὶ παρὰλειπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ, τοῦ δὲ ἀναφορικοῦ τιθεμένου εἴτε ἀπροθέτως εἴτε ἐμπροθέτως· οἷον, ἀμελῶ ὧν με δεῖ πράττειν—ἐκείνων ὧν—ἔμαθον ἀφ' ὧν ἔπαθον—ἀπ' ἐκείνων ἃ ἔπαθον.

Σημ. Ἡ ἔφεσις αὕτη γίνεται εἰς τὴν ἀναφερομένην πρότασιν ὅταν δὲν ὑπάρχῃ δεικτικὴ ἀντωνυμία καὶ τὸ ῥῆμα τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως συντάσσεται μετ' αἰτιατικῆς, τὸ δὲ ἀναφορικὸν ἦν καὶ ἀντικείμενον καὶ προσδιορίζῃ οὐσιαστικῶς τὸ ἀναφερόμενον οὐσιαστικόν.

β'.) Τὸ ἀναφορικὸν ἀντὶ νὰ τεθῆ κατὰ τὸ γένος καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ οὐσιαστικοῦ εἰς ὃ ἀναφέρεται, τίθεται κατὰ τὸ γένος καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ κατηγορουμένου τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως· οἷον, τὸν οὐρανὸν, οὗς δὴ πόλους καλοῦσιν—ὁ φόβος ὁ τότε παρῶν, ἣν κιδῶ εἶπομεν—λόγοι μὴν εἰσιν ἐν ἐκάστοις ἡμῶν, ἃς ἐλπίδας ὀνομάζομεν. Τοῦτο δὲ γίνεται ὅταν τὸ ῥῆμα τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως ἦναι ἐκ τῶν δεχομένων κατηγορούμενον (εἶναι, γίγνεσθαι, λέγεσθαι, καλεῖσθαι, κλπ.) τὸ δὲ ἀναφορικὸν ἦναι ὑποκείμενον ἢ ἀντικείμενον, τὸ δὲ κατηγορούμενον αὐτῆς ἦναι οὐσιαστικόν καὶ ἐπιφέρηται. Γίνεται δ' ὁσχύτως καὶ ἐπὶ τῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν· οἷον, κίνησις γὰρ αὕτη μεγίστη δὴ τοῖς Ἑλλῆσιν ἐγένετο, ἀντὶ οὗτος (ὁ πόλεμος) ἐγένετο κίνησις—ἦσαν δὲ ταῦτα δύο τείχη, ἀντὶ αὗται (αἱ πύλαι) ἦσαν δύο τείχη.

γ'.) Τὸ ἀναφορικὸν ἔλκει καὶ μεταφέρει τὸ ἀναφερόμενον οὐσιαστικόν εἰς τὴν ἐαυτοῦ πρότασιν καὶ πτώσιν· οἷον, οὗτός ἐστιν ὃν εἶδες ἄνδρα—οὗτός ἐστιν ὁ ἀνὴρ, ὃν εἶδες. Καὶ κατ' ἀντιστροφήν τῶν προτάσεων· οἷον, θνεῖδες ἄνδρα οὗτός ἐστι—τὴν οὐσίαν ἣν κατέλιπε τῷ υἱεῖ οὐ πλείονος ἀξίᾳ ἐστίν—ἡ οὐσία ἣν κατέλιπε. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἐκφέρεται καὶ τὸ οὐδεὶς μετὰ τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας ὅστις καὶ τοῦ ἀποφατικοῦ οὐ· οἷον, οὐδενὸς ὅτου οὐ πάντων ἂν ὑμῶν καθ' ἡλικίαν πατὴρ εἶην—οὐδεὶς ἐστίν, οὐ οὐκ ἂν εἶην πατὴρ—Γοργίας οὐδενὶ ἄτφ οὐκ ἀπεκρίνετο—οὐδεὶς ἦν, ὅτφ οὐκ ἀπεκρίνετο—οὐδένα κίνδυνον ὄντινα

οὐχ ὑπέμειναν οἱ πρόγονοι = οὐδείς κίνδυνος, ὄντινα.

§. 277. Λόγω ἐφέλξεως τὸ ἀναφορικὸν δὲν τίθεται καθ' ἣν πτώσιν ἀπαιτεῖ τὸ ῥῆμα τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως, ἀλλὰ καθ' ἣν πτώσιν ἀπαιτεῖ ἡ μετοχὴ αὐτῆς· οἶον, τείχος, ὃ ποτε Ἀκαρνεῖνες τειχισάμενοι, κοινῶ δικαστηρίῳ ἐχρῶντο—νῦν σοι φράσω πρᾶγμα· ὃ σὺ μαθὼν, ἀνὴρ ἔση—ὃ μὴ κρυφθὲν ἂν τις τῶν πολεμίων ἴδῳν ὠφεληθεῖη = εἴ τις δὲ τῶν πολεμίων τοῦτο, μὴ κρυφθὲν, ἴδοι, ὠφεληθεῖη ἂν. Οὕτω καὶ ἐπὶ μορίων ἀναφορικῶν· οἶον, ἐμοὶ πειθόμενος ἀκολούθησον ἐνταῦθα, οἱ ἀρριόμενος εὐδαιμονήσεις.

§. 278. Ἐφέλιξι γίνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν ἐπιρρημάτων καὶ μάλιστα τῶν εἰς θεὸν· οἶον βῆσαι ἐκεῖθεν, ὅθενπερ ἦκει = ἐκεῖσε, ὅθεν. Καὶ κατ' ἔλλειψιν τοῦ δεικτικοῦ· οἶον, ὅθεν ἀπελίπομεν ἐπκνέλωμεν = ἐκεῖτε ὅθεν—Ἐκ τούτων προῆλθον καὶ τὰ συνεπτυγμένην ἔνοιαν ἔχοντα· οἶον, τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρο ἤζοντα = τὸν ἐκεῖ πόλεμον, ἐκεῖθεν δεῦρο ἤζοντα—τοῦτο δὴ τὸ κρεχθιδιον τῶν ἔνδοθεν τις εἰσενεγκάτω λαβῶν = τῶν ἔνδον ὄντων, ἔνδοθεν ἔλθων καὶ λαβῶν εἰσενεγκάτω.

§. 279. Ἐφέλιξι γίνεται καὶ ἐπὶ τῶν παρθελικῶν προτάσεων, δι' ἧς αὐταὶ ἀφομοιοῦνται πρὸς τὴν κυρίαν πρότασιν· οἶον, οὐκ ἀπολέτους ὥσπερ καὶ ἡμεῖς, ἀντὶ ὥσπερ καὶ ἡμεῖς—οἶμαι τοὺς νεωτέρους πυνθάνεσθαι, ὥσπερ καὶ ἐμέ—Ἀστυχῆς τῷ Κύρῳ ἤθετο, οὐ δυναμένῳ σιγᾶν ὑπὸ τῆς ἡδονῆς, ἀλλ' ὥσπερ σκύλακι γενναίῳ ἀνκκλάζοντι, ἀντὶ ὥσπερ σκύλαξ ἀνκκλάζει.

§. 280. Διὰ τῆς ἐφέλξεως τὸ μὲν συνδετικὸν ῥῆμα ἀντὶ τῆς συμφωνῆς πρὸς τὸ ὑποκείμενον συμφωνῆς πρὸς τὸ κατηγορούμενον (§. 7. σημ. καὶ §. 78. σημ.), τὸ δὲ κατηγορηματικὸν ῥῆμα ἐπὶ πολλῶν ὑποκειμένων τίθεται ἐνικῶς κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον ἢ προσεχέστερον (§. 72.)· οἶον, ἐπεὶ οὗτοί γε φανερά ἐστι λῶδη τε καὶ διαφθορά τῶν συγγινομένων—κί Θῆβαι Αἴγυπτος ἐκαλεῖτο—σύ τε Ἕλληνας εἶ καὶ ἡμεῖς—ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διώκων εἰσπίπτει εἰς τὸ στρατόπεδον.

§. 281. Εἰς τὴν ἐφέλιξιν ὑπάρχοντα καὶ τῆ ἐξῆς σχήματα·
α.) Τὸ τῆς ὑπκλληγῆς, διὰ τῆς ὑποίσεως τὸ ἐπίθετον δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὸ οὐσιαστικὸν εἰς ὃ ἀνήκει, ἀλλὰ πρὸς ἄλλην λέξιν

εις ἣν φυσικῶς δὲν ἀνήκει· οἶον, λευκοπήχεις κτύπους χειροῖν, ἀντὶ κτύπους λευκοπηχέοις χειροῖν.

β'.) Τὸ σχῆμα τῆς μεταθέσεως, ἦτοι ἡ ἐκ τῆς οἰκείας εἰς ἄλλαν θέσιν μετατόπισις λέξεώς τινος χάριν εὐφωνίας ἢ ἐμφάσεως· οἶον, πκρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελοῦστη, ἀντὶ πκρ' ἐθελοῦστη οὐκ ἐθέλων—ἐν ἄλλοτε ἄλλω=ἐν ἄλλω ἄλλοτε.

§. 282. Εἰς τὴν μετάθεσιν ὑπάγονται τὰ ἐξῆς σχήματα·

α'.) Ἡ πρόληψις, καθ' ἣν τὸ ὑποκείμενον ὑποταγοῦς προτάσεως μετατίθεται εἰς τὴν κυρίαν πρότασιν ὡς ἀντικείμενον αὐτῆς· οἶον, ἔγνω δημοκρατίαν ὅτι ἀδύνατός ἐστιν ἐτέρων ἄρχειν, ἀντὶ ἔγνω ὅτι δημοκρατία ἀδύνατός ἐστιν—λέγουσι δ' ἡμεῖς, ὡς ἀκίνδυνον βίον ζῶμεν=ὡς ἡμεῖς.

β'.) Τὸ ὑπερθατὸν, καθ' ὃ δύο σχετικαὶ λέξεις χωρίζονται ἀπ' ἀλλήλων διὰ πκρηνθέσεως ἄλλων· οἶον, ἀξιῶ μηδεμίαν μοι διὰ τοῦτο πκρ' ὑμῶν ὀργὴν γενέσθαι, ἀντὶ μηδεμίαν ὀργήν.

γ'.) Τὸ χιιστὸν, καθ' ὃ δύο ἐπιφερόμεναι προτάσεις ἢ λέξεις ἀποδίδονται εἰς τὰς ἡγουμένας κκτ' ἀντίθετον τάξιν, ἢ δὲ ἀληθοῦς αὐτῶν θέσις πκρίσται διὰ τοῦ γράμματος Χ· οἶον, οἰμωγὴ τε καὶ εὐχολὴ πέλεν ἀνδρῶν ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων—οἱ τὰς ἀδικίας πράττοντες—ὡς οὐρανοῦ δεσπόζοντι, καὶ τῆς γῆς βασιλεύοντι, Χριστὲ σοὶ πκρέστησαν ἐκ μὲν τῆς γῆς Ἀπόστολοι, ὡς ἐξ οὐρανοῦ δὲ ὁ Θεοσβίτης Ἡλίας.

οἰμωγὴ Χ εὐχολὴ οἱ Χ τὰς οὐρανοῦ Χ γῆς
ὀλλύντων Χ ὀλλυμένων ἀδικίας Χ πράττοντες Ἀπόστολοι Χ Ἡλίας.

δ'.) Ὁ Κύκλος, καθ' ὃν πλείονες τῶν δύο λέξεων ἢ προτάσεων ἀποδίδονται εἰς τὰς ἡγουμένας κκτ' ἀντίστροφον τάξιν, ὥστε ἡ πρώτη τῶν ἐπιφερομένων ἀποδίδεται εἰς τὴν ἐσχάτην τῶν ἡγουμένων καὶ οὕτω κθεξῆς· τριῶν ὄντων τῶν βίων, τοῦ μὲν πκκτικοῦ, τοῦ δὲ θεωρητικοῦ, τοῦ δὲ ἀπολαυστικοῦ, ὃ μὲν ἔκλυτος καὶ δοῦλος τῶν ἡδονῶν, ζωώδης καὶ μικροπρεπής ἐστίν, ὃ δὲ θεωρητικὸς τοῦ πκκτικοῦ διχακρτάνων ἀνωφελής· ὃ δὲ πκκτικὸς, ἀμοιρήσας φιλοσοφίας, ἄμουςος καὶ πλημμελής.

ε'.) Τὸ ἀντεστραμμένον, καθ' ὃ αἱ ἀναφορικαί, χρονικαί, ὑποθετικαί, εἰδικαί, τελικαί καὶ ὁμοιωματικαί προτάσεις προτάσσονται τῶν κυρίων ἀντὶ νὰ ἐπιτάσσωνται· οἶον, ἄττ' ἂν σοι λογιζο-

μένω φαίνηται βέλτιστα, ταῦτα τοῖς ἔργοις ἐπιτέλει—ἕως ἂν σώζηται τὸ σκάφος, τότε χρῆ καὶ ναύτην καὶ κυβερνήτην καὶ πάντ' ἄνδρα ἐξῆς προθύμους εἶναι—οὐκ ἀποδέξομαι σου, ἐάν τοι αὐτα φλυαρήσῃς—ὅπως ἀσφικλῶς θηρῶν, ἱππέας τε προσέλαβε πολλοὺς καὶ πελταστάς—ὅτι δ' οὕτω ταῦτα ὄριστα ἐγὼ ῥαδίως πολλαχόθεν δεῖξω.

ς'.) Τὸ προθύστερον, καθ' ἃ προτάσσεται τὸ φύσει ὕστερον καὶ ἐπιτάσσεται τὸ φύσει πρότερον· οἷον, τὴν Ἐρεσθέως τροφήν καὶ γένεσιν—ὡς τὰπίλοιπα τῶν λόγων σὺ μὲν κλύεις, ἐγὼ δὲ φράζω.

ς'. Σχήμα πλεονασμοῦ.

§. 283. Πλεονασμὸς καλεῖται τὸ ἰδίωμα τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καθ' ἃ προστίθενται εἰς τὸν λόγον μίξ ἢ πλείονες λέξεις, αἵτινες φαίνονται μὲν ὡς πλεονάζουσαι, χρησιμεύουσιν ὅμως πρὸς δύναμιν, χάριν, διακρίσιν, περιγραφὴν καὶ πληρεστέραν ἔκφρασιν· οἷον, φεύγων φυγῆ—Εἶπον λέγων—φύσει πεφυκῶς—ᾧ πόνῳ πονηρῆ—πάλιν αὐθις—ἐξείκνης εὐθύς—ἄπαιδες παίδων—ὡς ἀληθῶς τῷ ὄντι.

§. 284. Τὰ εἶδη τοῦ πλεονασμοῦ εἰσι δύο·

α'.) Τὸ ἐκ παραλλήλου, ὅτε μίξ καὶ ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐκφέρεται καταφατικῶς τε καὶ ἀποφατικῶς· οἷον, λέξω πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀποκρύβομαι—βίξ λαμβάνειν, οὐ πείθοντες—ἐκόντες οὐκ ἄκοντες—γνωτὰ κ' οὐκ ἄγνωτα—κατ' αἴτην οὐδὲ ὑπὲρ αἴτην.

β'.) Τὸ ἐν διὰ δυοῖν, ὅτε τὸ ἐπίθετον οὐσιαστικοῦ τινος μεταβάλλεται εἰς τὸ σύστοιχον οὐσιαστικὸν καὶ συνδέεται διὰ τινος συμπλεκτικοῦ συνδέσμου· οἷον, χρυσὸν καὶ φιάλας=χρυσᾶς φιάλας—ἐθάμβειον δὲ ὄρεων χρυσῶ τε καὶ εἵμασι κεκοσμημένον=χρυσοῖς εἵμασι—ἐν ἐσθῆτί τε καὶ χρυσῶ=ἐν ἐσθῆτι χρυσῆ.

ζ'. Σχήμα ἐλλείψεως.

§. 285. Ἐλλειψις λέγεται τὸ ἰδίωμα τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καθ' ἃ ἐν τῷ λόγῳ παραλείπονται λέξεις τινές ἢ προτάσεις ἐννοούμεναι ἔξωθεν, ἢ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἢ κατωτέρω, ὡς ἐν τοῖς

ἐμπροσθεν πολλαχού εἶδομεν ὅσον, λέγομεν (ἡμεῖς)—φασὶν (οἱ ἄνθρωποι)—Κύρος ὁ Καμβύσου (υἱός)—φοιτᾶν εἰς διδασκάλου (οἶκον)· ἰδίως δὲ μετὰ τὸ οὐδέτερον τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας παραλείπεται τὸ δεικτικόν (τοῦτο) μετὰ τοῦ συνδετικοῦ ἔστιν ὅσον, καὶ ὁ μάλιστα ἠνίκασέ με, καὶ ὅτι ὠνείδιζεν ἐμὲ, ἀντὶ ὁ μάλιστα ἠνίκασέ με, ἔστι τοῦτο, ὅτι. . .

§. 286. Ἰδιαιτέρα δὲ τῆς ἐλλείψεως εἶδη εἶναι τὰ ἐξῆς·

α'.) Ἡ ἀποσιώπησις, καθ' ἣν ὁ λόγος ἀφῆνης διακόπτεται ἐπὶ ῥητορικῶ σκοπῷ καὶ μένει ἀτελής· ὅσον, μὴ σύγε, . . . ἀλλ' ἐμοὶ πείσθητι—μὴ σύγε εἴρησ. Εἰς τὸ σχῆμα τῆς ἀποσιωπήσεως ὑπάρχονται.

1.) Τὸ ἀνεκταπόδοτον σχῆμα, καθ' ὃ παραλείπεται ἡ ἀπόδοσις τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου· ὅσον, εἰ μὲν σύ τι ἔχεις, ὦ Μηδόσκαδες, λέγειν· εἰ δὲ μὴ, ἡμεῖς πρὸς σὲ ἔχομεν—καὶ μὴν, ἂν σε λάβω ποτε.

2.) Ὁ δυνατικὸς λόγος, ὅστις εἶναι ἀπόδοσις ὑποθετικοῦ λόγου παραλειπομένου· ὅσον, βουλοίμην ἂν—εἰ δυναίμην, βουλοίμην ἂν—ἠδέως ἂν ἤκουσα—εἰ ἐλέγετο.

β'.) Ἡ βραχυλογία, καθ' ἣν ἐκφέρονται δι' ὀλιγωτέρων λέξεων τὰ δυνάμενα νὰ ἐκφρασθῶσι διὰ περισσοτέρων· εἶδη δὲ τούτης εἶναι τὰ ἐξῆς·

1) Τὸ ἀπὸ κοινοῦ, καθ' ὃ ἡ αὐτὴ λέξις ἀντὶ νὰ τεθῆ δις τίθεται ἀπκξ' ὅσον, σὺ μὲν εἰ νομικός, ἐγὼ δὲ οὐκ εἰμι—ἀνὴρ γὰρ ἄνδρα καὶ πόλις σώζει πόλιν—ἢ ἄλος ἢ ἐπὶ τῆς γῆς—οὐκοῦν κακῶ ὑπερβῆλλον τὸ ἀδικεῖν κάκιον ἂν εἴη τοῦ ἀδικεῖσθαι; δὴλον δὲ ὅτι—κάκιον ἂν εἴη.

2) Τὸ ἐξ ἀναλόγου, ὅταν ἡ αὐτὴ λέξις ἐννοῖται μὲν ἐκ τῶν προηγουμένων ἢ ἐπιφερομένων, ἀλλὰ κατ' ἄλλον σχηματισμὸν καὶ τύπον· ὅσον, σὺ τε Ἑλλήν εἶ, καὶ ἡμεῖς τοσοῦτοι ὄντες—καὶ ἡμεῖς Ἑλλήνες ἐσμέν—οὔτε πάσχοντες κακὸν οὐδὲν, οὔτε μέλλοντες—πάσχειν.

3) Τὸ Ζευγμα, ὅταν δύο ἢ πλείονα ὑποκείμενα ἀποδίδονται εἰς ἓν ῥῆμα (ἢ μετοχὴν) ὅπερ ἀρμόζει εἰς ἓν ἢ εἰς τινα μόνον ἐξ αὐτῶν, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ ἐννοῶνται ἄλλα ῥήματα κατὰλληλα πρὸς τὴν ἔννοιαν· ὅσον, ἴν' οὔτε φωνὴν οὔτε του μορφήν βροτῶν ὄψει—οὔτε φωνὴν ἀκούσῃ—οἴνου τε πινομένου καὶ σίτου—ἐσθιομένου—ἡ μὲν ἔπειτα (θῆτις) εἰς ἄλλα ἄλλο, Ζεὺς δ' ἐὼν πρὸς δῶμα—ἔβη.

Εἰς τὸ Ζευγμα ἀνάγεται καὶ τὸ σχῆμα τῆς συμπύξεως, καθ' ὃ πλείονες ἔννοιαι ἐκφέρονται δι' ὀλιγωτέρων λέξεων· ὅσον, ἀνίστατο εἰς οἴκημά τι ὡς λουσομένος—ἀνίστατο ἵνα πορευθῆ εἰς

οὐκ ἔρχομαι—Κλέαρχος παραγγέλλει εἰς τὰ ὄπλα—ἰέναι—ὄρθην κελεύσας—ὄδον ἰέναι—μή μοι μυρίους ξένους—λέγε—ὕδωρ, ὕδωρ, ὦ γείτονες—φέρετε—βοῶν πῦρ καὶ δικέλλας ὡς κατασκάψω τὴν πόλιν—βοῶν αἰτῶν—ἀνεβόα τις τῶν ξένων, βοήθειαι—ἐλθέτω.

4) Τὸ ἀσύνδετον, καθ' ὃ δύο ἢ περισσότερα λέξεις ἢ προτάσεις φέρονται ἀνευ συνδέσμου τινὸς χάριν γοργότητος ἢ πάθους ψυχῆς· οἶον, ἦλθον, εἶδον, ἐνίκησα—Ἀμφίπολιν, Πύδναν, Ποτίδαιαν, Ἀλόνησον (ἄρσις) οὐδενὸς τούτων μείνηματι.

Η'. Σχῆμα ἀνακόλουθον.

§. 287. Ἀνακόλουθον σχῆμα λέγεται ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ πλοκὴ καθ' ἣν τὸ τέλος τῆς προτάσεως δὲν συμφωνεῖ συντακτικῶς πρὸς τὴν ἀρχὴν, γίνεται δὲ ἰδίως κατὰ τέσσαρας τρόπους.

α'.) Ὅταν μεταχὴ ὀνομαστικῆς πτώσεως ἐν ἀρχῇ ἢ ἐν τέλει τῆς προτάσεως ἀποδίδωται εἰς ῥῆμα διαφόρου προσώπου· οἶον, βουλούμενος (ὁ Κύρος) κατὰσκοπὸν τινὰ πέμψαι, εἶδοξεν αὐτῷ ἐπιτήδειος εἶναι ὁ Ἀρσίππας· ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο—καὶ γὰρ ἄδεικα ἐφαίνετο αὐτοῖς . . . τὸ δὲ πλεόν βουλήσει κρίνοντες· τοιοῦτον εἶναι καὶ τὸ πρ' ἡμῶν, ἐγὼ διὰ ταῦτα δὲν μὲ μέλει.

β'.) Ὅταν ὁ λόγος ἀρχόμενος δι' αἰτιατικῆς ἐπὶ σκοπῶν ἢ ἀποδοθῆ αὐτῇ ὡς ἀντικείμενον εἰς ῥῆμα κατάλληλον, διακόπτεται καὶ κατ' ἄλλην σειράν τρεπόμενος, ἀφίη τὴν πῶσιν ταύτην ἀνεκταπόδοτον· οἶον, μητέρα, δ' εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμαῖται, ἄψ ἔτω, ἀντὶ μητέρα ἰέναι κέλευσον—νῦν αὖ τοὺς ὅσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον . . . τῶν αὖ ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.

γ'.) Ὅταν ἐπὶ τῶν ἐπιμερισμῶν ἀντὶ τὸ ὅλον νὰ τεθῆ κατὰ γενικὴν τίθηται ὁμοιοπτῶτως πρὸς τὰ μέρη· οἶον, ἀνδρας τοὺς μὲν ἀπέκτειναν τινὰς δὲ καὶ ἐζώγησαν—οὗτοι γονέων τῶν αὐτῶν ἀμρότεροι, διαφόρου δὲ τυχόντες ἀγωγῆς, ὁ μὲν λίχνος, ὁ δὲ θηρευτῆς ἀποβέβηκε—δύο ὑποσχέσεις τὴν μὲν βουλούμενος ἀναπρᾶξιαι, τὴν δὲ αὐτὸς ἀποδοῦναι.

δ'.) Ὅταν τὸ ῥῆμα τῶν παραβολικῶν καὶ τῶν διὰ τοῦ ἢ ἐκφερομένων συγκριτικῶν προτάσεων ἀντὶ νὰ συμφωνῆ πρὸς τὸ ὑποκείμενον τῆς κυρίως προτάσεως, συμφωνῆ λόγω ἑλξεως πρὸς τὸ ἐκυτῶν· οἶον, ἦν οἱ ἡγεμόνες ὡσπερ νῦν ὑμεῖς διαγνώμονας ποιήσασθε—ἦν οἱ ἡγεμόνες ποιήσονται—ἥπερ (τύχη) αἰεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΔΗΜΟΤΕΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
BIBLIOTHÈKE
BYTINIS

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΥΤΙΝΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Βιβλιοθήκη Βυτίνας

Εἰδοποιήσεις

Τὸ παρὸν εὐρίσκεται παρὰ τῷ ἐκδότῃ καὶ Βιβλιοπώλῃ
Β. Π. ΞΕΚΟΠΟΥΛΩ, καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἐν Ἑλ-
λάδι καὶ Τουρκίᾳ Βιβλιοπώλαις.

Παρὰ τῷ ἰδίῳ ἐκδότῃ εὐρίσκεται καὶ ἡ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως Χ. Διπλαροπούλου εἰς πέμπτην ἐκ-
δοσιν πλουτισμένη ὑπὸ τοῦ ἰδίου καὶ τιμᾶται δρ. 2,50.

Πρὸς δὲ παρὰ τῷ ἰδίῳ ἐκδότῃ εὐρίσκεται καὶ ΑΠΑΝΘΙ-
ΣΜΑ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΚΟΝ λίαν ὠφέλιμον τοῖς μαθηταῖς τῶν
Ἑλληνικῶν Σχολείων.

Τιμᾶται Δραχ. 4,50.

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Βιβλιοθήκη Βυτίνας

Απόστολὴ Βιβλιοθήκη Βυτίνας